

ФРЕДЕРИК ПОЛ ГЕЙТУЕЙ IV

Част 4 от „Хичи“

Превод от английски: [Неизвестен], —

chitanka.info

1. НА СБРЪЧКАНАТА СКАЛА

Началото не е никак лесно. Мислех за най-различни встъпления, от типа на:

„Надали ще ме знаете, ако не сте чели книгите на Фред Пол. Те горе-долу са вярно написани. Някои работи е поизмислил, но, общо взето, казва истината.“^[1]

Но Алберт Айнщайн, който всъщност представлява една хитроумна програма за търсене на информация, заяви, че подобни литературни забегки към класически произведения като „Хъкълбери Фин“ никак не ми подходжали, така че бях принуден да се откажа. Хрумна ми да опитам с картината на реещата се сред космоса душа, или нещо от тоя род, идея, която (пак според Алберт) напоследък често присъствала в нашите разговори. Например:

„Да бъдеш едновременно безсмъртен и мъртвец, да бъдеш вездесъщ и всемогъщ, и същевременно не по-реален от фосфоресциращо проблясване на екрана — ето как съществувам сега. Попитат ли ме как прекарвам времето си (а то е толкова много, скрито в пределите на всяка една от безчетните секунди), аз им отвърщам с цялата искреност, на която съм способен. Казвам им, че уча, играя, планирам и работя. И тона е самата истина. Наистина правя всички тези неща. Но в промеждутъците между тях ме завладява и още едно чувство. Болката.“

Или пък, защо не започна с описанието на един обикновен ден. Като онези, които ни представят в пиезовизионните интервюта: „Правдив репортаж за един ден от живота на известния Робинет Бродхед, финансов магнат, едноличен представител на могъща политическа институция, творец и изпълнител на значими събития, отекващи в милиарди светове“. Същевременно на екрана се появява моята скромна персона, начело на важно заседание с представителите на Обединената служба за наблюдение на Убийците, или още по-добре, от някоя сесия на Института за космически проучвания „Робинет Бродхед“.

Качвам се на подиума сред оглушителни аплодисменти. Усмиввам се и вдигам ръка, за да ги поуталожа. „Дами и господа — произнасям аз, — благодаря ви, заедно отделихте от скъпоценното си време, за да се присъедините към нас. Искам да поздравя с добре дошли в нашия институт всички вас — изтъкнати астрофизици и космолози, прочути теоретици и Нобелови лауреати. Обявявам за открит симпозиума, посветен на физичната структура на незрялата вселена.“

Наистина ми се е случвало да произнасям подобни речи, или по-скоро, пращам съм мои двойници, които да свършат тази работа. Налага се. Очакват го от мен. Не съм учен, но чрез моя Институт осигурявам необходимите средства за подобни важни изследвания. Естествено, хората с които работя, биха желали да ме видят при откриването на важни симпозиуми. След това, разбира се, биха предпочели да си отида, за да могат да се захванат за работа.

В края на краищата не можах да реша кое от изброените встъпления е най-подходящо и се отказах от тях. Струваха ми се прекалено стандартни. Признавам го.

Понякога се имам за голям умник. Понякога не — твърде често се чувствам обременен от моята вътрешна болка, която не отслабва нито за миг. Намират ме за нахакан фукльо, но напереността ми помага да свърша работата, която изисква енергични усилия.

Вече реших. Ще започна с оня купон на Сбръчканата скала. Потърпете още малко. Още съвсем малко, колкото да разберете какво ми е на мен.

Готов съм да ида и на края на света, ако ми кажат, че там се оформя страхотен купон. И защо не? Не ми представлява никаква трудност, а добрите купони са рядкост в наше време. За целта обикновено долитам на борда на собствения си космически кораб, което също не ми струва особени усилия, а и ми позволява да върша още петнайсет-двайсет неща.

Усетих, че купонът ще е страхотен, още преди да пристигна. Сигурно заради начина, по който бяха украсили добрия стар астероид. Сам по себе си Сбръчканата скала не представлява нищо особено. Черен е като космоса, с няколко синкави петънца тук-там. Дължината

му не надхвърля десет километра. Прилича на нащърбена от човките на изгладнели птици праскова. Разбира се, отворите не са оставени от птици, а всъщност са гнезда, в които да се прибират кораби като нашия. Специално за купона бяха изписали грамадно, блестящо послание:

„Нашата галактика. Първите 100 години са най-трудните!“

То се въртеше около астероида като пояс от добре обучени светулки. Не бих оценил като особено дипломатична първата част от посланието. Втората пък въобще не отговаряше на истината. Е, поне изглеждаше красиво.

Споделих този си коментар с моята скъпа Сгъваема съпруга, а тя изсумтя презрително, след което се сгуши в шепата ми.

— Твърде крещящо. Истински светлини! Можеха да използват холограми.

— Еси — произнесох аз и доближих устни до ухото ѝ, — имаш душа на кибернетик.

— Така е, скъпи Робин, защото аз не съм нищо друго, освен една душа на кибернетик. Също както и ти. И, моля те, обърни внимание на приборите за управление, вместо да дрънкаш глупости.

Което си беше само една шега. И без това се движехме право по курса, навлизайки в тунела на дока с агонизиращата мудност на всички материални предмети. Разполагах с излишък от стотици милисекунди, преди да подам за последен път малко тяга в маневрените двигатели на „Истинска любов“. Ето защо се наведох и целунах Еси...

(Не беше точно целувка, но нека го наречем така, съгласни ли сте?)

...а тя добави:

— Вдигат голям шум за нищо, не смяташ ли?

— Мисля, че си заслужава — отвърнах аз и я целунах малко по-силно. И тъй като разполагахме с достатъчно време, тя отвърна на целувката ми.

Прекарахме една безкрайна четвърт секунда, докато „Истинска любов“ пресичаше сиянието на надписа, в грациозност и безметежно спокойствие, на което всеки истински купонджия би се насладил. С това всъщност исках да кажа, че правихме любов.

Тъй като отдавна не принадлежа към света на „реалните“ предмети (също както и Еси), тоест никой от двамата ни не притежава

плът, вероятно бихте попитали: „Как всъщност го правите?“ Имам готов отговор на този въпрос. И той е: „красиво“. Също „страстно“, „нежно“ и най-вече „енергично“. Не искам да кажа, че си претрупваме работата, а че не ни отнема много време. И тъй, след като задоволихме един другиму желанията и прекарахме още известно време в обятията си, като дори успяхме да се изкъпем взаимно (напълно безсмислен ритуал, като повечето ритуали, но затова пък доста забавен), все още имахме достатъчно време от тази четвърт секунда, за да огледаме другите докове на Скалата.

Компанията определено си я биваше. Видях, че един от корабите, приземили се преди нас, беше голям, стар космически съд с оригинална хичиянска конструкция, който някога, в отдавна отминалите времена, щяхме да наречем „двайсетместник“. Не си губихме времето само да зяпаме. В края на краищата и двамата сме програми с множество функции. Можахме без усилие да вършим едновременно цял куп неща. Ето защо, аз поддържах постоянна връзка с Алберт, който следеше за нови предавания от ядрото; отварях си очите за съобщения от Колелото и вършех още дузина забавни неща, докато Еси се занимаваше с нейните скениращи и издирващи програми. Така че по времето, когато скачващият ни пръстен се нахлузи върху пилона на отредения ни док, и двамата бяхме в чудесно настроение и готови за предстоящия купон.

Едно от многото предимства на това да сте като Сгъваемата Еси и като мен е липсата на необходимост да си откачвате коланите, да проверявате за херметичност и да отваряте шлюза. Нищо подобно. Решим ли да отидем някъде, използваме комуникационната мрежа на мястото, към което сме се включили. (Най-често това е „Истинска любов“, когато пътешестваме.) Решим ли да идем по-далеч, използваме радиопредавател, но честно казано, тогава се налага да изтърпим досадното и неизбежно изоставане във времето, свързано с подобен род допотопни комуникации.

И тъй, скачихме се. Включихме се към системите на Сбръчканата скала. Озовахме се вътре.

По-точно, намирахме се на ниво „Танго“, четирийсет и някой си док на уморения стар астероид, и в никакъв случай не бяхме сами. Купонът вече течеше. Повече от десетина души се бяха събрали, за да ни посрещнат. Хора като нас — издокарани с празнични шапчици,

подрънкващи коктейли с ледени кубчета, развеселени, гръмогласни. (Имаше и няколко истински двойки от плът, но те щяха да узнаят за пристигането ни едва след безкрайно много милисекунди.)

— Джени! — извиках аз и я прегърнах.

— Сергей, голубчик! — обади се Еси и прегърна друг, и точно тогава, в първите милисекунди на посрещането, един неприятен глас произнесе:

— Здравсти, Бродхед.

Познавах този глас.

Знаех дори какво ще последва. Ама че обноски! Блясък, трясък, дим и ето ти го генерал Хулио Касата, който ме разглежда със зле прикритото презрение на военен към цивилната паплач, от другия край на просторното, лъскаво бюро, дето преди миг въобще го нямаше.

— Искам да говоря с теб.

— О, по дяволите — изстенах аз.

Генерал Хулио Касата ми е неприятен. Никога не съм го харесвал, защото доста често сме си стъпвали върху мазолите. Не става въпрос за симпатии или антипатии. Просто Касата винаги означава лоши новини. Генералът не обича „цивилни“ като мен да си пъхат гагата в неща, които той определя като „военни операции“, а хората-програми са му направо противни. Касата е не само войник, той е човек от плът и кръв.

Но не и този път. Беше изпратил двойник. Интересен факт сам по себе си, след като на всички е известно с какво нежелание телесните създават свои двойници.

Би трябвало да обърна повече внимание на този въпрос, само дето все още размишлявах върху всичко, което не харесвах у Хулио Касата. Обноските му например, които са отвратителни, както току-що бе демонстрирал. В гигабитовото пространство, обитавано от нас, безтелесните, съществува определена и общоприета етикеция. Вежливостта изисква да не изниквате без предупреждение в непосредствена близост до някой, с когото искате да се срещнете. По-добре първо „да почукате“ на „вратата“ и да изчакате да ви отвърнат „влез“. Освен това, недопустимо е да мъкнете със себе си обстановката, в която обитавате. Еси нарича подобно поведение с

руската дума „некултурное“, което означава, че си е простотия. Точно каквото бих очаквал от типове като Хулио Касата, който бе нахлул без позволение в гигабитовото пространство и се разполагаше вътре, като че ли си е у дома. Изтегнат в креслото, с пура в уста и блестящи медали на гърдите, сякаш ни демонстрираше презрението си към нас.

Излишно е да споменавам, че можех без усилие да го изритах от тук и да продължа със заниманията си. Друг на мое място вероятно би постъпил точно така. Но не го направих. Не защото ме е страх или проявявам търпимост към грубияните, не. Друго е.

Не можех да си обясня какво е накарало Касата да преглътне горчивия хап от създаването на свой собствен двойник.

Това, което седеше пред нас, представляваше само компютърна симулация в гигабитовото пространство, също както Сгъваемата Еси не бе нищо повече от двойник на моята любима истинска Еси. Оригиналният Касата от плът без съмнение дъвчеше своята истинска пура на неколкостотин хиляди километра от тук, на повърхността на спътника на Обединената служба.

Веднага щом си дадох сметка за това, почувствах истинско съжаление към двойника. Ето защо, постарях се да преглътна отговора, който бях готов да изстрелям инстинктивно. Казах само:

— Какво, по дяволите, искаш от мен?

Грубияните обичат да се отнасят грубичко с тях. Генералът изпусна малко от парата, натрупана в изцъкления му, стоманен поглед. Дори се усмихна — сякаш бяхме стари приятели. Очите му се преместиха от мен към Еси, изникнала в непосредствена близост до генерала, за да види какво става, и той произнесе с поомекнал глас:

— Хайде стига, госпожо Бродхед, бива ли стари дружки да си говорят така?

— Много лош начин на разговор между стари дружки — потвърди навъсено Еси.

— Какво търсиш тук, Касата? — не се предавах аз.

— Ами, дойдох на купона. — Той се засмя — мазна, лъскава усмивка на човек, който рядко е весел. — Когато се върнахме от маневрите, повечето стари бивши проспектори си взеха отпуск, заради празненството. Та реших и аз да прескоча с тях. Искам да кажа — обясни той, сякаш Еси и аз се нуждаехме от подобни разяснения, —

направих си двойник и го пратих в информационната банка на кораба, който потегляше към астероида.

— Маневри! — изсумтя Еси. — Маневри срещу кого? Когато някой от лошите си подаде шапката, смятате да гърмите с револвери и да превърнете малкия вмирисан пор в швейцарско сирене, бам-бам-бам?

— В наши дни на корабите имаме доста по-добри неща от револверите, госпожо Бродхед — отвърна Касата, но на мен вече ми беше писнало от празни приказки.

— Какво искаш? — попитах го направо.

Касата заряза усмивката и се върна към своето естествено гадно поведение.

— Нищо. Като казвам нищо, Бродхед, разбирам нищо. Искам да се разкараш.

Вече не си правеше труда да бъде любезен. Успях да запазя самообладание.

— Още не съм пристигнал...

— Грещиш! Не говоря за тук, а за проклетия ти Институт! За изследванията, които субсидираш. Едно в Ню Джърси и друго — в Де Мон. Първото е върху опознавателните сигнали на Убийците. Второто — върху ранната космология.

Твърденията му бяха съвършено верни и не ми оставаше друго, освен да кажа:

— Институтът „Бродхед“ има законното право да се занимава с подобни изследвания. Това бе причината за неговото създаване, а също и причината, поради която получих псевдоофициален статут от Обединената служба за наблюдение на Убийците. За да имам право да участвам в редовните сесии на съюза.

— Е, стари друже — произнесе със злорада усмивка Касата, — тук вече грещиш. Ти нямаш право, а привилегия. Понякога. Привилегията не е право, моля те да не смесваш тези две понятия. Ние не желаем да ни се пречкаш в краката.

Има моменти, в които наистина мразя тези типове.

— Виж какво. Касата... — подех аз, но Еси ме спря, преди да съм набрал скорост.

— Момчета, момчета! Не можете ли да го отложите за друг път? Дошли сте на купон, а не да си мерите силите.

Касата се поколеба, имаше леко объркан вид. След това кимна замислено.

— Правилно, госпожо Бродхед. Идеята си я бива. Работата може да почака. И без това ще изпращам доклада едва след пет-шест „телесни“ часа. — Той се извърна към мен. — Не напускай Скалата.

След това изчезна.

Двамата с Еси се спогледахме.

— Некултурный — произнесе тя и сбърчи нос, сякаш все още усещаше миризмата от пурата му.

Аз отвърнах с нещо далеч по-нецензурно, което я накара да ме прегърне през рамо.

— Робин, този човек е свиня. Забрави го, ясно? Няма да му позволиш да те направи отново мрачен й тъжен, нали? Моля те!

— Никакъв шанс! — произнесох решително. — Време е да купонясваме! Да видим кой пръв ще стигне „Синият ад“!

Купонът наистина си го биваше. Действително, в началото Еси бе изразила някакво съмнение, което аз не споделих. Просто не вярвах, че го мисли сериозно. Еси никога не е била проспектор, докато всяко живо човешко същество знаеше причината купонът да бъде вдигнат.

Целта му бе да отпразнува стогодишнината от откриването на астероида Гейтуей и не ми е известно да има по-велико събитие в цялата човешка история.

Две са причините изборът да падне върху Сбръчканата скала. Първата — че от доста време астероидът бе превърнат в напълно обитаем старчески дом. Идеален е за гериатрични^[2] случаи. Няма по-добро място от Сбръчканата скала, когато лечението на атеросклерозата задълбочи остеопорозата, или когато противораковите фагоцити предизвикат Мениеров синдром или Алцхаймер. На изтощените сърца не им се налага да се борят със земното притегляне. Старите кокали понасят далеч по-безболезнено теглото на увисналата по тях плът. Максималната гравитация не надхвърля и един процент от земната. Старчоците могат да подскачат, дори да се премятат през глава. Не съществува опасност да ги блъсне прелитаща кола, защото тук няма и коли. Не че не ги дебне смъртта, тя е навсякъде из вселената, но тук, на Сбръчканата скала, разполагаме с най-добрите (и

най-често използваните) системи за съхраняване на личността. И когато износената черупка премине и последната граница за възстановяване, умирацията се предава доброволно в ръцете на хората от „Отвъдното е тук“ и следващото, което открива, е, че може да вижда с кристална яснота обкръжаващия го свят, да чува и най-неуловимия шум, да учи бързо и да не забравя нищо. Направо прероден — при това без кървищата и мъките на своето първо раждане! Един живот много по-добър и по-съвършен във всички аспекти на битието.

Можете да ми вярвате, защото го зная от първа ръка.

Никога не сте виждали по-щастлива тълпа от „съхранени“ личности от обитаващите Сбръчканата скала. Е, някога може и да е била скала, астероид като останалите, дето се реят из пространството около нашето Слънце, Юпитер, Марс или на друго място. Но вече не е. Защото точно този астероид отдавна е бил надупчен и издълбан от кора до кора. Не от хората. От някой друг. Ние само го използваме. И какво по-добро място да се отпразнува стогодишнината от старта на първия човешки междузвезден пилотиран полет?

Вече разбирате, че Сбръчканата скала е доста необичаен астероид, дори бих казал уникален. Първо, защото кръжи около Слънцето по орбита, която е перпендикулярна на еклиптиката. Това по въпроса за неговата необичайност. Уникалното е, че когато бил открит, оказал се натъпкан с хичиянски кораби. Не един или два, а впечатляващо количество — деветстотин двадесет и четири! И то напълно функциониращи съдове! Особено ако не ви безпокои въпросът къде отивате или кога ще се върнете. В началото това си оставаше неразрешима загадка. Качвахме се на корабите, пускахме двигателите и чакахме, преизпълнени с нетърпение и страх. И се молехме.

Понякога късметът ни спохождаше.

По-често вместо него идваше смъртта. Онези от нас, които принадлежат към първата група, тази вечер присъстват на купона.

Но всяко успешно пътешествие с хичиянски кораб ни разкриваше по една частица от истината и с течение на времето се понаучихме да пътуваме до разни места из галактиката и дори да се връщаме невредими. Даже съумяхме да усъвършенстваме някои от хичиянските уреди. Те са използвали ракети, за да се преместят на пониска орбита, ние прилагаме Лофстръмови примки. С течение на

времето астероидът престана да играе централна роля в изследването на космоса.

Ето защо хората решиха да го преместят на околоземна орбита.

Първо намислиха да го превърнат в музей. После им хрумна да го устроят като жилище за оцелелите от хичиянските пътешествия. Някъде по това време започнаха да го наричат Сбръчканата скала. Преди това името му беше Гейтуей.

И ето че се изправяме пред поредния проблем на общуването, защото как да ви обясня какво направихме двамата с Еси след това?

Най-лесно би било да се каже, че се разделихме.

Да, така е, в известен смисъл. Не го ли правят всички на купон? Реехме се наоколо, по нашия безтелесен начин, срещаме се с приятели, прегръщаме ги, разменяхме си поздравления и спомени — не че всички наши приятели на астероида са безтелесни, просто на първо време не обръщаме внимание на „телесните“. (Не бих искал да останете с погрешното впечатление, че ги презираме или ненавиждаме, напротив, те са ни скъпи колкото и съхранените. Но, Боже мили, телесните са толкова бавни!)

Ето защо през следващите десет хиляди милисекунди се чуваше само: „Марти! Отдавна не сме се виждали!“, „О, Робин, виж на какво се е направила младата Джени Йе-ксинг!“ или „Помниш ли как смърдеше това място!“ Така продължи доста дълго, защото, както вече споменах, много хора бяха дошли за купона. Добре де, ще ви дам известна представа. След първите петдесет прегръдки, направих кратка пауза, за да се свържа с моята помощна програма „Алберт Айнщайн“.

— Алберт — прошепнах аз, когато той изплува сънен в пространството пред мен, — колко са всъщност?

Той всмукна дим от лулата си и ме посочи с мундщука ѝ.

— Бая множко, ако питаш мен. Общият брой на проспекторите от Гейтуей е тринайсет хиляди осемстотин четиридесет и двама. Някои от тях са невъзвратно мъртви. Малка част отказаха да пристигнат, има и такива, които още пътуват. Да не забравяме и групата на така наречените бивши проспектори, каквато е госпожа Бродхед, да не говорим за немалкия брой пациенти, обитаващи астероида по

причини, които нямат нищо общо с празнувания юбилей. И така, в настоящия момент присъстващите са три хиляди седемстотин двайсет и шест, като половината от тях са в програмно-съхранен вид.

— Благодаря ти — кимнах аз и побързах и да го спра, защото понечи да си тръгне. — Още нещо, Алберт. Хулио Касата. Не ми дава мира един въпрос — какво толкова го дразнят нашите изследвания в Института и най-вече — какво търси тук. Ще ми се да поразучиш малко нещата.

— Но аз вече го правя, Робин — усмихна се Алберт. — Ще ти се обадя веднага, щом събера още информация. Междувременно, желая ти приятно прекарване.

— Ще се постарая — кимнах доволно аз.

Алберт Айнщайн е чудесен помощник, на който винаги може да се разчита. Оставям на него проблемите си и така мога да се порадвам на удоволствията в живота. И този път постъпих по същия начин, без следа от доскорошното безпокойство.

Не познавахме всичките 3726 присъстващи ветерани, но бяхме имали честта да се срещнем с немалък брой от тях. Ето защо ще ви спестя някои от подробностите, тъй като едва ли ще ви е интересно да прочетете десетки пъти репликата: „Хей, къде се губиш, бе човек!“, „Изглеждаш направо чудесно!“ или нещо от тоя род.

Носехме се нагоре-надолу из гигабитовото пространство, кръстосвахме безчислените квадранти, нива и тунели на стария къс скала, вдигахме ръце за поздрав към бившите ни колеги или махахме на появилите се пред нас съхранени. Обърнахме по няколко чашки със Сергей Борбосной — Сергей е състудент на Еси от Ленинградския университет, преди двамата да отлетят за Гейтуей и впоследствие да срещнат смъртта си от радиационно облъчване. Прекарахме известно време в музея, кръстосвайки с коктейлни чаши в ръце сред експонатите на изложбата — артефакти от Венера и планетата Пегис, огнени перли, молитвени ветрила, останки от непознати уреди от всички краища на галактиката. Срещнахме се с Джени Йе-ксинг, която излизаше с нашия стар приятел Оди Уолтърс III преди той да отлети към ядрото на галактиката за среща с хичиянците. Сигурно е искала да се омъжи за него, но въпросът вече не беше актуален, откакто Джени бе катастрофирала с вертолет, опитвайки се да го приземи по време на една зимна буря на планетата Персефона.

— Не можа ли да измислиш нещо по-тъпо! — посрещнах я с укор аз. — Вертолетна катастрофа!

След което трябваше да се извиня, защото никоой не обича да му натякват, че начинът, по който е напуснал този свят, бил тъп.

Това бяха съхранени души като нашите, с които можехме да разговаряме без никакво усилие и без каквито и да било посреднически устройства. Имаше, естествено, и немалко хора от плът, които също искахме да видим.

Но това е съвсем друг проблем.

Не е лесно да ви опиша какво е да си безтелесен ум в гигабитовото пространство.

В известен смисъл наподобява секса. Не можете да го обясните с думи на някой, който не го е правил. Зная го от личен опит, защото ми се е случвало да описвам какво е да правиш любов на разни доста странни хора — дори не точно хора, а разумни създания — и помня добре усилията, които трябваше да полагам. След цял куп милисекунди, в които те изслушваха търпеливо моите описания, литературни отклонения и обяснения — прекъсвани нерядко от пояснителни въпроси, накрая обикновено произнасяха нещо от рода на: „А, да, сега разбрах! Прилича на онова другото нещо, дето го правите. Кихане или както там му викахте. Знаете, че не е прието да го правите, но ви се налага... Ако пък се забавите, започва все повече и повече да ви сърби, докато накрая не можете да издържате, кихате и изведнъж ви става по-добре. Познах, нали?“

„Не, ни най-малко“ — отвръщам тогава, но и това не ми помага особено.

Та по същия начин се чувствам сега, когато трябва да ви разкажа за усещанията си в гигабитовото пространство. Все пак мога да ви опиша поне част от нещата, които правя там. Например, докато си пийвахме със Сергей Борбосной във „Вретеното“, всъщност не бяхме там. Не че „Вретеното“ не съществува вече, това е централната кухня на астероида Гейтуей. На времето тук е имало бар — прочутият „Синият ад“, любимо място за разпивки и комар на всеки проспектор и незаменим източник на кураж преди поредния полет на хичиянски кораб. Но истинското „Вретено“ отдавна не се използваше за това.

Беше превърнато в солариум и тук пристигаха за нагrevки най-тежките гериатрични пациенти.

Нима за нас това е някаква пречка? Ни най-малко!

Двамата със Сергей създадохме доброто старо „Вретено“, в комплект с казиното „Синият ад“, след това се настанихме вътре, поръчахме си по една леденостудена водка и поискахме за мезе пушена съомга. Симулацията съдържаше още маси, барман, красиви, сексапилни сервитьорки, трима джазмени, които ни заливаха с парчета от края на миналия век, и шумна, многолюдна, празнуваща тълпа.

Картината имаше всичко, от което се нуждаехме, с изключение на едно-единствено нещо. Не беше „реална“.

Нищо тук не беше истинско. Лицата на присъстващите бяха взети от базата данни на компютъра. Но нима ние със Сергей и Еси идвахме от другаде?

Виждате ли, не ни се налага да ходим където и да било. Решим ли да сменим обстановката, просто го правим. Така е и с Еси. „Къде искаш да вечеряме?“ — пита ме тя. „Ами, какво мислиш за «Лутесия»? — отвърщам. — «Ла Тур д’Аржант»? Не, яде ми се пилешко. Какво ще кажеш за пикник пред Тадж Махал?“

Разбира се, нито обстановката, нито храната са „истински“. Също като нас. Еси е само съхранен в компютъра вариант на моята скъпа жена, която все още се рее някъде по широкия свят. Официално не сме разделени. Аз пък съм съхраненият вариант на самия себе си, останал, след като първообразът загина при нещастен случай по време на епохалната първа среща с хичиянците. Същото важи и за Сергей, а Алберт...

Алберт е нещо напълно различно. Държим го край нас, защото е ненадминат веселяк и страшно освежава купоните.

Всъщност, какво значение има всичко това? Та нали напитките ни опияняват по същия начин, пушената съомга е ароматна и солена, а нарязаната на ситно салата е все така хрупкава и освежаваща. Не ни е страх, че ще надебелеем, нито че на сутринта ще ни измъчва махмурлук.

Докато телесните хора...

Е, телесните са съвсем друга работа.

Имаше немалко телесни сред 3726-те ветерани от Гейтуей, пристигнали, за да ознаменуват стогодишнината от откриването на Скалата. Много от тях ни бяха добри приятели. За немалко от останалите бих искал да кажа същото, защото старите проспектори притежават много общи черти.

Това, което ме затруднява при телесните, е мъчителният начин, по който поддържам разговор с тях. Аз съм бърз — защото обитавам гигабитовото пространство.

Те са бавни.

За щастие, съществува един начин да се преодолее затруднението, защото в противен случай опитите да общувам с тези неимоверно мудни и флегматични телесни създания биха ме лишили от здрав разсъдък.

Когато бях хлапе в Уайоминг, ужасно се възхищавах на шахматистите, които се навъртаха в градския парк и местеха с бавни движения лъскавите дървени фигурки върху лакираните шахматни дъски. Някои от тях можеха да играят до двайсет партии едновременно, сменяйки подред дъските. Как можеха да запомнят разположението върху двайсет различни шахматни дъски, когато аз не бях в състояние да го направя с една-едиаствена?

После разбрах. Те не запомняха нищо.

Просто се приближаваха към шахматната дъска, оценяваха позицията, откриваха най-добрия ход, правеха го и продължаваха нататък. Без да се стараят да запомнят нищо. Притежаваха невероятно бързи умове, толкова бързи, че да вземат решения, докато противникът им се почесва зад ухото.

Нещо подобно е с нас и телесните. Докато разговарям с цяла тълпа от тях, върша още поне няколко полезни неща. А те стоят като статуи! Когато зърнах старото приятелче Франки Херейра, той си облизваше устните, докато някой друг отваряше бутилка шампанско. Сам Стратърс току-що излизаше от тоалетната, отвори уста, за да поздрави някой от новодошлите. Не заговорих нито единия, нито другия. Дори не направих опит. Просто създадох подобие на самия себе си — по едно за всеки от тях — и го пуснах да се оправя. След това си „тръгнах“. Чакаха ме и други неща. Не беше необходимо да вися тук, поне докато моите двойници не доближат Франки и Сам и си

отворят устата, за да ги заговорят. Тогава щях да се върна и да им кажа онова, което възнамерявах.

Така е с телесните. Добре, че има толкова много съхранени личности, инак сигурно щях да умра от скука.

Някои от тях са стари приятели, други ги познавам, просто защото всички ги знаят. Детуайлър например, човекът, открил вуду-прасетата, Лайо Сичън, прочут терорист до появата на хичиянците, но след това преминал на другата страна. Той бе човекът, предал на властите цялата група от терористи и диверсанти, проникнали в редовете на Американската космическа програма. Зърнах дори Хариман, известен с това, че пръв присъствал лично на избухването на свръхнова и успял да се задържи достатъчно дълго на последвалата разширяваща се вълна, за да спечели наградата от пет милиона долара, която се давала в онези далечни дни. Наблизо беше Мангроув, откривателят на хичиянска станция в околностите на неутронна звезда, установил, че причудливите, синкави сфери, прикачени от външната страна на станцията, били подвижни сонди, които можели да се спускат до повърхността на звездата и да вземат със себе си приблизително единайсет тона — инак парченце с размер на човешки нокът — от неутроний. По-късно Мангроув загинал от радиационно облъчване, но това не му пречеше сега да е тук, сред нас.

И така, аз се носех сред светилата на Гейтуей, срещях стотици приятели, разпитвах за други. Понякога към мен се присъединяваше и Сгъваемата Еси. После се разделяхме. Алберт също се навърташе наблизо, макар да не вземаше участие в прегръдките и поздравителните реплики. Стараеше се да се показва само пред мен и пред никой друг. В края на краищата, това беше не само купон, но и официална среща и появата на една обикновена информационна програма можеше да се възприеме като нарушение на общоприетата етикеция. Излишно щеше да е да обяснявам, че Алберт е може би единственият ми най-добър приятел.

Едва когато със Сергей отново се върнахме във „Вретеното“ и пак се захванахме да обръщаме чашите, си позволих да прошепна полугласно:

— Алберт?

Еси ме изгледа навъсено. Знаеше какво съм намислил. (В края на краищата, тя бе написала неговата програма, да не говорим, че и моята.) Оказа се, за щастие, че няма нищо против, защото просто продължи да си бърби на руски със Сергей. Нищо лошо, защото аз също разбирах руски — говоря го перфектно, както и дузина други езици. Разполагах с достатъчно време за лингвистични занимания. Неприятното беше обаче, че разговаряха за хора, които нито познавах, нито исках да зная.

— Повика ли ме, о, господарю? — прошепна Алберт в ухото ми.

— Недей да оригиналничиш — сопнах се аз. — Откри ли нещо за Касата?

— Не съвсем, Робин. В противен случай отдавна да съм се явил на доклад. Все пак събрах някои интересни сведения.

— Да ги чуя — кимнах усмихнато, докато Сергей ми наливаше поредната доза ледена водка, без дори да ме поглежда.

— Разработвах три дискретни направления — произнесе Алберт с глас на училищен наставник. — Въпросът за връзката между семинарите на Института и Обединената служба за наблюдение на Убийците, за маневрите и за присъствието на генерал Касата тук. Последният може да бъде разделен още на...

— Чакай — прошепнах. — Сега не му е времето. Кратко и ясно.

— Много добре. Семинарите, разбира се, са пряко свързани с основния въпрос за Враговете — как могат да бъдат разпознати чрез техните сигнали и защо искат да променят еволюцията на вселената? Единствената истинска загадка е защо точно сега Обединената служба за наблюдение на Убийците проявява загриженост за семинарите в Института, след като е оставала пасивна при многобройните предишни научни конференции с подобна тематика. Струва ми се, че по някакъв начин това е свързано с въпроса за маневрите. Още повече, че след началото на споменатите маневри върху всички комуникации от спътника на Обединената служба и от Наблюдателното колело е било наложено ембарго.

— Ем... какво?

— Ембарго, Робин, правилно ме чу. Отрязани са. Цензурирани. Забранени. Никаква връзка с всеки от двата обекта. Затова твърдя, че тези събития са свързани както помежду си, така и с маневрите. Както

знаеш, преди няколко седмици на Наблюдателното колело е имало фалшива тревога. А може би тревогата въобще не е била фалшива...

— Алберт! Какви ги говориш?

Трябваше да овладее гласа си. Еси ме гледаше учудено. Опитах се да ѝ се усмихна успокояващо, но ми беше трудно да го сторя. Нямах нищо успокояващо в мислите ми.

— Не, Робин. Нямам причини да смятам, че тревогата не е била фалшива. Но може би Обединената служба за наблюдение на Убийците проявява повече загриженост от мен и това да е родило идеята за преждевременните маневри, на които пък са изпробвали някакви нови оръжейни системи...

— Оръжейни системи!

Ново обещаване от Еси. Наложил се да вдигна чаша и да произнесе с престорена жизнерадост:

— На здравье!

— Точно така, Робин — кимна мрачно Алберт. — Остава само да разуча каква е причината за присъствието на генерал Касата. Мисля обаче, че обяснението е съвсем просто. Дошъл е, за да те държи под око.

— Ако е така, значи си върши работата през пръсти.

— Не си прав, Робин. Вярно, че генералът има и други интереси. От известно време се е усамотил с една млада госпожица. Но преди да го стори, издаде забрана нито един космически кораб да не напуска астероида през следващите трийсет „органични“ минути. Струва ми се, че ще те навести още преди изтичането на споменатия период, а дотогава, както вече споменах, едва ли ще успееш да излезеш на орбита.

— Чудесно — въздъхнах аз.

— Не бих казал — поправи ме строго Алберт.

— Но той няма право!

— Погледнато в по-общ план — така е. Рано или късно ще съумееш да събереш цялото кралско войнство и да свиеш сармите на генерала, още повече, че все още съществува известен граждански контрол над онова, което става в Обединената служба. Боя се обаче, че за момента астероидът е затворен за полети.

— Копеле!

— Сигурно е такъв — усмихна се Алберт. — Позволих си да информирам Института за развоя на събитията и очаквам съответния отговор. Склонен съм да мисля, че ще бъде забавен във времето — по чисто органични причини. — Той направи пауза. — Имаш ли други въпроси? Или мога да се върна към разследването?

— Върви, мътните да го вземат!

Пришпорих безтелесната си натура из гигабитовото пространство, опитвайки се да успокоя опънатите си докрай нерви. Когато най-сетне си възвърнах способността да поддържам нормално общуване, върнах се при Еси и Сергей Борбосной, в тяхната симулация на „Синият ад“, Еси ме погледна разсеяно, точно по средата на някакъв дълъг виц, след това втренчи очи в мен.

— Ей, Робин. Какво ти тежи на душата?

Разказах ѝ за всичко, научено от Алберт.

— Копеле — заключи тя, доближавайки се максимално до собствената ми оценка, а Сергей добави:

— Некултурный.

След това Еси ме хвана загрижено за ръката.

— Стига, Робин. Не е толкова важно в този момент, не смяташ ли? Нали нямаш намерение да напускаш този чудесен купон, поне за известно време. Телесно време?

— Да, но, проклет да е...

— Той отдавна е проклет, скъпи Робин. Пийни си малко. Хайде, развесели се.

Направих опит.

Но не се получи много добре. Нито пък ми беше интересно да слушам какво си говорят Еси и Сергей.

Харесвам Сергей. Не заради физическата му привлекателност. Такава изобщо му липсва. Сергей Борбосной е висок, прегърбен, плешив. Надарен е със сантиментални руски очи и невероятна способност систематично да поглъща неимоверни количества леденостудена водка в миниатюрни чашки. Тъй като и той като нас не принадлежи към света на живите, може да го прави до безкрайност, без да се опива повече, отколкото иска. Според Еси обаче Сергей притежавал същата способност и в онези далечни времена, когато

двамата са били състуденти в Ленинград и все още са се радвали на телесните си обвивки. Сигурно добре са се забавлявали тогава, по свой, руски начин. На мен, за жалост, не ми е присъщ.

— Е, как върви? — попитах накрая, когато забелязах, че са спрели да разговарят и ме разглеждат напрегнато.

Еси се пресегна, приглади нежно косата ми и произнесе:

— Ей, старо приятелче. Май не ти е интересно да слушаш нашите спомени? Защо не се поразмърдаш?

— Нищо ми няма — сопнах се и тя въздъхна.

— Върви — повтори и аз се надигнах. В края на краищата щеше ми се да остана за малко насаме с мислите си.

Не е никак лесно да ви опиша за какво точно исках да помисля. Без да се обиждате, но телесните едва ли са в състояние да обсъждат със себе си толкова много и различни въпроси едновременно.

Което ме караше да смятам, че вече съм допуснал грешка.

Телесните не са в състояние да жонглират със сложни и разнообразни теми. Не ги бива ни най-малко в паралелното анализиране на информацията. Телесните са праволинейни. Което означава, че винаги когато си имам работа с тях, не бива да забравям за тези недостатъци. И така, след като направих три несполучливи опита да открия откъде трябва да започна, изведнъж осъзнах, че съществува и четвърти, коренно различен начин.

И той е да ви разкажа за децата, които живееха на Наблюдателното колело.

[1] Така започва „Хъкълбери Фин“ на известния американски писател Марк Твен. Разбира се, името на автора в горния пасаж е променено. — Б.ред. ↑

[2] Гериатрия — дял от медицината, който се занимава с въпросите за продължаване на човешкия живот. — Б.ред. ↑

2. НА КОЛЕЛОТО

Ще трябва обаче да се върнем малко назад във времето. Не много далеч. Дори съгласно телесните представи.

Само няколко месеца.

Ще започна с разказа за Кихльо.

Кихльо бил осемгодишен — в неговото лично отброяване на времето, за което всъщност говорим. Истинското му име било Стернутатор. Това е хичиянско име, но не се учудвайте — той бе хичиянско дете. Имал е нещастieto (или щастieto) да бъде мъжко отроче на двама хичиянски специалисти по времето, когато хичиянската цивилизация осъзнала, че повече не може да се крие из вселената. Това откритие не я заварило неподготвена. Древните отдавна били предсказали подобна възможност и дори разпоредили създаването на съответни екипажи от специалисти, които да бъдат призовани на служба веднага щом изникне необходимост. В мига на вдигането на тревогата родителите на Кихльо полетели към външния край на галактиката. Стернутатор заминал с тях.

Стернутатор не е подходящо име, особено ако голяма част от останалите деца в училище са от човешки произход. На хичиянски думата означава „ускорител на елементи“, донякъде подобен на лазера, в който микроскопичните частици биват „възбуждани“, или по-точно стимулирани, докато се превърнат в едно общо, могъщо излъчване. Грешката на момчето била, че разкрило значението на името си пред своите съученици, след което те го надарили с прозвището Кихльо.

Поне повечето от тях. Някои като Харолд, деветгодишния умник, рожба на човешки родители, който седял зад него по време на концептуалните уроци, му викали „Едно от седемте джуджета“. „Твърде тъп си да бъдеш Кихльо“ — повтарял той, макар Стернутатор редовно да го побеждавал в играта на тримерен пъзел. — По ти подхожда да си Сънливко." След което скачал върху трамплина и блъскал Кихльо толкова силно, че го отпращал право в обятията на

робота-инструктор по тай-чи. Естествено, роботът улавял Кихльо и така всичко се разминавало без поражения за всеки от двамата.

„Той е само едно хлапе — успокоявал го роботът, докато го изтупвал от праха. — Когато порасне, ще осъзнае, че се държи глупаво.“

„Но аз не желая да ме наричат Сънливко!“ — оплаквал се с насълзени очи Кихльо.

„Няма, няма. Никой няма да го повтори. Освен Харолд, но и той ще ти се извини един ден.“

В интерес на истината, повечето от съучениците на Стернутатор не харесвали никак Харолд. Тъй че никой не повтори номера му, освен петгодишната Мекапръчла, а и тя опитала само веднъж, защото искала да се хареса на човешките деца. Когато разбрала, че никой не и обръща внимание, престанала.

С други думи Кихльо не пострадал особено, ако изключим стаената в душата му обида, за която побързал да се оплаче на родителите си. Сторил го същата нощ, без да очаква, че ще предизвика толкова гняв и веселие.

Ядосаният бил баща му, Бремстранхлунг, който вдигнал хърбавичкия си син на коляно и просъскал:

— Това е нечувано! Ще поискам обяснение от наставника, заради поведението на онази лоена топка спрямо нашия син!

Майка му пък била развеселена.

— Бреми, когато ходех на училище, ми се случваха далеч по-лоши неща. Остави момчето да се оправя само.

— Хичиянците никога не се бият, Фемтоуейв.

— Затова пък човеците го правят. Бреми, време е детето да заимства нещо от тях. Стига да не пострада, разбира се. — Тя оставила блестящия, излъчващ светлина инструмент, донесен от работата ѝ, изправила се — движение, което по-скоро напомняло приплъзване, отколкото вървене, заради по-ниската гравитация на Колелото — пресякла стаята и взела Кихльо от коленете на баща му. — Нахрани момчето, скъпи — добавила тя с добронамерена усмивка, — и той ще забрави всичко. Струва ми се, че възприемаш нещата далеч по-сериозно от него.

Фемтоуейв била права точно на петдесет процента. Вярно, че съпругът ѝ бил далеч по-потиснат от сина им. (До такава степен, че на

следващия ден още не можел да овладее възбудата си. Непрестанно си спомнял за онова гадно хлапе, което тормозело сина му, и по такъв начин изгубил напълно душевната си хармония. Наложило се да се въздържа от службата си край „кушетката на сънищата“, защото направо излъчвал раздразнение, а истинската цел на специалистите, обслужващи „кушетката“, била да игнорират собствените си емоции и да улавят чувствата, които им подава устройството.

Затова пък Фемтоуейв грешала в другото си предположение. Кихльо никога не забравил обидата.

Може би не си спомнял случката в подробности. Но все пак в него останало загнездено убеждението, че хората наистина обичат да се бият, макар рядко да прибягвали до грамадните си, костеливи юмруци, а вместо тях предпочитали да използват силата на камшичните си езици. Можели да ти причинят болка дори само като ти измислят ново име.

Пак ли сбърках? Не трябваше ли да започна с описание на Наблюдателното колело?

Е, по-добре късно, отколкото никога. Да се върнем назад и да дръпнем другия край на въжето.

По времето, когато първият хичиянец, който не умее да контролира съдбата си (името му било Капитана), срещнал първото човешко същество, което можело да го прави (името му е Робинет Бродхед и това наистина съм аз), хичиянското дете Стернатор се намирало на един от дежурещите близо до ядрото кораби заедно с родителите си. Измъчвала го носталгия. „Родината“ за него се олицетворявала от миниатюрния, елегантен град, с население не повече от десет милиона, на една планета край оранжево-жълтеникава звезда, във вътрешността на огромна черна дупка, намираща се в самата сърцевина на галактиката. Макар едва тригодишен, Кихльо вече знаел за какво става дума. Знаел и че причината да бъдат с баща му на този кораб се кореняла в потенциалната възможност да настъпи момент, когато всички ще изоставят онова, с което се занимават, и ще се гмурнат в Шварцшилдовата сфера^[1], за да се съберат отново край външните звезди.

Не очаквал, разбира се, това да се случи точно на тях. Никой не хранел подобни неприятни предположения. После, когато двамата с баща му били назначени на служба в Наблюдателното колело, Кихльо изведнъж открил болезнения смисъл на понятието „носталгия“.

Предназначението на Колелото е съвсем просто.

Това е мястото, където са монтирани „кушетките на сънищата“.

Тези устройства са хичиянско изобретение, на тях се натъкнахме още преди да срещнем първите живи хичиянци. Една от функциите им (между многото други) била да държат под наблюдение всички планети, на които в перспектива биха могли да се появят разумни същества. като нашата Земя например.

Сигналите от „кушетките на сънищата“ не са точно това, за което си мислите. По-скоро са концентрирани емоционални излъчвания. Хичиянецът (или човекът), обвит в металическата мрежа на „кушетката на сънищата“, е в състояние да улавя чувствата на другите, дори когато се намират на значително разстояние от него. „Значително“ в планетарния смисъл на думата. Изглежда носител на сигналите са определени електромагнитни вълни, ограничени от скоростта на светлината и подчиняващи се на закона за реципрочните квадрати^[2], което пък от своя страна очертавало действието на „кушетките на сънищата“ в пределите на няколко милиарда километра — крайно недостатъчно, сравнено с трилионите и трилиони километри, отделящи една звезда от друга.

Задачата на Бремстранхлунг и на останалите оператори на „кушетката“, както хичиянци, така и хора, била да бъдат очите и ушите на Колелото. От тях се изисквало да изучат най-важния обект от хичиянската и човешката космология — висящия извън пределите на галактическия светлинен ореол кугелблиц^[3]. Едва ли съществува друга точка от познатата галактика, която да се намира на по-подходящо място за подобна цел. Тъкмо затова било построено Колелото, след което било изтеглено на позиция, отстояща само на шест АЕ^[4], в едно доста усамотено и безлюдно кътче на галактиката.

Всички ще се съгласят, че няма друг начин за постигане на тази цел. Да предположим, че в края на краищата нещо премине покрай кугелблица и наблюдателите уловят сигналите, пораждащи всички досегашни опасения — това би означавало преднина от четирийсет минути преди действителното събитие, защото точно толкова ще

отнеме на носещите се със скоростта на светлината сигнали да пресекат точно шест пъти разстоянието между Земята и Слънцето (което е една астрономическа единица, тъпанари такива).

Съществува, разбира се, известно съмнение дали „кушетките“ ще са в състояние да доловят въобще нещо в подобен случай. В края на краищата, някои наблюдатели отбелязват, че моделът на „кушетките на сънищата“, прилаган по онова време от хичиянците, не е притежавал чувствителност към програмно-съхранени личности като моята или тази на Алберт Айнщайн и това станало възможно едва след като в тях се поровичкали специалисти като Еси. Каква е причината тогава да вярваме, че биха били в състояние да засекат напълно непознатите сигнали на теоретично съществуващите Убийци? Така или иначе, не разполагали със средства, за да се справят с втория проблем.

Що се отнася до първия, тъй като нищо не се случвало в района около кугелблица в продължение на няколко милиона години, трудно било да се предположи, че четвърт час повече или по-малко ще се окаже от каквото и да било значение.

На следващата сутрин Кихльо бил събуден от гласа на домашния наставник, който произнесъл на хичиянски: „Ден за учебна тревога! Ден за учебна тревога! Учебна тревога втора степен!“

Продължил да го повтаря, докато Кихльо не се изнизал от топлия, пухкав юрган, наподобяващ чувал, след което сменил плочата на: „Учебна тревога, Стернутатор. Тревога втора степен. Днес няма училищни занимания.“

Типичен случай на лошо начало с чудесен завършек за Кихльо. Той разлюлял пашкула между кльошавите си бедра и позвънил на Харолд — с когото вече не враждували — докато си смазвал зъбите. „Искаш ли да гледаме пристигащия кораб?“ — предложил Кихльо, а Харолд разтъркал сънено очи, прозял се и отвърнал: „И още как, Сънливко. Чакай ме след десет минути на ъгъла на училището.“

И тъй като била обявена учебна тревога, макар и втора степен, родителите на Кихльо вече били по местата си и сега в къщата ги замествал домашният наставник. Той помолил Кихльо да си изяде чинно закуската (— Не и в такъв ден! — отказало момчето, но все пак склонило на един сандвич за из път) и му припомнил, че трябва да

вземе въздушна баня (каквато вече бил взел предната вечер, а дори бащата на Кихльо не бил толкова стриктен по отношение на личната хигиена). Накрая момчето затворило вратата на апартамента, прекъсвайки потока от заплахи, които сипел домашният наставник, и се затичало през опустелите заради учебната тревога коридори на Колелото към мястото на уговорената среща.

Защото, когато Харолд не прекалява с досадните си забележки, двамата с Кихльо са чудесни приятели.

Трудно е да се каже, че приятелството им започнало безоблачно. Харолд бил едва ли не първото човешко същество, което Кихльо срещнал, но същото можело да се каже и за другата страна. В началото всеки от тях изпитал отвращение при вида на другия. В очите на Кихльо Харолд изглеждал възтлъстичък, дори подпухнал и зализан — досущ като труп, прекарал твърде дълго във водата.

От гледна точка на Харолд Кихльо изглеждал още по-зле.

Хората най-често сравняват хичиянците с мумифицирани и сбръчкани от дълъг престой в пустинята човешки трупове. Скелетният строеж на Кихльо наподобявал този на хуманоидите, но плътта по него едва се събирала в една шепка. И, разбира се, да не забравяме този смешен пашкул. Както и отвратителната миризма на амоняк, която се носи около всеки хичиянец.

Та както казах, приятелството им не възникнало спонтанно. От друга страна и двамата нямали кой знае какъв избор. На територията на Наблюдателното колело едва ли имало и петдесет деца и две трети от тях учили в останалите училища, разположени покрай външния периметър. Тъй че възможностите за избор били още по-ограничени. Ако не броим и новородените, както и децата под шестгодишна възраст, числото им съвсем се ограничавало. Тинейджърите пък не проявявали никакъв интерес към хлапаците — кой би искал подобни дребосъци да му се мотаят в краката?

Не че не биха могли да прескачат до съседните сектори. Дори осемгодишният Кихльо го правел много пъти, сам или в компанията на съученици. Но и там нямало нищо, което да е различно от техния собствен сектор, само децата били непознати.

По принцип на децата не било забранено да скитосват из вътрешността на Колелото, стига да не се доближават до забранените

кабинки на външния периметър, където били разположени „кушетките на сънищата“.

Не им забранявали да играят в опасните зони, защото просто нямало опасни зони. Вярно, че в огромното вътрешно пространство на Колелото съществували такива места, където от време на време се отделяли грамадни количества енергия — било под формата на информационни сигнали за регулиране на въртеливото движение, било за преместване на гигантската маса на Колелото — но всяко от тези места било под постоянния контрол на съответната интелигентна охраняваща програма или на нечие съхранено човешко, или хичиянско съзнание. Нито пък децата били заплашвани от престъпни деяния. На Колелото нямало нито педофили, нито крадци. Нямало отворени кладенци, в които да паднат, или гори, в които да се изгубят. Тук-там се срещали горички, но толкова рехави, че дори едно осемгодишно дете не би се заблудило в тях.

Наблюдателното колело било толкова безопасно, че повечето от децата, както и немалък брой от възрастните, работещи на него, твърде често забравяли огромната опасност, заради която всъщност се намирали тук.

И тъкмо по тази причина трябвало от време на време да им се напомня. Учебните тревоги били не само за възрастните, но и за децата — най-вече заради децата, защото в случай че наблюдателите в „кушетките на сънищата“ някой ден откриели онова, което търсели, а това неминуемо щяло да се случи, децата трябвало сами да се погрижат за себе си. Нито един от възрастните нямало да може да го стори. Дори механичните изпълнители щели да бъдат заети с анализи, комуникационни проблеми и съхраняване на информацията. От децата се изисквало да открият подходящи скривалища, където да изчакат евентуалния благоприятен развой на събитията — ако въобще настъпел такъв.

Естествено, ситуацията не била лишена от прецеденти. Така например в средата на двайсети век учениците в САЩ и СССР знаели, че при сигнал за опасност трябва незабавно да се пхнат под чиновете си, да положат ръце на тила си и да чакат, облени в трескава пот, докато — както им обяснявали учителите — атомните бомби ги превърнат в пламтящи факли. За децата от Наблюдателното колело

залозите били дори още по-високи. Защото тук те можели да изгубят не само живота си. Този път на карта било поставено всичко.

С други думи, обяви ли се учебна тревога, също като предшествениците си от двацети век, децата от Колелото се обливали в студена пот.

Освен когато тревогата била от втора степен.

„Тревога втора степен“ означавала вземане на рутинни предпазни мерки във връзка с пристигането на продоволствения кораб. Нямащо страшно в учебна тревога втора степен — стига да не даваш воля на въображението си. (Ако го сториш, току-виж си осъзнал, че всъщност повишената бойна готовност е заради хипотетичната възможност нещо друго да направи опит да се промъкне под прикритието на продоволствения кораб.)

В дните, в които пристигал корабът, учебните занимания били отменяни. Цялата работа на Колелото замирала (с изключение на наблюдателите в „кушетките“), защото всички предпочитали да присъстват при разтоварването на продоволствията. Освен това семействата, които били изкарали отредения им срок, вече си събирали багажа, за да се върнат обратно сред сиянието на звездите от родната галактика. Останалите пък любопитствали да видят новопристигналия персонал.

По времето, когато Кихльо достигнал уговорения ъгъл на училището, той вече бил изял своя сандвич, а Харолд го очаквал нетърпеливо.

— Пак закъсня, Сънливко! — сопнал му се той.

— Още не са подали сигнала за засичане. Тъй че не сме закъснели.

— Недей да спориш! Инатиш се като малко дете. Тръгвай да вървим!

Харолд показвал пътя. Предполагал, че това е негово изконно право. Не само бил по-възрастен от Кихльо (в неговото лично време, защото в действителност, погледнато през призмата на непрестанно разширяващата се вселена, Кихльо бил роден няколко седмици преди пра-праядото на Харолд), но също така и притежавал по-масивно телосложение (три към едно в полза на Харолд). Харолд Врочек бил високо момче с русолява коса и очи с цвят на френско грозде. Двамата с Кихльо били почти еднакви на ръст, но не това предизвиквало

раздразнението на момчето. За негова изненада, оказало се, че Кихльо не му отстъпва по сила. Под изсушената на вид, кайшоподобна хичиянска кожа се криели неимоверно силни мускули и сухожилия. Въпреки че Харолд положил огромни усилия, за да изкатери стълбите към доковата платформа преди Кихльо, хичиянецът го следвал без никакво видимо усилие. Дори стигнал пръв горе, което предизвикало Харолд да подвигне заядливо: „Ей, Сънльо, внимавай да не се изпречиш на пътя на някой механичен носач!“

Кихльо даже не си направил труда да му отвърне. Дори двегодишно хлапе на Колелото знае как да се пази при подобна ситуация.

За една стандартна година пристигали не повече от четири-пет продоволствени кораба. Идвали и си отивали без излишна суетня. Никой не би си позволил да ги задържи повече от необходимото.

Веднага щом двете момчета се озовали във вретеновидното помещение на втори док, те се притиснали към най-близката стена, далеч от маршрутите на механичните носачи и от възрастните, които се трупали, за да позаяпат кораба.

Всички товарни площадки, включително и втори док, се намирили от вътрешната страна на Колелото. Външната стена на дока била напълно прозрачна, но отвън не се виждало нищо особено, освен плавната извивка на Колелото и другите два озарени в светлини докове, които в момента пустеели.

— Не виждам никакъв кораб — оплакал се Харолд.

Кихльо не отговорил. Единственото, което можел да каже, било, че Харолд и не би могъл да го види, тъй като корабът се приближавал със скорост, надвишаваща тази на светлината, но вече знаел каква ще бъде реакцията на приятеля му: че не може да търпи да му обясняват неща, които добре знае, и че задава въпросите си, без да очаква каквото и да било отговор.

Трафикът към Колелото бил почти еднопосочен, с изключение този на летателните екипажи. Както хората, така и хичиянците напускали станцията, когато приключвал определеният срок — приблизително равен на три стандартни земни години. След този период те се завръщали в познатата им галактика и по домовете си. Повечето от тях отивали на Земята, малцина — на планетата Пегис, други — по космическите станции. (Дори хичиянците предпочитали

да отидат на някоя човешка планета или станция, вместо да се върнат в ядрото — както заради разликата във времето, така и защото съществувала постоянна необходимост от хичиянски специалисти.) Но припасите никога не пътували в обратна посока. Машините, инструментите, резервните части, ремонтните модули и медицинските уреди — всичко това оставало на Колелото. След като се изконсумирали, повредели или изживеели времето си (или от храна се превръщали в екскременти), те били рециклирани и запазвани като резервна маса за маневриране на Колелото. Защото колкото повече нараствала масата на Колелото, толкова по-малко то се влияело от вътрешни размествания и следователно толкова по-малко енергия била необходима за поддържане на стабилното му състояние.

Разнесъл се мелодичен сигнал, показващ, че корабът се е появил в нормалния космос.

— Светлините! — обявил някой по високоговорителите, което не било заповед, а по-скоро проява на вежливост към присъстващата публика, тъй като и без това целият процес се контролирал и управлявал само от машини и специализирани програми.

Светлините във втори док угаснали. Също както и всички останали светлини, което можело да се види през прозрачната външна стена.

Но Кихльо не можел да откъсне очи от небето.

Нямало много за гледане. Не се виждали например никакви звезди. Единствените слънца, достатъчно ярки, за да бъдат наблюдавани от Колелото, били от собствената им галактика, но в момента не гледали към нея. Имало и много други галактики — стотици милиони само в посоката, в която гледали, но едва ли повече от десетина били доловими за невъоръженото око, а и те изглеждали като неясни, мъждукащи сияния.

И тогава, докато Колелото завършвало поредната си обиколка и в западния край на небосвода сиянията започнали да потъмняват, зрителите зашумели развълнувано.

Една бледа, безцветна светлинка, немощна като пламъче на свещ, се превърнала в ослепителен блясък и корабът пристигнал.

С вретеновидната си форма и дължина над 800 метра, продоволственият кораб поразявал въображението. Съдейки по контурите, това бил звездолет с оригинална хичиянска конструкция, а

не някой от новите кораби, които отскоро строели хората. Кихльо бил завладян от чувство на гордост. Не че имал нещо против хората и техните звездолети, които най-често приличали на гигантски цилиндри или торпеда. Както и децата знаят, формата няма никакво значение в междузвездното пространство. Биха могли със същия ефект да наподобяват сфери, кубове или дори хризантеми — очертанията не са нищо повече от прищявка на конструкторите. Повечето от продоволствените кораби, които посещавали Колелото, били конструирани от хората и с човешки екипаж, а в последно време дори новоназначените служители били хуманоиди, с което броят на хичиянците на Колелото започнал бързо да се стопява.

Но хичиянски кораб означавал свежи попълнения, които да възстановят равновесието! Така поне си мислел Кихльо...

Не и този път.

Грамадното вретено се отпуснало в прегръдките на Колелото. С приближаването си то изравнило скоростта си с тази на станцията и направило широк завои, за да излезе на същата орбита, дори се завъртяло в синхрон с въртеливото движение на Колелото. Механичните ръце го прихванали. Шлюзовете се допрели. От долния край на звездолета се отделили подвижни кабели, които се скачили със скобите пред първи и трети док, така че продоволственият кораб се превърнал в неразделна част от цялостната конструкция. Същевременно във вътрешността на Колелото били извършени необходимите промени в разположението на баласта, за да се коригира влиянието на новоскачаеая съд. Харолд се олюлял, когато подът под краката му се разклатил. Кихльо подскочил и го сграбчил, но Харолд го отблъснал грубо.

— Грижи се за себе си, Сънливко — посъветвал го той.

Най-сетне операцията по скачването на кораба приключила и от търбуха му започнали да бликат съкровища.

Механичните носачи били първите, които преминали към действие — те изчезвали във входа на шлюза, за да се появят отново, натоварени с палети, сандъци с мебели, апаратура и машини. Не след дълго отвътре били извадени първите кашони с пресни плодове и тогава докът се изпълнил с примамливи ухания на праскови, портокали и ягоди.

— Ей, гледай само какви банани! — извикал Харолд като размахвал развълнувано ръце. — Де да можех още сега да си хапна един от тях!

— Не бива, преди да са пожълтели — отвърнал Кихльо, горд от познанията си за странните човешки храни. В отговор, естествено, получил злобен поглед.

— Зная. Исках да кажа, че едва се сдържам да не си отмъкна един още сега. А това там май са ягоди.

Кихльо се навел за консултация към пашкула си и след това кимнал.

— Да, Ягоди са. Уф, и на мен ми се доядоха.

— Ягоди... — шепнел замечтано Харолд. Много отдавна не бил опитвал вкуса им. Колелото отглеждало собствени хранителни култури, но сред тях нямало ягоди. Наистина не е никак трудно да се придаде ягодов вкус на храната — или какъвто и да било друг, защото храните „ЧОН“ се отличават с безкрайното си разнообразие. Но уханието, консистенцията и сочността на плода — ей това били направо непостижими неща. Нищо не можело да се сравни с неповторимото усещане от която и да било истинска храна. Момчетата се спуснали до един от конвейерите за храна, за да се насладят отблизо на невероятния букет от ухания. Тук, между конвейерната линия и стената, имало достатъчно място да се поберат, но твърде тясно, за да влезе възрастен.

— Виж, това там са малини — продължавал да сочи с пръст Харолд. — А след марулите идват и череши!

— Аз все пак бих предпочел да си хапна от ягодите! — държал на своето Кихльо и неочаквано механичният носач, който минавал по линията край тях, натоварен с кашон с надпис „ВНИМАВАЙ — ЧУПЛИВО!“, заковал на място, сякаш чул заповед. Сетне една от манипулаторните му ръце бръкнала в кашона, извадила отвътре пластмасов плик с ягоди, отново запечатала кашона и подала плика на Кихльо.

— Ей, благодаря ти! — извикал любезно Кихльо.

— Няма защо, Стернутатор — долетял отговорът на хичиянски и Кихльо подскочил.

— Виж ти! Познавам ли те?

— Аз бях твойт учител по тай-чи. Дай малко и на Харолд.

След това машината се обърнала и продължила по пътя си.

Първоначално Харолд я изпроводил с гневен поглед, но лицето му почти веднага се разведрило — кой би се поддал на ревност заради вниманието на някаква си обслужваща машина? Двете момчета си поделили ягодите и започнали лакомо да поглъщат сочните плодове, Възхищението им нямало граници.

— Всеки момент ще започнат да излизат хората — обявил Харолд, мляскайки доволно, но изведнъж забелязал, че Кихльо не яде. Погледът му бил втренчен в кораба.

Харолд се извърнал в същата посока. Пред вратата имало вече петнайсетина пасажери — възрастни и деца.

Новопристигналите винаги будят интерес, но не това била причината за любопитството, изписано на лицето на Кихльо. Всъщност след миг Харолд осъзнал, че не е само любопитство, но и изумление, страх и гняв. Така поне предполагал, защото всеки знае, че не е никак лесно да се разгадават израженията върху хичиянските лица. Във всеки случай за Харолд новодошлите изглеждали съвсем хуманоидни, като се изключи странният начин, по който ходели, но от това разстояние не можел да определи точно какво го смущава.

Харолд се загледал по-внимателно и забелязал нещо друго.

Колелото се било извъртяло още малко. Точно зад тъмния масив на звездолета, сред пустотата на междугалактичното пространство се виждал куп от мръсножълтеникави светлинни петна, заради които всъщност се поддържало постоянното наблюдение.

Да започнем с това, че светлината не била съвсем жълта. Спектроскопските изследвания показват, че над деветдесет процента от радиационната емисия на кугелблица е разположена във виолетовия край на оптичния спектър и отвъд него, но тези честоти са вредни за хичиянските очи. Ето защо прозрачната обвивка на Колелото била обработена по такъв начин, че да ги филтрира. Единствено жълтата светлина можела да преминава през филтъра.

Харолд се засмял доволно.

— Какво става, Сънливко? — запитал надменно той. — От кугелблица ли се изплаши?

Кихльо премигнал с големите си, розови, кръгли хичиянски очи.

— Да съм се уплашил от кугелблица? Не. За какво говориш?

— Ами, изглеждаш толкова смешно — обяснил Харолд.

— Не съм смешен. Направо съм побеснял. Виж това! — Кихльо размахал кльощавата си ръка към другия край на дока. — Това е хичиянски кораб! И тези, които слизат от него, носят пашкула на древните. Но това са човеци, разбираш ли?

Ако Харолд бил хичиянско, а не човешко дете, навярно щял да се разсмее на подмятането за кугелблиця.

Макар че кугелблицят не е нещо, над което трябва да се присмивате. Кугелблицят е мястото, където живеят Враговете — съществата, които хичиянците наричали Убийците. Изборът на името не може да се нарече случаен. Нищо, свързано с Враговете, не може да предизвиква дори лека усмивка на устните на който и да било хичиянец. Хичиянците нямат навика да се надсмиват над опасностите. Предпочитат да бягат от тях.

Това била поредната съществена разлика между Кихльо и Харолд. Но имало още една и причината за нея се наричала О니ко.

Онико Бейкин била една от новодошлите. Контингентът от новопристигнали наброявал двайсет и двама човеци и нито един хичиянец. Четири от тях били деца. Едно от децата попаднало в училището на Кихльо. Онико.

Когато се появила за първия си учебен ден, останалите деца се скупчили около нея.

— Но ти си човек. Защо носиш хичиянски пашкул? — попитали я те.

— Всички ги носим — обяснила Онико. След това им изшъткала да пазят тишина.

Онико действително била човек. Освен това била от женски пол и приблизително на възрастта на Кихльо. Кожата ѝ била с бледомаслинен оттенък. Имала черни монголоидни очи, черна, права и лъскава коса и Кихльо със задоволство установил, че съгласно изброените белези тя принадлежи към една от подрасите на човешкия род, определяна като „ориенталска“. Въпреки това говорела правилен английски, а за негова изненада, също така правилен хичиянски. Повечето от хората познавали сравнително добре хичиянския правоговор, но Онико била първата — поне за Кихльо — която се

оправяла еднакво добре както с езика на Делото, така и с езика на Чувствата.

Но дори това не намалило изумлението му от факта, че едно човешко дете може да носи пашкул.

Първия час имали ритмика и на О니ко се паднало да му бъде партньор по време на упражненията по разтягане и свиване. Така Кихльо получил възможност да я огледа отблизо. Макар все още да смятал, че плътта ѝ е в потискащо изобилие и тялото ѝ е прекалено масивно, той харесал сладкия мирис на нейния дъх и нежния начин, по който произнасяла името му — не Сънливко, нито дори Кихльо, а Стернутатор, на чист хичиянски език. Дори бил малко разочарован, когато училищният наставник прекратил преждевременно заниманията им, защото му се искало да я опознае по-отблизо.

Същата вечер вкъщи направил опит да узнае от баща си защо хората биха носили хичиянски пашкул, който на техния език наричали „капсула“.

— Много просто, Любопитко — отвърнал с уморен глас Бремстранхлунг. — Те са невъзвращенци.

Причината, поради която Бремстранхлунг се чувствал уморен, била, че давал двойни дежурства. Това правели и всички наблюдатели. Дните, през които продоволственият кораб стоял на док в Колелото, се смятали за особено напрегнати, тъй като неминуемо били свързани със значителна суматоха на станцията. Наблюдателите оставали на постоянен пост край „кушетките“ до момента на старта на кораба, след което на Колелото настъпвало обичайното спокойствие. Ето защо зад гърба си Бремстранхлунг имал една особено дълга смяна.

— Невъзвращенци — продължил с обясненията той — е група от човешки същества, които пътуват с хичиянски кораб само в една посока. Все пак — посъветвал го той, — обърни се към майка си за по-подробна информация. Тя е разговаряла с екипажа на кораба.

— Нещастниците все още бяха в шок — заговорила Фемтоуейв, имайки пред вид хичиянския екипаж. — Потеглили от ядрото към Земята, натоварени със специалисти и материали, спрели там, взели нов товар — този път за нас — спрели на още едно място по пътя си, да приберат невъзвращенците — представяш ли си каква бъркотия?

— Точно така — кимнал Бремстранхлунг. — Та, когато хората стигнат крайната цел на своето пътуване, те вече не могат да се върнат.

Трябва да останат там завинаги.

— Ако беше завинаги — поправила го с усмивка Фемтоуйв, — нямаше сега да са тук, Бреми.

— Знаеш какво имам предвид. Както и да е, Стернутагор, тази малобройна група се оказала с особено богата чувствителност. — Говорел за една специфична способност, необходима при използване на „кушетките на сънищата“. С нейна помощ се улавят признаците на разумност по време на „прослушването“, а Бремстранхлунг бил един от най-чувствителните специалисти в тази област. Тъкмо по тази причина го бяха пратили на Колелото.

— Онико ще работи ли на „кушетките“? — попитал Кихльо.

— Разбира се, че не! Поне не и преди да порасне. Сам знаеш, не е важно само да умееш да долавяш определени емпатични колебания. Немалко особено надарени деца са в състояние да го правят. Далеч по-важно е да съумееш да се въздържаш от излъчване на собствените си чувства.

— Да, така е — потвърдила майка му и този път я нямало доскорошната усмивка.

— Що се отнася до това дали новото дете е надарено с изострена чувствителност — продължил баща му, — засега няма начин да го знаем със сигурност. Ще го подложим на тестове. Нищо чудно да е наследствено, както нерядко става в подобни случаи.

— Това означава ли, че и аз ще работя с „кушетка на сънищата“, когато порасна? — попитал Кихльо.

— Все още не знаем — отговорил баща му. Помислил малко и добавил: — Също както не знаем дали по това време Колелото още ще е тук...

— Бремстранхлунг! — прекъснала го жена му. — Не бива да се шегуваш с подобни неща!

Бремстранхлунг кимнал, без да добави нито думичка.

Очевидно бил твърде уморен. Сигурно по тази причина той изобщо не се шегувал.

Когато се появила в техния клас, Онико била представена от наставника.

— О니ко — обяснил им той — е родена и израснала в Завод за храна и по тази причина не е имала много възможности да опознае света. Ето защо бих искал да ви помоля да ѝ помогнете.

Кихльо бил първи сред желаещите. Не че имал много възможности. Другите деца също горели от любопитство да узнаят колкото се може повече за живота на новодошлата и тъй като били човечи, това им давало нужното предимство.

Кихльо забелязал подсъзнателно, че училищният наставник — който обикновено се появявал пред тях във формата на възрастна жена с благородна осанка и посребрени коси, облечена в дълга рокля — също обичал да се навърта около Онико. Няма възможност да следи развоя на отношенията им, тъй като непрестанно ги затрупвали с различни сложни задачи. Естествено, най-трудни от всичко се оказали задачите по земна математика и особено тази глупава десетична система на броене! Няма нищо по-тъпо за всяко хичиянско дете, привикнало едва ли не по рождение към стройната 53-броична хичиянска система. Най-сетне наставникът обявил с ведър глас, че е време за физическа подготовка и децата наскачали с радостни викове. Едва тогава Кихльо открил защо той обръща специално внимание на Онико.

Съучениците му вече тичали към гимнастическия салон, когато забелязал, че Онико все още седи на мястото си.

Физическите упражнения са задължителни за всички обитатели на Колелото. Причината за това е по-малката гравитация, която води до бърза мускулна атрофия с всички произтичащи от това последствия. Ето защо било разпоредено да се извършват клякания, лицеви опори и други натоварвания поне по два пъти дневно. От друга страна, питали се учениците, защо са им мускули, ако останат за цял живот на Колелото?

Но никой не оставал на Колелото за цял живот. А веднъж завърнат ли се на планета с нормална гравитация, щели да съжаляват за всеки пропуснат миг тренировка.

Като истински хичиянец, Кихльо бил далеч по-стриктен от останалите в своята подготовка. Ето защо свършил пръв и веднага се огледал. Когато открил, че Онико не е в салона, надникнал в класната стая. Ето къде била. Момичето било привързано към сложна система

от метални плоскости, които следвали извивките на нейното тяло. Екзоскелет!

— О! — възкликнал Кихльо. — Аклиматизираш се към гравитацията, така ли?

Онико отворила очи и го погледнала равнодушно, без да отвръща. Макар да не познавал добре промените в човешките лица, Кихльо виждал, че нейното е напрегнато, а дъхът ѝ излизал на пресекулки. На челото ѝ избили едри капки пот.

— Хубаво е, че го правиш — продължил той, но изведнъж си спомнил, че трябва да проявява тактичност. — Да не ти преча с нещо?

Вместо да отговори, момичето започнало да се гърчи и извива по крайно необичаен начин.

— Не — простенала тя.

Кихльо пристъпил от крак на крак нерешително. Едва сега си дал сметка, че това, което Онако прави, не са упражнения. В една от вените на ръката ѝ била поставена игла, през която в кръвоносната ѝ система навлизала с равномерно темпо жълтеникава течност. Тя проследила погледа му и с мъка успяла да прошепне:

— Това е рекалцификат. За подсилване на костите.

— Ами, да, разбира се — закимал радостно Кихльо. — Вероятно там, откъдето идваш, гравитацията е била още по-слаба? — Той помислил малко и добавил: — Не си готова за истински натоварвания, Онако, нали?

— Не съм — съгласила се задъхано девойката. — Но ще бъда!

Когато започнала следващата полуваканция, Кихльо и Харолд решили да посетят кокосовата горичка. Тъкмо когато излизали от двора на училището, те се сблъскали с Онако и завладян от необяснимо вдъхновение, Кихльо ѝ предложил да тръгне с тях.

Харолд изсумтял нещо недоволено, но Кихльо не му обърнал внимание. Онако прехапала устни, докато обмисляла поканата. Приличала досущ на някой възрастен, когато отвърнала:

— Да, благодаря ти много. Ще ми бъде приятно.

— Да, бе — вметнал Харолд. — А какво ще кажеш за обяда? Нося само за себе си.

— Аз вече обядвах — рекло момичето. — И без това смятах да се поразходя из Колелото. Но с вас ще ми е по-интересно.

— Интересно! — повторил насмешливо Харолд. — Виж какво, хлапе, това място не е просто интересно. То е най-важното нещо в цялата вселена! Единственото, на което дължи безопасността си човешката раса. И хичиянската също! — добавил той, след като размислил. — Искам да кажа, тук всички са на своя пост. Представяш ли си, какво може да се случи?

— И още как — отвърнала любезно Онико. — Зная добре, че е наш дълг да държим под постоянно наблюдение кугелблиця. Всъщност, нали затова сме тук, или по-точно — нашите родители. — Тя огледала Харолд от главата до петите и добавила: — И двамата ми родители са наблюдатели. Чичо ми Таши също. Там, откъдето идвам, всички ги бива за тази работа. Като порасна, сигурно и аз ще стана такава.

Ако имало нещо, което Харолд не можел да понася, то било да го оглеждат по този презрителен начин, сякаш преценявали колко струва.

— Отиваме ли в кокосовата горичка? — попитал навъсено той. — Или цял ден ще приказваме празни приказки?

След което се завъртял и тръгнал решително. Съдейки по израза на лицето му, нямал нищо против, ако малката нахалничка със странния конус между краката си събере багажа и потегли в друга посока.

Но не познал.

В извитата геометрия на Колелото кокосовата горичка не била никак далеч от училището. На практика тя била разположена точно „над“ училището. Само на две преки от тях имало асансьор, който можел да ги отведе там, но децата от Колелото, привикнали към далеч по-слабото бреме на тукашната гравитация, предпочитали други средства за придвижване. Харолд блъснал една врата, зад която се показала вертикална шахта, по стените на която имало дръжки. Той се огледал, Кихльо кимнал окуражаващо на момичето, но тя все още се колебаела.

— Май не бих могла да се справя.

— Естествено — подсмихнал се Харолд, който вече се катерел.

— Никакъв проблем — успокоил я Кихльо. — Ще вземем асансьора — последното извикал нагоре в шахтата, без да чака

отговора на Харолд.

Когато се озовали на горното ниво, Харолд вече ги очаквал, но бил все така намръщен.

— Божичко — възкликнал той, — щом не може да се справя с дръжките в шахтата, как очакваш да се катери по дърветата?

— Аз ще я кача — обещал Кихльо. — Ти върви напред.

Харолд отново се завъртял нафукано и тръгнал да избира най-подходящото дърво.

Катерел се с умението на истинска маймуна. До короната на кокосовото дърво обикновено има десетина метра, които не представляват особено затруднение за дете, израснало при слабата гравитация на Колелото. Харолд, естествено, спрял избора си на най-високото дърво, с най-много плодове, но Онико го разглеждала с нескрит страх.

— Стой настрани — посъветвал я Кихльо. — Да не хвърли някой орех.

— Нямам никакво намерение да хвърлям орехи! — извикал в отговор Харолд.

— И да те уцели, няма да боли — продължил да я успокоява Кихльо. — Така че...

— Ако смяташ, че съм чуплива като порцеланова ваза, лъжеш се — прекъснала го с наранено достойнство Онико. — Не се безпокой за мен. Качвай се нагоре. Аз ще те гледам.

Кихльо се озърнал и спрял поглед на едно по-ниско дърво, с далеч по-узрели, по негова преценка, плодове. Изкатерил се чевръсто, откъснал три кокосови ореха, спуснал се внимателно на земята и се приближил до нея.

— Но това не са кокосови орехи! — възкликнала изненадано тя. — Виждала съм ги на снимки. Те са кафяви, покрити с влакна и с твърда черупка.

— Тези са малко по-различни. Ето виж, трябва да счупиш черупката и да провериш дали сърцевината е сочна.

Тъй като Онико очевидно не знаела как да се справи, Кихльо ѝ показал, а след това ѝ подал ядката.

— Как се маха зелената ципа?

— Аз ще ѝ покажа, Сънливко — намесил се Харолд, който също вече бил на земята. Той извадил джобното си ножче, отрязал с ловко

движение основата на облага ядка и й я подал обратно. — Сега изпий съдържанието! Пий, пий, Вкусно е.

Момичето погледнало въпросително Кихльо и той й кимнал окуражаващо. Тя доближила колебливо отвора до устата си и отпила внимателно. След това се облизала и кимнала доволно.

— Наистина е много вкусно. Страхотно е! — След като привършила със сока, тя бръкнала в раницата си и извадила няколко малки пакетчета, увити в шарена хартия. Вътре имало кафяви на цвят кубчета, които според момичето били някакъв вид риба. Подканила ги да си вземат, но и двамата поклатили глави.

— Трябва да ги опитате — настоявала тя.

— Не, благодаря — въртял глава Кихльо. Харолд бил още по-нетактичен. Престорил се, че повръща.

— Но аз ядох от вашата храна. Имам предвид кокосовия орех. Наистина е вкусен, не се преструвам. — Тя отпила още една глътка. — Знаете ли, като порасна, ще се върна на Земята, ще си купя мой остров и ще го засадя с кокосови палми, за да се катеря на воля по тях.

Двете момчета облещили очи. Всеки от тях бил изненадан по различна причина. Харолд, защото бил дълбоко впечатлен от безгрижието, с което девойката обсъждала подобна възможност. Да си купи цял остров? Да се завърне на Земята? Трябва да е страшно богата, за да си позволи подобно нещо! Кихльо пък бил смаян от идеята да притежаваш собствено парче земя.

— Чувала съм, че съществуват подобни острови — продължила О니ко. — Има например един, на име Таити, за който разказват, че бил невероятно красив. Или може би ще избира някой близо до японските острови, за да мога да навещавам често роднините си.

— Имаш роднини на Земята, така ли? — попитал Харолд и в гласа му внезапно се доловило уважение. Почти цялото му семейство произхождало от заселници на планетата Пегис. За него Земята не била нищо повече от една митична страна. — Аз пък мислех, че си се родила на хичиянска станция.

— Така е. Също и баща ми. Но бащата на моя баща, Арицуне Бейкин, се оженил в големия храм на Нара. След това отвел жена си на Гейтуей, за да дирят там щастието си. Защото неговият баща също бил проспектор, но пострадал при един инцидент и останал на астероида. Преди да умре, завещал спестените пари на сина си и двамата с баба

ми решили да потеглят на рисковано пътешествие. Още с първия кораб се натъкнали на огромна хичиянска станция с осемнадесет големи звездолета. Нито един от тях не можел да излети, а техният собствен кораб не се подчинявал на управлението.

— Това става, за да не бъде разкрито местонахождението на станцията — обяснил малко смутено Кихльо. Чувствал се виновен заради своите предци.

— Да, разбира се — кимнала Онико. — С течение на времето от Гейтуей пристигнали още шест кораба и всичките били принудени да останат на станцията. Четири триместни, един едноместен и един петместен, като този на дядо ми. Общият брой на проспекторите достигнал двайсет и трима. За щастие осем от тях били жени във фертилна възраст, тъй че колонията можела да просъществува. Когато най-накрая бяхме... — Онико се поколеба за пръв път.

— Когато бяхте спасени — подсказа й Харолд.

— Не сме били спасявани. Първо на първо, въобще не сме били в опасност, просто бяхме задържани против волята ни. Така че, когато бяхме посетени отново, само преди четири години, населението на станцията наброяваше осемдесет и пет души. Аз съм била още малка, разбира се. Някои побързаха да заминат, но родителите ми предпочетоха да останат достатъчно, за да заякнат костите ми за тези места с повишена гравитация.

— Тук да е повишена гравитацията! — подсмихнал се Харолд. — Божичко, трябва да посетиш Пегис! Или Земята!

— Ще го направя — кимнала уверено Онико.

— Оставаше да не го направиш — рекъл скептично Харолд. — Ами парите?

— Разбира се, правилата от Гейтуей още са в сила. Това включва извънредни възнаграждения и хонорари както за проспекторите, така и за техните наследници. Съгласно тези правила, цената на станцията и съдържанието ѝ се равнява на два милиарда и осемстотин милиона долара, разделени на броя на останалите живи проспектори. Двайсет и трима.

— Уха! — възкликнал с ококорени очи Харолд, докато пресмятал бързо наум.

— Естествено — продължила невъзмутимо Онико, — тъй като родителите ми са единствените наследници на четирима от

първоначалните двайсет и трима, аз ще наследя всичките четири дяла — около една шеста от глобалната гума. Това в случай че умрат, без да имат други деца. Но аз се надявам да не съм единствената.

— Брей! — рекъл отново Харолд, но очевидно нямал какво да добави. Дори Кихльо бил впечатлен, но не толкова от размера на богатството, защото всяко хичиянско дете било учено да презира парите, а заради уравнилосения, аналитичен начин, по който разказвала своята история.

Стъмвало се. Светлините от тавана постепенно угасвали, заменени от бледочервеникаво сияние. Всичко това се правело, за да се спазва денонощният ритъм, към който били привикнали палмовите дръвчета. Но все пак Кихльо решил да го обясни на О니ко.

— Това е, за да не се разболяват дръвчетата. А червената светлина ни помага да се ориентираме в мрака.

Харолд използвал тази възможност и добавил злорадо:

— Да знаеш, че Кихльо го е страх от тъмното.

Кихльо отместил поглед встрани. Не било съвсем вярно, макар да не можело да се каже и че е лъжа. За него мракът не бил страшен, по-скоро събуждал усещането за неудобство.

— Нали щеше да ни разказваш за мястото, откъдето идваш? — решил да смени темата той.

— О, вярно, Стернутагор. Беше толкова хубаво. Дори първите проспектори го обичаха, макар често да споменаваха колко тъгуват по семействата си. Разполагахме със страшно много хичиянски книги, както и неколкостотин съхранени древни хичиянци, с които можехме да разговаряме. Те ни научиха как да използваме пашкулите — добавила с нескрита гордост тя.

Кихльо се пресегнал и докоснал пашкула й, усещайки топлото присъствие вътре.

— Твоите древни са наистина много мили — рекъл й той.

— Благодаря ти.

— Но защо пашкулът ти е по-малък от моя?

— Ах, да. Ние не се нуждаем от микровълново излъчване. То е необходимо само на древните. Баща ми казва, че има много да учим от хичиянците. Стига, разбира се, да знаем добре езика им.

— Благодаря ти — кимнал радостно Кихльо. Не бил съвсем сигурен за какво й благодари, но му се струвало, че постъпва

правилно.

Харолд обаче не бил на същото мнение.

— От хичиянците можем да научим само едно — рекъл той. — И то е как да станем по-големи страхливци. Който ще да го учи!

Кихльо почувствал как сухожилията на гърба му се свиват на възли. Хичиянските чувства не са като човешките, но дори хичиянецът може да изпитва обида.

— Харолд, не желая друг път да ме наричаш страхливец — заявил той.

— Но аз не говорех за теб, Сънливко. Знаеш кого имах предвид. Повечето хичиянци си плюят на петите при първия сигнал за опасност.

— И, моля те повече не ме наричай Сънливко.

Харолд станал на крака.

— Че какво ще направиш, ако продължа? — захилил се зловецът той.

Кихльо също се надигнал, но по-бавно, изненадан от собствената си постъпка.

— Ще ти кажа, че не ми е приятно да ме наричаш така. Никой друг не го прави.

— Защото никой не те познава толкова добре, колкото те познавам аз — възразил Харолд. Кихльо вече осъзнавал, че по някакъв начин е наранил чувствата на приятеля си, но по онова време все още не бил наясно със значението на думата „ревност“. Харолд стоял със свити юмруци и ги размахвал пред себе си, сякаш се готвел да се бие.

По всяка вероятност стълкновението било неизбежно. Може би Кихльо също щял да отвърне на ударите. Хичиянците избягват да прилагат насилие един спрямо друг, но Кихльо бил твърде млад и все още нямал толкова задръжки, колкото щял да придобие след едно десетилетие при подходящо възпитание.

Това, което ги спряло обаче, нямало нищо общо с възпитанието. Онико внезапно издала серия от сподавени звуци, хванала се за гърлото и се превила. Сетне започнала да повръща.

Веднага щом се върнали в училище, наставникът ги извикал и им се скарал, задето позволили на нещастното дете да опита непознат за

него продукт. Като наказание двамата трябвало да я изпроводят до дома ѝ и да останат при нея до завръщането на родителите ѝ.

В резултат на което Харолд и Кихльо, естествено, закъснели за вечеря.

— Хайде, размърдай се, какво се мотаеш? — подканял Харолд Кихльо надолу из шахтата. — Не разбираш ли, че ще ме шамаросват?

Кихльо и без това се спускал с максималната бързина, на каквато бил способен. Той не се боял, че вкъщи може да яде пердах, но нямал търпение да се прибере. Имал цял куп въпроси, които възнамерявал да зададе на родителите си, и вече ги преговарял и сортирал по групи.

Но изведнъж двамата замръзнали на местата си. Кихльо изсъскал от изненада. Харолд изстена: „О, по дяволите!“

И двамата дочули пронизителния електронен сигнал, който ги разтърсил чак до мозъците. В същото време светлините от тавана премигнали три пъти.

— Тревога! — отекнало в коридорите. — Незабавно заемете безопасно положение. Легнете и останете неподвижно. Тревога! Това е тревога!

Ще ми се да не съм толкова строг, когато говоря за телесните.

Иска ми се да ви разкажа за Кихльо, О니ко и Колелото сякаш и аз съм бил там. Но не съм бил.

И все пак зная го, сякаш съм бил свидетел, защото всичко, което се е случило както на Колелото, така и в цялата позната галактика, е записано някъде в гигабитовото пространство и съответно би трябвало да е достъпно за всеки един от обитателите му. Като мен.

Така че в известен смисъл аз съм бил там. Като същевременно, както вече ви обясних, съм присъствал и на други места или съм вършил още цял куп разнообразни по характер занимания. Не зная дали ще го разберете.

Не искам да кажа, че не съм обърнал достатъчно внимание на историята с онези хлапета. Напротив. Тя ме потресе до дъното на душата. Има нещо невероятно сърцераздирателно в храбростта на тези деца.

Не говоря за момента, когато Кихльо и Харолд се изправили един срещу друг, готови да си разменят юмруци, макар че, що се

отнася до хичиянското дете, това си е наистина смела постъпка. Говоря за начина, по който едно дете е готово да се изложи на истинска, реална опасност, дори когато прилича на двуседмично котенце, изправено пред разярен бик. Ето това кара нещо в мен да се топи.

Алберт невинаги одобрява отношението ми към децата. Вярно, от време на време повтаря, че двамата с Еси трябвало да помислим за потомство, след което съм щял да престана да идеализирам образа на малките немирници. Може и да е прав. Независимо от това, винаги ме завладява истинско възхищение, когато науча, че някое дете се е изправило само срещу превъзхождаща го сила.

В действителност, Харолд и Кихльо в началото дори не разбрали какво става. Тревогата не е нищо повече, освен тревога. И друг път имало такива. Легнали на пода, там, където били. Затворили очи и зачакали.

Но това не била тревога от втора степен, като онази, която придружавала акостирането на кораба. Истинска, пълна, бойна тревога, каквато досега не помнели, но знаели, че трябва стриктно да спазват правилата за действие. Веднага щом утихнал предупредителният сигнал, във вътрешността на Колелото се възцарило странно спокойствие. Всички механични изпълнители се превключили в състояние на „готовност“ и преустановили онова, с което се занимавали. Светлините били намалени до аварийно сияние, колкото да можеш да се ориентираш. Вътрешните датчици, отговорни за проследяване въртеливия момент на Колелото, изпратили последни сигнали, след което се самоизключили, също и кабелите на вертикалните асансьори и всички останали неорганични и органични машини с несъществени функции последвали примера им.

Кихльо и Харолд също се изключили, в известен смисъл, разбира се. Едно от нещата, на които ги учили в училище, за да го използват при подобни случаи, била практиката по сатори — умение да се опразва от мисли умът. И двамата били доста добри в това. Свити на кълбо като ембриони, те прогонили от мислите си всичко ненужно и втренчили невиждащи очи в сивата пелена на самозабравата.

Почти.

Защото никой не може да постигне идеалното сатори. Всеки опит за това само може да докаже неговата непостижимост. Тук-там из

мъглата в ума на Кихльо помръдвали вяли мисли. Въпроси. Въпроси за О니ко, които той все още искал да зададе на родителите си.

Въпросът дали тази проклета тревога е истинска.

Подът на Колелото постепенно застинал под бузата на Кихльо. Утихнали дори вибрациите на въздушните нагнетателни помпи. Не се дочували гласове, нито стъпки, нито равномерният тътен на поддържащите машини.

Кихльо чакал. Докато въпросите напирали да се оформят отново в мислите му, той се отделил от тях и ги оставил да отплават навътре в съзнанието му. Накрая един-единствен въпрос започнал да изплува отново и отново.

Защо тази тревога продължава толкова дълго?

Изминал близо час преди най-близкият механичен чистач да се изправи отново. Той насочил камерите си към двете момчета и произнесъл:

— Тревогата свърши. Можете да си тръгвате.

Не било необходимо да им го повтаря. Още преди чистачът да довърши изречението, Колелото започнало да се възвръща към живот, Блеснали светлините. Дочул се равномерен тътен на машини. Харолд скочил на крака и се захилил.

— Предполагам, че татко е отишъл на дежурства — рекъл той, което можело да се разбира и като: „Няма да забележи, че съм закъснял.“

— И моят също — добавил Кихльо, но си мислел друго: Родителите на Онико сигурно също са на работа и сега тя е...

— Онази приятелка сигурно също е сама — произнесъл Харолд, сякаш прочел мислите му. Той доближил чистача и го изритал ядно: — Тъпа машина! Защо трябваше да ни задържаш тук! Хайде, до утре! — добавил и махнал с ръка на Кихльо.

— До утре — кимнал Кихльо, обърнал се и затичал към дома.

Както очаквал, никой от родителите му не бил там. Баща му бил повикан при „кушетките“, а майка му се намирала в друг сектор на Колелото по време на тревогата.

Първи се върнал баща му. Имал безкрайно изморен вид.

— Къде е майка ти? — попитал той.

— Задържаха я в съседния сектор — отговорил вместо Кихльо механичният помощник. — Да приготвя ли вечерята?

— Разбира се — отвърнал уморено Бремстранхлунг. — Ами ти, Стернутагор? Защо вече не си поръчал вечерята да бъде сготвена? Освен това, защо те е нямало тук преди два часа?

— Онико не се чувстваше добре — обяснил Кихльо.

— Нима това е нещо, заради което си заслужава да се безпокоиш? — попитал баща му, на път към аеробанята. — Или се мислиш за медицински помощник?

Кихльо му разказал за сока от кокосов орех.

— Наложил се да я отведем у дома. Искан да си тръгна, но домашният ѝ помощник настоявал да остана с нея, а и нейните древни се съгласили, че така ще е най-добре.

— Нейните древни? — повторил с нескрита ирония Бремстранхлунг.

— Не, разбира се, татко, нямах предвид нейните предци, но тя носи пашкул с древен. Името ѝ е Офиолита. На древната, искам да кажа.

— Тази Онико изглежда притежава твърде голяма интелигентност за човек. Често съм се питал защо хората не носят пашкули като нас. Разбира се, те не се нуждаят от радиация, но все пак, пашкулите са подходящи при подобни случаи.

— Да, но тя има древен в нейния.

Макар да бил ужасно изморен, като добър баща Бремстранхлунг решил да отдели няколко минути на сина си, виждайки объркването му.

— Стернутагор, трябва да запомниш, че онази част от древните, които са останали забравени по време на Отстраняването, живеят в особена и нетърпима самота. Нищо чудно, че са били готови да установят контакт с първите разумни същества, които се появят — пък били те и хора.

— Така е — съгласил се Кихльо. — Но аз все още нямам древен в моя пашкул.

— Децата не носят древни в пашкулите си. Дори много от възрастните нямат. Но когато порастеш...

— Тогава, защо тя има?

— По-късно, синко, моля те — изпъшкал измореният Бремстранхлунг. — Дай ми малко време.

Истината е, че не само интелектуално любопитство измъчвало Кихльо. Дори не и завист към друго дете, което има хубава играчка. За него въпросът имал морална страна, дори в известен смисъл религиозна.

Както хичиянците, така и хората отдавна познавали различни методи за увеличаване на умствените си способности с помощта на съхранени в машини личности, но за да го постигнат, изминали коренно различни пътища. Хората започнали да създават калкулатори, компютри и сервомеханизми, за да открият накрая гигантските програми, наричани изкуствени интелекти — от типа на Алберт Айнщайн — които обитават гигабитовото пространство. (Всъщност, и аз живея там.) Хичиянците така и не стигнали до идеята за изкуствен интелект. Не им било необходимо. На далеч по-ранен етап се научили да съхраняват умовете на мъртвите в машинна форма. Неколцина от първите все пак умрели невъзвратно. Сега ги наричат Древните предци.

Всеки човешки астроном, решил например да изчисли орбиталните взаимодействия на планети около някоя двойна звезда, без никакво колебание ще потърси помощта на някой достатъчно мощен компютър. Хичиянците ще призват вместо това на помощ цяла армада мъртви древни. В интерес на истината всяка от двете системи има своите преимущества.

От друга страна, хората не се отнасят с благоговение към своите компютри. За разлика от тях хичиянците почитат — напълно заслужено — своите мъдри помощници.

Ето че и майката на Кихльо се завърнала, също изтощена от напрегнатия ден. Изслушала въпросите му и накрая го потупала по гърба.

— Нека говорим по-късно, Стерни, моля те. Баща ти е направо изстискан заради двойните дежурства при „кушетките“. Освен това непрестанно го измъчва безпокойство.

„Какво безпокойство?“ — зачудил се Кихльо. Че е изморен, това е ясно. Никак не е лесно да седиш в „кушетката на сънищата“ часове

наред, опитвайки се да доловиш нечие чуждо присъствие със съзнанието, че някой ден и това ще се случи.

Но безпокойство?

Когато най-сетне вечерята била поднесена и изядена, Бремстранхлунг въздъхнал и произнесъл мрачно:

— Стернута̀тор, трябва да знаеш, че тази тревога не беше планирана. Две поредни смени наблюдатели бяха уверени, че са засекли нещо и затова я обявиха. Сигналът не беше нито достатъчно ясен, нито силен — но все пак го уловиха. Ето защо последва генерално изключване на енергията.

— Но аз не почувствах нищо. И другите също — възразил учудено Стернута̀тор.

— И друг път е имало фалшиви тревоги — произнесла с надежда Фемтоуейв.

— Така е — кимнал баща му. — Нали затова сме толкова много — за да не пропуснем и най-малкия сигнал. Може да изминат милион години, преди да дойдат Убийците. Кой би могъл да знае със сигурност? А сега, Стернута̀тор, какво искаше да попиташ за човешкото момиче Онико?

Кихльо завъртял очи. О, да, той имал милион въпроси, но мисълта, че този път може би сигналът наистина е принадлежал на зловещите Убийци, внезапно ги прогонила. Фалшива тревога? Как могат да са толкова сигурни? Или пък не са?

Но това били въпроси, които баща му очевидно не би искал да обсъжда. Накрая се съсредоточил, помислил малко и казал:

— Татко, въпросът не е само в пашкула. Онико спомена нещо и за „пари“. Откъде идва това богатство? — Той използвал английската дума, тъй като в хичиянския език не съществува подобно понятие.

— Хора — отвърнал Бремстранхлунг сякаш това обяснявало всичко и свил широките си рамене.

— Но, татко, нима всички хора притежават богатство?

— Не, разбира се, че не. Защото тези, за които говорим, са имали късмета да се натъкнат на някакви изоставени хичиянски устройства. Нещо, което някога е била наша „собственост“, както обичат да казват. Дори не са го търсели целенасочено. Открили го случайно и според човешките закони се сдобили с правото да го „притежават“, а също и да го търгуват срещу „пари“.

— Всъщност, идеята да се използват тези „пари“ не е напълно лишена от здрав смисъл — намесила се Фемтоуейв. — Изглежда функционира като един вид примитивен сервомеханизъм за разпределение на социалните блага.

— Да не искаш да кажеш, че ѝ ние трябва да я възприемем? — попитал навъсено Бремстранхлунг.

— Не, в никакъв случай, Бреми! И все пак е интересно.

— Интересно! — изпръхтял той. — По-скоро глупаво! Каква е ползата от тези „пари“? Не притежаваме ли и без тях всичко, което ни е необходимо?

— Не и толкова, колкото може да има Онико — отбелязал завистливо Кихльо.

Бремстранхлунг погледнал отчаяно момчето. Но когато заговорил, обърнал се към жена си.

— Виждаш ли? — повишил тон той. — Виждаш ли какво става с детето ни тук? Какво ли ще поиска от нас следващия път? Да му „купим“ нещо? Защо трябва да приличаме на тях, след като сме по-стари и по-мъдри?

— Бреми, скъпи — отвърнала успокоително Фемтоуейв, — нима е редно да се ядосваш за подобни неща? Вече сме обсъждали опасността синът ни да живее в човешко обкръжение. Още преди да напуснем ядрото, не помниш ли?

— Да, за пет минути.

— С толкова разполагахме тогава. За Стернутагор и те са напълно достатъчни.

— Така е, татко — намесило се момчето. — Излишно е да се притесняваш.

— Сигурно сте прави — съгласил се Бремстранхлунг, но въпреки това вечерята приключила в неловко мълчание. Сетне, докато помощникът прибирал масата, те пообщували за малко с древните, вслушвайки се в мъдрите им съвети. Това бил типично хичиянски обичай, който също подействал успокояващо на Бремстранхлунг. Докато дойде време да си лягат, той възвърнал напълно душевното си равновесие. Най-сетне се надигнал и пожелал лека нощ на сина си.

— Благодаря, татко — отвърнал Кихльо, после го повикал: — Татко?

— Какво има?

— Трябва ли да спя увит като какавида? Не мога ли да получа истинско легло, със завивки и възглавница?

— Истинско легло? — попитал изненадано баща му и тъкмо се готвел да продължи, когато се намеси Фемтоуейв.

— Хайде, стига, Стернутатор. Лягай си и повече нито думай!

Потиснат и обиден, Кихльо се прибрал в стаята си и се пъхнал в топлатата утроба на подобното на пашкул легло. Чувствал се засрамен, задето трябвало да спи в подобно нещо, след като всички деца си имали нормални легла. Завъртял се вътре десетина пъти, преди да нагласи мекотата така, както я предпочитал и накрая заспал.

— Но не разбираш ли, скъпи? — говорела през това време майка му на Бремстранхлунг. — Всичко това няма никакво значение, сравнено с величавата идея, на която сме дошли да служим. Никога не бива да забравяме защо нашите предци са напуснали ядрото — и защо се е наложило да тръгнем по техните стъпки.

— Има някои неща, които са от значение — отвърнал навъсено Бремстахлунг. — И едно от тях е справедливостта!

— Добре, Бреми, така е. Справедливостта винаги ще има значение. Освен когато я сравняваш с опасността от Убийците.

Поне засега няма какво повече да се разкаже за децата. Известно време живели мирно и щастливо на Колелото. Тъй като били почти на една възраст, тримата прекарвали заедно по-голямата част от времето си. Скитосвали по всички краища на Колелото, ходели на пикник в горичките, посещавали ремонтните цехове, където се поправяло всичко — от детска играчка до звездолет, и където работела Фемтоуейв. Надничали и в космическите кораби, закачени с безброй тръби към доковете, сякаш били малки кутренца, които бозаят от майка си. Често наминавали към библиотеката, с нейните десетки милиони молитвени ветрила и касетки със записи. Ходели в зоологическата градина, където имало котки, крави, маймуни и различни хичиянски животинки — висящи, прозяващи се, лениво обещени в децата, които ги зяпали.

На няколко пъти дори се отбили при „кушетките на сънищата“. Там рядко допусkali деца, но бащата на Кихльо гарантирал, че ще се държат като възрастни. И така един ден им разрешили да погледат от

разстояние. Преживяването било наистина вълнуващо. „Кушетките“ били разположени в групи по четири, на всеки триста метра по външния периметър на Колелото. Всяка четворка била затворена в малък, прозрачен, кристален мехур, синтезиран от вещество, пропускливо само за светлината, но не и за всички останали форми на електромагнитно излъчване. Както обикновено, когато нямало тревога, само една от четирите „кушетки“ била заета.

— Хванете се за ръце — инструктирал ги Бремстранхлунг — и ще ви позволя да се приближите.

Децага пристъпили боязливо само на метър от дежурния наблюдател — непозната жена от друг сектор, която лежала със затворени очи. Изглеждала почти заспала зад обгръщащата я паяжина от тънки жички. През прозрачните стени на кристала виждали ясно под тях — „под“, съобразно ориентацията на бавно въртящото се Колело — открития космос отвън, а в далечината — слабото сияние на кугелблицата. Кихльо неволно стиснал малко по-силно ръката на О니ко. Вече не изпитвал отвращение от човешката плът, която доскоро му се струвала толкова мазна, тлъста и податлива. Дори му било приятно да държи ръката ѝ. За негова изненада Онико изглежда чувствала нещо подобно. От Харолд вече знаел, че хората хранят подобна неприязън към оскъдната плът на хичиянците. Дали Онико не била като другите или просто съдържала отвращението си?

Бремстранхлунг ги изпратил до изхода на залата. Докато вървели към къщи, тримата обсъждали развълнувано видяното и тъкмо когато преминавали покрай залата на аквариума, пред която се била струпала развълнувана групичка от деца, светлините започнали да премигват по познатия обезпокоителен начин.

— Тревога! Тревога! — отеквало по коридорите.

След като всички моментално се проснали на пода, Харолд попитал най-близкия училищен наставник:

— Защо точно сега имаме тревога?

— Лежи неподвижно! Опразни ума си! — наредил наставникът, но след миг добавил с поомекнал глас: — Тревогата е от втора степен. Съобщиха, че са засекли приближаването на кораб по извънреден полет. Останете засега по местата си.

Това вече обяснявало защо е обявена тревогата. Да, разбира се, винаги когато се приближавал кораб, на станцията обявявали тревога

втора степен. Но никога преди това не бил акостирали кораб по извънреден полет.

А този кораб принадлежал на Обединената служба за наблюдение на Убийците.

По времето, когато обявили отбой и Кихльо се завърнал в дома при родителите си, корабът вече бил на док и макар всичко да изглеждало тихо и спокойно, из станцията плъзнали най-различни слухове. Бремстранхлунг ги потвърдил.

— Да, Стернутатор — произнесъл загрижено той, — ще трябва да се разделим. Всички деца напускат станцията. На Колелото е обявена евакуация. Не можем да ви изложим на риска от радиационно облъчване в неподходящ момент.

— Но, татко, аз съм втори в заниманията по сатори!

— Разбира се, че си втори! Но от Обединената служба за наблюдение на Убийците са се разпоредили да заминеш с другите. Моля те, синко. Нищо не може да се направи.

— Те ще се погрижат добре за вас — намесила се и Фемтоуейв.

— Но къде ни пращат?

Родителите му се спогледали.

— На добро място — обяснила майка му. — Още не знаем къде точно. Повечето деца идват от различни планети и едва ли ще е възможно да бъдат върнати там. Сигурна съм обаче, че ще се погрижат добре за вас. Ще бъде само временно — докато се изясни въпросът с фалшивата тревога, Веднага след това се прибирате при нас.

— Дано е така — добавил едва чуто баща му.

Не било никак лесно на училищния наставник през този ден да запази ред и тишина в класа. Децата разговаряли помежду си възбудено, споделяли предположенията и опасенията си. Никой от тях не знаел къде ще ги откарат. Можели само да гадаят и Харолд, естествено, смятал, че това ще е неговата планета.

Кихльо го слушал замислено, Не знаел дали да му завижда. Наистина ли планетата Пегис била толкова хубава, колкото я описвал?

Лято през цялата година? И никакво училище? Милиони хектари диви плодове, ягоди, които да береш и хрупаш на воля?

— Само че дотам пътят е дълъг — обяснявал Харолд. — Вероятно ще се наложи да сменим кораба. Най-налко месец полет.

— За мен ще са три месеца — произнесъл натъжено Кихльо.

— Така е, заради вашата тъпа Шварцшилдова сфера — отбелязал Харолд, сякаш Кихльо не го знаел и сам. — Но едва ли ще ти се наложи да стигнеш чак дотам, Сънливко. Божичко, нима наистина смяташ, че ще изпратят цял един кораб заради няколко дребни хичиянчета? Това би било толкова неефективно. Никой не би си позволил подобен лукс!

За което бил напълно прав. Тъй като броят на корабите бил ограничен, изпратеният звездолет щял да извърши само един курс. До мястото, където бил построен.

Земята.

Харолд бил съкрушен. О니ко — изплашена. Кихльо пък едва сдържал вълнението си.

Оставали им по-малко от дванадесет часа до отлитането. И по-добре, защото така притесненията им отивали на заден план, изместени от необходимостта да се приготвят колкото се може по-скоро.

Най-сетне дошъл моментът да се качат един по един на грамадния междузвезден транспортен кораб, от който слезли близо стотина наблюдатели с допълнително оборудване. Родителите на Онико присъствали на изпращането и я прегърнали мълчаливо. Там били също господин и госпожа Врочек и Кихльо тактично отместил поглед встрани, за да не гледа как приятелят му плаче на раздяла.

— Довиждане, мамо. Довиждане, татко — казал той.

— Довиждане, мой мили Стернутатор — отвърнал баща му, опитвайки се да овладее гласа си. Майка му дори не направила опит.

— Там ще си на добро място — рекла тя разтреперана и го прегърнала. — Няма да можем да се чуваме, защото са забранили да се излъчва от Колелото, но... О, Стерни! — тя отново се притиснала към него.

Кихльо свел глава. Хичиянците не плачат, но това не означава, че не изпитват същите чувства като хората. Обърнал се и тръгнал към

кораба. Не се целунали на раздяла, защото не било прието, но му се струвало, че в този случай може да се направи изключение.

[1] Сферата на Шварцшилд описва границата на черна дупка, възникнала при свиването на въртяща се сферична маса. Радиусът ѝ е равен на гравитационния радиус, определящ се от масата на тялото. В близост до сферата се създава силно гравитационно поле, където времето тече по-бавно. Шварцшилд, Карл (1873–1916) — немски астроном. — Б.ред. ↑

[2] Вероятно се има предвид законът на Кулон, според който два точкови електрически заряда си взаимодействат във вакуум със сила, пропорционална на произведението на величините на зарядите и обратно пропорционална на квадрата на разстоянието между тях. — Б.ред. ↑

[3] Черна дупка, създадена от колапс на голямо количество енергия, а не материя. — Б.пр. ↑

[4] Астрономически единици. — Б.пр. ↑

3. ГОВОРИ АЛБЕРТ

Аз съм Алберт Айнщайн, или поне така ме нарича Робинет Бродхед, и мисля, че това донякъде изяснява нещата.

С всички тези фалшиви начала, струва ми се, че Робин пропусна да ви предаде цял куп особено важна информация, без която едва ли бихте могли да разберете за какво става въпрос. Например кои са Враговете? Ще ви се притека на помощ. Нали затова съм създаден — за да помагам на Робинет Бродхед.

Ще започна с обяснение на собственото ми положение. Първо, аз не съм „истинският“ Алберт Айнщайн. Той е мъртъв. Умрял е много години преди да бъде възможно — поне за хората — да съхраняват личността в програмен вариант, след като тялото се износи. В резултат на това не разполагаме и с истинското копие на Алберт Айнщайн. Аз съм само едно приблизително подобие на онова, което вероятно е представлявал. Иначе казано, аз съм сравнително сполучлив опит за късна реконструкция на действително съществувала човешка личност. Основната ми функция е на информационно-търсеца програма, към която са добавени едно-две нещица. По-скоро за украса, или външна декорация. За да ме направи по-приятен за Робин, моята създателка ми даде облик и поведение на човек. Стори го с удоволствие, защото обичаше Робин да е доволен. Не забравяйте, че тя е не само програмист, но и негова жена — С.Я.Лавровна-Бродхед.

Струва ми се, сега е моментът да отбележа, че Робин Бродхед е човек с безброй хрумвания и прищевки. Не мога да го виня, в края на краищата той някога е бил само човек, с всички произтичащи от това недостатъци. Разумът му не може да надскочи ограниченията, които преди време му е налагала неговата телесна обвивка. Не е прецизен като моя, нито толкова математичен. Продукт е на органичен мозък, развил се под влиянието на хормони и сензорни възприятия като болка и удоволствие, следователно напълно способен да опорочи всеки опит за вземане на интелигентно решение под влияние на понятия извън личния ми опит, като „съмнение“, „вина“, „ревност“ и „страх“.

Представяте ли си що за съществуване е това! Понякога се питам как успява да функционира толкова добре при цялото това бреме. Честно казано, нямам отговор. Което съвсем не означава, че не мога да го разбирам. Еси Бродхед ме е снабдила с програми за всякакви случаи. В края на краищата, аз не разбирам и какво означава корен квадратен на минус първа степен, което съвсем не ми пречи да правя изчисления.

Това, което далеч повече ме обърква, са странните състояния, през които преминава Робин от време на време. Категоризира ги с думите „аз съм щастлив“ или „аз съм нещастен“, но на мен ми звучат глупаво. Защото според всички човешки стандарти Робинет Бродхед е преуспял мъж. Той притежава всичко, за което мечтаят хората. Неизмеримо богат е, макар все още да съществуват някои неизяснени правни аспекти по въпроса кому точно принадлежи това богатство, тъй като според закона Робин отдавна е престанал да съществува и наследството му е предоставено за ползване от неговата вдовица. По-важното е, че Робин може да пръска, без никаква пречка, стотици милиони и за целта е достатъчно само да каже някоя и друга дума. Бих казал, че дори управлява богатството си разумно. По-голямата част от него отива за субсидиране на Института за космически проучвания „Робинет Бродхед“, който разполага с филиали и лаборатории в Лондон, Бразилия, Йохоре, планетата Пегис и на още дузина места в старите Съединени щати, да не говорим за неговата флотилия от изследователски кораби, която кръстосва цялата галактика. Благодарение на това животът му е „целенасочен“ и той разполага с голяма „власт“. Какво остава? „Здравето“? Разбира се, че е здрав, повреди ли се нещо, веднага го поправя. „Любов“? Че как! Разполага с най-добрата от всички възможни жени — съхранената версия на С.Я.Лавровна-Бродхед и тази версия е наистина перфектна, имайки предвид, че е написана от самата госпожа Бродхед.

Накратко, ако съществува телесен, или по-точно бивш телесен, който трябва да бъде щастлив, това несъмнено е Робин.

Което на свой ред показва колко малко значение има „здравият смисъл“ в неговото съществуване. Защото прекалено често ми заявява, че бил „нещастен“. Тези нескончаеми тревоги, неспособността да определи кого най-много обича и какво въобще означава понятието „любов“, дали постъпва „справедливо“, дали е „верен“ на приятелите си, са типичен пример за онова, което искам да ви внуша.

Например:

Робин е обичал Джел-Клара Моинлин, когато и двамата са били телесни. Сетне се скарват. Сдобряват се. Случва се нещо, което не са в състояние да предотвратят, и той я изоставя в една черна дупка за трийсет години.

Вярно, че е постъпил зле с нея. Но вината не е негова. И все пак, били са му необходими страшно много часове върху твърдата кушетка на моя колега, компютърния психоаналитик Зигфрид фон Шринк, за да „освободи“ съзнанието си от „чувството за вина“, което му е причинявало „терзания“.

Ирационален? И още как! Чакайте, има още.

Междувременно, докато Клара била извън обсега му — доколкото можел да предполага, завинаги — той срещнал и се „влюбил“, след което се оженил за моята създателка, С.Я.Лавровна. Всичко изглеждало като в щастлива приказка, когато неочаквано се появила Клара. Тогава Робин осъзнал, че „обича“ и двете, което го довело да нервно разстройство.

И за да се объркат още повече нещата, взел, че умрял. (По-скоро умряло тялото му, а съзнанието било прехвърлено в специална машина и сега обитава гигабиговото пространство.) Човек би си помислил, че последната му постъпка облекчила всичко. Нямамо никаква причина да се „измъчва“ заради неща, които се отнасяли до биологичния му живот. Нали вече бил скъсал напълно с тази част от съществуването си? Но не и когато става дума за Робин Бродхед!

Не мислете, че Робин е безнадеждно глупав. (По стандартите на телесните, естествено.) Също като мен той си дава сметка, че понятия като „вярност“, „ревност“ и „сексуална вина“, са тясно свързани с биологичния факт, че „любовта“ означава „взаимовръзка“, от което се подразбира „възпроизвеждане“ — и че по своята същност ревността е израз на безпокойството дали бъдещото потомство ще е свързано генетично с определен субект. Робин разбира всичко това. За нещастие, не е в състояние да го чувства. Дори фактът, че досега не е бил биологичен баща не променя нищо.

За какви чудати неща се тревожат телесните! И продължават да се тревожат дори след като се преселят в света на безтелесните.

Робин също се тревожи и това ме кара да се безпокоя за него. Защото това е едно от нещата, за които съм бил програмиран.

Забелязвам, че съм започнал да ставам също толкова разхвърлян, колкото е Робин.

Какво да се прави? „Какъвто господарят, такъв и слугата“, се казва в една стара поговорка на телесните.

Ето че стигнахме и до въпроса за Враговете. Те са раса от разумни същества, безтелесни (дори нематериални), които били открити от хичиянците. За Враговете (хичиянците ги наричат Убийците, а също и много от хората, но аз никога не съм харесвал това название) се знае, че са унищожили до крак четири разумни раси и са нанесли сериозни щети на още няколко цивилизации, не се предават, докато не открият и най-малката подробност за всяко нещо, което ги заинтригува.

В науката съществуват голям брой теоретични проблеми, решаването на които според хичиянците не търпи никакво отлагане. Така например те искали да разберат какво се крие зад феномена на „липсващата маса“ — а именно, че всички наблюдавани материални обекти във вселената, събрани накуп, не тежат достатъчно, за да оправдаят движението на галактиките. Протоните наистина ли се разпадат? Имало ли е нещо преди Големия взрив, и какво?

Нашите учени също са си задавали подобни въпроси още във времената, преди човечеството да се срещне с хичиянците. Само че хичиянците са разполагали с едно неизмеримо преимущество пред нашите предци-изследователи (включително и моя патрон). Те можели да отидат на място и да погледнат с очите си.

Така и правели. Изпращали експедиции, които да изучават отблизо свръхнови, нови и неутронни звезди, също така бели джуджета и пулсари. Изследвали потока на материята между двойните звезди, както и радиационната емисия от привлечени в гравитационното поле на черната дупка инертни газове. Научили се дори да надникват отвъд Шварцшилдовата сфера на черните дупки — откритие, което по-късно им поднесло една особено полезна технология, да не говорим за любопитството им към микрокосмоса и поведението на атомите и молекулите в различни условия.

Не е никак трудно да резюмирам какво искали да постигнат по пътя на познанието хичиянците.

Те искали да узнаят всичко.

Но сред многобройните им изследвания съществувало едно, което било подхранвано постоянно от неувяхващ ентузиазъм — издирването на разумни същества във вселената.

С течение на времето хичиянците открили няколко разумни раси или почти успели да го сторят.

Първата била случайна находка, която донесла краткотрайна радост и последващо разочарование. Една малка, ледена планета, която едва ли би могла да привлече нечие внимание при нормално развитие на обстоятелствата, ги изненадала с любопитни аномалии в магнитното си поле. В началото никой не проявил особен интерес. Сетне за рутинна експедиция пристигнал на място управляем изследователски кораб на хичиянците. Планетата се намирала на близо 200 АЕ от своята не особено ярка звезда от клас К-З и със сигурност не отговаряла на обичайните представи за място, където би могъл да възникне живот. Температурата на повърхността ѝ била едва двеста градуса по Келвин и сякаш нищо не помръдвало под вечните ледове, които я сковавали. Но когато хичиянските изследователи сондирали леда, открили под него грамадни метални залежи. Ултразвуковите проучвания показали, че те имат правилна форма. Екипажът незабавно започнал термично пробиване на леда и каква била изненадата му, когато отдолу се показали сгради. Заводи! Машини!

И никаква следа от живот.

Анализът на ледената покривка показал, че находката под нея датира от близо половин милион години, но дори това не било най-странното. След щателни проучвания на геолозите и геохимичните екипи станало ясно, че планета с подобен състав не може да се намира на толкова далечна орбита от своята звезда. Нещо трябва да я е изхвърлило на огромно разстояние от слънцето, където повърхността ѝ се покрила с лед.

Причината можела да бъде от естествен произход — например някаква космическа катастрофа (колкото и невероятна да е от статистическа гледна точка) като поява на друга звезда наблизо. Но никой от хичиянците не можел (и не искал) да повярва в това обяснение.

И тогава дошъл вторият удар.

Не точно удар. По-скоро ярка надежда, която просъществувала известно време — повече от столетие! Започнало се с това, че един хичиянски кораб засякъл радиопредавания, проследил ги до източника им и открил високотехнологичен артефакт, може би космическа сонда, продукт на друга цивилизация, която прекосявала междузвездното пространство.

На космическата сонда нямало екипаж. Нищо друго освен може би микроби. Обектът представлявал грамадна, свръхолекотена метална паяжина с дължина над хиляда километра, но с толкова крехка конструкция, че тежал колкото нокът.

Не минало много време преди хичиянците да се досетят за предназначението му. На мястото, където се събирали паяжините, били монтирани транзистори и платки от пиезоелектричен кристал. Обектът представлявал калкулатор. Бил също така компютър, камера, радиопредавател — всичко това умело вплетено в конструкцията на мрежата.

Нещо като роботизирана космическа платноходка, задвижвана от светлината.

Ето го неоспоримото доказателство: някъде във вселената съществувал разумен живот, също като техния! При това високотехнологичен, способен да прекосява космическото пространство! Нямало никакво съмнение, че това е свръхлека космическа сонда, оставена да се носи из галактиката под въздействие на електромагнитното излъчване на звездите и докладваща за всички открития чрез радиопредавателя.

Но къде се намирала родната ѝ планета?

Ето това била грешката на хичиянците — че пропуснали да определят накъде точно е обърната мрежата в момента, когато я открили. Имали само известна представа, в рамките на няколко градуса, но във вселената няколко градуса означават неколкостотин милиона звезди.

От тогава на борда на всички хичиянски изследователски кораби били монтирани радиоприемници, настроени на определена честота. Винаги били включени и прослушвали околното пространство за други подобни сонди.

И ето че ги открили.

Първата сонда била повредена, изгубила правилна ориентация, но все пак това намалявало възможностите до няколко милиона звезди, истинско подобрение с две деления по алгебричната скала. Сетне открили още една сонда, напълно запазена, ориентирана към своя първоизточник.

Рояци от хичиянски кораби се втурнали към този край на галактиката. Все още не знаели коя точно е звездата, но изборът се съсредоточил върху неколкостотин обекта. Претърсили ги всичките. Някои нямали планети около себе си, други били твърде млади и ярки...

Когато изведнъж се натъкнали на...

Една звезда, разположена на пътя на радиоемисиите, прекалено малка и бледа, за да бъде дори неутронна.

Вярно, около нея имало планети... но тя била нова само преди няколко хиляди години. Всичките ѝ планети били изгорени и безжизнени. Не останало нищо, което да наподобява разумен живот.

Но на четвъртата планета... там, в една долина, имало останки от язовирна стена: тунел, прокопан през сринатата почти до основи планина — да, ето откъде идвали космическите сонди.

И този път хичиянците закъснели.

Сякаш някой вървял на крачка пред тях из галактиката и унищожавал всичко живо, преди да се доберат до него.

Или преди всяка от споменатите цивилизации да успее да прати свои живи представители на космическо пътешествие.

И тогава хичиянците направили своето последно и най-ужасяващо откритие. Пратили експедиция под ръководството на една чудесна хичиянка на име Тангент и пред очите им се разкрила цялата кошмарна картина.

Няма да ви разказвам за Тангент.

Причината за това е, че рано или късно Робин ще го стори. Все още не го знае. Не знае дори, че някой ще му разкаже тази история от първа ръка. Така че да не избързваме със събитията.

Искам само да добавя едно нещо. Макар да не знам доколко е уместно.

Преди известно време споменах, че макар да „познавам“ различни математически методи за изчисление, аз не ги „разбирам“. Искам да кажа, че според мен не съществува никаква интуитивна причина за това неперовото число e , повдигнато на степен произведението на имагинерната единица и K , да е равно на минус едно.

Наистина не съм в състояние да възприемам така лековерно подобни твърдения.

Това, което искам да кажа, е, че не знам защо е така, макар да не храня никакви съмнения. А представяте ли си, че хичиянците е трябвало да се занимават с феномени от типа на „липсващата маса“ и объркващи въпроси относно това защо природата ни е надарила със способността да възприемаме само три измерения, вместо всичките девет. Робин просто не желае да ме слуша, когато му говоря за тези неща.

4. ЗА НЯКОИ ГРУПИЧКИ НА КУПОНА

Има едно място на Гейтуей, което трябва да зърна на всяка цена.

След като се изморих да си подавам муцуната тук и там и да слушам реплики от типа на „Ей, Робин, изглеждаш чудесно, братче!“, веднага отидох на моето местенце. Нарича се Ниво „Бейб“, Източен квадрант, Осми тунел, стая 51 и в продължение на няколко незабравими и ужасно тежки месеци е било мой дом.

Отидох там съвсем сам. Не исках да откъсвам Еси от разговора с нейното ленинградско приятелче, а и без това онази част от живота ми, която е свързана със споменатата проклета дупка, не беше споделяна с нея. Появих се в стаята и замрях неподвижно, съзерцавайки всичко наоколо. Включих дори няколко рецептора, които отдавна не бях използвал, просто защото не съм искал. Щеше ми се да подуша и почувствам това място.

То изглеждаше, миришеше и внушаваше точно онова, което очаквах, сиреч болезнена и топла носталгия по отдавна отминали неща, която ме завладя изцяло.

Стая 51 бе мястото, където ме настаниха, когато за първи път пристигнах на Гейтуей. Мили Боже, колко отдавна бе това!

Вече не приличаше на неуютна дупка, както ми се стори, когато се озовах тук в онзи далечен и полузабравен миг. Блестяща от стерилна чистота, с нови мебели, тя очакваше поредния гериатричен случай, изпратен да лекува плесенясали кокали. Вместо моя стар хамак имаше истинско, макар и тясно легло, нов умивалник, сгъваема седалка на тоалетна с истинска, течаща вода и още половин милион луксозни придобивки, за които някога не можех и да мечтая. Добре, че нямаше никой. Исках да поостана вътре насаме със себе си.

Спрях и „поех въздух с пълни гърди“.

И тогава долових още една разлика. Нямаше я вонята. Бяха се отървали от миазмите, които някога се просмукваха в дрехите и те следваха навсякъде из стария Гейтуей — и така години наред. Сега всичко миришеше на свежа зеленина, без съмнение от растенията,

които помагаха за пречистване на въздуха. Стените лъщяха с хичиянски металически блясък, какъвто Гейтуей не бе познавал в зората на своята експлоатация от човека.

Промени? Разбира се, колкото щете. И все пак, това бе същата онази стая. Стаята, която бе приютявала всички мои страхове и тревоги.

Бях живял тук, както всеки друг проспектор на Гейтуей — броейки минутите, които ми остават до следващия полет, или до мига, когато ще ме изритат от астероида, защото нямам повече пари. Надвесен над обявените списъци за експедиции, опитвайки се да предположа коя от тях ще ме направи богат. В леглото на тази стая бяхме прекарвали незабравими часове с Джел-Клара Моинлин, когато, разбира се, не бяхме в нейната. Тук се бях затворил, когато се завърнах от последния си полет без нея...

Струваше ми се, че бях живял много по-дълго през онези нещастни няколко месеца на Гейтуей, отколкото през всичките години след това.

Не зная точно колко милисекунди прекарах в стаята, завладян от носталгични спомени, преди да чуя глас зад гърба си:

— Здравсти, Робин! Знаеш ли, имах предчувствието, че мога да те открия тук.

Казваше се Шери Лофат.

Трябва да ви призная нещо — колкото и да се радвах да видя отново Шери, изпитах облекчение, че Еси все още си бърбри със старото руско приятелче. Не, Еси не е от ревнивите. Но сигурно би направила изключение, когато става дума за Шери Лофат.

Шери ме изучаваше с нескрито любопитство от прага на тясната стаичка. Не изглеждаше и с час по-стара от последния път, когато се бяхме срещнали, а това трябва да е било преди близо половин столетие. Дори имаше далеч по-привлекателен вид — сигурно защото тогава току-що бе излязла от болницата след една тежка мисия, завършила кошмарно във всяко едно отношение, освен във финансово. Беше невероятно апетитна хапка в полупрозрачната си риза и розовите си гащички — освен тях не носеше нищо друго, ако не броим широката ѝ усмивка.

— Харесва ли ти? — попита тя, наведе се и ме целуна. — Облякох я заради теб. Помниш ли?

Разбира се, че помнех.

— Сега съм женен мъж — произнесох малко вдървено, но това сякаш не ѝ направи впечатление.

— Че кой не е женен? Аз пък имам четири деца. Да не говорим за тримата внуци и един правнук.

— Божичко! — бе всичко, което успях да кажа. Отдръпнах се и я огледах. Изглеждаше точно така първия път, когато влезе в леглото ми.

— Не знаех, че и ти си умряла — рекох накрая. Темата очевидно не ѝ беше от приятните, вероятно още не бе свикнала с новото си състояние.

— Случи се миналата година. Разбира се, тогава вече не изглеждах толкова млада. — Тя подпря брадичка с пръсти и кимна бавно. — Знаеш ли, Робин, винаги те гледам, когато те показват по новините. Чудесно се справяш.

— И ти също. Доколкото си спомням, спечели пет или шест милиона долара. От онова хичиянско куфарче с инструменти.

— По-скоро десет, ако броиш и допълнителните възнаграждения. — Тя се усмихна.

— Богата жена!

Шери вдигна рамене.

— Да, добре си поживях след това. Купих си няколко грамадни парцела и ранчо на планетата Пегис, омъжих се, родих сума деца, накрая взех, че умрях... хубав живот. Без да се брои финала. Какъв смисъл да говорим за пари, ти също ги имаш в изобилие. Как те наричат сега? „Най-богатият човек във вселената“? Трябваше да остана при теб, за да ми потръгне по-рано.

Беше се приближила към мен и едва сега осъзнах, че още държа ръката ѝ.

— Извинявай — рекох и я пуснах.

— За какво?

— Ами...

— Аха, че не съм жената за теб. Няма нищо, Робин. Честна дума. Но нали трябваше да си спомним миналото. Дори се изненадах, че не си с нея и с онзи тип — как му беше името?

— Сергей Борбосной?

Но тя поклати нетърпеливо глава.

— Не, не този. Чакай, как се казваше? Ескладар. Харбин Ескладар.

Ококорих се, защото знаех кой е Харбин Ескладар.

На времето беше доста известен. Никога не сме се срещали, не съм имал и желание, защото Харбин Ескладар беше прочут терорист, а какво общо можеше да има между моята скъпа Еси и един бивш терорист?

Но Шери продължаваше невъзмутимо:

— Зная, че сега се движиш из висшите слоеве на обществото. Познаваш Оди Уолтърс, сигурно си гъст с Глейр и онези другите...

— Глейр? — нещо не можех да следвам нишката на мисълта ѝ. Още по-странно ми се видя, че произнася едно хичиянско име с английски акцент.

Тя ме погледна изненадано.

— Какво, не знаеше ли? Божичко, Робин, май този път съм на крачка пред теб! Не видя ли акостиралия хичиянски кораб?

Изведнъж ме завладя чувството, че купонът наистина ще се получи. Вярно, че бях зърнал някакъв хичиянски кораб, но и през ум не ми мина, че на борда му може да има хичиянец.

Предполагам, че е било доста невъзпитано от моя страна да се втурна през глава. Нямах време да измисля каквото и да било подходящо обяснение.

— Скоро ще се видим — извиках развълнувано, положих една бърза целувка на бузата на Шери и се понесох.

Докато бях съвсем сам в гигабитовото пространство, извиках Алберт. Вече ме очакваше.

— Да?

— Защо не ми съобщи, че на Скалата е пристигнал хичиянски кораб? — попитах обидено. — Какво търсят тук?

Той се усмихна невъзмутимо и се почеса по прасеца.

— Що се отнася до втория въпрос, Робин, те имат пълното право да бъдат тук. Купонът е за всички, които някога са живели на Гейтуей. Същото може да се каже и за тримата хичиянци. Макар и много отдавна. А по първата част... — той направи драматична пауза. —

Робин, вече направих един безуспешен опит да ти разкажа за хората, които могат да те заинтересуват. Не исках обаче да те прекъсвам, най-малкото щеше да бъде нетактично от моя страна. Ако ми позволиш сега...

— Позволявам ти веднага да ми разкажеш за тези хичиянци! За Ескладар вече научих.

— Брей? — за миг образът на Алберт замръзна. Не ми се беше случвало да го виждам такъв. Сетне добави покорно: — Хичиянският кораб пристига направо от ядрото и тримата на борда му се казват Муот, Бароу и Глейр. Най-интересна несъмнено е Глейр, която е участвала заедно с Тангент в онази експедиция до планетата Ленивец.

— Тангент! — Това наистина ме пробуди.

— Точно така, Робин. — Той се захили щастливо. — В добавка...

— Искам да се срещна с тях — прекъснах го безцеремонно аз. — Къде са сега?

— На Ниво „Джейн“, в стария гимнастически салон, който сега е рехабилитационна зала. Но ще ми позволиш ли да ти кажа и за другите? За Ескладар вече знаеш, предполагам и за Дейн Мечников, и...

— Първо най-важното, Алберт — спрях го аз. — Отдавна искам да се срещна с някой, който е познавал Тангент лично.

— Но моля те, поне нека да ти предам съобщението от госпожа Бродхед?

Досега не беше споменавал за съобщение.

— Добре, казвай. Какво чакаш?

Погледна ме малко нацупено и продължи с тона и акцента на Еси, поставяйки ударенията там, където и тя би ги поставила:

— Кажи на стария глупчо Робин, че може да види своя бивша възлюбена, но само да гледа, без да пипа.

Сигурно бях започнал да се изчервявам. Не зная дали Алберт го забеляза, защото му магнах да си върви веднага щом свърши и поех към Ниво „Джейн“.

Ей така гузната съвест постепенно ни превръща в страхливци, или в глухи за нещата, които всъщност трябва да чуем.

Стига да искам, бих могъл да увия гирлянда около Земята за четирийсет милисекунди, тъй че за нула време се прехвърлих от Ниво „Бейб“ до Ниво „Джейн“. Особено като се има предвид, че в действителност не бях на нито едно от двете нива.

И все пак, докато се носех в разтегленото време между двете точки, имах възможност да помисля върху някои неща.

Дали бях чул правилно? Наистина ли жена ми Еси беше с Харбин Ексклардър? Вярно, че тероризмът бе отдавна изпята песен. Всички тези чудовища, които са избивали невинни жертви с бомби и каквото още им попадне, са отдавна и невъзвратно измрели или хвърлени в затвора и само на реформираните, като Харбин Ексклардър, им е позволено да се показват а обществото. Те са платили дълговете си към него.

Така поне смятам аз. Но не и Еси. За нея те са кал. Жадни за кръв създания, готови да сеят смърт и ужас там, където и без това ги има в изобилие. Някои от тях, като Есклардър, след време смениха окопите и преминаха на страната на добрите, като дори помогнаха да бъдат заловени най-влиятелните и ожесточените сред водачите, спасявайки много невинни жертви.

И все пак...

Още щом видях тримата хичиянци, мигом забравих за Ексклардър. За щастие те не бяха телесни (ако въобще бих могъл да нарека „телесни“ тези скелетоподобни същества). Те бяха Древни предци и това беше чудесно, защото възнамерявах да си поговоря с тях.

Намирахме се в просторна, слънчева зала, която някога бе изпълнявала функцията на гимнастически салон. Телесните, които бяха тук, сърбаха коктейли и си бърбеха безгрижно. Но само хората — хичиянците не пият. Предпочитат да дъвчат някакви техни гъби с висок токсичен индекс и тъкмо това правеха в момента.

— Здравейте — започнах аз с безгрижен тон. — Аз съм Робинет Бродхед.

Това е да си прочут. Хората наоколо, макар и неохотно, се отместиха и хичиянката сгъна китки в знак на любезен поздрав.

— Надявахме се да се срещнем с вас, разбира се — рече тя. — Името ви ни е известно, както и на всеки хичиянец.

Познаваха нашия обичай за ръкостискане и го изпълниха. Тези Древни предци идеха право от ядрото — бяха тръгнали оттам преди

единайсет години, според нашите часовници, но само преди няколко седмици по техните. Повечето от това време бяха прекарвали в открития космос. Изразих недоумението си от присъствието на извънземни на един съвсем земен купон и някой от безтелесните наблизко побърза да вземе отношение:

— О, господин Бродхед, но те имат пълното право да са сред нас. Купонът включва всички, които по един или друг повод са живели тук. Независимо кога.

Тръпки ме побиха при мисълта за това „кога“, защото последния път, когато на Гейтеуй са пребивавали хичиянци, отстои на 400 000 години в нашето минало.

— Значи вие сте тези, които са ни оставили корабите — рекох и им се усмигнах сърдечно, като вдигнах чаша за тост. В отговор те повдигнаха гъбите си, а хичиянката отвърна:

— Муон е оставил съоръжението, което вие наричате Завод за храна. Корабът, който вашият изследовател Силвестър Маклен открил на Венера, някога е принадлежал на Бароу. Що се отнася до мен, аз просто съм прескачала насам един-единствен път.

— Но затова пък сте била с Тангент — заговорих развълнувано, когато почувствах потупване по рамото. Обърнах се, за да откроя, че е моята любима Сгъваема Еси.

— Робин, скъпи?

— Успя накрая да се откъснеш от Харбин Ескладар, така ли? — попитах великодушно. — Радвам се, че си тук. Това са Глейр...

Тя поклати объркано глава.

— Не съм била с Харбин Ескладар, Исках да се уверя, че знаеш за...

— Нищо не разбираш — прекъснах я ентусиазирано. — Тук става дума за Тангент. Глейр, ще ни разкажеш ли за пътешествието ви?

— Щом настоявате...

— Моля те, Робин — прекъсна ни Еси, — има важни неща, които не търпят отлагане. Дейн Мечников е наел адвокат.

Тази новина попрекърши ентусиазма ми, защото за миг бях забравил за Дейн Мечников. Знаех за какво му е нужен адвокат.

Заради мен.

Отвратителна новина, но въпреки това свих рамене и произнесох:

— По-късно, мила, моля те.

Еси въздъхна, а аз се приготвих да изслушам разказа. Не бива да ме вините за поведението ми. За мен пътешествието на Тангент е от изключителна важност. Ако не е била нейната експедиция, сега всичко щеше да е различно. Не само в хичиянската история. В цялата история. Да не говорим за нашата. Можеше въобще да ни няма. Затова си наложих да забравя всичко останало и да изслушам разказа на Глейр за това знаменателно пътуване, преди да разбере какво може да означава присъствието на Дейн Мечников на астероида.

5. ГРЕБЕНЪТ НА ВЪЛНАТА

Хичиянците са пословични изследователи и във всички техни летописи за най-прочуто пътешествие единодушно се обявява това на Тангент.

Великолепно подготвено пътешествие, предвождало от изключително надарен водач. Тангент била много мъдър капитан. Именно благодарение на нейната мъдрост впоследствие хичиянците напуснали Гейтуей и изоставили почти всички останали инсталации.

Освен на собствените си качества и опит Тангент можела да разчита на подкрепата на екипажа, както и на цяла дузина древни, винаги готови да ѝ поднесат безценен съвет. Добавете към това храброст, предприемачески дух и състрадание. Сигурно щеше да ви хареса, ако изключим странния начин, по който изглеждат всички хичиянци в човешките очи.

Когато казвам, че Тангент е била изследовател, това съвсем не означава, че е поемала на пътешествия към белите петна от картата, както са постъпвали да речем Магелан или капитан Кук. Откритията на Тангент нямали нищо общо с географията, тъй като много преди да се роди гигантските космически телескопи на хичиянците вече били изследвали обстойно всички потайни кътчета, които биха могли да ги заинтересуват. Всяка звезда и планетите около нея били огледани и каталогизирани, фотографирани и спектроскопирани и накрая заложили в информационната банка на централния регистър.

Тъй че Тангент въобще не се занимавала с карти и бели петна. Имала далеч по-важни неща, за които да мисли.

Това, което я интересувало, били живите същества. Пътешествието на Тангент имало за цел да изучава организмите, които населявали част от географската карта.

Другото, което не бива да се забравя, когато става дума за Тангент, е, че според хичиянските представи, тя била изумително красива.

Съвсем не твърдя, че тези представи са ми познати или близки. За мен хичиянците са си хичиянци и нищо повече. Не бих се оженил за хичиянка каквото и да ми дават. Вероятно Тангент щеше да ми прилича на някое кошмарно видение от детството ми в Уайоминг. Спомням си, че празнувахме Деня на Вей светии с изрисувани тиквени глави и зловещи маски, а една от най-популярните фигури в училищния двор бе изрязаният от мукава човешки скелет с поклащащи се кокали.

Тангент трябва да е приличала на някоя от тези фигури, само дето е била истинска. Като на всички хичиянци костите ѝ били покрити с оскъдно количество жилеста плът. Била е плешива, само мъжките хичиянски екземпляри понякога имат рядко окосмяване по темето. Дори очите ѝ не биха пробудили вдъхновение в стихоплетците — с техните розови орбити и мастиленосини зеници. Крайниците ѝ изглеждали тънки и крехки като на шестгодишно момиченце. Имала широк таз, краката ѝ се захващали отстрани към него, а между тях носела типичния хичиянски комплект за оцеляване — конусообразен пашкул, който генерира микровълново лъчение, жизнено необходимо за нормалното развитие на всеки хичиянец, също колкото земните растения се нуждаят от слънчева светлина, а освен това съдържа цял набор от подходящи за различни случаи инструменти, включително и съхранените умове на отдавна умрели предци, използвани от хичиянците вместо компютри.

Звучи отвратително, нали?

Но не е така. Красотата се таи в общоприетите представи за нея. В очите на хичиянците Тангент била умопомрачителна красавица.

Дори името ѝ звучало секси в ушите им. Тя избрала да я наричат „Тангент“ веднага щом навършила необходимата възраст, за да проявява открит интерес към абстрактни теми. В конкретния случай интересът ѝ бил насочен към геометрията. Хичиянският език представя безброй възможности за игра на думи и скоро започнали да я наричат с име, близко по звучене до думата „тангента“, което обаче означавало (в най-груб превод) „онази, която кара увисналото да се изправя“.

Нито една от тези черти няма пряко отношение към качествата ѝ на водач на експедиция, но вкупом те добавят допълнителен колорит. Тя била пример за най-доброто в хичиянската нация.

Толкова по-болезнен е неоспоримият факт, че тъкмо с нея започнал периодът на упадък на тази цивилизация.

По време на историческото пътуване Тангент командвала грамаден звездолет с деветдесет и един души екипаж и цялото необходимо оборудване. Не бил най-големият кораб, построяван от хичиянците, но имал с какво да се похвали. Едно от преимуществата му било, че можел да се приземява на планети.

Малко са хичиянските кораби, които притежават подобна способност. Обикновено предназначението им е да достигат до орбитата на някое космическо тяло, а по-нататъшното пътуване до повърхността се осъществява от специализирани модули.

Всеки от членовете на експедицията бил специалист в някоя от множеството разнообразни операции, които трябвало да се изпълняват. Моята нова приятелка Глейр например била назначена на службата „пилот за проникване“, тоест тъкмо тя водела кораба право надолу в студената, тинеста, плътна „атмосфера“ на планетата Ленивец. Умение, което владеели малцина хичиянци и за което била преминала през интензивно обучение.

И тъй, корабът кипял от живот, дори от чувства, защото хичиянците съвсем не са хладнокръвни машини. По своя собствен хичиянски начин те са сластолюбиви и темпераментни също както хората. И също като на хората това често им е създавало проблеми.

Тримата хичиянци, които се превърнали в проблем за Тангент, се наричали съответно Кварк, Ангстрьом 3754 и Търси-и-кажи.

Съвсем не искам да кажа, че това са точните им имена, дори и ако трябва да ги преведете от хичиянски. По-скоро са приблизителни сравнения — Кварк носел названието на една субатомна частица, Ангстрьом 3754 — на едноименната дължина на електромагнитната вълна, а Търси-и-кажи е командата, с която се задействат техните древни информационни програми за издирване на нужната информация.

Тангент харесвала и тримата, тъй като в представите ѝ те олицетворявали много достойнства на хичиянската нация. Кварк бил храбър, Ангстрьом — силен, а Търси-и-кажи — благороден. Всеки от тях можел да стане чудесен съпруг. И тъй като ѝ приближавало времето

да направи своя избор, хубаво било, че край нея се навъртали подходящи кандидати.

Хичиянската раса по това време била на гребена на вълната. Нито един миг от човешката история не може да се сравни с тази епоха на ненадминато величие. Холандските търговци, испанските донове и английските кралици, които преди векове изпращали любители на приключения, за да ловят роби, да докарват подправки и да търсят злато, бледнеят пред онова, което вълнувало сърцата и умовете на хичиянците.

Защото те владеели милиарди светове. Може да ви се стори страшно, но уверявам ви, няма нищо страшно и заплашително. Нито един туземец не бил лишен от онова, което ценял и почитал, пък било то глинени плочки или мидени черупки.

Първо, защото насилието просто не било необходимо.

Никога не им се налагало да заробват местното население, за да го принуждават да извлича от земята ценни минерали. Много по-лесно било да открият някой астероид с подходяща структура, сетне да го издърпат на буксир до най-близкия завод и да го оставят там, докато конвейерът го погълне и изплюе остатъците му. Не се налагало дори да отглеждат екзотични храни и подправки, защото тяхната химична индустрия била в състояние да синтезира всичко, чиято формула е известна.

Другата причина за добродушното им отношение към туземците се кореняла във факта, че последните били изключителна рядкост.

В цялата галактика хичиянците открили по-малко от 80 000 светове с живот някъде отвъд стадия на прокариотите^[1]. И нито една планета с разумен живот, който можел да се сравни с тяхната цивилизация.

Е, имало няколко малки пропуска.

Един от тях била, естествено, добрата стара Земя. Разминали сме се, защото надникнали от небето само половин милион години по-рано. Смачканата, космата физиономия на австралопитеците едва ли им се сторила особено обнадеждаваща. Взели няколко образци и продължили по пътя си. Другото разминаване са безръките, късокраки същества, обитаващи помията на една планета, край звезда от клас Ф-9

недалеч от Канопия. Макар и да не притежавали блестяща интелигентност, все пак се развили до степен да имат своите суеверни представи. (Там и си останали, защото когато хората ги открили, нарекли ги „вуду-прасета“.) На някои места се натъквали и на следи от изчезнали цивилизации, които биха могли да достигнат високотехнологично ниво след още милион години...

А сетне открили цивилизацията, която пробудила истински интереса им.

Нарекли ги „ленивците“.

Ленивците били доста интелигентни. Дори имали машини! Имали свое правителство. Имали език — на него творели поезия. Не били единствените в галактиката с подобни постижения, но изглеждали най-многообещаващите. Ако само можели да разговарят с тях!

И така, корабът на Тангент излязъл на орбита и изследователите вперили жадни очи в обвитата с облаци планета под тях. Ангстрьом рекъл на Тангент:

— Каква грозна планета. Напомня ми мястото, където живеят вуду-прасетата. Помниш ли?

— Спомням си — отвърнала Тангент и се облегла на рамото му. Търси-и-кажи се намесил с ревнив глас:

— Въобще не прилича на онази планета! Тази е студена, а онази кипеше от гейзери. Освен това атмосферата долу не може да се диша, защото е богата на метан, докато на Вуду можем да се разхождаме без дихателни маски. Стига да преглътнем неприятния мирис.

— Така е, но тогава не обръщаме кой знае какво внимание на миризмата — съгласила се донякъде Тангент, като застанала на равни разстояния между двамата. Макар да не пропускала нищо от гледката и следяла зорко информацията, събирана от датчиците на кораба, тя се стараела да е в крак с любовната игра, в която ухажорите ѝ непрестанно я заплитали.

— Хайде, и двамата ви чака работа. Размърдайте се — подканила ги накрая Тангент.

По онова време (както ми разказваше Глейр, докато почесваше носталгично горната част на корема си) почти всички членове на екипажа вече знаели за любовния четириъгълник. Всички харесвали Тангент и искали да ѝ потръгне в живота. Също като нас и хичиянците се прехласват по любовните истории.

Към края на втория ден от пътешествието Търси-и-кажи докладвал свадливо, че древните били не само готови, но и твърдо настоявали да разговарят с Тангент. Тя въздъхнала и се настанила в креслото на пилотската кабина. Всъщност седяла предимно върху собствения си пашкул, тъй като благодарение на особената конструкция на седалката конусообразният пашкул се включвал при сядане към всички останали пашкули на борда. Не особено удобно, но затова пък практично устройство.

Древните предци не могат нито да виждат, нито да чуват, защото са съхранени в машина личности. Също като мен. Но най-умният и най-опитния сред тях умее да разчита електронния поток на оптичните прибори, получавайки същата информация, каквато очите и ушите. Името на най-старшия сред древните на борда било Флокуленция. Флокуленция бил особено важна персона, тъй като още преди смъртта си бил посещавал тази планета.

И така, Тангент отворила ума си за съветите на древните. Изпълнила я глъчка от многобройни гласове — всеки от съхранените древни искал да си каже мнението. Ала единственият, който имал право да заговори, бил Флокуленция. Той набързо скастрил останалите да мълчат.

— Прегледах записите от камерите — подел след това. — Девет от каналите нямат никаква полезна информация — дали заради повреда, или просто ленивците не са посещавали тези места. Останалите петдесет и един са пълни почти догоре — приблизително по триста морфема на всеки.

— Но това е страшно много! — възкликнала развълнувано Тангент. — Почти колкото по цяла книга на всеки канал!

— И повече даже. Изглежда, че езикът на ленивците е много компактен. Ще ти пусна една част от записа...

Разнесъл се тих, дюдюкащ звук, който Тангент почувствала по-скоро като вибрация в костите си.

— А сега същият запис на по-голяма скорост и честота от нашия темп на възприятие.

Дюдюкането се превърнало в бързо, пискливо цвърчене. Тангент слушала с едва овладяно нетърпение. Усещала неприятна болка в ушите.

— Успя ли да преведеш нещо? — попитала тя.

— О, да! — отвърнал за нейна изненада древният, — И то много. На подслушвателен пост седем имаше нещо като политическо събрание. Темата е за природата около обекта на наблюдение, който изглежда изпълнява религиозна функция или е опасно замърсен. Дебатът още продължава...

— След шейсет и една години?

— Е, това са само седем часа тяхно време, Тангент.

— Добре, хубаво — кимнала доволно Тангент. Откривала им се чудесна възможност — да опознаят една чужда култура чрез политическите ѝ дебати. — Сигурен си, че си разбрал всичко правилно, нали?

— Надявам се да е така. Щеше ми се тук с нас да е Сковаваща сила. — Сковаваща сила бил партньор на Флокуленция в много предишни експедиции. Двамата навремето били страхотна двойка и някой ден щели отново да станат, за момента обаче Сковаваща сила бил твърде стар, за да пътува в космоса и прекалено здрав, за да умре.

— Какво по-точно значи „надявам се“?

— Ами, поне половината от думите бяха разпознати по дедуктивен път от мястото им в изречението. Дедуктивният метод не е сто процента сигурен.

— Дано не грешиш — произнесла Тангент, но сетне съжалила за думите си и побързала да добави. — Мисля, че се справяш чудесно.

Много ѝ се искало да е права.

Глейр не е участвала в първото пътешествие на Флокуленция, но преди да отпътува с Тангент, се постарала да узнае колкото се може повече за ленивците. В края на краищата, те били във фокуса на хичиянските интереси. Смятали ги за почти толкова важни, колкото да речем е било лечението на рака за човечеството преди появата на Пълното медицинско обслужване.

Цивилизацията на ленивците била от най-древните. Дори по-стара от хичиянската, ако се изразява в години, но това едва ли има значение, защото била бедна откъм знаменателни събития. Животът на планетата се нижел бавно. Климатът бил необичайно студен, а обитателите ѝ — студенокръвни и мудни, заради което получили и името си. Плували бавно сред кишавите газове и дори метаболизмът на телата им и говорът били отегчителни като движенията им.

Същото можело да се каже и за предаването на нервните импулси — които всъщност представлявали мислите им.

Вероятно по тази причина първата хичиянска експедиция изпитала едновременно облекчение и досада, когато членовете ѝ стигнали до убеждението, че тези аморфни, пълзящи същества притежават разум. Защото какъв смисъл да общуваш с някого, след като размяната на съсем прости реплики от рода на „Отведете ме при вашия водач“ и „Какъв водач?“ би отнела поне шест месеца.

Онзи първи хичиянски изследователски кораб останал близо година на орбита около планетата. Флокуленция и Сковаваща сила пуснали сонди в кишавата атмосфера и се заели да изследват със завидно търпение природата на странните звуци, които представлявали първи стъпки към развитието на говора. Задачата им не била от лесните. Нито от простите. Сондите били хвърлени на случайно избрани места, където според акустичните прибори и радарите имало голямо скупчване на същества. Често съществата се разпръсквали, още докато разполагали сондите. Онези машини, които заемали подходящи позиции, регистрирали дълбоки и бавни стенещи звуци. Предавателите изпращали сигналите на орбита, където лингвистите ги записвали и пускали на по-високи обороти, превръщайки ги в членоразделни звуци, и така след близо седмица обработка всеки запис можел да подаде една-единствена дума.

Но хичиянските лингвисти разполагали с богат опит и възможности. В края на първата година от пребиваването си на орбита те вече можели да се похвалят с достатъчно думи от речника, за да подготвят собствен запис на съобщение. Върху метална плоча монтирали изображение на хичиянец, на ленивец, на звуковъзпроизвеждащо устройство и на самата плоча. Изображенията били релефни, върху гладка кристална повърхност, тъй като ленивците били слепи и можели да ги възприемат само пипнешком.

След това хичиянците направили общо шейсет копия на плочата и разхвърляли всички образци на шейсет различни места, където обикновено се събирали ленивци.

Смисълът на посланието бил следният:

„Здравейте.

Ние сме ваши приятели. Отговорете ни и ще ви чуем.

После ние ще ви отговорим.“

„После“ в представите на хичиянците означавало доста голям период от време. Когато приключили със задачата, експедицията си тръгнала. На борда царяло униние. Нямамо никакъв смисъл да чакат отговора. По-добре да се върнат след известно време, когато ленивците открият плочките, разберат за какво става дума, преодолеят първоначалния шок и пратят свое послание. Дори тогава размяната на съобщения би отнела ужасно много време, поради което не си заслужавало някой да ѝ посвети живота си. Вместо това оставили в един модул на орбита най-малко полезния от Древните предци, обяснили му какви въпроси вероятно ще му бъдат задавани и какво трябва да отговаря и си тръгнали, обричайки го на няколко десетилетия самота. По най-оптимистични преценки били необходими поне петдесет години, докато се стигне до някакъв по-съществен стадий за размяна на полезна информация. Оказали се прави.

Двайсет дни след пристигането им в орбита около Ленивец, Тангент вече била готова за започване на истинската работа.

Древният, когото предишната експедиция оставила, за нещастие бил престанал да функционира, макар че преди това изпълнил задачата си. След продължителна размяна на въпроси и отговори, съхранената информация очаквала да бъде анализирана. С помощта на радарно устройство, или по-точно хичиянски еквивалент на използвания от хората радар, били определени настоящите местоположения от скупчвания на ленивци, както и на други масивни обекти, които биха могли да затруднят навигацията. Била осъществена и ПБС^[2]-радиовръзка с родните планети, изпратили събраната информация и

скоро получили от Сковаваща сила одобрение на преводите им, както и насърчения да продължават в същия дух. За всеки случай извършили проверка на всички специални системи на кораба, на които предстояло да бъдат използвани в нестандартни условия.

Имало още един хичиянски прибор, на който възлагали значителни надежди, ала той не ги оправдал. Приборът имал комуникативно предназначение, но това, което предавал и приемал, не било информация, а „чувства“. Поставен като шлем на главата, той бил в състояние да долавя „емоционалните колебания“ на други същества в пределите на цялата планета.

По-късно това устройство се прочуло с прозвището „кушетка на сънищата“.

Във всекидневната практика този прибор се използвал главно за полицейска работа. Хичиянците не преследват престъпленията. Те ги прекъсват в зародиш. Колебанията на разстроения ум, готов да извърши противообществена постъпка, могат да бъдат засечени още на най-ранния стадий. Малко след това на място бива изпратена група за психоемоционална корекция, която прибира увредения субект и го подлага на лечение.

С помощта на същите тези „кушетки“ вече било определено, че вуду-прасетата се намират достатъчно близо до разумно състояние, за да бъдат държани под постоянно наблюдение. Според специалистите „чувствата“ им надминавали по сложност тези на най-високо развитите животински видове. Ето защо изследването с този прибор било стандартна практика при междузвездните експедиции и корабът на Тангент не правел изключение. Надявали се с помощта на „кушетките“ да прослушват „емоционалните вълнения“ на ленивците, да регистрират „тревогите“ и „радостите“ им.

Не, „кушетката“ на кораба съвсем не била повредена. Тя проработила, но по съвсем безполезен начин. Подобно на мислите, чувствата на ленивците също се нижели с безнадеждна мудност. По този повод Кварк произнесъл мрачно, след като си свалил шлема:

— Със същия успех можем да изследваме чувствата на седиментната скала по отношение на утаяването.

— Продължавай да опитваш — инструктирала го Тангент. — Ще ни бъде от полза някой ден, когато започнем да ги разбираме.

По-късно, когато си припомнила тези думи, тя си дала сметка колко погрешни са били представите ѝ.

Разказах ви толкова много за Тангент и спътниците ѝ, без да спомена нито думичка защо всичко това е толкова важно. Но повярвайте ми, наистина има голямо значение. Не само за Тангент, но за цялата хичиянска раса, за хората и в много голяма степен — за мен.

Добрят стар Алберт непрестанно ме обвинява в прекомерна бързина и затова ще се постарая да се придържам към най-същественото от фактите. А в случая то е, че Тангент и хората ѝ направили нещо, което нито една експедиция преди това не извършила. Те извели от орбита техния специално брониран кораб и го насочили право надолу, към най-гъстите слоеве на атмосферата, с намерение да посетят ленивците на техния собствен терен — тоест торф.

Дори „торф“ не е най-правилната дума, но сигурно си давате сметка колко малко могат да ни помогнат земните термини, когато става въпрос за друга планета. Там няма континенти. Поради особеното съотношение между силата на притегляне и състоянието на газовете, ленивците живеели в един постоянно подвижен газообразен океан, сред който се носели заедно със своите сечива, къщи, заводи, канцеларии и всичко останало, присъщо на всяка една цивилизация, разбира се, в техния собствен вариант. Излишно е да споменавам, че както хичиянците, така и хората не са в състояние да обитават подобна среда. Макар хичиянците да са изтъкнати специалисти по космическо инженерство и корабостроене, съществували известни опасения дали стените на звездолета им ще бъдат в състояние да издържат на неимоверното атмосферно налягане на планетата Ленивец.

Та както казах, тъкмо по тази причина преди да се спуснат надолу, те подложили всички системи на щателна проверка. Флокуленция и останалите Древни предци трябвало да останат на удължени дежурства, за да събират и анализират цялата постъпваща на борда информация.

— Готови ли сме? — попитала накрая Тангент, настанена на пилотското място в залата за управление и загърната в противонатоваща мрежа, каквато носели и всички останали. Един

по един ръководителите на сектори докладвали за своята готовност и след като ги изслушала, тя въздъхнала дълбоко.

— В такъв случай започвам снижаване — обявила Глейр. Корабът забавил орбиталната си скорост и се плъзнал право надолу, в студените, плътни, кипящи, отровни газове, сред които плували ленивците.

Проникването било рисковано, но корабът бил построен, за да издържа на подобни рискове. Ориентирали се на сляпо, поне в оптически смисъл, защото разчитали само на хидроакустични и оптически прибори, а на екраните в залата наблюдавали „домовете“ и други „постройки“ на ленивци. Екипажът следял картината със затаен дъх. Обектите наподобявали аморфни, кишави скулптури, като пластелинените играчки на децата. Ленивците били почти толкова неподвижни, колкото и техните „сгради“. Както женските, така и мъжките екземпляри се местели толкова бавно, че очите на хичиянците не били в състояние да регистрират каквато и да било промяна в състоянието им. Само неколцина мъжки, които били изпаднали във „възбуда“, като че ли леко потрепвали. С приближаването на кораба и други последвали примера им, което говорело, че новината за идването им се разпространява. И тогава Тангент допуснала първата грешка. Предположила, че движението на мъжките е причинено от внезапната поява на хичиянския звездолет. Само небесата знаят какво всъщност ги е подплашило, макар че обяснението изглеждало логично. Но не уплаха накарала мъжкарите да се понесат из околностите с подобна бясна и самоунищожителна бързина, а по-скоро болката. Висококачествените трептения, които предизвиквал при движението си корабът на Тангент, били нетърпими за ленивците. Нещастните им умове се гърчели в мъченическа агония и съвсем скоро най-слабите сред тях започнали да измират.

Понякога си задавам въпроса дали взаимоотношенията между хичиянците и ленивците не са били обречени на провал още в своя зародиш? В края на краищата, за тях е щяло да бъде почти толкова трудно да общуват с тези мудни същества, колкото е за безтелесните със своите телесни приятели. Не искам да кажа, че е невъзможно. Но е толкова мъчително, че почти не си заслужава. Освен това, нито един телесен не умира само защото разговарям отблизо с него.

След този инцидент всички на кораба изгубили спокойствие. Очакванията им били преизпълнени с надежда, резултатът ги карал да преглъщат отчаянието си.

Ала нещата не спрели до тук.

Мисията се намирала на ръба на провала. Макар сондите да продължавали да бълват съобщения за ленивците, всички опити да се доближат до „домовете“ им били колкото разочароващи, толкова и катастрофални. Разочароващи за хичиянците, катастрофални за техните нови „приятели“.

И тогава, след като се завърнали на орбита, получили съобщение от дома.

Съобщението било от Сковаваща сила и в това, което им казвал, се чувствали опитът и мъдростта на дългия му живот.

— Всичко сте объркали. Най-важните части от преведената информация не се отнасят нито до обичаите, нито до политическите пристрастия на ленивците. Това е тяхната поезия.

Подобно на античните земни оди, в поезията на ленивците се възпявали велики сражения от миналото и героични подвизи.

В песните се споменавали и същества без телесна обвивка, които предизвиквали неописуеми разрушения. Ленивците ги наричали с техния еквивалент на думата Убийците и според Сковаваща сила съществата били изградени от чиста енергия...

— Въпреки че ги нарекох легенди — обяснил Сковаваща сила, — за мен няма никакво съмнение, че тези същества обитават и до ден-днешен нашата галактика. Няма съмнение също така, че изпитват една необяснима и сляпа омраза към всякаква органична форма на живот.

С други думи за първи път в историята на своето съществуване хичиянците се сблъскали с новината за Враговете.

[1] Прокариоти — низши организми, чиито клетки нямат ограничено с мембрана ядро, такива са бактериите. — Б.ред. ↑

[2] По-бърз от светлината. — Б.пр. ↑

6. ОБИЧ

Когато Глейр вече привършваше с разказа си, наоколо се беше струпала солидна тълпа. Всеки искаше да зададе някакъв въпрос, но никой не смееше да наруши пръв възцарилото се мълчание. Грейл разчесваше с пръсти корема си и звукът бе като от нокът, прокарван по грапава дъска.

— Извинете, но не разбирам нещо — пръв се обади нисичък, плешив мъж. — Откъде Тангент е разбрала, че става дума за Враговете?

Глейр сви рамене, или по-точно започна да се чеше по начин, който съответстваше на този жест при хората.

— Ами, тогава не знаехме. Разбрахме го по-късно, след като Сковаваща сила преведе и останалите оди и стана ясно, че Убийците не произхождат от тази планета. Разбира се, дотогава бяхме събрали и голямо количество допълнителна информация.

— Сигурно по въпроса за „липсващата маса“? — вметна Алберт.

— Точно така — кимна Глейр. — За липсващата маса. Една голяма загадка за нашите астрофизици, както, предполагам, и за вашите. — Тя се пресегна замислено към следващата гъба, докато Алберт обясняваше на присъстващите феномена на „липсващата маса“, който също бе свързан със загадката на Враговете, но по това време бях престанал да го слушам. Винаги изпитвам досада, когато го обхване желанието да чете лекции. Далеч по-интересно ми беше да слушам разказа на Глейр за експедицията на Тангент. Познавах добре програмата му и почти не се съмнявах, че следващият въпрос, на който ще се спре, е хипотезата на Мах^[1] за деветте измерения.

Така и стана. За мое учудване Глейр прояви голям интерес към думите му. Облегнах се назад, магнах на една сервитьорка да ми поднесе поредния ракетен коктейл и ги оставих да си говорят.

Не ги слушах. Мислех си за поезията на ленивците, за бедната Тангент и за лошия късмет, който ѝ се е паднал тогава.

Винаги съм изпитвал слабост към тази жена. Не, това не е съвсем точно. Първо, защото не мога да изпитвам „слабост“ по начина, по който го правех, когато бях телесен. А и „винаги“ е прекалено силно като израз, след като зная за Тангент от около трийсет (или трийсет милиона) години. Не си мисля често за нея, но всеки път, когато го правя, се преизпълвам със симпатия. Защото и аз съм се провалял и зная какво е да го преживееш.

Опитах от моя ракетен коктейл, загледан благосклонно в групата около масата. Присъстващите изглеждаха далеч по-заинтригувани от начина, по който Алберт и Глейр се надпреварваха в космическа духовитост, но в края на краищата никой от тях не бе живял рамо до рамо (че и по-близо) с Алберт през последните петдесет (или петдесет милиона) години. За подобен период от време можеш да научиш кътните зъби дори на някоя програма. Кое то всъщност означава, че с Алберт сме стигнали дотам, да мога да ви кажа за какво точно ще заговори още преди да си е отворил устата. Разбирам го дори по начина, по който понякога ме поглежда отгоре надолу.

Ето защо му хвърлих добродушен поглед, за да му покажа, че го разбирам напълно и същевременно да му напомня, че аз съм този, който решава кога, на кого и какво да се каже.

В този момент почувствах едва доловимо докосване по врата. Разбира се, че беше от ръката на Еси. Наклоних се назад и се ухилих доволно тъкмо в мига, когато Алберт ме изгледа с един от специалните си погледи и рече на Глейр:

— Предполагам, че сте имали възможността да се запознаете с Оди Уолтърс III по време на пътуването си до тук?

Това ме събуди. Извърнах се към Еси и прошепнах:

— Не знаех, че Оди е тук.

— Изглежда има много неща, които не желаяш да знаеш за телесните присъстващи — отвърна в обичайния си безреден стил Еси. Тонът ѝ накара космите по врата ми да настръхнат — в преносния смисъл, естествено. Беше обичайната смесица от обич и строгост. Това е тонът, който Еси използва, когато ме смята за твърде глупъй или глупав, или твърдоглав.

— О, Боже мой! — възкликнах аз. — Спомних си — Дейн Мечников.

— Дейн Мечников — съгласи се тя — също присъства на Скалата като телесен. Заедно с човека, който го е спасил.

— О, Боже мой! — повторих отново. Дейн Мечников! Човекът, който ме придружаваше на онази експедиция до черната дупка, оставила неизлечими спомени в подсъзнанието ми през следващите стотина години. След като го заряха там, заедно с останалите, между които беше и...

— Джел-Клара Моинлин, да — прошепна Еси. — тя също е в Централ парк.

Сентрал парк въобще не е парк. Когато двамата с Клара бяхме още проспектори, под това гръмка название се криеха дузина малинови шубраци и портокалови дръвчета, не по-високи от храстите.

Сега положението не е по-различно. Миниатюрното езеро, което наричахме Върховно, е заобиколено от малко по-гъста растителност, но не достатъчно, за да ми попречи веднага да забележа дузината присъстващи телесни. Осем или десет от тях бяха от ветераните, обитаващи от много години Сбръчканата скала, всичките застинали в небрежни пози сред горичката. Имаше и неколцина гости на празненството като мен, но все телесни, и сред тях не беше особено трудно да забележа неподвижната, материална фигура на Джел-Клара Моинлин.

Не изглеждаше никак променена — поне на външен вид. Стоеше между двама мъже, при това — за мой ужас — държеше ръката на единия, а другият я прегръщаше през рамо.

Страхотен удар под пояса за човек, който някога бе свикнал да мисли за Клара като за единствената в целия свят.

Изминаха няколко секунди, преди да осъзная, че Клара държи ръката на Дейн Мечников. Другия въобще не го познавах. Беше висок, строен хубавец и дланта му се опираше върху извивката на рамото на Клара, сякаш специално издълбана за тази цел.

Някога, когато бях млад, наивен и влюбен до ушите, неведнъж съм бил обземаан от желанието да опозная обекта на своята любов до най-малките физически подробности. Представях си, че я откривам непробудно заспала и тогава се впускам да изследвам онези кътчета, до които при други обстоятелства никога не би ме допуснала. Да видя

например, дали има косми под мишниците. Колко често е почиствала мърсотията под ноктите си. Да надникна в отворите на носа и ушите ѝ — и всичко това, без тя да разбере, че го правя. Сякаш изучавам някакъв опитен екземпляр. С други думи още една от онези мои фантазии, на които бившият ми психоаналитик Зигфрид фон Шринк обича да гледа със смесица от поносимост и начеващо неодобрение, откривайки неща, които едва ли биха ми се поправили. Една от онези фантазии, които не ми донесоха удовлетворение, когато получих възможност да ги осъществя.

Ето сега например. Клара изглеждаше като изваяна от вечна скала.

Вярно, че до мен бе Еси, готова да ми попречи, ако се отдам на подобно воайорство, макар че сигурно би си тръгнала, ако я помолех. Досега не бе произнесла нито думичка, моята Еси, увиснала някъде зад мен, в гигабитовото пространство, невидима, докато аз разглеждах жената, по която скърбях откакто се помнех.

Клара изглеждаше наистина чудесно. Невъзможно беше да се повярва, че е по-възрастна от мен, а доколкото си спомнях, разликата ни бе точно петнайсет години.

Не ѝ личаха. Не изглеждаше и с ден по-стара.

Част от това, естествено, се дължеше на Пълното медицинско обслужване. Клара е богатата жена и би могла да си позволи методи като тъканна регенерация, без портфейлът да го заболи от ухапването. Още повече, че беше прекарала трийсет години в капан на времето в една черна дупка, където я бях зарязал, за да си спася кожата. Точно тези трийсет години, които прекарах в плен на собствената си гузна съвест, за нея са били само няколко минути. Тоест, каквото и да ви обяснявам за разтегляне на времето в черни дупки и други феномени, фактът си остава факт — тя изглеждаше невъобразимо добре.

Стоеше точно пред мен, оплела пръсти с Дейн Мечников. Главата ѝ беше полуизвърната към човека, положил ръка на рамото ѝ. Имаше черни, изписани вежди и прекрасно лице, по което бях ридал цели трийсет години.

— Робин, проклетнико, внимавай да не я изплашиш — прошепна Еси зад гърба ми. И тъкмо навреме. Почти бях готов да се материализирам пред тях, без да си давам сметка, че неочакваната среща щеше да е точно толкова потресаваща за нея, колкото бе за мен.

— Какво да правя сега? — попитах, без да откъсвам поглед от Клара.

— Ами как какво? — отвърна Еси. — Просто се дръж естествено. Дай на жената време да се осъзнае! Покажи се ей там, в края на гората и се приближи бавно към нея. Дай ѝ възможност да преглътне новината, преди да ѝ заговориш.

— Но това ще отнеме цяла вечност!

— И какво от това, глупчо? Тъкмо ще свършиш и някоя друга работа междувременно. Я се поогледай малко. Не виждаш ли, че двойникът на Касата те търси навсякъде?

— Да върви по дяволите — промърморих унесено. Толкова бях зает да изучавам лицето и тялото на моята някогашна възлюбена, че нищо друго от света не можеше да ме заинтересува. Едва сега си дадох сметка, че колкото повече милисекунди отделям за безцелно зяпане, толкова по-късно ще чуя гласа ѝ.

— Права си — склоних неохотно. — Ще взема да се срещна с онзи копелдак. Чакай само да започна тук.

Измайсторих най-хубавото си възможно копие, оставих го да се материализира зад стеблото на най-голямото дърво и го насочих към групичката. Веднага след това последвах покорно Еси назад към Вретеното, където според нея ме очакваше Касата.

Знаех, че ще изминат ужасно много милисекунди, преди моят двойник да пресече поляната, да застане до Клара, да ѝ заговори и да получи отговор. Изпитвах непреодолимото желание да скъся по някакъв начин този мъчителен период, защото просто не можех повече да чакам.

Но същевременно горях от желанието да го продължа. Защото — какво щях да ѝ кажа?

Хулио Касата отвлече мислите ми от тези — как би ги нарекла Еси — глупе бръщолевения. Виж, за това го бива. Той е като ухапването от комар, дето те кара да престанеш да усещаш болката в зъба. От онези неприятни способности да забравиш неприятното.

Открихме го в „Синият ад“. Еси стисна ръката ми и се усмихна. Касата седеше на една от малките масички, с питие пред него и унесено галеше млада жена, която досега не бях виждал. Всъщност така и не сполучих да я разгледам, защото в мига, когато Касата долови присъствието ни, той промени всичко. Изчезнаха гостите, момичето и

„Синият ад“, озовахме се в кабинета му, в спътника на Обединената служба за наблюдение на Убийците. Видът му също се промени светкавично — сега беше с прилежно сресана коса, яката на мундира му бе закопчана догоре и погледът му блестеше като айсберг над стоманената повърхност на бюрото. Посочи ни двата фотьойла.

— Сядайте.

— Стига глупости, Хулио — отрязва го Еси. — Ако искаш да говориш с нас, говори. Но не тук. Грозно е.

Погледна я така, както генерал би погледнал някой младши лейтенант. Сетне реши да играе на добро момче.

— Както желаете, скъпа. Избирай сама.

Еси се засмя. Погледна ме, поколеба се и сетне премахна кабинета. Вместо него се появи познатият интериор на нашата „Истинска любов“ заедно с кушетките, бара и леката танцова музика.

— Добре — кимна примирително Касата. — Много по-добре. Хубаво гнезденце сте си скътали. Може ли да си наляя? — той кимна към бара.

— Може, не може — отвърна подигравателно Еси. — Хайде престани. Значи така — ембарго на нашия кораб. И защо?

— Само временно неудобство, уверявам те, скъпа. За да съм сигурен, че ще мога да си поговоря с вас.

— Ами говори де — намесих се раздражено. Еси ми хвърли предупредителен поглед, доловила промяната в тона. Не биваше да се безпокои — държах положението под контрол. Просто не бях в настроение за разговори с Хулио Касата.

Някои нещастници смятат, че безтелесните като мен, сиреч обитателите на гигабитовото пространство, никога не се ядосват и не губят присъствие на духа, защото са програми, но това не е вярно. За мен целият купон бе като фойерверк от противоречиви преживявания — възбуда в самото начало, душевен възход и отрезвяване по време на разказа за Тангент и онова ужасно пътешествие, безброй противоречиви чувства, след като узнах за присъствието на Клара. И сега, като капак на всичко — разговорът с Касата.

Никога не съм харесвал да разговарям с него и честно казано, уверен съм, че не съм единственият с подобно мнение. Представата му за нормално човешко общуване се изчерпва със заповеди и обиди, той

не разговаря, а произнася становища. Не беше се променил. Отпи голяма глътка от чашата със скоч, изгледа ме и обяви:

— Бродхед, ти си напад.

Многообещаващо начало, нали? Еси тъкмо ми приготвяше любимия „май-тай“ и едва не ми разля чашата. Погледна ме разтревожено. Обикновено тя е тази, която влиза в словесни двубои, защото смята, че не умея да запазвам самообладание.

Но този път не позна. Произнесох с най-любезния тон, на който съм способен:

— Съжалявам, ако съм ти създам проблеми, Хулио. Ще бъдеш ли така добър да ми обясниш защо смяташ така?

Какво забележително хладнокръвие, не смятате ли? Много повече, отколкото заслужава този тип. И сигурно нямаше да го получи, ако в последния миг не бях осъзнал, че изпитвам към него съжаление.

В края на краищата, припомних си аз, над главата му виси смъртна присъда.

Двамата с генерал-майор Хулио Касата се познаваме от доста време — няма смисъл да изброявам годините, защото аритметиката може само да обърка нещата, Имали сме много срещи и смело мога да заявя, че не съм харесал нито една от тях.

Той не е безтелесен като мен. Когато му се наложи да общува в гигабитовото пространство, създава свой двойник и го праща да свърши мръсната работа. Не е като да се срещнем лице в лице в реалността, но разликата е само психологическа. И мъчителна — за него. Налага му се да съхрани съзнанието си в машина, сетне да се впусне из просторите на гигабитовото пространство и да издири онзи, който му трябва — в конкретния случай мен. После казва, каквото има да каже, изслушва, каквото му отговорят, дори провежда необходимия разговор както е намислил. Накрая телесният Хулио привиква своя двойник обратно и получава доклад за проведения разговор.

Дотук нищо мъчително. Мъката идва по-късно.

Двойникът задава въпросите, които би задал Касата, спори за онова, за което трябва да спори, казва, каквото трябва да каже, а и как иначе — след като той е самият Касата. Не е като да изпратиш посланик на важна мисия, защото за разлика от него, двойникът си

свършва задачата за отрицателно време — от гледна точка на телесните, естествено. Върнал се е обратно още преди създателят му да се запита как ли е минало всичко.

Та както казах, това е приятната част.

Защото сетне настъпва мигът за избор. Как да постъпи с частица от него, която вече не му е необходима?

Може, разбира се, да я остави в машината. Вътре място колкото щеш и една личност повече едва ли ще доведе до пренаселване. Бедата е, че доста хора се притесняват от това да държат свои дубликати — пък макар и в гигабитовото пространство. За човек като Касата това е истинско наказание. Истински военен, той би разглеждал споменатия дубликат като неконтролирана възможност за изтичане на информация. Заплаха за националната сигурност! Някой може да получи отговори на опасни въпроси! Да го заплашва! (С какво?) Да го измъчва! (Как?) Да държи петичките му над жарава (ако има петички) — да де, разбирате какви мисли минават през бедния, ограничен мозък на Хулио Касата и слава Богу, че не съм като него.

Всичко това, разбира се, са глупости, но двойниците са си на Касата и ако той наистина вярва, че някакъв въображаем противник може да измъкне от тях важни държавни тайни, никой няма право да му се меси. В края на краищата, той е командващ Обединената служба, а това означава, че отговаря за отбранителната програма срещу евентуално нашествие на Убийците от техния кугелблиц. От друга страна, тъй като често му се налага да разговаря с безтелесни или да провежда заседания на различни, отдалечени едно от друго места, в резултат би трябвало да остави стотици свои двойници в гигабитовото пространство.

Не ги оставя. Избива ги всичките.

Терминът може да не е точен, но крайният резултат за нещастните безтелесни души е този. Когато прекъсва програмата, усещането е сякаш убива свой брат-близък.

Другото и още по-неприятно нещо е, че двойникът предварително знае каква ще бъде участта му.

Понякога това придава мрачна атмосфера на разговорите ни.

Ето защо не разкъсах симулирания Хулио Касата на хиляди парченца, когато започна да се държи грубо. Бас държа, че съм изненадал Еси с поведението си.

Той пъкна една пура между устните си, запали я и ме попита надменно:

— Да не си болен?

— Нищо ми няма — отвърнах безгрижно. — Но ще се почувствам още по-добре, когато ми кажеш какво целиш с всичко това.

Касата отхапа края на пурата и го изплю върху килима, като следеше внимателно реакцията ми.

— Мислиш се за по-важен, отколкото си всъщност, Бродхед. — Успях да съхраня усмивката на лицето си, макар отвътре да изстивах. — Лъжеш се, ако смяташ, че ембаргото е само за теб. Знаеш ли, че хичиянският кораб е пристигнал направо от ядрото?

Не го знаех. Но не виждах какво значение може да има.

— Информацията е секретна, Бродхед — изсумтя Касата. — Тези Древни предци нямат право да дърдорят каквото им падне. Първо трябваше да се явят на инструктаж в Обединената служба.

— Така си и мислех! Близко до ума е, че събития с давност над половин милион години могат да представляват само военна тайна!

— Не само половин милион години! Те познават и настоящото състояние на бойна готовност в ядрото. Истински хичиянци, които са били там и са видели всичко с очите си. Както и този тип — Уолтърс.

Въздъгнах. Това, което най-много ми се щеше да попитам, е от кого всъщност трябва да бъдат опазвани всички тези тайни. Но това би означавало да наляя гориво в един безсмислен спор, а вече ми беше дошло до гуша от Касата. Затова подметнах любезно:

— Първо ми заявяваш, че съм нападнът, сетне обвиняваш онези от хичиянския кораб. Каква връзка има едното с другото?

Той отново всмукна от пурата. Издиша дима право в лицето ми и отвърна:

— Нищо. Това са съвсем различни неща. Дойдох тук заради кораба, но исках също да ти кажа да не ми се пречкаш из краката.

— И защо?

— Защото си цивилен — обясни той. — А си пъкаш носа в делата на Обединената служба. Не можем да позволим всякакви цивилни муцуни там, където се върши важна работа.

Започнах да осъзнавам какво точно го безпокои. Усмихнах се на Еси, за да и дам да разбере, че нямам никакво намерение да го удуша. Поне засега.

— Ах, значи маневрите не са протекли според очакванията.

Касата се задави и изплю цигарен дим.

— Кой ти го каза?

Свих рамене.

— Ами то е очевидно. Ако бяха преминали успешно, отделът за връзки с обществеността досега да е натъпкал новинарските емисии с репортажи. Провалихте се и сега искате да скриете това от хората, които ви плащат сметките — от данъкоплатците. Като мен.

— Скапан умник — изруга невъздържано той. — Ако ги повториш още веднъж, ще се погрижа лично за голямата ти уста!

— И как възнамеряваш да го направиш?

Но той вече се беше овладял.

— Като начало от този момент анулирам пропуска ти за Обединената служба.

Това беше прекалено дори за Еси.

— Хулио — подскочи тя. — Да не си се побъркал?

Положих успокояващо ръка на рамото ѝ.

— Слушай, Хулио, вярно е, че в момента имам доста проблеми, но твоята служба не е сред тях. Дори не е в списъка на първите десет. Нямах никакво намерение да занимавам с дребната си особа когото и да било от Службата, нито сега, нито в обозримото бъдеще, докато ти не се появи тук с арогантните си заповеди. След което, естествено, смятам при първа възможност да проверя какво всъщност става в Службата.

— Ще накарам да те арестуват! — изрева той.

Някъде по това време започнах да се забавлявам.

— О, не, няма да го направиш. Не разполагаш чак с такава власт. Не забравяй, че аз държа Института.

Това си беше удар под пояса. Институтът „Бродхед“ е една от най-добрите ми реализирани идеи. Издържам го от доста време по много причини, като главната — между нас казано — са данъците. Постарал съм се на ключови места в управата на Института да бъдат назначени верни хора, готови да изпълнят всяка моя заповед.

Касата се възстановяваше бързо.

— Кой, аз ли няма да го направя? Това е заповед!

Спрях и го изгледах навъсено. След това произнесох тихичко:

— Алберт? — Той се появи от въздуха и се опули въпросително към мен, над димящата си лула. — Изпрати следното съобщение от мое име. Нарещдам на всички клонове на Института от този момент нататък да преустановят всякаква форма на сътрудничество с Обединената служба за наблюдение на Убийците и да забранят по-нататъшен достъп до наша информация на служителите ѝ. Като следствие от заповед на генерал Хулио Касата, забраняваща всякакви контакти на Робинет Бродхед със Службата.

Очите на Касата заплашваха да изскочат от орбитите.

— Я почакай малко, Бродхед!

Извърнах се усмихнато към него.

— Имаш нещо да добавиш ли?

На челото му беше избила пот.

— Няма да го направиш... всички сме в лодката... Враговете са по петите ни!

— Но, Хулио, не можеш да си представиш колко се радвам да го чуя. Бях останал с впечатлението, че си ги превърнал в твоя лична собственост. Не се безпокой. Няма да спра разработките в Института. Изследванията ще продължават в същия дух, разузнавателните кораби ще летят към назначенията си, всички възможни източници ще събират информация за Враговете. Просто няма да занимаваме хората от Службата с нашите проблеми. Така. Алберт да изпраща ли съобщението?

Той чукна с нокът пепелта от пурата и преглътна болезнено. Имаше измъчен вид.

— Не.

— Моля? Не чух добре какво каза.

— Не! — Касата поклати отчаяно глава. — Той ще побеснее.

Този „той“ можеше да е само един човек — истинският, телесен генерал-майор Касата. Човекът, който стоеше пред мен.

— Той каза „той“ — казах на Еси, след като Касата се отдалечи мрачно.

— Интересно наистина — кимна тя. — Хулио-двойникът разглежда Хулио-телесният като отделна личност.

— Шизоидна реакция?

— По-скоро силна уплаха. Осъзнава, че му остава малко време за живот. — Тя добави с променен тон: — Скъпи Робин? Струва ми се, че мислите ти са другаде в този момент.

Не възразих, а и беше излишно. На няколко пъти, докато спорехме с Касата бях надникнал в Централ парк. Моят двойник най-сетне бе стигнал до Клара, беше я поздравил и тя тъкмо бе произнесла: „Робин! Колко мило, че т...“

— Но мога ли да те посъветвам нещо?

— Разбира се, че можеш — смотолевих засрамено. Ако имах кръвоносни съдове сигурно лицето ми щеше да е алено. Може и така да е било.

— Съветвам те да я караш по-кротко.

— Разбира се. — Готов бях да отвърна с „разбира се“ на всяко предложение. — А сега, ако не възразяваш, бих искал да...

— Зная какво би искал да направиш. Забрави ли за разликата във времепротичането? Тъй че, Робин, скъпи, не е необходимо да се втурваш през глава. Нещо против първо да поговорим?

Стоях неподвижно. Клара току-що бе измъдрила своето: „...е виждам...“ и оформяше устни за следващото „отново“. Не знаех какво да кажа. Никак не е лесно да заявиш на една жена, че бързаш за среща с друга, особено ако имаш гузна съвест и се разкъсваш между настоящата си съпруга (Еси) и бившата си възлюбена (Клара).

От друга страна, Еси беше свършено права. Нямах никакъв смисъл да бързам. На лицето ѝ се четеше безкрайна любов и търпение. Както и загриженост.

— Труден избор за теб, Робин?

Единственото, което можах да измъдря, беше:

— Еси, страшно те обичам.

Не изглеждаше щастлива от признанието ми, по-скоро отчаяна.

— Да, разбира се — тя вдигна рамене. — Но не сменяй темата. Ти ме обичаш, аз също, каква връзка с настоящото положение? Въпросът е какво чувстваш към една красива особа на име Джел-Клара Моинлин и усложненията, които могат да възникнат от чувствата ти?

— Този разговор сме го водили милион пъти!

— Е, да го проведем значи за милион и първи път. Отпусни се. Робии. Имаш най-малко хиляда и осемстотин милисекунди, преди Клара да завърши възклицанието си за това колко се радва да те види отново. Тъй че да си поговорим двамата. Освен ако не искаш, а?

— Защо да не искам? — попитах, макар да мислех другояче. И наистина, защо не? Както вече казах, този разговор сме го водили много пъти, при това още във времето, когато и двамата бяхме телесни. Първия път седяхме на верандата на нашата къща, отпивахме от високите чаши с леден чай и съзерцавахме хоризонта на Тапаново море. Очевидно Еси си спомни същата сцена, защото докато се чудех какво да кажа, картината изплува около нас. Виждах същите яхти, а вечерният бриз беше приятно топъл.

— Хубаво е — кимнах с нескрито задоволство. — Има доста предимства в това да си безтелесен.

Еси огледа със задоволство произведението си и кимна.

— Тогава май пиехме леден чай. Искаш ли нещо по-силно, Робин?

— Бренди и джинджифилова бира — поръчах аз и в същия миг нашата добра стара прислужница Марчеса се появи с подноса. Отпих и потънах в спомени. Изглежда съм се поувлъкъл, защото Еси ме побутна раздражено.

— Ей, скъпи, какво те измъчва? Да не се страхуваш от срещата с Клара?

— Не! Нали вече говорихме... когато се появиха двамата с Уан на оня хичиянски кораб.

— Вярно.

— Така е, повярвай ми! Още тогава си изяснихме всичко. Не се боя, че ще ме обвини, задето я зарязах в черната дупка, ако това е, което си мислиш.

Еси се облегна назад и ме погледна прямо.

— Какво мисля аз, Робин, едва ли има значение. Важното е сега какво мислиш ти. Ако не се боиш от срещата с Клара, тогава какво? Страх те е може би, че ще си издерем очите? Няма да се получи, Робин, най-малкото по технически причини. Тя е телесна, а аз съм само безплътен дух.

— Ама, разбира се, че не. Вашата среща никак не ме безпокои...

— Така ли? Виж ти! Какво тогава?

— Например... какво ще стане, ако се срещнат с истинската Еси?

— С истинската Еси, значи? — повтори тя и вдигна замислено чашата си.

— Е, само си го мислех...

— Разбирам. Да не искаш да кажеш, че истинската Еси може да се появи тук, на Сбръчканата скала?

Бях объркан. Истината е, че не знаех какво искам. В края на краищата, моята Сгъваема Еси е само двойник и нищо повече. Там някъде, по широкия свят, все още съществува истинската, телесна Еси. Красива и привлекателна, вечно млада жена — благодарение на Пълното медицинско обслужване.

И все още моя съпруга. Както и мой създател, творец, ако мога така да се изразя. Мисля, някъде вече споменах, че тъкмо на нея двамата с Еси дължим съществуването си в гигабитовото пространство. Тя ни е написала. От време на време модернизират собствения си програмен вариант, което значи, че двете се срещат и обменят натрупаната информация. С други думи Сгъваемата Еси се различава твърде малко от истинската...

Само дето никога не се срещаме. Не мога да го понеса. Наречете го както ви скимне. Такт. Ревност. Глупост. В крайна сметка за мен е далеч по-добре, когато не виждам своята жива, телесна, органична съпруга. Предпочитам да оставя нещата такива, каквито са сега.

Ето защо казах на Еси:

— Не. Не мисля, че истинската Еси би изпитала ревност, дори да се появи тук, нито смятам, че Клара би отвърнала със същото, а и да си призная, нямам никаква представа къде се намира сега Еси и с какво се занимава. Не искам и ти да ми казваш — добавих припряно, защото се опасявах, че може да го възприеме като подкана да сподели с мен информация.

Еси ме гледаше с нескрито подозрение. После обаче размисли и вдигна рамене.

— Добре, да бъде както казваш. Какво значение? Пак си глупчо и нищо повече. Любопитно ли ти е къде е била Клара Моинлин през всичките тези години и защо с нея е Дейн Мечников?

— Ами, и аз се питах...

— Няма какво да се питаш! След срещата ти с Клара тя пожелала да отиде другаде. Ходила е на много различни места. Дори твърде далече. Върнала се и в черната дупка и спасила останалите от групата — между тях и Мечников.

— Ох — рекох аз.

По някаква неясна причина това никак не се понрави на Еси. Тя ме погледна смръщено.

— Мисля, че казваш истината, Робин. Не Клара ти е в ума. Но напоследък си нещо мрачен. Ще ми кажеш, ако знаеш защо, нали?

— Щом ти не знаеш, откъде ще знам аз?

— Може и да съм ти създател — въздъхна тя, — но това значи, че мога да променям разни неща в теб, а не да анализирам причините за появата им. Да махам подпрограми и да те правя щастлив. Искаш ли?

— Не!

— Не? — повтори тя. — Разбира се, че не. Свикнал си с добрия стар Робинет Бродхед, нищо, че е само една тъжна програма, Говори ми, Робин! Кажи какво те яде. Кажи ми първата дума, която ти идва на езика. Нали тъй те караше Зигфрид?

Поех с пълни гърди, въздъхнах и изплюх камъчето:

— Смъртта.

Няколко хиляди милисекунди по-късно бях обратно в Сентрал парк и докато наблюдавах как Клара се приближава към моя двойник, зачудих се защо ли го бях казал.

Нямах никакво намерение. Не искам да ви описвам онзи тягостен разговор с Еси, който последва, защото никак няма да ми е приятно. Не стигнахме доникъде. И без това нямаше докъде да се стигне. Смешно беше да се страхувам от смъртта, след като вече не можеше да ме сполети.

Странно, но думите ѝ никак не ми поддържаха успокояващо.

Нито предстоящият разговор с Клара. Сетих се, че Оди Уолтърс присъствал на купона и реших да се срещна с него, докато моят двойник размени няколко любезности с Клара. Лесно го открих.

Но там също не намерих утешение. Тъкмо слизаше от борда и не беше никак забавно да го гледам, докато се измъква б-а-а-авно от

шлюзовия люк и пристъпва по металния под.

За да завържа разговор, подхвърлих на Еси:

— Не ми изглежда никак променен.

— Естествено, нали е бил в ядрото — отвърна тя. Но не го гледаше. Разглеждаше лицето ми и вече знаех какво си мисли — че съм глупавичък. Досетих се кого има пред вид, когато добави: — Бедното ми момче.

Изсумтях недоволно. Не бяхме сами, имаше още зяпачи, дошли да разгледат мястото, откъдето са заминавали някога храбрите изследователи. Да ги гледам заедно с Оди беше почти толкова интересно, колкото да следя растежа на камъните и постепенно ме завладя скука. Не можех да прогоня Клара от мислите си. Нито пък Еси. Оня досадник Хулио Касата също изплуваше от време на време в съзнанието ми. Ужасно ми се искаше да открия най-сетне нещо, което да ме отвлече от всички наболели проблеми.

— Знаеш ли... интересно ще ми бъде да чуя неговата история.

— Ами върви тогава — подкани ме Еси.

— Какво? О, имаш пред вид да пратя двойник и...

— Не двойник, глупчо. Не виждаш ли? Оди носи пашкул. Вътре сигурно има древен. Съхранен и безтеселен също като мен и теб. Тъй че защо не попиташ неговия древен, а?

Погледнах с любов моята любов.

— Еси, нямаш представа колко невероятно интелигентна си всъщност. И красива също — добавих припряно. Същевременно потърсих контакт с пашкула. Наистина ми беше интересно да узная какво се е случило с Оди.

[1] Мах, Ернст (1838–1916) австрийски физик, философ-идеалист, един от основателите на емпириокритицизма. — Б.ред. ↑

7. ИЗВЪН ЯДРОТО

Естествено, интересът ми не беше самоцелен, а подхранван от съвсем конкретна причина.

Оди беше пилот по призвание. Пилот с дарба. Беше летял с балони из горните слоеве на Венера, с ултралеки самолети над Земята, със совалки до Гейтуей, с частни реактивни яхти на планетата Пегис, както и с грамадни космически лайнери, които достигат всички точки на галактиката. Пречупен през призмата на гигантския му опит, полетът с хичиянски кораб не би изглеждал по-различен от изброените. „Може ли аз да задам курса?“ — попитал той хичиянския Капитан, защото, първо, бил уверен в способностите си, и, второ, му се щяло да покаже, че е от ентусиастите.

Капитана принадлежал към същата партия и затова махнал заповеднически на своя пилот да освободи мястото, което Оди своевременно заел. Какво да се прави, на борда неговият глас е закон.

Оди нямал намерение да започва полета си с хленчене. Постарал се да прикрие вълнението си, седнал във V-образната седалка, прочел внимателно всички показания на екрана, след това се пресегнал и сграбчил решително щурвала. Наложило се да употреби цялата си сила, за да го премести. Било минало доста време от последния път, когато се занимавал с подобно нещо. Новопостроените от земни инженери кораби били изключително лесни за управление.

— Знаете ли, едно време все се чудехме на тези ваши спирали за управление — подметнал, колкото да завърже разговор.

— Да? — завъртял глава Капитана. — И какво за тях?

— Ами... защо се местят толкова трудно?

Капитана огледал екипажа си учудено, сетне втренчил очи в Оди. Протегнал ръка и докоснал с пръст спиралата на щурвала. Тя се преместила без никакво видимо усилие.

— Кое му е трудното? — попитал той с изражение, което можело да означава обида или загриженост.

Оди огледал крехката, стройна фигура на хичиянеца. Стиснал щурвала и го изтеглил към себе си, докато десният вертикален маркер се изравнил с последния жлеб. Било точно толкова трудно, колкото и преди.

Докато посягал към стартовата ръчка, минало му през главата, че пътуването няма да е точно такава, каквото предполагал.

Щяло да бъде изпълнено с изненади.

Корабът се разтресъл едва забележимо и сменил режима на полет. Почти нямало нужда да се намесва поне за известно време в управлението и той решил да задоволи любопитството си по отношение на някои други въпроси, които дълго време вълнували съзнанието му.

— На времето този пулт за управление беше голяма загадка за нашите специалисти — подел с привидно безгрижен тон. — Първо, защо мониторите са пет? Някои смятаха, че вие, хичиянците, сте вярвали в петте измерения.

Капитана изсъскал шумно и сухожилията, които се сплитали пред тесните му гърди, изразили съвсем видимо усилието му да разбере въпроса. Английският му бил доста добър, но изглежда не умее да разпознава нюансите, вложени в някои изрази.

— Да сме „вярвали“, Оди Уолтърс? Въпросът не опира до „вяра“. Научните концепции не се основават на „вяра“, както вашата религия.

— То си е така. Но вие вярвате ли, че пространството има пет измерения?

— Разбира се, че не — отвърнал изненадано Капитана. — Пространството няма пет измерения.

— Ей че се успокоих. Защото, ще ви призная, толкова съм се мъчил да си представя...

— То има девет — обяснил Капитана.

По време на полета до ядрото спрели за кратко, защото Капитана бил оставил няколко хичиянски кораба в нестабилна орбита. Обяснил, че това криело опасност. През годините, които щели да прекарат в ядрото, машините можели да бъдат разрушени, а нито един хичиянец не обича да оставя полезни предмети на произвола на съдбата.

— Години ли? — подскочил като ужилен Оди. — Аз пък мислех, че това пътуване ще отнеме няколко месеца. Колко години?

— Месеци — да — кимнал Капитана. — Но само за нас. Навярно знаете, че нашият Дом е разположен в черната дупка.

Станало така, че когато Капитана назначил един от заместниците си да се занимава с орбиталните кораби, Джени Йе-ксинг изразила желание да отиде с него. Заявила направо, че би искала да отлети с един от корабите на Земята. Нямала никакво намерение да изгубва години от живота си.

Капитана нямал нищо против, Нито пък Оди, колкото и да изглежда странно. И без това бил доста объркан от чутото и вече не знаел на кого да вярва.

Не сме ли изпадали всички в подобно положение?

Сигурно е било доста странно да попаднеш изведнъж на хичиянски кораб със собствен екипаж. Не само за Оди и хората му, но и за хичиянците, въпреки че поне те преди това били срещали тези космати двукраки. Не виждам никакъв смисъл да ви предавам затрудненията, които Оди изпитал при опитите си да овладее представата за деветмерно пространство, както и да схване поне някои основни правила от хичиянската аритметика. Всичко на този кораб му изглеждало причудливо и странно — „седалките“, с жлеbove за хичиянски пашкули, „леглото“, наподобяващо сламена бала, в която скелетоподобните същества се заравяли... да не говорим за тоалетните.

Все пак с течение на времето започнал да гледа на своите петима хичиянски спътници като на отделни личности и това му помогнало по-бързо да се адаптира.

Първо се научил да разпознава Капитана, заради мургавата му окраска и мъхестото подобие на коса по темето, а също и благодарение на добрия му английски. Бял шум била дребната женска с почти златиста кожа, която доближавала фертилния си период, и това я безпокояло. Мелез имал сериозни затруднения в произнасянето на малкото английски думи, които знаел. Избухлив притежавал ненадминато чувство за хумор и забавлявал останалите с

неизчерпаемите си шегички, някои от тях доста мръсни — ако можело да се вярва на преводите на Капитана.

Всичко потръгнало още по-добре, когато на Капитана му хрумнала великолепната мисъл да го снабди с хичиянски пашкул — естествено, преустроен за целта. Както му съобщили, била премахната онази функция, която била не само безполезна, но и опасна за здравето му. Микровълновият радиационен генератор. Хичиянската раса се появила и еволюирала на иначе много приятна за обитаване планета, чиято звезда за нещастие се намирала в близост до активен газов облак. От най-ранни времена планетата била излагана на солидни дози Бремстрахлунгова радиация и хичиянците били привикнали с това, също както хората са свикнали със слънчевата светлина. Естествено, когато започвали да пътуват сред звездите, хичиянците се погрижили да вземат „светлината“ със себе си.

На по-късен етап от развитието си открили как да запазват най-съществената част от съзнанието на умрелите и тогава пашкулите се сдобили с втора функция. Във всеки от тях се съдържа по един съхранен дърен. Та както споменах, Оди също получил свой дърен. За негова изненада, личността вътре принадлежала на жена на име Дваж, която била починала само преди няколко седмици.

Това била последната стъпка към сближаването между Оди и хичиянците.

Вселената е малка, не смятате ли?

Както Оди привиквал с Капитана, така на свой ред хичиянецът свиквал с него — достатъчно, за да започнат разговор за нещо, което не му излизало от ума. Получил тази възможност, когато Оди попитал за Враговете.

Въпрос, който открай време заема централно място както при хичиянците, така и при хората. Враговете, Убийците. Тази раса от смъртоносни същества, заради които някога хичиянците си събрали набързо багажа и избягали чак в галактическото ядро.

Оди накарал Капитана да му преразкаже няколко пъти историята на бягството им и въпреки това не можел да разбере някои неща.

— Добре де, ясно ми е за пътешествието на Тангент — рекъл той, — също и за това, че няколко разумни раси били изтребени

напълно. Но как от тях стигнахте до идеята за свиването на вселената?

Хичиянците се спогледали.

— Вероятно в началото е откриването на декселериращия параметър — произнесъл с тон на лектор Обувка. Капитанът надул бицепси в знак на съгласие.

— Ами да, декселериращият параметър. Сигурно разбираш, че тогава въпросът е стоял в чисто астрофизичен план.

— Може и да го разбере, ако ми обясните какъв е този „декселериращ параметър“ — изстенал Оди.

— Би могло също да се нарече „ефект на неестествено забавяне“ — подхвърлила от другия край на стаята Бял шум.

Капитана отново стегнал бицепси. Сетне взел думата:

— В един момент нашите астрофизиди забелязали, че вселената се разширява с по-ниски темпове, отколкото би трябвало според законите на физиката. Нещо забавяло този процес.

— И веднага се досетихте, че го правят Враговете?

Капитана кимнал сериозно.

— В светлината на някои други открития и след като отхвърлихме останалите възможности, стана очевидно, че причината може да е само намеса от космически мащаб на разумни същества. Просто нямаше много кандидати.

— Мда, откритието трябва да е било потресаващо — кимнал Оди.

— Потресаващо! — възкликнал Капитана. — То промени всичко. Но все още не е твърде късно.

— Твърде късно за какво? — премигнал смутено Оди.

— Твърде късно, за да се присъедините към нас и да заживеете в ядрото — добавил отчетливо Капитана. — Във всеки случай расата ви ще е добре дошла там.

— Е, малко ще ви е тесничко — подметнал засмяно Оди.

— Тесничко ли? Защо? Картографирали сме почти цялата галактика и когато решихме да се преместим в ядрото, взехме с нас най-подходящите за целта планети. Някои от тях ще бъдат напълно подходящи за вашата раса.

Оди решил да не отстъпва по самохвалство на извънземния и произнесъл нафукано:

— Ние сме тези, които правим планетите подходящи. Вече сме открили и преустроили за живеене шест планети. Зареждаме атмосферата с флуорхлоркарбонат, който с течение на времето задържа топлината и подобно на въглеродния диоксид предизвиква „парников ефект“...

— Известен ми е този ефект — прекъснал го Капитана. — Зная също, че след няколко столетия се стига до покачване на общата атмосферна температура.

— Така постъпихме например с Венера — продължил доволно Оди. — В началото беше твърде горещо, но после разпръснахме светлоотразяващи микрочастици в горните слоеве. Ограничихме притока на топлинна енергия и климатът стана по-благоприятен. Освен това можем да заселваме микроорганизми, които да извършват почвообразуваща дейност. Ако се наложи, готови сме да преместваме планети на по-изгодни орбити...

— Но всичко това вече е направено в ядрото — прекъснал го любезно Капитана. — Имате ли представа колко много подходящи за обитаване планети са закарани там? Над осемстотин я петдесет, като повечето от тях засега само са посещавани от изследователски екипи. Както виждате, подготвили сме се за продължителен престой.

— Да — кимнал Оди. — Виждам.

— Значи сте готови да се присъедините към нас! — продължил ентузиазирано Капитана. — Можете сами да си изберете планетата. Две или три ще стигнат за цялата ви раса!

— И после какво? — попитал Оди.

— Как какво — ще чакате, разбира се. Възможно е да ни се размине. Особено ако час по-скоро прекратите всички предавания и преместите енергоползващите си машини на скрито в ядрото.

— Какви енергоползващи машини?

— Устройства, които отделят остатъци от преработена енергия и могат да бъдат засечени от разстояние — обяснил Капитана.

— Аха — кимнал Оди, забелязал първото противоречие. — Но ето вие например сте разположили автоматизирани датчици. Какво пречи Враговете да са постъпили по същия начин?

— Може и да са го сторили — отвърнал мрачно Капитана. — Не съм казвал, че безопасността ни е осигурена. Казах само, че сме

достигнали приемлива степен на сигурност. Бихме могли да останем вътре милиони, дори милиарди години, преди да ни засекаат.

— Но какво ще чакате там?

— Що за въпрос? Ще чакаме някоя друга раса да еволюира до такава степен, че да ги обуздае!

Оди загледал учудено Капитана. Вече не се съмнявал, че не само езикът и външният вид ги отличават един от друг.

— Ами такава вече има — заявил спокойно той. — Това сме ние.

В началото се притеснявал малко да не обиди Капитана. В края на краищата, макар и косвено, току-що отправил към него и към цялата хичиянска раса обвинение в малодушие. Това, което тогава не разбрал, било, че Капитана възприел думите му като комплимент.

Ако има нещо, за което да завиждам на Оди, това е за проникването в черната дупка. Не че на него процесът му се видял интересен. По-скоро го уплашил.

Докато приближавали сияещите, кипящи, излъчващи нетърпима горещина газови вихри, които бележели скривалището на хичиянците, Капитана наредил на всички да се приберат по хамаците си. Бял шум задействала кристалната спирала, която хичиянците наричали „периодичен цезинтегратор“, и тя се озарила в ослепителна светлина. Температурата на борда се покачвала бързо. Стените започнали да се тресат.

Капитана, който изглежда познавал езика на жестовете при хората, забелязал, че Оди е стиснал здраво челюсти и му подхвърлил:

— Май се боите.

Според хичиянските представи в подобна забележка нямало нищо оскърбително.

— Да — признал Оди, загледал в дразнещото очите сияние на засмукваните от дупката газове. — Истината е, че ужасно... ужасно ме е страх да навляза във вашата черна дупка.

— Любопитно — произнесъл замислено Капитана. — Правила сме го много пъти и мога да ви уверя, че не съществува никакъв риск както за кораба, така и за екипажа. Но кажете ми нещо. От кое повече ви е страх — от черната дупка или от Враговете?

Оди обмислил внимателно отговора. Струвало му се, че двете усещания не могат да бъдат сравнявани.

— Предполагам — произнесъл той бавно, — че от Враговете.

Мускулите върху бузата на Капитана се сгърчили одобрително.

— Напълно обяснимо и много мъдро. А сега идва моментът на проникването.

От дезинтегратора изригнал фонтан ярки искри, които се посипали върху Оди и останалите, но не изгаряли кожата и не вършели нищо друго, освен да преминават през телата им, сякаш те не съществували. Люшкането на кораба запратило Оди към другия край на хамака, който започнал да пука застрашително, тъй като очевидно не бил предвиден за подобна маса.

Процесът на проникването се оказал необичайно продължителен. Оди не разполагал с никакви сигурни средства, за да го измери, сторило му се, че се проточил около час, но за щастие, нямало повече сътресения. От време на време долавял откъслечни реплики, разменяни между другите членове на екипажа, и се чудел как могат да запазят самообладание в такъв ужасяващ момент, когато всички могат да загинат...

Изведнъж, без никакво предупреждение, се свършило.

Хичиянците започнали да се разкопчават с делови вид, Капитана хвърлил любопитен поглед на Оди и му извикал:

— Искате ли да зърнете ядрото?

След това махнал с жилестата си ръка към екрана и... то било вече там.

Това, което се виждало върху наблюдателните панели на кораба, наподобявало ослепителен светлинен калейдоскоп.

Хичиянското ядро било натъпкано със слънца — над десет хиляди — повече, отколкото могат да се съберат в радиус от хиляда светлинни години около Земята, само дето тук били затворени в сфера с диаметър дваисетина светлинни години. Имало златни звезди и бледи алени звезди и ослепителни синьо-бели звезди, Безкрайна и многоцветна дъга от звезди във всички цветове на Хердшпрунг-Ръселовия спектър^[1], които превръщат нощното небе над всяка планета в дъжд от мигащи точки, но тук, в ядрото, те били толкова

нагъсто, че почти не можело да се забележи някое тъмно петънце от небосвода.

Как бих искал да го видя с очите си.

Малцина са онези, на които съм завиждал някога и за нещо и Оди Уолтърс без съмнение е един от тях. Представяте ли си каква незабравима гледка — плътен звезден куп. Заслужава да се види, не мислите ли? Съзвездия, блещукащи като светлинките на коледно дръвче! С най-различни цветове. Много по-ярки от тези, които виждаме от Земята. Червеното е като рубинено, зеленото — като изумрудено, жълтото е златисто, а бялото — Боже мили, бялото е ослепително. Без каквато и да било градация между звездите от различни величини.

Завиждах, завиждах и пак завиждах на Оди за онова, на което бе станал свидетел...

А всъщност това е било само образ от екрана на хичиянския кораб. Така и не успял да стъпи на която и да било хичиянска планета. Не му оставало време.

Продължителността на престоя на Оди във вътрешността на черната дупка е колкото времето, отредено ни от природата, за да проспим нощта. Той, естествено, не мигнал. Имало толкова много да се види, че и през ум не му минавало да почива.

Ако не била навременната помощ на Древните предци, събитията щели да се развият толкова мудно, че едва ли щяло да има значение дали Оди е стигнал ядрото, или не. Но съобщението на Капитана било получено само преди няколко минути, според хичиянските стандарти. Както ретранслиращите им машини, така и Предците използвали машинното отчитане на времето, което се отличавало от нормалното.

Макар да разполагали само с няколко минути преднина, хичиянците реагирали светкавично, без нито миг колебание, благодарение на факта, че открай време поддържали в постоянна готовност цяла флотилия от кораби. Всеки от тях излязъл на предварително определената орбита и някъде към четвъртия час от пребиваването на Оди в ядрото се приближили шест големи хичиянски кораба, натоварени с набързо сформирани екипажи от историци,

наблюдатели с техните „кушетки“ и дипломати. Истинска национална гвардия от доброволци, които десетилетия наред — еквивалентни на милиони години извън пределите на ядрото — отдавали свободното си време в служба на своята раса, заради почти нищожната възможност някой ден да бъде подаден сигнал за опасност. Половината от тези хичиянци имали семейства. Някои от тях дори водели близките си на борда, както някога войниците са вземали семействата си при изпълнение на мирновременна служба. Ала всичко това, напълно обяснимо, убегнало от вниманието на Оди, който разполагал единствено със сведенията и картините, поднасяни от екрана на кораба.

Ето в каква обстановка попаднал и къде прекарал остатъка от времето си в ядрото.

Към началото на петия час от пребиваването му в ядрото ги застигнал още един звездолет.

Двата кораба се скачили. Вторият бил много по-голям от този на Капитана. Екипажът му наброявал трийсетина души и всичките нетърпеливо се прехвърлили на борда, за да видят това странно същество, този „човек“, със собствените си очи.

За съжаление, някъде по това време му отнели пашкула и Оди бил лишен от успокояващото присъствие на Дваж. Давал си сметка, че по този начин Дваж ще има възможност да ги запознае в най-общ план с езика, на който говори, както и да им предаде информацията, събирана през последните няколко седмици, но въпреки това усещал липсата ѝ като физическа болка.

И все пак, представяте си каква невероятна картина? Цяла тълпа от извънземни, скупчени около него, разговарящи развълнувано, жестикулиращи и — да не забравим — миришещи по свой, специфичен начин. Миризмата на амоняк ставала почти нетърпима, отвратителна, но тези, от които лъхала, му били приятели. За съжаление, не можел да долови повече от откъслечни фрази, но все пак накрая осъзнал, че от известно време му повтарят да застане неподвижно. Опитал се да изимитира характерния жест на хичиянците за съгласие, като същевременно се чудел какво ли още ще поискат от него.

Оказало се, че му предстои обстоен физичен преглед. За нула време му свалили дрехите, след това започнали да го оглеждат, опипват, измерват. Пъхали мънички меки сонди в ушите, носа и ануса му. Взели няколко почти незабележими образци от кожата и косата му, от ноктите и лигавиците. Нито веднъж не почувствал болка, но, дявол да го вземе, всичко това било толкова унижително.

Вече си давал сметка, колко много време е изминало на Земята. Минутите и часовете в ядрото се равнявали на години и десетилетия отвън.

Последното, което си спомнял било най-изненадващо от всички случки.

След като приключили с прегледа, позволили му да се облече. После една дребна, гъвкава женска го докоснала лекичко по рамото и му прошепнала със свистящ акцент:

— Току-що приключихме с вашия Древен. Можете да си го вземете.

— Благодаря ви — изръмжал Оди и дръпнал пашкула от ръцете й.

— Дваж ще ви каже какво трябва да правите. — Женската се усмихнала.

— Надявам се — кимнал Оди, докато си прикачвал конуса.

Дваж също изглеждала изтощена. Явно изпитанието било тежко и за двамата.

— Чакат от теб изявление — заговорила тя веднага, щом установили контакт. — Но не се опитвай да говориш на нашия език, твърде слаби са ти познанията...

— И защо не?

— Защото познаваш само езика на делото, но не и на чувствата — обяснила Дваж, — а за всички нас моментът е особено емоционален. Ето защо трябва да говориш на английски, а аз ще превеждам.

— На кого ще превеждаш?

— Ами как, на всички хичиянци, разбира се. Трябва да им обясниш със свои думи по какъв начин човечеството ще ни помогне да разрешим проблема с Враговете.

— О, по дяволите! — изругал Оди. Проклинал самохвалството си и глупашкня импулс, който го накарал да произнесе онези думи.

Проклинал, то е ясно, и Враговете. — Мразя да произнасям речи! А и какво толкова мога да им кажа?

— Нищо, разбира се — съгласила се Дваж. — Но по-добре ще е, ако го чуят от теб самия.

И тъй, през следващите десет минути (или няколко месеца) Оди произнесъл реч.

Като се изключат десетината присъстващи на борда, всички останали хичиянци го следели с помощта на миниатюрни сфери, които, както още в началото предположил, били своеобразни камери. От друга страна, мисълта, че се обръща към цяла една раса, го карала да трепери неудържимо. Милиарди погледи! Безброй лица, изкривени от ужас или неистов интерес, които преценявали всеки негов жест според техните си представи!

И наистина го гледали всички. Децата в техните училища, работниците, спрели за малко своята работа, младите, мъртвите също — защото Древните предци смятали, че не бива да пропускат момента. На скритите под прозрачни куполи планетарни повърхности, в космическите станции, на бордовете на излитащите кораби — отвсякъде към него били извърнати невидими очи и уши, които следели всяка негова дума.

И въпреки това Оди се справил. Започнал с:

— Аз... ъъ... — сетне си поел дъх и продължил малко по-уверено: — Аз... ъъ... съм един обикновен човек и не мога да говоря от името на всички хора. Но аз познавам добре хората — човеците, искам да кажа. И ето какво ще ви заявя — ние няма да избягаме и да се скрием. Не се обиждайте. Зная, че за вас е непосилно... — той завъртял глава, но размислил и продължил в същата посока: — Съжалявам, ако наранявам чувствата ви, но смятам, че трябва веднага да си изясним нещата. Виждате ли, ние сме свикнали да се борим. Умеем да схващаме бързо, вижте колко добре сме изучили всичко, което ни е останало в наследство от вас. И ако вие наистина не можете да се справите по никакъв начин с Враговете, ние поне смятаме да опитаме. Не ви обещавам, че ще решим проблема, аз нямам право да давам подобни обещания. Само ви казвам, че го зная със сигурност. Ето това е. Благодаря ви, че ме изслушахте.

Той изпънал рамене, обърнал ухилената си мутра към камерите и те, сякаш неохотно, се насочили надолу.

Първа към него се приближила и го заговорила хичиянката, която му върнала Дваж.

— Ето какво ще ви кажа, Оди Уолтърс Трети. Консултирах се с вашата Дваж по въпроса за превода и зная, че съм го направила както трябва. Затова ще го чуete на английски. — Тя се поела дъх, размърдала заострените си като бръснач устни в няколко неми репетиции и след като разклатила китки, произнесла:

— Куражът не е мъдрост. Мъдростта е съответстващо поведение. Куражът понякога е самоубийство. Това ми наредиха да ви предам древните.

Оди изчакал няколко секунди, но изглежда нямало да има повече. Затова кимнал и казал:

— Благодаря ви. А сега, ще ми позволите ли да отскоча до тоалетната?

Оди не бързал да се измъкне от „онова място“. След всички мъчителни процедури, на които бил подложен, имал нужда да остане за малко насаме. Откачил пашкула и го поставил на пода, защото не искал дори Дваж да се меси в мислите му.

Докато пълнел тоалетната чиния с жълтеникава урина, докато миел ръцете си и докато разглеждал лицето си в огледалото, през главата му минавали всякакви мисли. Освен това, сякаш чувал равномерното потракване на часовника, който отчитал всеки миг от пребиваването му тук. Пет секунди, за да дръпне ципа на дюкяна. Около минута, за да се изпикае. Още две минути, за да си измие ръцете и да се погледне в огледалото. Опитал се да прецени колко време е изтекло навън от ядрото. Все още му било трудно да пресмята с различни категории, но все пак получил някакъв що-годе верен резултат. Докато бил в тоалетната, външният свят преживял приблизително осем-девет месеца.

Хрумнало му, че нищожният процес на изпразване на мехура може да се сравнява с периода от зачеването до раждането на едно дете и това сякаш преляло чашата. Отворил рязко вратата и първите думи, които произнесъл, когато се озовал отвън били:

— Искам да си ида у дома.

Капитана си проправил път през тълпата, завладян от желанието да му се притече на помощ в този очевидно труден момент.

— Да, Оди? Какво да направим за теб?

— Нищо повече от това, което ви казах — отвърнал непреклонно Оди. — Искам да се върна там, където всички очакват търпеливо момента да ги пратят в старчески дом.

— Да, Оди? — повторил като латерна Капитана. После изглежда разбрал. — О, ясно. Сигурно си мислиш, че възнамеряваме да те държим тук продължително време. Няма да е необходимо. Видяхме те, получихме необходимата информация. Скоро ще пристигнат и други човешки същества, готови да останат задълго.

— Значи мога да си вървя?

— Но, разбира се, че можеш. Един от корабите, предназначени за излаз извън ядрото, вече е потеглил насам. Можеш да се качиш на борда. В момента, когато прекосят ергосферата, времето, изтекло навън ще се равнява на... — той склонил глава, за да се посъветва със своя Древен — ...изразено със завъртанията на твоята родна планета, то ще е приблизително четирийсет и четири години и половина.

[1] Херцшпрунг, Ейнар (1873–1967) — датски астроном; Ръсел, Хенри Норис (1877–1957) — американски астроном. Открили са зависимостта между абсолютната звездна величина и спектралния клас на звездата — т.нар. диаграма на Херцшпрунг-Ръсел. — Б.ред. ↑

8. ОБРАТНО В СЕНТРАЛ ПАРК

А докато слушах, разговарях и вършех разни неща, ангажиран едновременно на няколко различни места — да присъствам на разказа на Оди, да се срещна с генерал Хулио Касата, да скитам сред веселящите се гости, ето какво се случи в бавното време между мен и Клара:

Приближих се до Джел-Клара Моинлин с разцъфнала, радостна усмивка на лицето си (всъщност лицето на моя двойник) и произнесох:

— Здравей, Клара.

Тя ме погледна учудено.

— Робин! Колко мило, че те виждам отново! — Тя се отдалечи от групичката и застана пред мен. Наложих се да се отдръпна, когато понечи да ме целуне. Съществуват известни неудобства в това да си съхранена и безтелесна личност. Едно от тях е свързано с физическия контакт. Можеш да обичаш, когато си искаш, но не бива да го целуваш.

— Извинявай — подхвърлих аз, но в същия миг тя замря с обидено изражение на отхвърлено дете.

— О, дявол да го вземе, как можах да забравя! Не бива да го правиш, нали? Но въпреки всичко изглеждаш добре, Робин.

— Изглеждам така, както искам да изглеждам. Но иначе, предполагам знаеш, че съм мъртъв.

Беше ѝ необходима цяла минута, за да се усмихне, но все пак го направи.

— Е, значи имаш добър вкус. Надявам се да се справя също толкова добре, когато ми дойде времето.

Дейн Мечников се приближи и застана зад нея.

— Здравсти, Робин — произнесе той почти равнодушно. Не изглеждаше никак развълнуван от срещата. Такъв си е Дейн, дори когато е намислил да ти забие нож в гърба, на лицето му е изписано безмерно спокойствие.

— Жалко, че не можем да си стиснем ръцете — отговорих аз. Това „жалко“ ми хареса и реших да го повтора в друг контекст. —

Жалко, че не можахте да се измъкнете от онази дупка. Все пак се радвам, че накрая сте се справили.

— Не сме се измъкнали — поправи ме безкомпромисно Дейн Мечников. — Клара дойде и ни спаси.

Едва тогава си спомних, какво ми беше казал Алберт — че Мечников е наел адвокат.

Бих искал да ви напомня, че не аз бях този, който произнасяше тези думи.

Беше моят двойник.

Съществуват два начина да разговаряте чрез двойник. Единият е да го оставите на „автопилот“ и той ще се справи точно толкова добре, колкото и вие. Другият е за случаи, когато сте изнервен, неуверен и искате да знаете какво става. Такъв е и моят случай и за да поддържам непрестанна връзка, налагаше се да суфлирам на двойника, сиреч да му поднасям думите по постоянно отворени канали със скорост хилядни от секундата, оставяйки на него да ги трансформира и произнася със съответното за телесните темпо. Схващате ли картината? Все едно да пеете песен, без да знаете текста. Само си отваряте устата и следвате ритъма на оркестъра, а текстът се изписва на екрана:

*„В пещерата, във каньона...
В ПЕЩЕРАТА, ВЪВ КАНЬОНА...
В планината, там, на склона...
В ПЛАНИНАТА, ТАМ, НА СКЛОНА...
Сам живееше миньор...
САМ ЖИВЕЕШЕ МИНЬОР“...*

И така нататък, само дето не предвождах отряд булдозеристи, а подавах реплики на собствения си двойник.

А между отделните изречения разполагах с достатъчно време, за да мисля и да зяпам наоколо.

Това, което най-вече привличаше вниманието ми, бе естествено, Клара, но не пропуснах възможността да огледам и двамата мъже с

нея.

Макар движенията им да бяха по-бавни дори от пълзенето на охлюв, забелязах, че Мечников протяга ръката си за ръкостискане. Това е добър признак, рекох си. Би могло да означава, че вече не ми се сърди, задето ги изоставих с Клара и другите в онази проклета черна дупка... ако не беше сведението за наетия адвокат.

Вторият кавалер на Клара ми бе съвършено непознат. Опитах се да го преценя на външен вид, но това, което видях, никак не ми се понрави. Първо — защото беше хубавец. Висок, с обгоряло от слънцето лице и блестяща усмивка, освен това отново бе положил свойски ръка върху рамото ѝ.

Опитах се да си внуша, че това едва ли има особено значение. Клара стискаше и ръката на Дейн Мечников, така че — какво лошо? Нали са стари приятели, дори — за мое нещастие — нещо повече от приятели. Но защо непознатият държи ръката си на рамото ѝ? Хайде, да речем, че е само приятелски жест. Може да ѝ е роднина, дори психоаналитик или нещо такова, откъде да знам? Може да ѝ помага да преодолее безболезнено шока от срещата с мен.

Не открих отговор на нито един от тези въпроси, докато разглеждах отблизо лицето на Клара, но ми беше приятно да го правя. Унесох се в спомени за отдавна отминалите времена, когато бяхме любовници.

Не изглеждаше променена. Беше си същата — моята вечна и незабравима Голяма любов, моята последна Истинска любов. Жената, която стоеше пред мен, не се отличаваше по нищо от онази Клара, която бях изоставил наскоро, съвсем близо до кугелблицата, точно след като бях умрял — и която на свой ред бе почти същата като онази, която бях зарязал в черната дупка десетилетия по-рано.

Сега вече си давах сметка, че прекрасният ѝ външен вид не се дължеше само и единствено на Пълното медицинско обслужване. Телесната Еси бе типичен пример за постиженията на съвременната медицина. Изглеждаше предизвикателно млада и ужасно красива. Но въпреки че лекарите отдавна са надминали себе си, часовникът на времето тиктака неумолимо. Това, което всъщност правят, е от време на време да върнат стрелките му назад. Понякога се случва процесът да бъде придружен от странични ефекти — малко по-чип нос да речем или нова къдрица в косата. Случвало се е и при Еси.

Но не при Клара. Черните ѝ ресници бяха все така извити, фигурата ѝ — дори по-стройна, отколкото я помнех. Не се беше подмладявала, просто си беше останала млада и имаше само един начин да се постигне това.

Беше се върнала в черната дупка — доброволно бе посетила отново мястото, където я бях изоставил, където времето пълзи и където всичките тези десетки години от раздялата ни са били само няколко седмици за нея.

Вече нямаше сила, която да ме накара да откъсна очи от лицето ѝ. Трапчинките по бузите ѝ, извивката в основата на брадичката ѝ, всичко ми беше толкова познато и толкова скъпо! Жадувах да я докосна, да усетя мириса на косите ѝ. Знаех че е невъзможно, но въпреки това горях от неудържимото желание да я любя, точно тук, на полянката под надвисналите клони на дърветата и учудените погледи на Мечников и непознатия. Така е, невъзможно беше, но това не утоляваше с нищо жаждата ми.

Исках го и същевременно се боях, че го получават други. Мечников и спътникът му. Знаех как се нарича това. Ревност. Бях я изпитвал и друг път. Много пъти.

Междувременно Дейн Мечников бе успял да произнесе цяло изречение:

— На мен ми изглеждаш променен.

Не се усмихваше. Това не означаваше нищо, защото си беше такъв и в старите дни на Гейтуей. Мечников не беше от хората, които се хият за щяло и нещяло. Напълно естествено беше да му изглеждам променен — за разлика от Клара, двамата не се бяхме срещали от последния път на Гейтуей.

Усещах, че е наближил моментът да изясним въпроса с адвоката и направих онова, към което прибягвам всеки път, когато се нуждая от спешна информация.

— Алберт! — повиках аз.

Те не чуха думите ми, нито можеха да видят Алберт, защото за разлика от мен, той не беше двойник.

Колко забавна е тази програма! Все ще намери с какво да ме изненада. Този път Алберт носеше раздърпан и захабен пуловер, който беше навил около главата си като тюрбан. Беше нанесъл и някои дребни корекции във външния си вид. Очите му изглеждаха стеснени, лицето — мургаво и с изострени черги. Косата му беше гарвановочерна и лъскава.

— Слушам и се подчинявам, о, господарю — произнесе с напевен глас той. — Защо си повикал своя верен джин от топлата утроба на бутилката?

— Клоун — озъбих се захилено аз. — Ще накарам Еси да поработи върху теб, за да изтрие от съзнанието ти всякаква склонност към подобни щуротии. Каква е тази комедия?

— О, повелителю мой — рече той и сведе глава. — Твоят беден слуга се бои да не разбуди страшния ти гняв.

— Добре, добре — кимнах успокояващо. Трябва да призная, че беше постигнал целта си и се чувствах малко по-добре. — Каж ми сега за Мечников. Беше заедно с мен на онази експедиция до черната дупка и сега се е върнал. Което всъщност означава, че има право на дял от хонорара, който получих тогава. Нали?

Алберт ме погледна с нескрито любопитство.

— Така е, Робин. Но не само той. Когато Клара се върнала при черната дупка заедно с Харбин Ескладар...

— Чакай малко! Кой?

— Този до нея — Харбин Ескладар. Нали ми каза, че го познаваш?

— Алберт — въздъхнах уморено. — Не се ли научи да усещаш, когато те лъжа.

Лицето му придоби угрижен вид.

— От това се боях. Страхувам се, че ти предстои да чуеш лоша новина.

Тъй като млъкна, наложи се да го подканя.

— Беше стигнал до там, че двамата се върнали при черната дупка.

Той поклати глава.

— О, Робин... — сетне обаче размисли и продължи по темата. — Да, точно така. Двамата с Клара се върнали да ги спасят и успели да

измъкнат целия екипаж — Сюзи Херейра, момичетата от Сиера Леоне, двамата Денисовци...

— Зная кои са участвали в експедицията — прекъснах го аз, — Боже мили! Нима всички са се завърнали?

— Точно така, Робин. — Той кимна. — И всеки от тях има право на съответния дял. Ето защо Дейн Мечников е наел адвокат. Защото... — той бръкна замислено в джоба и извади още димящата лула. — съществуват някои етични и правни въпроси, на които трябва да бъде отговорено. Както вероятно си спомняш, при предишното дело някои юристи се позоваха на казуса „яйцето следва кокошката“, което означава, че всички натрупани с течение на времето богатства могат да се разглеждат като следствие от онзи първоначален „научен хонорар“, получен за експедицията. Който е трябвало да се разпредели между членовете ѝ, ако се бяха завърнали.

— Значи сега трябва да им дам от парите си?

— „Трябва“ е прекалено силно като израз, но не е далеч от истината, Робин. Ако си спомняш, така постъпи и с Клара, когато тя се появи за първи път. Тогава ѝ беше отредена сумата от сто милиона долара. И тъй като предположих, че въпросът ще бъде повдигнат отново, позволих си да изпратя твоя юридически съветник с подобно предложение при Дейн Мечников. Изглежда сумата им се струва достатъчна. Биха могли да поискат и повече, но едва ли ще постигнат желанието си, тъй като вече разполагаме със съответния правен прецедент.

— Ох — въздъгнах облекчено. Никога не съм се интересувал от точната сума на моите милиарди, но зная със сигурност, че милиард повече или по-малко няма да окаже съществено влияние върху имотното ми състояние. — Това ли са „лошите новини“?

Той припали полузагасналата си лула.

— Не, запазих ги за края.

Втренчих поглед в него. Всмукваше си спокойно от лулата и ме разглеждаше през димната пелена.

— Говори, мътните те взели!

— Този другият — Харбин Ескладар...

— Какво за него, проклетнико?

— Клара се е срещнала с него, след като ни е оставила на „Истинска любов“. Той също е пилот. Дватамата решили да се върнат

при черната дупка. Клара наела звездолета на Хуан Енрике Сантос-Шмиц, тъй като бил пригоден за подобна операция. И преди да потеглят, двамата... тоест Клара и Ескладар, се оженили.

Има неприятни изненади, които определено изискват да бъдете добре подготвени, преди да ги чуете. Но тази ме зашлеви съвършено неочаквано.

— Благодаря ти, Алберт — произнесох механично и му магнах с ръка да си върви. Въздъхна, но все пак си тръгна.

Сърце не ми даваше да разговарям повече с Клара. Инструктирах двойника си какво да й каже — на нея и на Мечников, и дори на този тип — Харбин Ескладар. Но не останах да видя какво ще стане по-нататък. Прибрах се обратно в гигабитовото пространство и се загърнах с него като с юрган.

Алберт често ме упреква, че прекарвам твърде много време в собствената си глава. Прав е, разбира се. Кое то съвсем не значи, че за всичко съм съгласен с него. Все пак, не бива да забравяме, че аз съм човек. Може би само цифрова транскрипция на това понятие, но дори тя е в състояние да съхрани всички характерни черти за едно човешко същество. Както добрите, така и лошите. Мога да различавам едно важно събитие от друго. Зная например, че Враговете представляват смъртоносна заплаха. Освен това, често ставам жертва на собствените си чувства и това е неизбежно. Дори когато става въпрос за стара любов, за нещо, което се е случило отдавна между двама души, а сетне те са се разделили, без да таят лоши чувства един към друг.

След като Алберт се прибра там, където отива винаги, когато нямам нужда от него, реших да поскитам насам-натам из гигабитовото пространство, без да върша нещо определено. Изглежда съм се поувлякъл, защото когато надникнах отново в Централ парк, Клара бе стигнала до репликата:

— ...Робин, позволи ми да ти представя моя...

Смешно, нали? Не исках да чуя думата „съпруг“ и затова избягах. Направо си плюх на петите.

Не, това, което току-що ви казах, не е самата истина. Аз не избягах. Потърсих съвсем определена личност, от която имах нужда в този момент. Моята Еси. Открих я на дансинга в „Синият ад“, във вихъра на безумна полка с някакъв тип с брада и когато я прекъснах, тя изхриптя изтощено:

— Робин, да знаеш само колко се радвам да те видя. Чу ли новината? Вдигнали са ембаргото.

— Много хубаво — кимнах аз и едва не се спънах.

Тя ме изгледа, въздъхна и ме отведе далеч от дансинга.

— Виждам, че не е потръгнало добре с Джел-Клара Моинлин.

Удари право в целта.

— Ами то още продължава — вдигнах рамене. — Там сега е двойникът ми.

Позволих ѝ да ме бутне на един фотьойл, след това да седне до мен и да подпре брадичка на облегалката.

— Ах, пак си малък глупчо — бяха следващите ѝ думи. — Его. Наранена душа. И всичко заради Клара, нали?

— Е, не съвсем, защото се появиха и други неща. По-добре да не ти ги разказвам, че ще отнеме цяла вечност. Има едно, което не мога да не изплюя веднага. Тя се е омъжила.

— Брей? — Тя не добави: „Ти също.“ Аз го направих.

— Въпросът не е в това, че съм женен, а че го намирам за чудесно, всеки миг от... чакай, Еси, искам да ме разбереш правилно...

Тя ме гледаше намръщено.

— О, Робин! Не съм очаквала, че ще ми прозвучи толкова мило. Не можеш ли да го казваш по-често?

— Казвам го, защото е самата истина.

— Зная, че е истина — тя въздъхна. — Знаеш ли какъв си ти, Робин. Един голям унищожител на купони. Толкова ми беше хубаво, преди да се върнеш.

— Съжалявам, Еси. Не исках да ти развалям веселбата.

— Надушвам, че има още глупости. Хайде, казвай, преди да си се пръснал. Какво те измъчва отвътре? Кое е толкова лошо?

— Всичко — подметнах неопределено, но по погледа ѝ разбрах, че няма да ми се размине и се заех да ѝ обяснявам с подробности. — Скупчиха се толкова много неприятности, не мислиш ли? — попитах накрая.

— Ах! — въздъхна тя. — Що за мрачно създание си ти, Робин? Май е време да си поговориш отново с онази умопобъркваща програма, Зигфрид фон Шринк.

— Не!

— Ах! — въздъхна отново тя. — Ето какво ще ти кажа в такъв случай, скъпи мрачни приятелю. Какво ще кажеш да се разкараме от купона и се приберем да гледаме някой филм у дома?

Не го очаквах от нея.

— Какъв филм? — попитах изненадан, но тя не отговори. Беше се захванала за работа и след не повече от минутка звуците на веселбата започнаха да утихват. Вече не бяхме в „Синия ад“. Намирахме се на съвсем друго място и пред нас имаше пейка, на която седеше някакво дете.

Излишно е да ви пояснявам, че в гигабитовото пространство няма истински „филми“. Вместо тях съществуват само компютърни симулации. Естествено, подобно на всичко, което ни обкръжава и което наричаме „реалност“, и тези филми изглеждат напълно „реални“. Имат звуци, миризми, духа студен вятър или полъхва горещина — според сценария.

Сцената беше странно позната. Детето — момчето — бях аз, отпреди много, много години.

Потреперих, но не беше от студ. Детето Робинет Бродхед се беше сгушило на една пейка в парка. Някъде отзад се виждаха очертанията на хълмове, които ми на помниха за Уайоминг. Аз — детето — бях облечен според сезона. Носех три пуловера, шал, ръкавици и плетена шапка със спуснати наушници. Носът ми беше сополив. Четях някаква книга. Трябва да съм бил на десет. От време на време кашлях.

— Спомни ли си, скъпи Робини? Добрите стари дни.

— Дааа, добрите стари дни — повторих с насълзени очи аз. — Виждам, че пак си се ровила из спомените ми.

Но не бях ядосан.

— Но само погледни, Робин. Виж как е било всичко тогава.

Не беше необходимо да ме подканя. И без това не можех да откъсна очи. Вече бях разпознал сцената. Намирахме се в Мините за храна, където бях прекарал цялото си нерадостно детство. Това беше Уайоминг от миналото, където скалата се изпичаше до кератоген, от нефта се получаваше мая, която с помощта на бактерии образуваше в

крайна сметка едноклетъчен белтък, достоен и достатъчен, за да бъде нахранена цялата гладна и алчна човешка раса. В онова миньорско градче никой не можеше да се отърве от вонята на нефт и никой не се опитваше.

— Какво пък толкова им е хубаво на добрите стари дни? — изсумтях аз.

— Правилно, Робин! — провикна се тържествуващо Еси. — Добрите стари дни определено са отвратителни! Сега е много по-добре, а? Вече няма нещастни хлапета, дишащи замърсен въздух и смъркащи в студения парк. За всички е осигурено медицинско обслужване...

— Така е, вярно. Но все пак...

— Недей да спориш, Робин! Има още за гледане! Коя е книгата, която четеш? Не е ли „Хъкълбери Фин“? Или „Малката русалка“?

Опулих се изненадано към Еси, сетне погледнах корицата на книгата.

Права беше. Книгата не беше детска. Четях „Наръчник за медицинско застраховане“. Сега си спомних, че бях откъснал книгата от кухнята, без майка ми да разбере, за да проверя какво пише вътре за катастрофата, която неминуемо ни очакваше.

— Мама беше болна — простенах уморено. — Нямахме достатъчно средства, за да я лекуваме и тя... тя...

— Тя отлагаше собствената си операция, за да можеш да се лекуваш ти, Робин — рече тихо Еси, — Само че това е било по-късно. Не и в онзи момент, когато си се нуждаел само от здравословна храна и витамини. Но дори тях не сте могли да си позволите.

Преглътнах болезнено.

— Виж само какви са ми зъбите.

— Защото не си имал пари за тях, Робин.

— На каква се правиш — на добрата самарянка от коледното празненство? — сепнах ѝ се аз, опитвайки се да се отърва от внезапно налегналата ме носталгия. Едва ли щеше да ме разбере.

Но когато разполагаш с ресурсите на гигабитовото пространство, можеш да разбереш всичко.

— Стига сополанковщини. Я помисли само — продължаваше тя. — В онова време, което не е чак толкова отдавна, Земята е била

пренаселена. Гладна. Кипяща от конфликти и гняв. Терористите, Робин. Забрави ли убийствата, тези безсмислени убийства?

— Помня всичко.

— Естествено. А какво стана след това? Аз ще ти кажа. Появи се ти. Ти и стотиците безумци като теб, отчаяни проспектори от Гейтуей, готови на всичко, за да завладеят технологията на хичиянците и да я поднесат на човечеството. Вие открихте една нова Америка, само че неизмеримо по-голяма. Открихте и начин хората да се преместят там. Робин, Земята вече не е пренаселена. Хората заминаха, откриха нови места и построиха други, по-красиви градове. Въздухът вече не е замърсен от бензинови двигатели и ракети, никой не е дотам беден, че да не може да си позволи медицинско обслужване. Има дори органи-заместители и трансплантацията е всекидневно явление. Ами заводите „Чон“ — забрави ли, че там могат да се отглеждат дори резервни човешки органи? Продължителността на телесния живот се удължи, всеки се радва на добро здраве — нима това не е прогресът, какъвто си го представяше? Не — защото глупчото Робин гледа мрачно на всичко и вижда само онова, което му мирише на — с извинение — лайна.

— Но, чакай — вдигнах ръка — нима забрави Враговете? Еси се засмя.

Изглежда се забавляваше чудесно. Филмът изчезна. Отново бяхме в „Синият ад“ и всичко беше както преди малко.

— Враговете? Как бих могла да ги забравя, скъпи Робин? Ще се справим с тях, когато му дойде времето. А сега, да се върнем към най-важното за момента. Хайде да танцуваме!

Чудесна жена е моята Еси. Истинска или не. Не мога да кажа, че веднага ми мина, но нейният „новокаин“ поне бе притъпил болката. Танцувахме. Купонясвахме. Тупахме се по раменете с безброй стари приятелчета. Дори видяхме Хулио Касата, увлечен в страстен блус на дансинга в „Синия ад“ — приличаше на зомби с ориенталката в обятията си. Сетне пяхме някакви стари песни — на руски — за тролейбуси и за пътя към Смоленск, думите вече нямаха значение за мен. Да ви напомня, че когато си в гигабитовото пространство, знаеш всичко за всеки и обратното. Дори и да не знаеш, все ще се намери някой като Алберт да дойде и да те осветли по въпроса.

Аз също почувствах допира му по рамото си и се обърнах да видя какво има.

— Много хубав глас имаш, Робин — похвали ме той. — Виждам, че руският ти е перфектен.

— Я ела при нас — поканих го тогава.

— Не мисля. Робин? Случи се нещо. Преди около петнайсет хиляди милисекунди всички главни радиостанции бяха изключени.

— Хайде де! — Бяха ми необходими няколко милисекунди, за да осъзная какво ми казва. — Какво? Никога досега не са го правили!

— Да, Робин. Минах насам да проверя дали генерал Касата не знае нещо по въпроса. — Той надзърна към мястото, където Касата и неговата госпожичка се натискаха.

— Да го попитаме ли?

Алберт ме погледна намръщено, но преди да успее да отговори, между нас застана моята Еси.

— Какво има? — Той ѝ разказа накратко и тя го погледна стреснато. — Не е възможно! Има толкова много самостоятелни канали!

— Точно затова смятам, че не става въпрос за обикновена авария, госпожо Бродхед — кимна Алберт.

— Какво тогава? Поредната измишльотина на Обединената служба?

— Със сигурност решението принадлежи на Службата, но по-важно сега е да разберем какво го е причинило. Според мен на Земята се е случило нещо. Не мога да разбера какво точно.

9. НА МОРОА

Пътниците за бежанския полет от Наблюдателното колело бяха предимно деца и настроението на борда можеше да се определи като „плачливо“. Все пак се поободриха малко с излизането на земна орбита. Тук вече ги очакваха совалки, които веднага се прикачиха към външната стена с помощта на магнитни държатели.

За лош късмет на децата първият кораб, скачен със звездолета, принадлежеше на Обединената служба. Оказа се, че е натъпкан с разузнавачи. Подложиха ги на интензивни „разпити“, задавайки отново и отново едни и същи въпроси с надежда да съберат повече информация за онази „фалшива тревога“.

Разбира се, нито едно от децата не можеше да им даде достоверна информация, но на агентите им беше нужно доста време, за да се убедят в това. Накрая, с очевидна неохота, те оставиха нещастните хлапета в ръцете на посрещачите.

Следващата смяна трябваше да подsigури настаняването на децата. За някои от тях не беше особено трудно, тъй като семействата им живееха на Земята. Останалите бяха разпределени из различни училища.

Кихльо, Харолд и Онико бяха сред последните разпределени. Държаха се един за друг, свързвани от новосъздаденото приятелство, пък и защото никой от тях не знаеше френски или руски. Това изключваше училищата в Париж и Ленинград, но пък тези в Сидни, Ню Йорк и Чикаго вече бяха попълнили отредената им бройка.

— Как ми се иска да е някое топло местенце недалеч от Япония — промърмори Онико. Кихльо, който вече се беше разделил с надеждата да ги прехвърлят на някоя хичиянска колония, побърза да я подкрепи.

Разпределителката беше жена на средна възраст с проникателен поглед и тих, спокоен глас. Макар че принадлежеше към друга раса, Кихльо почти долавяше симпатията, която се излъчваше от нея. Тя погледна към екрана, озърна се и ги дари с ведра усмивка.

— Имам три свободни места за Мороа, Стернутагор. Това е близо до Таити.

— Благодаря ви — отвърна вежливо Кихльо, загледан в картата, която не му говореше нищо. Също както и островът. Но Харолд, който още преживяваше заради разочарованието, че няма да продължат към планетата Пегис, внезапно се обади отзад:

— Ей, страхотно! Аз съм с теб, човече, става ли? Онико, ако островът наистина е толкова хубав, можеш да си го купиш, както възнамеряваше!

Совалката ги свали през облаците до магнитната стартова площадка на Нова Гвинея. Сетне дойде ред на ужасно дългия полет със стратосферен реактивен самолет до летище Фаа-Фаа-Фаа в Папеете. Тук ги очакваше лично директорката на училището, която ги прехвърли с малка лодка през залива.

— Виждате ли бялата сграда на отвъдния бряг сред дърветата? Това е вашето училище.

Пропусна да обясни предназначението на другите няколко сгради с мрачен изглед, които се издигаха малко по-нататък, а и Харолд не прояви обичайното си любопитство, тъй като повръщаше зад борда. Кихльо бе погълнат от непреодолима носталгия, а Онико се бореше с непосилното земно притегляне. Макар крехкото ѝ тяло да тежеше не повече от трийсетина килограма, това бе с двайсет над онова, към което бяха привикнали мускулите и костите ѝ.

Всички деца бяха прекарвали последните няколко дни на звездолета в интензивна подготовка за земната гравитация, включваща сложен набор от физически упражнения както и специална подсилваща диета. За повечето от тях мерките имаха само предохранителен характер. При Онико бяха повече от задължителни. Лекарите разработиха още няколко допълнителни програми специално за нея, използвайки всички възможни медикаментозни средства, за да наблъскат максимално количество калций в костите ѝ. И когато най-сетне излязоха на околоземна орбита, те я увериха, че е готова за поредното изпитание. Не биваше да се опасява от фрактури, стига да не се подлага на прекомерни натоварвания. Но ако скелетът ѝ бе понаваксал от изгубеното, същото не можеше да се каже за мускулите

й. Всяка крачка я изморяваше. Усещаше болка при всяко изправяне. Единственото, което й носеше радост през първите дни от живота им в полинезийското училище, беше екзотичната природа, която ги заобикаляше.

Вярно, че в началото ужасно се боеше от водата. Там долу, под зеленото поклащащо се покривало, имаше живи същества. С течение на времето тя се отпусна, а когато за първи път се потопа в прохладните води край брега, изпита приятното усещане, че се е отървала от бремето на гравитацията. След това идваше да плува всеки път, когато имаше възможност.

За Кихльо морето не беше нито особено вълнуващо и страшно, нито кой знае колко забавно. Беше виждал морета на родната си планета, вътре в ядрото. Вярно, че там не ги намираха за забавни, тъй като хичиянците не умеят да плуват. Костите и мускулите не могат да се задържат продължително време върху водната повърхност, ако към тях няма известно количество плът и мастна тъкан. Но за да прави компания на Онико, навлизаше навътре с нея, яхнал малък, надуваем сал.

От тримата Харолд пръв свикна с Мороа. Обясни им — на тях и на новите им съученици — че Земята била досущ като планетата Пегис и не им позволи да го оборят, когато се опитаха да му посочат, че всъщност Пегис е като Земята. Накрая все пак прие компромисен вариант, след като ги накара да се съгласят, че на Пегис е по-хубаво.

Най-много се дразнеше от това, че никой от съучениците им не желаше да слуша неговите разкази за Пегис. Всъщност трите деца от Колелото имаха един и същ проблем. Те бяха чужденци. Бяха новите деца в училище, пристигнали доста време след началото на срока. Между останалите вече се бяха оформили трайни приятелски връзки, съществуваха и определени сфери на влияние. В началото ги разпитваха за Враговете, но след като се разчу, че нито са ги виждали, нито знаят дали съществува някаква реална опасност, другите изгубиха интерес към тях. Бяха прекалено заети с вълненията си покрай футболното първенство и просто им обърнаха гръб. Нито злобно, нито преднамерено. Изключиха ги от интересите си и толкоз.

Най-тежко го преживяха Кихльо и Онико. Кихльо бе единственият хичиянец в училището, а Онико бе възпитана в хичиянски традиции. Двата бяха твърде различни, за да си намерят

приятели. За Харолд проблемите произхождаха от собствения му характер. Ще вземе да се втрени в най-високия връх на Мороа и да каже:

— И това ми било планина? Елате на Пегис да видите. Нашите планини достигат четиринайсет километра височина!

Или докато гледат репортажи от Ню Йорк и Бразилия, ще обясни на всички, че градовете на Пегис не са толкова мръсни. След уроците за Великата китайска стена и Помпей го бяха чули да разказва, че на Пегис отдавна са се научили да се отърват своевременно от древните боклуци. Училищният наставник се ограничаваше с тактични забележки, но съучениците му не бяха толкова толерантни.

В определен смисъл Харолд бе много по-чужд за съучениците си, отколкото Онико и Кихльо. Двамата залягаха здраво над материала. В свободното време висяха пред информационните машини и наваксаха пропуснатото. Учеха бързо и скоро започнаха да получават само отлични оценки, което разпали завистта на Харолд. Един ден, след като училищният наставник им върна контролните и за пореден път Харолд бе с най-ниска оценка в класа, той подскочи разгневено и извика:

— Не е честно, учителю. Тези двамата изкарват подобри оценки само защото преписват!

— Престани, Харолд. — Наставникът се усмихна с безмерно търпение. Беше последният час и всички ученици проявяваха признаци на умора. — Как можеш да кажеш, че Стернатор и Онико преписват?

— Ами как го наричате тогава? И двамата мъкнат със себе си извънземни мозъци, които им помагат във всичко. Виждал съм ги как го правят!

— Но, Харолд, Стернатор се нуждае от постоянен източник на радиация за...

— Не и Онико!

Наставникът поклати глава.

— Според мен не бива да се прибягва да термини като „преписване“ само защото ученикът носи в себе си определен вид информационна програма. Та нали и ти ползваш компютър? А сега, ако обичаш, върни се на мястото си и ме остави да ви кажа за домашните за утре.

Същия следобед на брега на лагуната, докато Онико се наслаждаваше на водата, Харолд се изтегна с обиден вид на покрития с черупки пясък.

— Мъчно ми е, че не ни харесваш — подметна му без следа от упрек Кихльо.

— За какво говориш? Та ние сме приятели! Как мога да не ви харесвам? — излъга Харолд.

— Не, не смятам — обади се откъм плитките вълни Онико. — Защо го правиш, Харолд? С какво те обидихме?

— Ти специално с нищо. Освен... та ти си човек. Защо се държиш като някакво извънземно?

— Какво не ни харесваш на нас, хичиянците? — намеси се Кихльо. Този път изглеждаше малко ядосан.

— Ами, зная, че не сте виновни за това, но вие сте такива страхливци. Ето например, веднага щом са се появили Враговете, вие сте избягали с напълнени гащи. Е, не ви обвинявам. Баща ми каза, че било съвсем нормално за хичиянците да са шубелии. Но всичко е въпрос на биология — продължи той надменно. — Човешките същества са най-сексапилните създания в галактиката, ето защо са толкова умни и храбри. Ако вземем за пример някой примитивен бозайник като лъва, горилата или вълка...

— Никога не съм ги виждала.

— Но си виждала снимки, нали? И ти, Кихльо? Така. Виждал ли си някоя горилка с цици като на момичетата? — Той забеляза, че Кихльо плъзва скришом поглед по плоските гърди на Онико и добави сприхаво: — О, Божичко, нямах предвид точно сега. Говоря за времето, когато тя ще порасне. Жените имат големи цици през цялото време, не само когато хранят малките. Те могат да правят секс през цялата година, а не само в периоди на разгонване. Това обяснява всичко, ясно ли ти е? Еволюцията се е постарала да ни направи подобри, защото по такъв начин жените привличат мъжете през цялото време и ги задържат край себе си. Така е започнала и цивилизацията, преди хиляди години.

— Какво общо има всичко това със смелостта? — попита Онико, която бе излязла от водата и изтриваше лицето си.

— Това, че експериментът в края на краищата е бил успешен. Баща ми ми обясни всичко подробно. Мъжете са останали край

огнището, грижели са се за децата и са набавяли храна. При хичиянците няма такова нещо.

— Моите родители също живеят заедно — възрази Кихльо. Все още не можеше да разбере накъде бие Харолд.

— Така е, защото са видели от нас, вероятно — обясни малко неуверено Харолд. Имаше смътна представа, че хичиянците живеят в комуни и че избягват двуклетъчния модел на семейството. — Освен това не правят секс постоянно, както моите родители, нали?

— Разбира се, че не! — подскочи като ужилен Кихльо. Хичиянските женски позволяваха на мъжките да ги любят само когато настъпи отреденият за целта период. Тялото им подсказва точното време за началото на този период — така му бе обяснил баща му — но как тази информация се предава на мъжа, засега оставаше загадка, Бремстранхлунг бе пропуснал тази част.

— Аха, виждаш ли? — извика победоносно Харолд. — Ето какво прави човеците мъже! Те трябва да се изтъкват пред жените си постоянно! Някога са ходели на лов и са поднасяли плячката или са воювали с други племена. Сега правят още по-героични неща като научни открития, космически пътешествия или спортни подвизи. Разбра ли? Ето какво ни прави по-смели!

Онико завъртя глава.

— Баща ми разказваше, че когато дядо потеглил от Гейтуей, бил направо парализиран от страх.

Харолд сви рамене.

— Съществуват индивидуални отклонения.

— С тях тръгнаха и жени. Били почти толкова на брой, колкото и мъжете.

— Стига, Онико — прекъсна я Харолд. — Говоря за общия принцип, а не за изключенията. Виждаш ли, дори не знаеш какво е да си човек, толкова са ти объркани представите. Това е, защото никога не си живяла на някой човешки свят, като планетата Пегис, например.

— Не мисля така. Даже направих проучване по въпроса. Кихльо, ще ми подадеш ли пашкула? Имам някои неща в дневника.

Тя си постави пашкула и се надвеси над него. След това се изправи с нараснала увереност и произнесе:

— Да, това е. Слушай: „Някогашното двуклетъчно семейство все по-рядко се среща на Земята. Съществуват много бездетни двойки.

При други пък и двамата родители работят. Не малък е и процентът на семействата с един родител.“ Тъй че, Харолд, нещата са претърпели промяна.

Харолд се подсмихна пренебрежително.

— Да водиш дневник е детински навик. Кога си го започнала?

— Не помня точно. Мисля, че след като се преместихме на Колелото.

— Ами аз също си вода — призна Кихльо. — Сигурно съм чул от теб и идеята ми е харесала.

Онико сбърчи вежди.

— Не, струва ми се, идеята беше твоя. — Тя завъртя глава, — Стига сме приказвали. Ще се прибера в общежитието да си полегна преди вечеря.

Бих искал да ми простите, задето ви разхождам напред-назад из времето, но надявам се все още не е късно да поясня, че всичко това не се е случило по времето, когато двамата с Еси бяхме на Колелото. Станало е много по-рано, вероятно милиони микросекунди преди това, докато аз и Еси все още сме обсъждали идеята дали да посетим Сбръчканата скала по време на празненството. Тогава все още не знаех какво ни чака.

Не са го знаели и хлапетата. Занимавали са се с всекидневните неща, с каквито се занимават всички деца по света. И когато, в нормалния ход на училищната практика, Кихльо се яви за своя периодичен месечен преглед, медикът се зарадва на появата му, защото не му се случваше толкова често да преглежда хичиянец със стандартния набор от двойно сърце, лишени от мастно покритие вътрешности и въжеподобна мускулатура.

— Всичко е в норма — обяви медикът, след като прегледа внимателно данните от монитора. — Но изглежда, не се радваш на добър сън, Кихльо.

Хичиянецът кимна неохотно.

— Понякога ми е трудно да заспя. Дори сънувам...

— Така ли? — медикът, който наподобяваше усмихнат млад мъж, кимна разбиращо: — Разкажи ми за това.

Кихльо се поколеба. Накрая обясни:

— Ами нали си нямам обичайното легло.

— Ах! — възкликна програмата. Кихльо чакаше търпеливо. Нямаше особено желание да обяснява на една програма, пък била тя и медицинска, какво е за един млад хичиянец да спи върху обикновено легло, с нищо около себе си, освен чаршафа. Хичиянците спят загърнати в топло пашкулообразно легло и не се нуждаят от никакви чаршафи и завивки. Колко прав е бил баща му да му забранява човешко легло, припомни си той.

Не се наложи да обяснява, медикът вече беше получил нужната информация и разполагаше с готово решение.

— Поръчах да ти донесат подходящо за теб легло — обяви той решението си. — А сега, относно тези сънища...

— Да? — попита потиснато Кихльо. Нямаше никакво желание да говори за сънища.

— Ще ми разкажеш ли какво сънуваш?

Кихльо се поколеба.

— Ами... сънувам родителите си — поде той, — а също и родната планета. Онази, в ядрото...

— Разбира се, че ще я сънуваш — кимна усмихнато медикът.

— Има и други сънища. Те са... различни. Малко ме е страх от тях. Защото... понякога виждам едни буболечки. Цели облаци. Летят към мен, обгръщат ме... влизат през носа и устата ми, забиват се в кожата, жият... те са като светулки — приключи той разтреперан.

— Кога си виждал светулка?

— А... само на картинка.

— Но светулките не жият, Кихльо — отбеляза медикът. — Освен това след ужилване остава подутина, която сърби. Откривал ли си по тялото си такива?

— Не, не. Нищо подобно... всъщност чувствам сърбеж, но сякаш е вътре в главата ми. Различен е, защото ме подтиква да научавам повече за разни неща.

— За какви неща, Кихльо?

— За разни — отвърна уклончиво Кихльо. Не го биваше да разказва за сънищата си и как иначе, след като сънят е нещо неуловимо, лишено от точни измерения. Думите, за разлика от него, са ясни и конкретни. Освен това не познаваше толкова добре английския, за да описва преживяното, а програмата може би не владееше

хичиянски. Във всеки случай разговорът беше започнал на английски и нямаше как да го промени.

Но медикът кимна разбиращо.

— Така, така, Кихльо. Тези съновидения символизират напълно естествения детски интерес към сексуалния живот на неговите родители. Може би са свързани с преживени от теб психотравми. Сигурно не си даваш сметка, но през последните седмици си бил подложен на далеч по-голям стрес, отколкото за всичките години преди това.

— Уф — въздъхна Кихльо, макар да го знаеше.

— Освен това — продължи програмата, — не бива да забравяме общото безпокойство, което цари на Земята. Досещаш се, че намеквам за Враговете.

— Те са ужасни — съгласи се Кихльо.

— Особено за едно впечатлително дете като теб, което току-що се е разделило с родителите си и с напрегнатия живот на Колелото. — Медикът се покашля многозначително и внезапно смени темата. — А сега, искаш ли да ми разкажеш за твоите дневници?

Кихльо въздъхна.

— Да. Те ми помагат да преодолеея носталгията.

— Много добро лечение — съгласи се медикът. — Но, Кихльо, необходимо ли е да описваш всичко с толкова големи подробности? Човек би си помислил, че се опитваш да съставиш цяла енциклопедия. Не смяташ ли, че ще е добре, ако прекарваш по-малко време над дневниците и повече в игра с твоите съученици?

— Ще се помъча — обеща Кихльо и когато се прибра в стаята си, написа само едно изречение:

„Човешките програми не разбират нищо от хичиянски деца.“

По-късно същата вечер нанесе и други неща, които нямаха нищо общо с тази забележка.

Не ме интересува какво ще каже Алберт, истината е, че изпитвам непреодолима жал към Кихльо. Към О니ко също. Както и към този — как беше — Харолд Врочек. Харолд не е чак толкова лош. Просто не е имал възможност да се научи да бъде добър.

Тримата продължаваха да прекарват много повече време заедно, отколкото с останалите си съученици, макар Харолд да се възмущаваше открито всеки път, когато О니ко и Кихльо отиваха при информационните машини.

— Божичко! Нима смятате, че трябва да научите всичко, което се съхранява там?

— Стига да можем — отвърна протичко Онико. Отчаян, останал съвсем сам, Харолд все по-често се прибираше в стаята си и от нямане какво друго да прави, преглеждаше уроците. Постепенно, за изненада на всички, оценките му започнаха да се подобряват.

Половината от ястията, които им даваха в столовата, бяха от заводите „Чон“. Съвсем наблизо, на един от близките острови, беше построен такъв завод, черпещ суровини от морските дълбини. За изненада на Кихльо повечето от съучениците му предпочитаха „прясна“ храна, която, както с ужас откри, се добиваше от истински, специално отглеждани за целта домашни животни. Запази чувствата за себе си, тъй като не знаеше как ще реагират останалите, ако ги сподели с тях. По-късно установи, че месоядството не е най-отвратителната черта на хората. Имаше и други.

През втория месен от пребиваването им на Мороа в живота на Кихльо се случиха две хубави неща.

Първото беше, че най-сетне пристигна хичиянското му легло и незабавно беше инсталирано в стаята, която му бяха отредили. Сега вече можеше да се увие в меките повлекла на леглото и да скрие вътре главата си, както правеха всички хичиянци. Вярно, че си навлече присмеха на много от съучениците, но беше готов да го преглътне. Сънищата обаче не изчезнаха, което беше странно.

Второто бе, че училищният наставник забеляза несъответствията между настройката на медицинската програма и нуждите на едно хичиянско дете и незабавно поиска да се извърши необходимото препрограмиране. Новата програма, която при срещите с него приемаше облика на красив млад хичиянец с медна кожа и дълбоки, пронизателни очи, бързо спечели доверието на Кихльо, и то до такава степен, че той предложи на Онико да се среща с нея. В края на краищата бе постигнат компромис и когато дойде време за поредния

преглед, сестрата ги покани в отделна стая, където вече ги очакваха както познатият на Кихльо млад хичиянец, така и жена на средна възраст, седнали зад невисоко масивно бюро. Имаше и столове за децата.

— Решихме, че ще е по-добре, ако ви извикаме двамата — заговори жената на Онико, при това на хичиянски! — Защото имате много общи черти.

— И двамата сънувате сходни сънища — вметна хичиянецът. — Дребни, блестящи насекоми, които ви нападат и жият. Но никога не ви причиняват силна болка.

— Но се явяват отново и отново.

— Точно така — кимна Кихльо и погледна към Онико. Тя също кимна.

— Освен това и двамата не проявявате интерес към спорта — рече жената. — Мога да оправдая Онико, която все още има проблеми с адаптацията към земната гравитация. Но ти, Стернутатор, си в отлична форма. Никой от вас не гледа пиезовизия. Не ви интересуват първенствата по футбол, бейзбол, джай-алай...

— Честно казано, намирам ги за скучни — призна Кихльо.

— Вслушай се в думите си, Стернутатор — подхвърли хичиянецът. — Нима говориш като десетгодишно дете?

— На мен ми изглежда съвсем нормален — намеси се Онико. Жената кимна.

— Проверихме какво ви е интересувало в информационните машини. Темите са много и обхващат различни полета на познанието. Ето ти, Онико. С какво те привлича идеята за полети със скорост по-голяма от тази на светлината?

— Просто ми е интересно — отвърна изненадано Онико. — Нима в това има нещо странно?

— Едва ли. Ами ти, Стернутатор. Ти също си намиращ чудновати теми. Издирвал си координатите на всички хичиянски изследователски станции, занимавал си се с историите на хичиянските експедиции, принципите и способите за проникване в черните дупки. При това, подобно на Онико, интересът ти често граничи с вманиачаване, изучаваш и най-малките подробности и детайли от... — гласът ѝ внезапно се промени и тя заговори с променен до неузнаваемост официален тон:

— Деца, току-що бе излъчено извънредно важно съобщение. Директорът иска да бъде сведено до знанието на всички ученици, затова прекъсваме нашата беседа.

Децата се завъртяха на столовете и впериха погледи в стенния екран. Той се озари в сребисто сияние, което избледня, заменено от образа на човешко лице със сериозно изражение.

— ...ето още една част от разшифрованото послание:

„Общият брой на съществуващите понастоящем в галактиката раси, които са достигнали споменатото ниво на развитие или дават признаци, че ще го направят, е единадесет. Само три от тях познават междупланетните пътешествия и една от тези три използва реактивни системи за движение в Айнщайновия космос. От останалите, още две раси вероятно ще овладеят космическите полети до няколко века. Другите са на различни стадии на първобитния строй.“ — Човекът от екрана кимна сякаш на себе си и продължи: — Цялото послание, след разшифроване, е с продължителност девет часа, макар в действителност да представлява само един краткотраен изблик на енергия. Все още не е открит първоизточникът на излъчването, знае се само, че по някакъв начин се е озовало в земната спътникова мрежа, откъдето е било излъчено в посока към кугелблица. Изглежда за целта е била използвана Токийската предавателна кула. — Мъжът млъкна, вперил стоманеносивите си очи в невидимата аудитория. — Трябва да ви припомня, че след решението на Обединената служба за наблюдение на Убийците бяха забранени каквито и да било излъчвания с ПБС-скорост в посока към Наблюдателното колело или кугелблица.

Кихльо долови някакво раздвижване зад себе си и се извърна тъкмо навреме, за да забележи, че О니ко напуска забързано стаята. Когато изтича навън, тя се подпираше отпаднало на стената. По лицето ѝ се стичаха сълзи.

— Какво има? — попита разтревожено той. — Това е само техническа грешка или някой се е пошегувал.

— О, Кихльо! Не разбираш ли? — Той понечи да отговори, но тя го прекъсна: — Посланието, за което говорят. Това е цитат от моите дневници!

10. В ОТКРИТОТО ВРЕМЕ

Касата пристъпваше замечтано от крак на крак, притиснал малката ориенталка в обятията си. Невероятно! Беше се гушнала в него, сякаш не знаеше с какъв звяр се е захванала. Реших да прекъсна тази идилия.

— Касата? Какво става, по дяволите?

Той ме погледна учудено. Не зная как да го опиша. В погледа му нямаше и следа от обичайната арогантност. По-скоро се четеше молба. Изглеждаше ми някак... обречен. Всъщност, той беше обречен. Призове ли го веднъж неговият телесен първосъздател, микросекундите му са преброени. Изглеждаше като някой, който очаква секирата на палача да се стовари на шията му.

Той се поклони на партньорката си, побутна я нежно встрани и се обърна към мен.

— Искаш да разговаряме?

— Прав си, проклет да съм...

— Щом настояваш — той ме хвана за лакътя и ме задърпа встрани. — Но не тук. Не и на твоя кораб. Искам да е на приятно местенце. Някъде, където да се отпусна.

Тъкмо понечих да му обясня колко малко ме интересуват чувствата му, когато Алберт услужливо ме прекъсна:

— Генерале, какво ще кажете за „Рю де ла Пей“? Малко, открито кафене край брега на реката?

— Звучи чудесно — съгласи се Касата... и ето че седяхме на метални маси край сгрения от слънце булевард, под разтворения чадър, рекламиращ забравен аперитив, докато келнерът със снежнобяла престилка, вече се беше навел, за да поднесе поръчаното.

— Добър избор, Алберт — похвали го Касата, но на мен вече беше започнало да ми писва.

— Стига дрънканици — сопнах се ядно. — Защо си блокирал връзката със Земята?

Касата взе чашата с кампари от подноса на келнера и я подуши с благоговееен израз.

— Не зная. Засега.

— Но знаеше защо е наложено ембарго на моя кораб!

— О, да, Робин. Това беше заповед.

— А ембаргото върху кораба от ядрото? — намеси се Еси. Касата вдигна рамене. Еси се извъртя рязко и впи очи в мен. — Представяш ли си? Дори Древните предци на хичиянците трябвало да докладват за всичко на Обединената служба! Там някой чиновник решава дали информацията може да бъде сведена до знанието на обикновения гражданин и едва тогава я прави обществено достояние!

— Заповед — повтори лаконично Касата. — Нищо повече от обикновени мерки за сигурност, госпожо Бродхед.

— Глупави мерки за сигурност! Робин? Свържи се незабавно с Института. Тези некултурнѐ типове не заслужават твоята подкрепа.

— Чакайте, спрете за малко — Касата разпери ръце. — Нали ви казах — това са само предпазни мерки. Сигурен съм, че в края на краищата ще получите пълен достъп до информацията, но все пак, всичко трябва да бъде проучено в Обединената служба.

— Никакво „все пак“! — тя отново се завъртя към мен, а очите ѝ искряха. — Робин, кажи на този „обикновен“ войник, че информация от подобен характер не може да бъде достояние само на една или друга група. Тя принадлежи на всички.

— Подобна информация принадлежи на всички — повторих аз към Касата. Еси не беше склонна да се примири с толкова малко.

— Кажи му, Робин! — повтори тя толкова гневно, че неколцина минувачи спряха и ни загледаха учудено. Не бяха истински, естествено, само част от обкръжаващата ни картина, но когато Еси програмира подобни неща, винаги ги изпипва до най-малката подробност. Поех си въздух и вдигнах малко градуса:

— Нямах избор, Касата. Виж какво, не става въпрос за строго секретен материал, който може да попадне в ръцете на врага. Просто защото Враговете въобще не се интересуват от подобни неща. Или може би ни обвиняваш, че шпионираме за тях?

— Не, разбира се, че не — заотрича той с нещастен вид, опитвайки се да ни внуши доверие. — Но тези заповеди идват отвисоко.

— Ние също!

— Зная, че и вие също... — той млъкна, загледан в младата жена, спряла на тротоара. Поклати глава, жената се усмихна, прати му въздушна целувка и продължи по пътя си.

— Извинявайте. Моя позната, предупредих я, че имам важна среща. Та докъде бяхме стигнали?

— Много добре знаеш докъде бяхме стигнали! — озъбих се аз. И щях да продължа в същия дух, ако физиономията му не се беше променила внезапно.

Вече не ни чуваше. Лицето му замръзна. Очите му гледаха с празен поглед, сякаш се вслушваше в някакъв неуловим за нас вътрешен глас.

Кое то си беше самата истина, защото вече знаех какво става. Току-що някой се беше свързал с него по директен канал. Той са намръщи, разтърси глава, огледа се и произнесе:

— Уф, мамка му.

Почувствах, че Еси ме стиска за ръката. Тя също бе доловила, че нещо става.

— Казвай! — повторих нетърпеливо.

Той въздъхна.

— Трябва да се връщам в Обединената служба. Ще ме откарате ли?

Този път наистина ме изненада. Успях само да промълвя:

— Какво? — Едва тогава дойдох на себе си. — Много бързо си променяш решенията. Първо ми заяви да не ти се пречкам из краката, после наложи заповед над кораба ми...

— Забрави го — прекъсна ме той. — Играта загрубя. Трябва да се върна там час по-скоро, а ти притежаваш най-бързия кораб. Ще ме откараш ли?

— Може би... но... какво...

— Току-що получих съобщение. Прекъсването на връзката не е учебна тревога. Сериозно е. Мисля, че Враговете разполагат с база на Земята.

Не се изисква много място, за да се настани някъде една програмирали личност като генерал Касата. Достатъчно е да вземете

със себе си информационния чип, запис, кристал или молитвеното ветрило и да го отнесете на кораба. След това — на път. Касата ни предупреди, че бърза. Беше задействал необходимите процедури, тъй че оставаше само да се върнем на кораба и да потеглим.

Което и направихме за не повече от три минути, включително и неговото прехвърляне.

За мен тези три минути щяха да са чиста загуба на време. Ето защо, докато чаках да се приключи с предстартовата подготовка, реших на прощаване да се отбия при моята някогашна любов.

Новината вече бе стигнала до телесните. Застиналите като статуи фигури бяха извърнати към пиезоекрана, от който тъкмо им съобщаваха, че всички комуникации на спътника с външния свят са прекъснати.

Моят двойник стоеше на известно разстояние зад останалите и имаше самотен и нещастен вид. Веднага разбрах защо. Недалеч от него бяха Клара и нейният съпруг и двамата се бяха прегърнали.

Исках...

Исках много неща, но едно от тях се да опозная по-добре този тип — Харбин Ескладар. Странно решение за Клара — да се омъжи за един бивш терорист! Трудно ми беше да си представя, че изобщо е могла да се омъжи за някой друг, освен за мен, но...

И тогава си казах: „Робин, стари приятелю, изчезвай оттук.“

Преместих се на „Истинска любов“, включих се към системата за управление и натиснах педала.

— Робин! Ела да видиш! — извика Еси. Намирахме се в пилотската кабина, Касата имаше объркан и потиснат вид, а Еси ми сочеше нещо ядосано. — Бойни кораби! Виж, Робин! Милитаристичните тъпанари от Обединената служба са готови да унищожат целия свят!

— Жена ти ме подлудява — оплака се Касата. Дори не го погледнах. Не откъсвах очи от екрана. В онзи кратък момент, преди да преминем в хиперпространството, там се бе показала картина, излъчвана от спътника на Обединената служба, който се намираше на неколкостотин хиляди километра от нас и макар да бе полускрит от

сияещата сфера на Земята, виждах ясно, че не е самотен в космоса. Еси беше права. Там имаше кораби. Бойни кораби.

После преминахме в хиперпространството. Екранът се замъгли и Касата най-сетне си възвърна изгубеното присъствие на духа.

— Не им е разрешено да атакуват. Това е само предпазна мярка.

— Предпазна мярка? Цял един флот с готови за стрелба оръдия?
— изсумтя Еси. — С такива предпазни мерки започват войните!

— Нима бихте предпочели да не предприемаме нищо? Както и да е, скоро ще пристигнем там. Тогава можете да протестирате лично пред него... искам да кажа...

Той млъкна и лицето му отново стана мрачно. Този „него“, бе самият Касата — в телесен вид, разбира се.

— Няма да пропуснем да му кажем какво мислим за него — обещах аз. — Като започнем с онова „послание“, което е било запазено в тайна от нас.

Алберт се изкашля вежливо.

— Не беше, Робин — поправи ме той.

— Виждаш ли? — развика се Касата. — Винаги си готов да обвиниш човек! Посланието е било излъчено под формата на краткотраен импулс, точно както е било получено първия път. Обзалагам се, че Алберт го е записал.

— Робин — намеси се с умиротворителен глас Алберт, — не беше нищо особено. Най-обикновен, почти конспектиран доклад за еволюцията на хичиянската и човешката раси. Нищо, което да не можеш да откриеш в „Британската енциклопедия“.

— Ах — завъртя глава Еси, но спря и помисли. — Вие си сипете по нещо, момчета, а аз ще ида да изслушам записа.

Понечих да тръгна след нея, но Касата ме спря с решителен жест.

— Робин, не исках да ти казвам нищо, докато тя е тук... — Погледнах го изумено. Не можех да предположа, че двамата бихме могли да имаме общи тайни. И тогава той добави: — Става дума за човека, за когото се е омъжило бившето ти гадже.

— А! — възкликнах аз, но това само щеше да обърка нещата и побързах да обясня: — Никога преди не сме се срещали. Името му е Харбин Ескладар.

— Ескладар, точно така. Зная как се казва. Не мога да понасям този тип.

Бях принуден да призная пред себе си, че съм на същото мнение.

— Сипи си нещо — предложих му аз.

Той се поколеба, сетне сви рамене.

— По едно на крак. Значи не го помниш? А мен помниш ли ме? Говоря за времето преди четирийсет години, когато се срещнахме за първи път? Тогава бях бригаден генерал.

— Помня те, разбира се.

— Хрумвало ли ти е през цялото това време, защо бяха необходими цели четири десетилетия, за да ме повишат с два чина?

Честно казано, никога не бях обръщал внимание на този факт. За мен Касата олицетворяваше досадата на военната система и нищо повече. Дори когато армията все още водеше война с терористите.

— Май не съм се замислял за това.

— Ескладар! Ето кой е виновен! Той беше моят първи помощник и заради него едва не ме изхвърлиха от армията! Оказа се, че този кучи син се е занимавал с контрабанда, а в извънработно време — и с тероризъм. Бил е член на тайната група на генерал Бюпре Хеймат, която е имала достъп дори до Върховния пентагон!

— Брей — рекох аз и Касата кимна, сякаш за да постави ударение.

Едва ли са необходими повече обяснения за всеки, преживял онези кошмарни двайсет години на непрестанни атентати и взривове. Не е нещо, което се забравя лесно. За двайсет години почти не остана късче от планетата, което да не е взривявано, заплашвано, опустошавано и разграбвано от терористите. Стотици и хиляди бяха невинните и нещастни жертви на тази безсмислена война, пораждана от сляпа и необяснима ярост и съпротива срещу установения в обществото ред. Най-лошото бе, че сред членовете на терористичните отряди е имало и високопоставени политически ръководители. Някои от тях, както спомена Касата, дори са били приети във вътрешния кръг на управлението на Върховния пентагон.

— Но Ескладар се е отказал самостоятелно от своята дейност — припомних си аз.

Касата очевидно искаше да се разсмее, но вместо това се разнесе заплашително ръмжене.

— Направи го, за да си спаси кожата. Бие се в гърдите, че е идеалист, но какво значение има това за мен? Той беше мой първи

помощник и разкриването му ми струваше повишението в работата. За цели двайсет години.

Той гаврътна на един дъх напитката. След това добави задъхано:

— Не бих искал да я карам да чака...

Веднага си пролича, че съжالياва задето се е изпуснал.

— Кого да накараш?

— Уф, Робин, сметнах, че няма да ми се разсърдиш, ако взема тук... на борда...

— Жена! — досетих се аз. — Имаме си пътничка без билет!

— Едно нещастно момиче. Струваше ми се, че няма да заеме много място. Помолих да сложат програмата ѝ при моята. За Бога, Робин, никога досега не съм...

Той млькна, без да завърши изречението. Все още беше прекалено горд, за да се моли.

Не беше необходимо.

— Името ѝ?

— Алисия Ло. Момичето, с което танцувах.

— Добре. Но само този път. Иди да ѝ правиш компания.

След това не остана друго, с което да занимавам мислите си, освен полетът. Двайсет и три минути в хиперпространството са необходими на „Истинска любов“, за да преодолее разстоянието от Сбръчканата скала до спътника на Обединената служба. Всъщност, единайсет от тези минути отиват за набиране на необходимата скорост и още толкова за забавяне. Тъй че самото пътуване отнема не повече от едно мигване и половина. От гледна точка на телесните продължителността му не е никак голяма.

Но не и от моята.

Докато се отделим от астероида и Алберт изчисли новия курс, аз вече си гризах (в преносния смисъл естествено) ноктите. „Истинска любов“ се навърта често из Слънчевата система, където, движим много и различни проекти, но този път нямах никаква възможност да се осведомя за развитието им, тъй като всички комуникации бяха блокирани. Бих могъл, разбира се, да изпратя някое и друго съобщение (за ужас и яд на Касата), но нямаше да получа отговор.

Забавлявах се с Еси, Алберт и с моите спомени. Избягвах Касата — не го бива за забавление. Скоро се отказах и от спомените — непрекъснато ме връщаха към времето, когато живеех с Клара.

Остана Еси, която се старееше повече от всякога. Накрая и тя се отказа и махна отчаяно с ръка:

— Знаеш ли, Робин. Нещо продължава да те яде отвътре. Защо не поговориш с Алберт-Зигфрид? Само не го дръж в себе си, че ще се пръснеш.

— Така и ще направя — обещах ѝ аз, съзнавайки, че е права. Нямах никакъв смисъл да упорствам.

Алберт ме откри на Сбръчканата скала, или по-точно на симулацията, която бях създал, за да съответства на настроението ми. Бях на Ниво „Танго“, където корабите се прибират на док, скитосвах из коридорите и се заглеждах в лицата на хората.

— Изглеждаш ми потиснат — отбеляза той. — Реших, че ще е добре да ти се обадя и да проверя дали нямаш задача за мен.

— Нищо, поне засега — вдигнах рамене, но не му казах да си върви. Знаех, че Еси го е пратила.

Той извади лулата, залаяя я, пусна замислено едно бяло облаче и произнесе авторитетно:

— Искаш ли да ми кажеш какво ти тежи на душата?

— Ни най-малко — отрязах го аз.

— Само защото си мислиш, че ми е писнало да слушам същата стара история, така ли, Робин? — произнесе той с неподправено състрадание в очите.

Подвоумих се, сетне реших да скоча в тъмното.

— Какво ми тежи на душата ли? Всичко, Алберт. Чакай малко, зная какво ще кажеш. Ще поискаш да узнаеш кое от това всичко е най-отгоре. Добре. Враговете. Те ме ужасяват.

— Така е, Робин — произнесе тихо той. — Враговете са страшни. Но те представляват заплаха за всички ни.

— Не, не, нямах предвид общата заплаха. Това, което исках да кажа, е... трудно ми е да го обясня.

— Ъхъ — изсумтя той, докато всмукваше от лулата.

— Просто... все още не мога да си изясня какво точно става във вселената.

— Сигурно, Робин. Но ако само ме изслушаш и ме оставиш да ти обясня принципите на деветмерното пространство и още някои други идеи...

— Точка по този въпрос — наредих му аз, макар да си давах сметка, че правя грешка. Обичам да проявявам капризи, но понякога отивам твърде далеч.

Виждате ли, аз разполагам с директен достъп до неизмерим обем информация, защото съм бил „овсестранен“.

Не искам да уточнявам какво означава този термин, особено пред телесни, защото това ги кара да мислят, че чувствам превъзходство над тях. Истината е, че аз действително ги превъзхождам. Споменатият безкраен източник на информация е само една от многобройните разлики между мен и телесните.

Тук му е мястото да уточня, че наличният източник на информация не е чак безкраен. Алберт не ми позволява да използвам понятието „безкраен“ за нещо, което би могло да се изброи, пък било то и съхранена, макар и в огромно количество, информация. Ето че доближихме границата на онова, от което се боях. Не от Враговете макар те също да ми внушаваха страх — от бездната на тази „всестранност“, която се криеше вътре в мен. И в която дори не смеех да надникна.

Страхувах се, тръпнех при мисълта, че ако само си позволя да откряна вратата на познанието и да потъна в безбрежния му океан, вече няма да бъда онзи Робинет Бродхед, когото познавах. Че няма да бъда дори човек. Боях се, че дребното късче информация, която представлявах аз, ще се изгуби сред цялата насъбрана фактология за вселената.

Когато си само една съхранена в някоя машина програма, трябва да полагаш неимоверни усилия, за да защитаваш човешкото в себе си.

Алберт често ми се сърди за това. Казва, че съм си изпуснал нервите. Дори Еси ме мъмри понякога. Излиза ми с доводи като: „Скъпи глупчо, Робин, защо да не вземеш това, което ти принадлежи?“ После ми разказва случки от нейното детство, за да ме поразведри.

„Когато бях студентка в академията и си блъсках главата в Ленинградската библиотека над разни тъпотии като например булевата алгебра или микрочиповата архитектура, често се оглеждах, завладяна от ужас. Истински ужас, мили Робин! Виждах тези десетки хиляди томове, подредени по лавиците, и ми прилошаваше! Направо щях да повърна при мисълта, че трябва да погълна толкова много книги, за да овладее скритото в тях познание. Струваше ми се невъзможно!“

„Ами, Еси, то си е невъзможно.“

„Но не и за теб, мили Робин. Дъвчи, глупчо. Яж. Отвори си устата и поглъщай!“

Но не можех.

Или пък не исках? Стоях вкопчен в моята (макар и въображаема) човекоподобна обвивка, придържайки се към ограниченията, наложени ми от някогашното ми телесно съществуване, колкото и безсмислени да бяха сега.

Е, от време на време се потапах за кратко в океана на познанието. Но само се потапах. Все едно да докосна с крак повърхността на водата. Когато ми потрябваше някой определен „том“, изисквах го. Държах погледа си втренчен върху него и не позволявах да се плъзне нататък, към следващите „книги“.

Имаше и друга възможност. Бих могъл да повикам мъдрещи-съветници, както са постъпвали царете в стари времена. Ако се интересуват от контрапункта, могат да призват Хендел или Салиери, ако пък им трябва разяснения за следващото затъмнение, ще извикат самия Тихо Брахе. Към всеки двор е имало постоянна гвардия от философи, математици, алхимици и теолози. Дворът на Фридрих Велики например бил като академия, обърната с главата надолу. Стотици преподаватели и само един студент — той самият.

По-царствен от всички царе, можех да си позволя много повече. Бих могъл да разполагам с всички специалисти по всички въпроси. При това евтино, без да се налага да плащам за издръжка или за научни изследвания, нито на техните любовници. Достатъчно беше да повикам моя верен помощник Алберт и той щеше да се погрижи за останалото.

Така че, когато се оплаках на Еси, че бих искал да разбера по-добре какво означават всички тези приказки за смаляващата се вселена, тя ме изгледа озадачено.

Сетне каза:

— Ха.

— Не, наистина.

— Ами попитай Алберт.

— О, по дяволите! Знаеш какво имам предвид. Той ще ми каже всичко, което искам да узная, а после ще продължи да ми разказва за неща, които въобще не желая да чуя.

— Скъпи, Робин. Нима наистина смяташ, че Алберт не знае кога трябва да спре?

— О, по дяволите! — повторих аз.

Но изправен между стените на мрачния, метален (и симулиран) коридор на астероидния док, внезапно бях споходен от мисълта, че часът е ударил. Нямаше начин повече да го избягвам.

— Добре, Алберт, Разтвори ми главата и налей вътре всичко, което е необходимо. Щом ти можеш да го издържиш, ще съумея и аз.

Той ме дари със сияеща усмивка.

— Няма да е толкова страшно, Робин. — След това побърза да се поправи; — Но няма и да ти стане хубаво, Дали пък първо да не осигурим по-приятна обстановка. Разрешаваш ли?

Не изчака отговор. Такъв си е. Махна с ръка и изведнъж се озовахме в кабинета на нашата къща на брега на Тапаново море. Стана ми уютно. Плеснах с ръце да ми поднесат любимото питие и се изтегнах в моя фотьойл. Алберт ме наблюдаваше внимателно, но не произнесе нито дума, докато не му кимнах и не казах:

— Готов съм.

— За какво по-точно?

— Ами за да ми разкажеш всичко, за което настояваше поне милион пъти.

— О, скъпи Робин! Има толкова много неща, за които трябва да ти разкажа. Не можеш ли да бъдеш по-конкретен? Кое всъщност те интересува сега?

— Искам да зная какво ще спечелят Враговете от свиването на вселената?

Алберт помисли малко, сетне въздъхна.

— О, Робин.

— Стига с това „о, Робин“! И да не си посмял да ми заявиш, че е трябвало отдавна да свършим тази работа. Искам да го направим сега.

— Ама и теб си те бива да измисляш задачи.

— Действай! Моля те.

Той се пресегна и чукна лулата си на перваза.

— Май ще трябва да започна от първи урок, както много пъти досега съм ти предлагал.

— Аха. Сега ще стане дума за любимото ти деветмерно пространство. Познах ли?

— И за много други неща, Робин. Защото те също имат значение. Безсмислено е да отговарям на въпроса ти, преди да съм се спрял на тях.

— Гледай да не ме затрудняваш особено — помолих го аз.

Той ме погледна учудено.

— Този път май наистина говориш сериозно? Разбира се, че ще се постарая, мило момче. Знаеш ли какво си мисля? Най-добрият начин ще е не да ти разказвам, а да ти покажа някои картинки.

— Картинки? — премигнах аз.

— Ще ти покажа раждането и смъртта на вселената — рече той, очевидно доволен от себе си. — Нали това всъщност искаше да узнаеш?

— Това ли?

— Това. Затрудненията ти произтичат от там, че ти просто отказваш да разбереш колко сложен е въпросът, който задаваш. Това е една от причините, поради която процесът ще бъде продължителен. Но ако си готов да отделиш от скъпоценното си време...

— Готов съм да изоставя всичко друго, Алберт.

Той кимна с благодарност.

— Да, ще се наложи.

— Хайде започвай, мътните те взели!

— Но аз вече го правя, Робин. Минутка само. Чакай да включим екранчето... ето така.

И тогава изчезна. Нещо блесна и вече го нямаше.

Последното, което зърнах от него, беше усмивката му. Увисна за кратко в пространството и след нея — нищо.

— Играеш си с мен на Алиса в Страната на чудесата — подметнах аз.

— Малко ефекти за начало, Робин — произнесе гласът на Алберт. — След минутка ще стане напечено. Така. Каж ми сега, какво виждаш?

— Нищо.

— Съвършено вярно. Това е, което виждаш. Но в момента, това, към което гледаш, е всичко. Пред теб е цялата вселена, Робин. Цялата материя, енергия, време и пространство, които някога е имало, или ще има. Това е първоначалният атом, моноблокът, онова, което е гръмнало в Големия взрив.

— Не виждам нищо.

— Напълно естествено. Не можеш да виждаш без светлина, а светлината още не се е появила.

— Алберт, направи ми една услуга. Мразя да се намирам в нищото. Не можеш ли да ми покажеш поне нещо мъничко?

Тишина. После от нищото изплува сияещото лице на Алберт.

— Предполагам, че няма да проваля представлението, ако поне можем да се виждаме един друг — призна той. — Така по-добре ли е?

— Много по-добре.

— Чудесно. Само, моля те, не забравяй, че още я няма истинската светлина. Няма светлина без фотони, а всички фотони са в онази миниатюрна, невидима точка. И не само това, защото дори и да можеш да виждаш, не съществува място, откъдето да наблюдаваш. Пространството също все още не съществува, или както вече казах — всичкото пространство и светлината, която го осветява, са в онази единствена, първоначална точка.

— В такъв случай, какво разбираш под думата „онази“?

— Ах, Робин! — възкликна възторжено той. — Значи не си толкова тъп! Наистина чудесен въпрос, но като всички подобни въпроси, безсмислен. Отговорът е, че въпросът е погрешен. „Онази“ като понятие не съществува просто защото се опитвам да ти покажа нещо, което по своята същност не може да бъде показано.

Ентузиазмът ми започваше да се изчерпва.

— Ако така ще продължаваш и нататък...

— Имай търпение — прекъсна ме той. — Не се отказвай точно сега. Представлението още не е започнало, все още подреждам

сцената. Ако искаш да разбереш създаването на вселената, трябва първо да се освободиш от предразсъдъчните си представи за „време“, „пространство“ и „виждане“. Нито едно от тях не съществува в този момент, от който ни делят приблизително осемнайсет милиарда години.

— Ако времето още не съществува, кое те кара да смяташ, че се е случило преди осемнайсет милиарда години?

— Още един добър въпрос! Със същия отговор. Вярно е, че преди Големия взрив не е имало такова понятие, като „време“. Нека все пак да приемем тази цифра — осемнайсет милиарда години. Биха могли да бъдат осемнайсет трилиона, но това едва ли има значение за нашата малка лекция. Едно искам да разбереш, Робин. Този „обект“, който не съществува, изведнъж е избухнал.

Отскочих назад. „Обектът“ се взриви право в лицето ми! „Нищото“ внезапно се превърна в „нещо“, в точка от нетърпима бяла светлина, която оформи зародиша на страхотния взрив.

Беше като водородна бомба, избухнала в скута ми.

Почти усещах, че тялото ми се изпарява и превръща в плазма, разпръсква се на атоми. В несъществуващите ми уши кънтеше ехото на колосалния взрив и вълната му блъскаше по безтелесното ми тяло.

— О, Боже мили! — бе всичко, което успях да промълвя.

— Може и негова работа да е — кимна замислено Алберт. Идеята му се стори интересна. — Не в смисъла на божествено присъствие, колкото на някаква първична воля за създаване.

— Какво стана?

— Ами как? Гръмна Големия взрив — обясни учудено Алберт. — Ти не видя ли? Мислех, че ще го познаеш. Току-що се роди вселената.

— И всичко замръзна — рекох, защото картината пред мен беше застинала.

— Аз я накарах да замръзне. Исках да ти покажа нещо. Вселената все още е доста млада — приблизително на десет на минус трийсета секунди. Не мога да ти кажа колко е била голяма, нито дали на по-ранен етап е съществувало нещо значимо. Със сигурност е по-голяма от протона и доста по-малка от топка за пинг-понг. Доминиращата сила вътре в нея все още е силното ядрено притегляне, а може би и силата на гравитацията, която трябва да е била доста висока. Както и температурата. Не ме питай колко е била висока. Да

речем, колкото въобще е възможно. Съществуват теоретични предпоставки да се смята, че най-високата възможна температура е приблизително десет на дванайсета по Келвин, ако искаш да ти покажа уравнението...

— Само ако е абсолютно необходимо, моля те!

— Е, не чак абсолютно — призна неохотно той. — Добре. Да ти кажа какво още не знам. Не знам почти нищо за състоянието на вселената на стадия, на който я виждаме, защото онова, което е вътре, е скрито от ослепителния ѝ пламък. В него се съдържат атомите и частиците, от които сега сме изградени аз, ти, „Истинска любов“, Наблюдателното колело, Земята, Слънцето, планетата Юпитер, Магелановия облак, всички галактики и прочее...

— И всичко останало, разбрах — прекъснах го аз. — Ясно ми е. Колко е голям!

— Не, не ти е ясно. Не е никак голям! Аз си позволих да го уголемя, защото Големият взрив всъщност е бил доста малък. Колко точно ми е трудно да кажа, защото до онова време такова нещо като „размери“ не е съществувало. Важното е да запомниш, че е бил малък. И въпреки това в него се е съдържало всичко. Следваш ли мисълта ми?

Погледнах го и той побърза да кимне.

— Виждам, че ти е трудно, Робин, но точно сега е много важно да ме разбереш. Да се върнем на „взрива“. Не е имало никакъв „звук“, естествено. Просто защото не е съществувала среда, в която да се разпространява. Нито място, където „звукът“ да бъде „уловен“ или „чут“. Още по-важно е да се отбележи, че Големият взрив не е бил придружен от пламък или изгаряне, защото...

— Защото не е имало газове или материя, която да гори? Или пространство?

— Браво, Робин! Но има още една черта, която отличава този първоначален взрив от всички останали. Той не се е разширявал като балон, химическа или термоядрена експлозия. Било е нещо различно. Виждал ли си онези японски хартиени цветя, дето се пускат в аквариуми? Увеличават се, като се просмукват с вода. Било е нещо подобно, Робин. Само дето това, което се е просмуквало между частиците на първоначалния „блок“, или както там ще го наречем, не е било вода. Било е пространството. Вселената не е експлодирала. Тя се е подувала. Много бързо, на грамадно разстояние и все още го прави.

— Ох — успех само да кажа.

Алберт ме погледна очаквателно. После въздъхна и остави на картината да се разгръща.

Тя ни заобикаляше. Дори си помислих, че ще ни погълне. Размина ни се, но се озовахме сред море от изгаряща очите светлина. Някъде от дълбините долетя гласът на Алберт.

— Сега ще се върнем няколко светлинни години назад. Не зная точно колко, но ще бъде достатъчно, за да наблюдаваме всичко от необходимото разстояние.

Грамадната огнена топка се сви и се отдалечи от нас, докато стана почти толкова голяма, колкото Луната при пълнолуние.

— Тук вече вселената е доста стара — приблизително на една стотна от секундата. Гореща е — температурата ѝ е десет на единайсета степен по Келвин и плътността ѝ е неимоверна. Не говоря за материална плътност, тъй като все още не съществува никаква материя. Става въпрос за маса от електрони, протони, неутрони и фотони, чиято плътност е около четири по десет на девета степен по-голяма от тази на водата. Разбираш ли какво имам предвид?

— Мисля че схващам какво имаш предвид под такава плътност, но колко гореща може да е подобна температура?

— Няма никакъв начин да ти го обясня, тъй като не съществува нещо, с което да направя сравнение. Ще се наложи да използвам едно от онези понятия, които ненавиждаш. Цялото това нещо пред теб се намира в „термично равновесие“.

— Уф, Алберт... — подех аз.

— Не, изслушай ме. Това означава само, че всички тези частици взаимодействат помежду си и се променят. Представи си го като трилион превключватели, които се включват и изключват, следвайки напълно случаен принцип. Във всеки един момент има достатъчно включени и също толкова изключени, за да се поддържа постоянно равновесие. Само че в случая се касае за електрони и протони, за взаимодействията между тях и за това, че крайният резултат остава непроменен, тъй като също се поддържа определено равновесие. Динамично, защото вътре всичко ври, кипи и подскача.

— Сигурно е така, Алберт, но ме притеснява друго — твърде много време ти отне да ми опишеш какво е станало през първата стотна от секундата и започвам да се притеснявам за следващите осемнайсет милиарда години.

— Не се безпокой, Алберт. За твое сведение, няма да се ограничим само с тези осемнайсет милиарда години. Така. Да продължим. — Пламъкът отново се разшири. — Една десета от секундата. Температурата е спаднала до три по десет на десета по Келвин. Още мъничко... Тук ще спрем за малко. Това е четиринайсетата секунда след Големия взрив. Температурата се е снизила до три по десет на девета по Келвин. Това означава, че равновесието е нарушено, защото електроните и позитроните могат да се анихилират по-бързо, отколкото да възникват в противоположната реакция. Пак ще се върнем към този момент, тъй като тук се крие отговорът на въпроса ти, Робин.

— Ако е така, защо просто не ми го съобщиш и да пропуснем остатъка от операта?

— А, не е толкова просто. Нищо няма да разбереш. Спокойно, ще ускорим процеса. Тук вече сме на няколко минути след Взрива, температурата е спаднала с две трети, сега е само десет на девета по Келвин. Толкова е студено, че някои от съществуващите протони и неутрони започват да се комбинират във водородни и хелийни ядра. Истинска материя! Почти, защото това все още са само ядрата на атомите. Твърде малко спрямо общия обем на вселената, която все още се състои предимно от светлина и неутрино. Тук-там се срещат електрони, позитроните обаче още ги няма.

— Спри малко. Защо ги няма позитроните?

— Защото първоначално електроните са били повече от тях. След неутрализацията са останали само електрони.

— Защо?

— Ох, Робин. Пак зададе чудесен въпрос. Ще ти отговоря, макар да не вярвам, че ще ме разбереш: тъй като електроните и позитроните, както и всички останали градивни елементарни частици, представляват само низове от протоматерия, броят им в онзи първоначален момент е напълно случаен. Запомни определението „случаен“ и нека продължим нататък.

— Чакай малко, Алберт. Къде сме сега?

— Около двеста секунди след Големия взрив.

— Хм, Алберт? Предстоят ни още милиарди години...

— Много повече, Робин. Много повече.

— О, чудесно. Но като имаме предвид, че изгубихме няколко минути, за да...

— Робин, можеш да се откажеш винаги, когато пожелаеш, но как тогава ще отговоря на въпроса, който ми зададе? Все пак, щом настояваш, ще ти дам кратка почивка. Или по-добре да ускорим още малко процеса.

— Давай — въздъгнах аз и втренчих изпълнен с досада поглед в разширяващата се електрическа крушка.

Нямах никакво желание да си почиваме. Предпочитах да се свърши колкото се може по-скоро.

Признавам, че Алберт винаги знае какво е полезно за мен. Това, което не разбира обаче, е, че терминът „полезно“ е само абстрактна концепция и че има много случаи, в които не желая и да чуя какво е полезно за мен, просто защото не ми е интересно. Ето и сега, вече съжалявах за онзи въпрос, от който започна всичко.

— Добре, Алберт, дай малко газ — въздъгнах примирено.

— Готово, Робин. Продължаваме. — Сияещият глобус взе да нараства със застрашителна скорост. Вече я нямаше доскорошната нетърпима светлина. — Ето че скочихме доста напред. Изминали са близо половин милион години. Понижила се е температурата, сега вече е не повече от четири хиляди по Келвин — има много звезди, които в момента са по-горещи от тази температура. Но разбира се, ние говорим за средна температура на цялата маса, а не за подобни нагорещени късове от материя. Сигурно забеляза, че сиянието вече не е толкова ярко? В известен смисъл до този момент вселената е съществувала в „лъчиста“ форма. Но сега вече материята започва да измествалъчението.

— Защото фотоните намаляват, нали?

— Боя се, че този път сгреси. Все още има предостатъчно фотони, но общата температура е спаднала, което означава и намалено количество усреднена енергия на фотон. От тук намалява и неговата маса. От този момент нататък равновесието между материята във

вселената и лъчението се нарушава в полза на първата и виж какво ще последва.

Сферата продължи да се разширява, но сега вече светлината ѝ отслабваше.

— Още неколкостотин хиляди години по-късно, при постоянен спад на температурата с близо хиляда градуса. Да си припомним Закона на Уайнбърг: „Времето, необходимо на вселената, за да понижи плътността си от една стойност до друга, е пропорционално на разликата от реципрочните стойности на квадратните корени на плътностите на енергията“. — Предполагам, че не е необходимо да вникваш в същината на този закон, Робин. — Въпреки че той представлява чудесно олицетворение на десетмерната суперсиметрия^[1]...

— Алберт, престани! Защо проклетото нещо потъмня?

— Ах — въздъхна той. — Стигнахме още един интересен момент. Сега вече съществуват толкова много електронни и ядрени елементарни частици, че те са като завеса пред светлината. Досега имахме електрони и протони, но те бяха прекалено възбудени от високата температура и не можеха да се комбинират помежду си. Или по-скоро, комбинираха се през цялото време, но горещината ги принуждаваше да се разделят. Сега да завъртим пак лентата...

Сферата продължаваше да се разширява, но този път се изпълни със светлина.

— И изведнъж, гледай, Робин! Сместа се проясни! Светлината отново се вижда! Електроните и протоните се комбинираха в атоми и фотоните могат да се движат свободно между тях!

Той направи театрална пауза. Лицето му сияеше от задоволство.

Гледах сферата и се опитвах да мисля. Вярно, че там вече се виждаше нещо като зачатък на бъдеща структура, като например планетата Уран, наблюдавана от много далече.

— Алберт? Всичко това е чудесно, но отговори ми на един въпрос. Нали все още има предостатъчно фотони? Ако те се сблъскват и порождават нови частици, светлината няма ли отново да намалее?

— Уф, Робин. Ти наистина не си бил чак толкова глупав. Сега ще ти отговоря. Помниш ли моето прославено $E = mc^2$? Фотоните притежават енергия, тоест E . Ако два от тях се сблъскат и комбинираната им енергия се равнява на масата на която и да било

частица, умножена по скоростта на светлината на квадрат, следователно те могат да създадат подобна частица при сблъсъка си. Когато вселената е била още млада — температурният праг е някъде около десет на девета степен по Келвин — те са притежавали огромна енергия, която им е давала възможност да създават наистина грамадни по размер частици. Но спомни си, че на този етап температурата е спаднала. Сега вече не могат. Минало им е времето, Робин.

— Ей, знаеш ли? Този път почти успях да те разбера.

— Не се подценявай, момче. Все още не съм ти разказал за раждането на кварките и хедроните. Не сме говорили и за ускоряването, а това е важна тема. Виждаш ли за да заработи моделът, трябва да се съобразяваме с факта, че в един определен момент от Големия взрив темпът на разширяване се е ускорил. Ще ти дам пример. Представи си експлозия, която продължава да експлодира още известно време, вследствие от което вместо да се забавя, тя набира скорост. Действителната картина е далеч по-сложна, но...

— Алберт! Необходимо ли е да изпадаме в подробности?

— Ни най-малко, Робин — въздъхна с нескрито съжаление той.

— Защо тогава не завъртиш отново лентата?

— Щом настояваш.

Няма дете, което да не обича електрическите влакчета. Да наблюдавам растящия пред очите ми модел на вселената бе като да си играя с въображаеми влакчета, със собствени светлинки и звуци. Сферата продължаваше да се уголемява, след това повърхността ѝ се напука. Нашата „камера“ показва близък план от един определен участък в рояка, който, следвайки общия процес, също се раздробяваше на множество самостоятелни детайли. Вътре вече се оформяха купове и метагалактики, които започваха да се въртят, придобивайки познатата ми спираловидна структура. Често изникваха, блеснаха за кратко като светулки и изчезваха отделни сияещи източници. На тяхно място се формираха други, заобиколени от облаци нагорещен газ.

— Робин, вече виждаш истински звезди — обяви Алберт тържествено. — Това е първото поколение. Водородни и хелийни облаци се смесват, свиват се до невероятна плътност и пораждат в

сърцевината си термоядрена реакция. Нещо като гигантска кухня за по-тежки елементи, от каквито е създадено и твоето някогашно тяло: въглерод, азот, кислород, желязо и прочее — все елементи, стоящи в редицата след хелия. По-късно, когато избухнат като свръхнова — той посочи една звезда, която тъкмо изпълняваше този процес, — споменатите елементи се разпръскват из космоса, докато бъдат заловени от гравитационното поле на някоя друга звезда и обкръжаващите я планети. След което изграждат други неща — като теб например.

— Да не искаш да кажеш, че всички атоми, от които съм бил изграден, са се намирили в ядрото на някоя звезда?

— От които е била изградена твоята телесна обвивка — подчерта той. — Да, Робин. Дори нашата галактика е била някъде там. Вгледай се, току-виж я познаеш.

— Всички са еднакви — оплаках се аз, като видях, че говори сериозно и е забавил картината.

— Да, вярно, повечето от тях. Но ето я например М-31, а зад нея е Магелановият облак. Ето тази спирала пък е нашата галактика.

— Не те виждам вътре — подсмихнах се аз. Той го взе на сериозно. Изкашля се.

— Боя се, че я оставих да подмине нашето време. Цялата човешка история, включваща създаването на нашата слънчева система, еволюцията на Слънцето до червен гигант и прочее, вече се е състояла. Виждаш ли колко малко ти трябваше да я пропуснеш?

— Не зная дали искам да го видя с очите си.

— Но това е реалността, Робин. Не бива да си затваряш очите пред нея. Така поне за кратко ще се отървеш от досадното чувство, че заемаш особено място във вселената...

— Проклет да съм, ако не е така!

— Нищо де. Малко самочувствие ще ти е от полза. Но не се увличай и не забравяй — всичко това е, което Враговете се опитват да променят.

— Ако мислиш, че така ще ме накараш да се чувствам по-добре, лъжеш се.

— Не по-добре. Само те запознавам с фактите от суровата действителност. В края на краищата, не забравяй, че пред нашите две раси — на хората и хичиянците — стоят два възможни избора по

отношение на Враговете. Да ги оставим да вършат каквото са намислили или да направим опит да им попречим.

— И как точно смяташ, че бихме могли да им попречим?

Той погледна замислено към замразения модел.

— Да го пусна ли малко по-нататък?

— Недей да сменяш темата!

— Няма, Робин. Искам само да ти покажа какво става после. Може би, ако разбереш до какво води всичко, би могъл да вземеш участие в откриването на подходящото решение. Кой знае? Не твърдя, че подобно решение съществува, във всеки случай трябва да опитваме, защото иначе просто ще изгубим играта.

— Сега пък ме плашиш!

— По-добре изплашен, отколкото да си изгубиш ума. Хайде, искаш ли да разбереш какво следва, или не искаш?

— Вече не зная какво искам!

Така беше. Чувствах се страшно объркан. Гледах петнистото сияние, в което някога сме били двамата с Еси, Клара, фараоните, царете, хичиянците и всички познати и непознати раси — за един съвсем кратък миг преди да изчезнем завинаги.

Беше ми страшно. Изглеждах толкова нищожен пред тази картина. Никога през целия си живот не се бях чувствал толкова безпомощен и нереален. Беше по-лошо, отколкото да умреш и със сигурност бе неизмеримо по-страшно.

И това бе нашето бъдеще.

Но в картината пред мен това бъдеще бе само минало. Все едно, че гледах към собствения си гроб.

— Виждам, че те заинтригувах — кимна доволно Алберт. — Добре, продължавам.

Галактиката се завъртя около остта си. Знаех, че всяко завъртане отнема четвърт милиард години, но в момента тя се въртеше като обезумяла и тогава видях, че се случва още нещо. Заобикалящите я сателитни галактики се раздалечаваха.

— Те се разбягват — извиках аз.

— Да — кимна Алберт. — Вселената се разширява. Вече не е в състояние да произвежда материя от енергия, но го компенсира, като произвежда пространство. Разстоянието между обектите се увеличава.

— Но не и между звездите в галактиката.

— Още не. Гледай внимателно, сега сме на около сто милиарда години в бъдещето.

Галактиката се въртеше още по-бързо, с такава скорост, че не можех да следя формата ѝ, защото виждах само размазаните ѝ очертания. Околните галактики почти не се различаваха.

— Ще спра за миг — предупреди ме Алберт. — Ето. Да забелязваш нещо странно в нашата галактика?

— Някой е изключил доста от звездите.

— Точно така. Сиянието ѝ е намаляло. Това, което е „изключило“ звездите, е времето. Остарели са и много от тях са умрели. Ще забележиш също, че галактиката има червеникаво оцветяване, а не както по-рано — млечнобяло. Големите бели звезди умират първи, старите червени издържат повече. Дори по-малките звезди от клас F и G като нашето Слънце, вече са изгорили запасите си от термоядрено гориво. След мъничко ще изгаснат и червените джуджета.

Бавно, бавно... галактиката угасваше.

Вече не се различаваше нищо друго, освен сенчестите контури на нашите въображаеми тела и лицето на Алберт.

Напрегнато. Замислено.

Печално.

Всъщност, това, което чувствах дълбоко в себе си, също бе само безкрайна тъга.

Пред очите ми се разиграваше КРАЯТ.

— Значи така е свършила вселената? — едва намерих сили да промълвя.

— О, не, Робин. Кое те кара да го мислиш?

— Но там вече няма нищо!

Той поклати глава.

— Грещиш. Всичко е налице. Материята е остаряла и звездите са мъртви, но още са си там. Дори и планетите съществуват, във всеки случай повечето. Те са мъртви, разбира се. Температурата им е малко над абсолютната нула, на повърхността им вече няма живот.

— Точно за това говорех!

— Да, Робин — произнесе той с безкрайно търпение, — Но, моля те, преодолей антропоморфните си предразсъдъци. Вселената

продължава да се разширява и да изстива, създавайки все повече пространство. Тя е мъртва и ще продължи да бъде такава, освен ако...

— Освен ако какво?

Алберт въздъхна.

— Я да се отпуснем малко.

Премигнах, отново озовал се в материалния свят. Изчезнал бе непрогледният мрак. Седях в шезлонга пред нашата къща на брега на Тапаново море и стисках в ръката си все така студената напитка. Алберт изпускате облачета дим от лулата си.

— Божичко — въздъхнах уморено.

Той само кимна, потънал в мисли. Допих коктейла и позвъних за още един.

— Така ще свърши всичко, ако вселената продължи да се разширява — обяви Алберт.

— Ужасно е!

— Аха. Дори за мен, Робин. Ще ти призная, че тази демонстрация отне далеч повече време, отколкото предполагах. Всеки момент ще се скачим със спътника на Обединената служба. Можеш сам да се убедиш...

— Ще почака! Стигнахме толкова далеч, а сега искаш да ме лишиш от останалото? Какво общо имаше всичко, което ми показа, с Враговете?

— Ах, да — усмихна се той. — Враговете. — За миг изглеждаше унесен в мислите си, сетне продължи, загледан в безкрая: — Знаеш ли... когато бях жив, космолозите непрестанно спореха за това дали вселената ще продължи да се разширява, както току-що ти показах, или ще достигне определено положение, отвъд което процесът ще тръгне в обратна посока. Сигурно си даваш сметка, че това зависи от промените в плътността ѝ?

— Предполагам — рекох, макар че с мъка следвах хода на мисълта му.

— Повярвай ми, така е. И това е крайгълният камък на целия спор. Ако във вселената има достатъчно материя, свързаната с нея гравитация ще преустанови разширяването и тогава тя отново ще

започне да се свива. Ако не, процесът на разширяване ще продължи безкрайно, както вече видя.

— Видях, Алберт.

— Да. Та значи, споменатото критично ниво на плътност, което се равнява на общата маса на всичко във вселената, разделено на общия ѝ обем, е приблизително пет по десет на минус трийсета степен грама на кубичен сантиметър. Или, изразено с по-познати средства, това е количеството материя в един-единствен водороден атом на човешкото тяло.

— Това всъщност не е много, нали?

— За съжаление — въздъхна той — това е ужасно недостатъчно. Вселената не е никак плътна. Масата, която ни заобикаля, е много по-малко, отколкото би трябвало да бъде. Истината е, че по необясними причини количеството ѝ е под критичните стойности и така опираме до прословутия феномен с „липсващата маса“. Феномен, над който хичиянците си блъскат главите от доста време, също както и много мои колеги... Но сега мисля, че знаем отговора на този въпрос, Робин. Измерванията на декселерационния параметър са верни. Погрешни са изчисленията за масата. Оставена сама на себе си, вселената ще продължи да се разширява. Като отворена система. Но Враговете са затворили цикъла.

— Как са успели? — попитах почти задъхано.

— Не зная — той сви рамене. — Предполагам, че като са добавили маса, но това са само мои виждания, защото не разполагаме с никакви доказателства. Все пак, да не забравяме, че смисълът на тази лекция бе да стигнем до отговора на първоначалния ти въпрос. Помниш ли го?

— Разбира се, че го помня! Какво общо има... о, ясно! Искях да знам какво ще спечелят Враговете, ако вселената започне отново да се свива и вместо отговор ти ме отведе милиард години в бъдещето.

— Може би малко попрекавих — съгласи се Алберт. — Но ми беше интересно. Предполагам и на теб. Така, нека сега погледнем на вселената след 1,3 трилиона години...

— Остави ме да си допия коктейла, мътните те взели!

— Но моля ти се. Само ще ти покажа, ти можеш да си останеш където си сега.

Гледката към Тапаново море бе закрыта от грамадна черна рамка. Яхтите и рибарите изчезнаха зад нея, заедно с хълмовете на отсрещния бряг — всичко това бе заменено от омразната черна пустош, из която тук-там блещукаха червени точки.

— Както вече споменах, картината идва направо от милиарди години в бъдещето.

— Излишно е да поясняваш. Малките алени точки са червени джуджета. А големите ги няма, тъй като са изгорели. Защо въобще трябва да се ровичкаме из бъдещето?

— Защото дори за Враговете вселената е набрала значителна инерция. Не може просто да закове на място и да обърне в обратна посока. Трябва да продължи да се разширява, докато допълнителната „тяга“ на прибавената маса — прибавена от тях — я дръпне назад. Гледай сега. Това е пределът на разширяването, внимавай какво ще стане по-нататък. Вселената ще започне да се смалва и тук ще пусна лентата на по-голяма скорост. Отваряй си очите.

Кимнах, облегнах се назад и отпих от коктейла. Изглежда алкохолът вече оказваше влияние, защото се чувствах далеч по-добре. Протегнах босите си крака и поставих палеца на единия така, че да скрива една голяма група галактики, които се сближаваха отново. Не изглеждаха особено ярки.

— Няма ли ги вече големите звезди?

— Не. Откъде да се вземат? Те са мъртви. Гледай, гледай.

Черният фон зад звездите взе да изсветлява и посивява, макар галактиките да не променяха яркостта си.

— Ей, светлината се увеличава! Защо стана така? Да няма звезди, които не виждам?

— Не, не са звезди. Това е излъчването, Робин. Картината изсветля заради преместването в синия край на спектъра. Следиш ли мисълта ми? При стария Доплеров ефект имахме преместване на линиите на спектъра към червения му край вследствие от раздалечаването на галактиките. Но сега те се връщат отново и вселената се смалва. Затова наблюдаваме и обратния процес.

— Светлината се премества към синия край на спектъра, така ли?

— Чудесно, Робин. Точно така. Светлината се премества към синьото — и отвъд него, зад пределите на видимия спектър. Това

означава, че фотоните повишават заряда си. Космическата температура — средната температура във вселената — вече е много градуси над абсолютната нула, и като цяло става все по-топло. Виждаш ли онези малки глобуси, които се носят заедно?

— Ъхъ?

— Ето какво е останало от галактиките. Превърнали са се в гигантски черни дупки. Привличат се една друга, дори се сливат помежду си. Гледаш ли ги, Робин? Сякаш се поглъщат.

— А картината става все по-ярка — отбелязах аз и заслоних очи.

— Да, и така ще продължава. Основната температура вече доближава тази от повърхността на Слънцето. Всички тези стари, мъртви звезди се изпълват с нов живот като зомбита. И това е заради топлината, която поглъщат отвън. Повечето от тях просто ще се изпарят, но някои... виж там! — Една светла точка се понесе право към нас и ни подмина. — Това беше голяма стара звезда, в която все още е имало остатък от термоядрено гориво. Покачващата се температура го е подпалила отново. Не след дълго това, което е останало от звездите и галактиките, ще започне да се събира на куп. Към него ще се присъединят и черните дупки. Фотоните вече излъчват в ултравиолетовия спектър и отвъд него — това е, защото температурата е над милион градуса... О, майчице! — възкликна той и двамата подскочихме едновременно, защото сцената пред нас се озари в нетърпимо ярък блясък.

След това всичко изчезна.

Сърфистите продължаваха да щъкат из залива. Вечерният бриз полюшваше листата на дърветата. Макар и бавно, зрението ми се възстановяваше.

Алберт също си триеше очите.

— Май трябваше да го забавя малко накрая — призна той. — Няма значение. По-важното е, че разбра какво искам да ти покажа.

— И още как. Но как стоят нещата нататък?

— Е, повече от ясно. Вселената избухва и всичко започва отначало — но вече по друг начин! — Той ме погледна и поклати глава. — Знаеш ли, бих искал и аз да пийна нещо. Например чаша немска бира. Или швейцарска?

— Алберт, никога няма да престанеш да ме изненадваш — плеснах с ръце и наредих да донесат на моя верен помощник чаша

бира, — Значи това искат Враговете? Да имат нова вселена?

— Една по-различна вселена — поправи ме Алберт, докато облизваше пяната от устните си. — Робин? Заради теб пренебрегнах другите си задължения. Вече сме съвсем близо до спътника. Не искаш ли да се присъединиш към приятелите си пред панорамните екрани?

— Знаеш ли какво искам? Да свърши този ад. Да приключи, разбираш ли? Какво искаше да кажеш с това „една по-различна вселена“?

Той наклони глава.

— Ето къде на сцената се появява и моят стар приятел Ернст Мах. Спомни ли си какво ти казвах за електроните и позитроните, които се анихилират взаимно? После остават само електрони, тъй като още в началото броят им е бил по-голям. Но да предположим за малко, че вселената е започнала с еднакъв брой електрони и протони и след процеса на анихилация не е останал нито един от двата вида. Представяш ли си какво би означавало това, Робин? Вселена без материя! Чисто лъчение! — Поклатих невярващо глава. — Нищо, което да попречи за свободния поток на енергията — и на съществата от енергия!

— Значи това искат Враговете?

— Не зная. Но това е една възможност. Ако Мах е бил прав, значи съществуват и други, по-сериозни възможности. В същия онзи момент от историята на вселената, когато равновесието между електроните и протоните се е определяло от случайни събития...

— Какви случайни събития? — прекъснах го аз.

— И това не зная. То вече зависи от свойствата на елементарните частици. Моля те, прояви малко търпение. Нали знаеш колко е трудно за създание като мен да обяснява теорията на случайността и прочее. Още когато бях телесен... — той ми намигна.

— Я не ми намигай. И въобще не ми се прави на много хитър!

— Добре де, добре. Но ако господин Мах е бил прав, подобни случайни флуктуации определят не само равновесието на частиците, но и много други неща, включително и физичните константи на вселената.

— Алберт, възможно ли е това? Става въпрос за закони на природата!

— Закони, определени от факти, а както казва уважаемият господин Мах, фактите се пораждаат от случайности. Не съм съвсем сигурен колко от така наречените „фундаментални факти“ са действително фундаментални в общовселенски смисъл. Запитвал ли си се някога например, защо Болцмановата константа трябва да е равна на 0,00008617 електронволта на всеки градус по Келвин, а не някакво друго число?

— Честно казано, подобна мисъл не ми е минавала никога през главата.

Той въздъхна.

— Но е минавала през моята, Робин. Трябва да има някаква причина за тази стойност. Мах казва така: да разбира се, че има причина и тя е, че на някакъв първоначален етап нещата просто са се случили по този начин. Следователно всички познати физични константи можеха да бъдат различни, ако тези случайни флукуации бяха протекли с известна разлика. — Той отпи от чашата и се замисли. — Знаеш ли, хичиянците наричат споменатия момент на възможна промяна „стадийна локализация“, тъй като символизира промяна на определен стадий — като например превръщането на водата в лед. Това е мястото, където случайните събития кристализират в определена форма или ред и където се създават всички постоянни константи. Не говоря за създадените от човека, а за фундаменталните константи, върху които се градят общовселенските природни закони. Пи. Базата на натуралния логаритъм. Скоростта на светлината. Константата на Планк. Ей такива неща, Робин. Вероятно в друга вселена те ще са напълно различни, както и характеристиките на явленията, които описват. Но какво значение ще има това за нас, а?

— И ти смяташ, че Враговете ще продължават да преправят вселената, докато я получат такава, каквато им е необходима?

— Не зная. Може би само се надяват, че ще я получат. Нима е лесно да се променят законите на природата? Да се създадат нови закони! Сигурно подобен грандиозен план е присъщ на създания от техния тип...

Замълчах, опитвайки се да схвана мащабите на чутото.

— И как би изглеждала подобна вселена? — попитах накрая.

Алберт всмукна дълбоко от лулата и я остави замислено до себе си. Очите му бяха потънали в безкрая. Сякаш не ме беше чул.

— Може би ще притежава деветмерно пространство? —
подхвърлих, като се наместих нервно.

Отново никакъв отговор. Нищо, освен този пустеещ поглед.

Завладя ме тревога.

— Алберт! Отговаряй на въпросите ми! Каква вселена искат да
създадат Враговете?

Той ме погледна така, сякаш не ме познаваше. Въздъхна. Наведе
се, почеса оголения си прасец и произнесе с безкрайна сериозност:

— О, Робин, нямам ни най-малка представа.

[1] Суперсиметрия — хипотетична симетрия, обединяваща в
едва група частиците с различни спинове. Трябва да се проявява при
свръхвисока енергия. Служи за основа при построяването на единна
теория на всички взаимодействия, Уайнбърг, Стивън — американски
физик. Нобелов лауреат (1979 г.) Основните му трудове са в областта
на физиката на елементарните частици. — Б.ред. ↑

11. ХЕЙМАТ

Запознах ви с някои добри хорица, сетне с объркани души, но сега е време да ви представя и едно наистина зловещо създание. Никак няма да го харесате, но въпреки това трябва да го познавате. Споменах го за кратко, когато ви разказвах за терористите, но не му отделих нужното внимание. Бих искал да бъда справедлив спрямо него — колкото може да е справедливо въжето на бесилото например — но това едва ли ще стане. За съжаление.

Името му е Бюпре Хеймат и навремето е бил генерал във Върховния пентагон.

Именно Хеймат успял да убеди настоящия съпруг на Клара, че единственият начин да се постигне мир и спокойствие е като се взривяват невинни хора. Но това е едно от най-малките му престъпления.

Сред другите лоши неща, редно е да спомена, че веднъж се опита да ме убие.

Може и да е било два пъти, защото не всичко излезе наяве по време на неговия съдебен процес. По-важното е, че поне в случая с мен не успя. Нещата не стоят по този начин за неколкостотин други нещастници. Помня, че тогава Хеймат отказа да се признае за виновен по обвиненията в предумишлени убийства. Според него това не било убийство, а „революционна справедливост“, защото той бил терорист. Съдът обаче не беше на същото мнение и в края на краищата го осъдиха на доживотен затвор. И тъй като Хеймат не беше никакъв объркан от налудничави идеи младеж, а генерал от Пентагона, окончателната му присъда бе сбор от всички доказани обвинения и отсъдените за тях наказания. По такъв начин в крайна сметка Хеймат трябваше да излежи 8750 години, от които за момента му оставаха 8683.

Щеше да ги излежи всичките, до последния ден, защото дори най-страшните престъпници имаха право на съхраняване. Така че за него смъртта не означаваше освобождение от затвора.

Честно казано, щеше да ми е приятно, ако можех да разменя няколко думи с генерал Бюпре Хеймат в този момент. Имах нужда да поразсея мислите си след сложната научна беседа, изнесена ми от стария досадник Алберт.

За Хеймат дните не се различаваха по нищо един от друг.

Ето как започваха:

Когато генералът се пробуди, „госпожичката“ все още бе свита под него. Знаеше, че не спи, знаеше също, че не е „тя“, а „то“, но тъй като и без това не можеше да се радва на каквато и да било компания, за него подобна разлика нямаше особено значение.

Когато седна на ръба и спусна босите си крака, той усети, че „тя“ най-сетне се надига. Бутна я обратно, почти нежно, в сравнение със схватката от предната нощ. Не чак толкова нежно, защото (за съжаление) „тя“ бе доста силна.

Изглежда го, докато се обличаше и едва накрая попита:

— Къде отиваш?

— Как къде? Ще се спусна на брега, ще преплувам канала, ще хвана самолета за Лос Анджелис и там ще вдигна във въздуха няколко сгради.

Той почака, но отговор не последва. Така и предполагаше. „Тя“ нямаше никакво чувство за хумор и това бе напълно естествено. За него обаче това бе неразделна част от хроничното му разочарование. Щеше да се почувства далеч по-добре, ако поне веднъж в живота си бе сполучил да разсмее своята „госпожичка“, но не чак толкова, колкото ако би успял да я разплаче. Затворническите власти го снабдяваха с програми, които се държаха, изглеждаха и дори миришеха като истински хора. Защо, по дяволите, не можеха да чувстват каквото чувстваха хората?

„Пазачът“ пред вратата го посрещна с дежурната си усмивка, намигна му съзаклятнически и му прошепна:

— Какво ще кажеш, Хеймат? Не я ли бива малката?

— Никак — отрязва го Хеймат. — Казах, ти, че предпочитам блондинки — малки, крехки, млади.

— Ще видя какво мога да направя — обеща „пазачът“. Но Хеймат не отговори. Беше се замислил върху думата, която използва

среди малко. „Крехки“. Малка, крехка блондинка! Жива! Истинска жена, с чупливи крайници, които да извива, докато тя пици и се дърпа със сгърчено от болка лице...

Тази мисъл го накара да спре насред крачка. Толкова много му хареса, че за малко да изпусне контрола върху изражението на лицето си, а от всичко на този свят Хеймат най-много държеше другите да не узнаят за какво си мисли.

Островният затвор на Хеймат се намираше много далеч от всякакви континенти или големи градове. Беше построен като убежище за трийсет и осем непоправими и отчаяни престъпници, с цел да ги задържи, независимо от хитроумните планове за бягство, които биха могли да измислят. В момента обаче единственият затворник бе генералът и всички предпазни мерки се бяха съсредоточили със смазващата си тежест върху него. Сигурно защото не само в затвора, но и в целия свят не можеха да се намерят трийсет и осем отчаяни и непоправими престъпници. Не че се бяха свършили социопатите, просто вече ги нямаше така наречените от Алберт „необходими условия за развиване на опортюнистична престъпност“.

С други думи, условията се бяха подобрили. Никъде в човешката галактика не се налагаше да убиваш, унищожаваш или крадеш, за да живееш по-добре. Повечето от затворниците по другите затвори бяха ветерани от епохата на тероризма и масовата престъпност, но и те вече бяха на свършване, благодарение на поправителните центрове. Останалите бяха измрели. Хеймат също не беше човек в първа младост. Беше по-стар от мен и сигурно скоро щеше да удари сто и трийсетака. Разбира се, той също можеше да се уповава на Пълното медицинско обслужване. Можеше да се порадва още петдесетина години на телесната си обвивка, подменяйки износените си органи, но това едва ли щеше да намали безкрайната скука на монотонното му съществуване. И мисълта, че един ден, на пръв поглед същия като всички останали, ще го събудят и ще му кажат, че оттук нататък му предстои да се премести в гигабитовото пространство. А после тялото му ще умре.

Но не и Хеймат.

В целия затвор имаше само още един телесен и той бе съветският генерал Пернецки. Подобно на Хеймат и той бе служил като шпионин на терористите, използвайки униформата си като прикритие, за да може да сее смърт и разрушение. Двамата бяха колеги от нелегалната дейност и затворници от ужасно много години. Но не и приятели. Никой от тях нямаше истински приятели. Във всеки случай бяха достатъчно близки и Хеймат остана неприятно изненадан, когато един ден узна, че Пернецки е изгорил цялата си храносмилателна система с някакъв химикал за почистване.

Крайно неефикасен метод за самоубийство. „Тъмничарите“ го открили почти веднага и сега Пернецки лежеше в болничната реанимация.

Лишен от конкретни задължения, Хеймат реши да го навести, колкото да си убие времето. Болницата разполагаше със сто и трийсет легла, всяко едно с възможности да бъде скрито зад непробиваем, прозрачен параван. Пернецки бе единственият пациент.

Докато пресичаше вестибюла, сестрата от регистратурата го посрещна с любезна усмивка.

— Добро утро, генерал Хеймат. Изглеждате ми малко зачервен. Искате ли да ви премеря кръвното налягане?

— Ще имаш да вземаш — озъби се Хеймат, но въпреки това спря, готов за разговор. Винаги беше любезен с медиците, тъй като — поне на теория — повечето от тях някога са били истински телесни човешки същества. Освен това в присъствието им се чувстваше по-скоро като обикновен пациент, отколкото като затворник. Хеймат винаги вземаше на сериозно ролите, които играеше в живота — кадет във военната академия „Уейст Пойнт“, бригаден командир, генерал-полковник или таен шпионин на терористичен отряд. Престъпник. Затворник.

— Не искам да ми мериш кръвното — продължи с малко по-спокоен тон той. — Защото и без това вече знаеш какво е и сигурно ще настояваш да се натъпча с някои от вашите проклети лекарства. Но ето какво ще ти кажа. Ако беше с десет години по-млада и русокоса, без съмнение щях да ти позволя да ми го вдигнеш. („И крехка“ — добави мислено той.)

Професионалната усмивка на сестрата не потъмня дори за миг, докато му отвърщаше със спокоен глас:

— Искате твърде много от мен, генерале.

— Ваш дълг е да ми осигурите всичко, от което се нуждая — рече той. Разговорът започваше да му омръзва. Вече се съмняваше, че сестрата някога е била истинска личност и затова реши да продължи по пътя си.

Никой не го спря. Леглото на Пернецки не беше оградено с непробиваема стена. Руският генерал не можеше да избяга — беше завързан към животоподдържащите си системи по-здраво, отколкото ако беше окован във вериги.

Хеймат се надвеси над своя колега, свързан с прозрачни тръбички, през които се вливаха и изтичаха разноцветни течности.

— Ей, Пьотр! Мислиш ли някога да си вдигнеш задника от това легло? Или очакваш следващата ти спирка да е Мъртва секция?

Руснакът не отговори. Не отговаряше на никого от седмици. Единствено трепкащата крива върху монитора в другия край на леглото издаваше тайната, че не само е жив, но вероятно е в съзнание.

— Знаеш ли, щеше да ми липсваш — произнесе натъжено генералът, запали цигара и изпусна облаче дим право към надписа „Пушенето забранено!“ — Ако някога се изправиш на крака и смъкнеш тази проклета болнична пижама, ще изиграем най-хубавата военна игра, която можеш да си представиш. Помниш ли как пускахме атомни бомби над Ню Йорк и Вашингтон, а после аз унищожих целия ти ракетен комплекс?

Отново никакъв отговор от пациента. Започваше да става скучно.

— Е, хубаво — кимна мрачно той и този път издуха цигарения дим в лицето на Пернецки. — От праисторически времена се знае, че победителите пхат победените в затвора. Глупаво беше да се оставим да загубим.

Той понечи да се обърне, но в този миг левият клепач на руския генерал видимо потрепери.

— Ах, Пьотр! Пак си ги измамил, старче!

Маршалът разтвори едва забележимо устни.

— Снощи — прошепна той. — Товарни вертолети. Узнай причината.

След което затвори очи и отказа повече да реагира.

Съвсем естествено, нито един от „тъмничарите“ не можеше да задоволи любопитството на Хеймат. Наложил се сам да разследва онова, за което му бе споменал Пернецки.

Първо претършува внимателно вътрешността на затвора — просторен двор с дължина около три километра, от който се виждаше брегът на морето. Сервизните помещения, трафопостът, системата за рециклиране на боклуците и пералните бяха затворени за достъп. Фермата за поправителен труд не функционираше поради липса на достатъчно жива сила, но и там нямаше нищо, което да пробужда интереса му. Също басейнът, гимнастическият салон и библиотеката.

Какви, тогава, бяха тези товарни вертолети, за които бълнуваше Пернецки?

Хеймат се зачуди дали да не си направи труда да надникне в Мъртва секция. Щеше наистина да е труд, защото сградата се намирала на едно усамотено хълмче, встрани от останалия комплекс и пътеката към нея бе доста стръмна. От доста време Хеймат не бе отскачал дотам.

Веднага щом му хрумнала тази идея, завладя го необяснима решителност. Тъкмо ще огледа оградата и защитните системи в онзи край. Кой знае, все някой ден може да стане авария и да му се разкрие възможност...

За какво?

Хеймат се усмихна кисело, докато броеше стълбите нагоре към сградата. Как за какво? За бягство, разбира се. Дори след толкова много години, надеждата бе все още жива в него.

Надежда — странна дума наистина. Заобиколен от безброй мъдри машинки, натъпкани с хитроумни програми, чиято единствена цел е да му попречат да се озове на свобода, нима можеше да храни каквато и да било надежда?

Ала все пак...

Все пак, мислеше си Хеймат, не бива да позволява да четат мислите по изражението на лицето му, дори онзи „градинар“, който ровичка тревата наблизо — защото няма съмнение, че човек, надарен с качества да води другите, човек, притежаващ привлекателна сила и воля, човек като него, може да се изправи срещу всякакви предизвикателства на съдбата! Помислете за Наполеон на остров Елба! За онези, които са му се надсмивали, които са го обявили за бита

карта! А после? Армии, появили се сякаш отникъде! Нека веднъж да се озове на свобода и да открие съмишленици и тогава — да вървят по дяволите всичките машинки и програми! Хеймат не се съмняваше в способностите си да се справи. Каквото и да разказват хората за себе си, дълбоко в сърцата си те са алчни и недоволни, готови да зарежат всичко и да тръгнат след някой като него заради всичко, което ще им обещае.

Но първо да избяга.

Хеймат спря на първото разклонение, за да си поеме дъх. Тежко изкачване за човек на сто и трийсет години, дори и с подменени органи. На всичко отгоре и слънцето напичаше здравата. Той огледа с набито око стените на затвора. Нищо не се беше променило от предния път. Дори не бяха стени, а прегради от храсти, красиви и радващи окото, но в действителност натъпкани с датчици. Зад тях — празно пространство и още една бариера — пак храсталак, но зареден с парализиращи системи. И за всеки случай — зад нея трета преграда, този път със смъртоносни установки. Доказал го бе покойният майор Ейдриън Уинтъркуп, избирайки този начин да сложи край на жалкото си затворническо съществуване. (Успешен експеримент, доколкото може да се нарече успех, когато те преместят за съхраняване в Мъртва секция.)

Да не забравя и всички тези „градинари“, които скитосваха край стените и можеха бързо да се окажат на необходимото място. Те също винаги го държаха под око. Хеймат въздъхна и пое по левия ръкав към секцията. Едно от местата, които посещаваше рядко. Сигурно защото знаеше, че все някога ще се раздели с телесната си обвивка и тогава ще се премести тук. Никой не обича да надниква приживе в бъдещата си гробница.

Тук му е мястото да се уточни, че петте или шестте хиляди непоправими престъпници, обитаващи Мъртва секция, не бяха прекратили напълно съществуването си, а само неговия биологичен период. Майор Уинтъркуп бе все още там, или поне неговият програмен аналог, защото „тъмничарите“ бяха открили тялото му навреме. Не за да го съживят, но все пак преди унижователният процес да достигне клетките на мозъчната кора. Макар и мъртъв, Уинтъркуп не се беше променил и се радваше на същия несъкрусим дух, с какъвто бе спечелил уважението и правото да бъде адютант на

Хеймат в онези отминали дни на борба и величие, когато съдбата ги бе призовала да убиват, взривяват и сеят ужас в името на един по-справедлив свят.

Не този, частица от който бяха сега, нито този, в който обитаваше храбрият майор.

Докато крачеше към пастелно оцветеното преддверие на Мъртва секция, генералът се поколеба дали да не повика на разговор Уинтъркуп или някой от останалите мъртви приятели. Не, всички бяха такива скучни глупаци! Затворът не приключва със смъртта. Никой от тях не можеше да напусне Мъртва секция, както и никой не се бе променил след кончината си...

Хеймат замръзна напред крачка и втренчи поглед в секцията.

Точно зад ъгъла, малко встрани от алеята, имаше сервизен вход, който никога досега не бяха използвали. Досега. Защото отпред бяха паркирани два товарни хеликоптера с неподвижни перки, докато дузина механични носачи изнасяха от тях палети с информационни ветрила и спирали.

— Моля ви, генерал Хеймат, не се приближавайте — произнесе зад гърба му безшумно приближилият се „тъмничар“. — Не е позволено.

— Пристигнали са снощи, докато съм спял — произнесе учудено Хеймат. — Какво става?

— Съкращения — произнесе машината с едва доловимо извинение в гласа. — Затварят комплекса Пенсакола и всички записи се преместват тук.

Хеймат си наложи да запази самообладание и си придаде безразличен изглед. Първото и най-важно условие в затвора е никога да не издаваш мислите си.

— Аха, враговете на обществото съвсем намаляха. Да не се боите, че ще ви уволнят, а?

— О, не, генерал Хеймат — произнесе напълно сериозно „тъмничарят“. — Ако се наложи, просто ще ни препрограмират за изпълнение на други задачи. Засега обаче съкращението обхваща само Пенсакола. Както виждате, техните „питомци“ идват при нас.

— Ах, да, „питомци“. Ще ги натъпчете в тази секция, предполагам.

— Всички, освен един, генерале. Предполагам сте чували за Сирил Базингстоук. Той е още жив.

Заварен неподготвен, Хеймат едва не подскочи.

— Базингстоук? — Той се ококори към „тъмничаря“. Навремето Сирил Базингстоук беше един от висшите ръководители на терористите, който разполагаше със собствена мрежа, почти толкова многочислена и могъща, колкото тази на генерала, но във всеки случай също толкова смъртоносна.

— Но Базингстоук беше помилван преди години. Гледах го в новините.

— Така е, генерал Хеймат, беше. Сега е рецидивист. Докато е бил на свобода, е убил трийсет и пет души.

Да разбереш, казват някои, означава да простиш, но аз не им вярвам.

Мисля, че разбирам доста добре хора като Хеймат и Базингстоук. Подобно на всички останали терористи, от каменната ера до наши дни, те са убивали заради принципи, дълбоко убедени в правотата на своята кауза.

Мен обаче не можеха да ме убедят. Виждал съм жертвите им. На няколко пъти двамата с Еси също едва не се присъединихме към този дълъг и скръбен списък, когато отреди на Хеймат взривиха магнитната стартова площадка в Лофстрьом, надявайки се, че ние сме на борда на една от совалките. На процеса ни призоваха като свидетели и тогава научих в най-ужасяващи подробности какво е станало с пътниците. Помня, тогава не можех да откъсна очи от генерал Хеймат в бокса за обвиняеми — изпънат като струна, със своята безупречна военна стойка, спокоен глас и уверен поглед. Изслушваше с любезно внимание свидетелските показания на пострадалите и необоримите улики, според които, прикривайки се зад униформата на висш военен функционер от Пентагона, той бе организиран нелегални терористични формирования, подготвяли и извършвали взривяване на магнитни установки, стрелба по спътници, отравяне на питейна вода, които дори бяха успели да откраднат модел на „кушетка на сънищата“ с цел да атакуват психополето около Земята със злоещи и

налудничави видения. Естествено, накрая генералът бе попаднал в ръцете на закона.

И все пак, повече от десет години той бе избягвал наказанието и дори бе участвал неведнъж в срещи със специални антитерористични военни групи и полицейски отряди, за да обсъжда с тях стратегията за борба с терористите, а всъщност — да черпи строго поверителна информация от първоизточника.

За мен процесът срещу Хеймат бе странно преживяване. Малко преди това бях умрял и това бе първият случай, при който се явях пред света с холографско тяло, след като съзнанието ми бе преместено в гигабитовото пространство. Помня дори, че адвокатите на Хеймат възразяваха срещу показанията ми, тъй като не били дадени „собственолично“. Възраженията им, естествено, бяха отхвърлени. Едва ли щеше да има значение, дори и да бяха приети, защото свидетелите бяха в изобилие.

Хеймат не изглеждаше нито потресен, нито съкрушен. За него арестът бе само неприятно стечение на обстоятелствата. С циничен тон той обяви на всеослушание, че оставя действията си да бъдат съдени от историята, защото не се съмнявал, каква ще е присъдата на журито. Но когато дойде мой ред да свидетелствам, той внезапно се надигна и поиска сам да води кръстосания разпит.

— Ти, Бродхед — произнесе той и ме посочи с пръст, — как смееш да ме обвиняваш в предателство, след като си се сдружил с враговете на човешката раса! Не биваше да преговаряме с хичиянците! Трябваше да ги избием, да обкръжим онази проклета дупка в ядрото и там да ги довършим в леговището им...

Наистина невероятно представление. Когато най-сетне съдията го принуди да млъкне, Хеймат се поклони любезно, усмихна се и произнесе:

— Нямам повече въпроси към това странно явление, което нарича себе си Робинет Бродхед.

Такъв беше Хеймат. А Сирил Базингстоук бе дори по-лош от него.

Срещата на двете пенсионирани чудовища се характеризираше с предпазливост на всяка от страните. Познаваха си и кътните зъби.

Когато се върна в залата за посетители, Хеймат завари вече очакващия го Базингстоук. Стиснаха си ръцете, после отстъпиха по крачка назад, за да се огледат от дистанция. Сирил Базингстоук бе живописен чернокож мъж, на възраст колкото Хеймат (и мен), но след сериозна работа в някой прочут център за рехабилитация изглеждаше най-много четиридесет и пет годишен.

— Радвам се да те видя, Бю — произнесе той с дълбок, басов глас и се усмихна дружелюбно. Говореше с едва доловим немски или холандски акцент, тъй като като малък е бил възпитаван от добрите фризийски монаси^[1]. Нямаше нищо негърско в произношението му, което се характеризираше с отворени гласни и подчертана интонация.

Той погледна през прозореца към далечната лагуна.

— Хубаво местенце са ти избрали, приятелю. Когато ми съобщиха, че ще ме местят, си помислих, че ще е някъде, където няма да ми хареса. Например на онази планета Афродита, която кръжи около особено ярка звезда, и населението е натъпкано в тунели.

Хеймат кимна, въпреки че отдавна бе изгубил интерес към обкръжаващата го среда. След това се сети, че в известен смисъл е домакин и предложи да пийнат по нещо за срещата.

— За съжаление... — добави усмихнато — тук не предлагат алкохол.

— Така беше и в Пенсакола — съгласи се Базингстоук. — Всъщност, никога не съм си падал по пиенето.

Хеймат кимна, докато го разглеждаше внимателно.

— Сирил? — произнесе той.

— Да, Бю?

— Ти беше навън. Пуснаха те под гаранция. Защо уби онези хора?

— Ах, това ли — махна с ръка Базингстоук. — Просто ме ядосваха.

— И аз така си помислих — рече Хеймат. — Но сигурно си знаел, че пак ще те приберат на топло.

— Знаех. Човече, ти имаш ли гордост? А може би е навик. Кой знае?

— Навик? Така би го нарекъл прокурорът.

— И може да е прав, когато става въпрос за хора като теб и мен. Вярно, че нищо не ми налагаше да гръмна онези нещастници. Е, малко

се дразнех от навалицата вярно. На една спирка имаше страхотна блъсканица! Паднах, почнаха да ми се смеят. Имаше един полицай с автомат, той също се смееше. Станах, взех му оръжието и тогава...

— Застреля трийсет и пет човека.

— О, не, Бю. Застрелях към деветдесет, но само трийсет и пет умряха. Така поне ми казаха. — Той се усмихна. — Не съм броил трупове.

— Значи все пак убийството ни е в кръвта, така ли, Сирил?

— Наречи го въпрос на принципи, гордост или както желаяш, но е така.

— И не бива никога да ни освобождават?

— Не — кимна решително Банизгстоук. — Знаеш ли, Бю, израснах в бедняшко семейство, но родителите ми бяха горди хора. Нямахме нищо друго освен гордостта. Гладувахме, отворихме магазин с туристически сувенири, но всички съседни също продаваха сувенири и пари нямаше. Можехме да се радваме само на онези неща, които на Кюрасао^[2] вървят безплатно — слънчевите лъчи, пясъка, песните на колибрите, сянката на палмовите дръвчета. Нямахме дори обувки на краката си. Знаеш ли какво значи това?

— Ами, всъщност...

— Не, не знаеш — прекъсна го Базингстоук усмихнато. — Защото си американец и си богат. Да нямаш обувки и да си горд — това е цяло изкуство. Научих го от дядо си.

— Виж, Сирил, радвам се да те видя и тъй нататък, но нужно ли беше да ми разказваш...

— Имай търпение, Бю! Ако притежаваш гордост, трябва да имаш и търпение — на това ме учеше баща ми. Помня, на острова имаше един мост за разходки. За да се качиш на моста, трябваше да платиш такса — два цента. Такса за хора с обувки. Бедняците като нас минаваха безплатно. И знаеш ли какво? Богаташите не са глупаци. Събуваха си обувките и минаваха, без да платят.

— Е и какво? — попита Хеймат, започнал да губи търпение.

— Какво ли? Дядо ми винаги си плащаше.

— Как? Нали не е имал обувки?

— Затова пък имаше гордост. Като теб и мен. Изчакваше някой да застане пред моста и после го молеше да му преотстъпи обувките си, за да може да плати таксата и да мине на другия бряг без гордостта

му да е накърнена. Разбираш ли за какво говоря, Бю? Гордостта е нещо скъпо. И на двамата ни костваше много.

Сигурно ще попитате: а какво става с децата? Когато Сирил Базингстоук пристигна на острова, където беше Бюпре Хеймат, на Колелото тъкмо се бе разпространила вестта, че ще има евакуация. Имаше я в новините и двамата затворници ги проследиха с интерес. Вероятно като хора, свикнали да живеят със или да предизвикват конфликти. Защото нито един от тях не даваше пукната пара за обществото.

В интерес на истината, бързо започнаха да си омръзнат. Базингстоук често дремеше пред пиезовизора, където вървяха сцени от любимото му Кюрасао и това изглежда вбесяваше Хеймат.

— Какво става? — питаше го той. — Нима ще позволиш на ума ти да ръждясва. Хей, използвай времето си! Научи нещо. Някой език — като мен.

И наистина, всяка година той прибываше към колекцията си по един перфектно научен език и сега вече владееше до съвършенство мандарин, хичиянски, руски, тамилски, старогръцки и още осем други езика.

— И с кого ще разговарям?

— Въпросът не е в това! Не бива да се отпусваме!

— Защо? — попита учудено Базингстоук. Ето как двамата се измъчваха в безцелни разговори. Всеки път, когато чернокожият подхванеше някоя история, генералът знаеше как да я приключи набързо. — Когато бях малко момче...

— Сте били много бедни.

— Да, Хеймат, много бедни. Продавахме сувенири на туристите...

— Но и от това не падаха пари, защото съседите ви също са продавали сувенири.

— Точно така. Но не винаги. Понякога съседските момчета уловяха някоя игуана и се опитваха да я продадат. Никой не искаше да я купи, естествено.

— Е, от време на време някой я купуваше, но по-скоро от съжаление.

— Така де — и тогава проследявахме човека, за да видим къде ще я пусне и пак я улавяхме. За да я продадем още веднъж.

— Или да я изядете.

— И това знаеш. Игуаната е много вкусна, месото ѝ е като пилешко. Нима съм ти разказвал тази история и друг път?

Не беше само скуката. Във всеки от тях имаше по нещо, което дразнеше другия. Базингстоук например намираще за отвратителни сексуалните навици на Хеймат.

— Но защо трябва да им причиняваш болка, Бю? Та те дори не са живи!

— Защото ми доставя удоволствие. А и всички тук са длъжни да изпълняват прищевките ми. Пък и това въобще не е твоя работа. Да не мислиш, че ми е приятно как осмърдяваш целия затвор с гадостите, които приготвяш за ядене?

И така нататък. Накрая Хеймат се опита да поразсее натрупалото се между тях напрежение, като запозна Базингстоук с Пернецки, но руснакът отказа категорично да отвори очи, както и да говори с новопристигналия. Когато излязоха от болничната стая, чернокожият попита:

— Бюпре, защо го прави? Той е в съзнание и ни чува.

— Мисля, че за него това е начин да избяга. А може би смята, че ако продължава да се преструва на заспал, в края на краищата ще го преместят в друга болница, извън затвора, и тогава ще опита отново.

— Няма да го направят.

— Зная — кимна Хеймат и се огледа. — Е, Сирил? Искаш ли двамата днес да поогледаме периметъра?

Базингстоук зарея поглед към лагуната и скрития от мараня хоризонт отвъд нея.

— О, да — кимна след време. — Какви са тези постройки на брега?

— Училище, мисля. Има и малко пристанище, където са прокопали канал към лагуната, за да могат вътре да навлизат корабчета.

— Ах, пристанище, значи, В Кюрасао също имаше пристанище, но беше голямо. Било е построено много отдавна, за да разтоварват на него робите...

— Чувал съм го вече — прекъсна го нервно Хеймат. — Хайде да слезем към брега. Там има бебешка ферма.

— Не обичам такива неща! — сопна се Базингстоук. Но тъй като Хеймат вече бе поел по пътеката, подхвърли след него: — Чакай ме, идвам.

Бибешката ферма бе разположена във външния периметър на затвора, но съвсем близо до вътрешния двор. Въпреки това в нея не се допускаха затворници. Сградата бе заобиколена от поляна с висока, свежа трева, из която пасяха миролюбиво няколко охранени крави.

Хеймат бе приятно изненадан от раздражението, което породил тази пасторална картина в Сирил.

— Какво декаденство! — възмущаваше се чернокожият. — О, защо изгубихме борбата за нашата кауза! Ако бях отвън, на свобода, щях да ги накарам да забравят подобни неща. Бю, двамата с теб щяхме да ги накараме да пицят.

— Правили сме го вече.

— И още трябваше да го правим. Мисълта, че едно човешко дете може да израсне в утробата на крава ме изпълва с безмерно отвращение. Когато бях малък...

— Виж какво, Сирил. Не си ли се замислял, че ако се беше родил жена, идеята за извънтробоно износване на плода нямаше да ти се стори толкова неприятна? Бременността носи своите рискове и страдания.

— Страдания, разбира се! Но защо да не страдат? Ние също страдаме. Когато бях малък аз...

— Зная какъв си бил като малък — прекъсна го рязко Хеймат, но това не спря устрема на Сирил.

Генералът се обърна и си наложи да не слуша познатата до болка история. Денят бе чудесен, в тревата свиреха щурчета, откъм фермата се носеше миризмата на кравешки тор. Между кравите се мяркаха „лаборанти“, които непрестанно проверяваха температурата и условията на живот на техните питомци.

Всъщност, мислеше си Хеймат, подобно износване на човешки ембриони не е чак толкова лошо откритие. Първо, защото отглеждането на деца по принцип бе нещо крайно полезно.

Независимо под каква форма. Вярно, че неговите сексуални стремежи се движеха в друга посока, но за една нормална семейна двойка извънматочното развитие на заченат по естествен път ембрион сигурно бе истинско удобство. Като човек с широки представи Хеймат не затваряше кръгозора си пред нововъведенията на науката. Защо да не го правят? ДНК спиралите вече са се подредили, наследствеността е получила своя нов тласък. Тестото, както се казва е омесено, остава само да се опече в подходяща фурна, нищо, че тя няма да е човешка. Всичко, което принадлежи към рода на гръбначните бозайници, ще свърши същата работа. Кравите например са чудесно откритие.

Във фермата имаше не повече от петнайсетина крави и броят им бе намален, защото населението на острова не бе особено многочислено.

— Отвратителна гледка — продължаваше да се възмуцава Сирил Базингстоук.

— Но защо? — възрази Хеймат. — Те не се друсат, не пушат, не страдат от нито един от недъзите, които са характерни за лошите майки по време на бременност. Знаеш ли, ако бяхме победили, сам щях да се погрижа да бъде въведена тази система.

— Аз пък не — произнесе решително Базингстоук. Двамата си размениха усмивки, като стари гладиатори, зарадвани, че отново ще се бият на финала. Глупак, мислеше си Хеймат, ако бях успял в борбата, ти щеше да си първият, от който да се отърва.

— Бю? Я погледни.

Една от „майките“ изглежда изпитваше известно неудобство. „Лаборантът“ не бе поставил термометъра точно на място, тя потръпна от болка, направи няколко крачки, за да се освободи от него, отново наведе глава и продължи да хрупка трева.

— „То“ не помръдва — кимна невярващо Хеймат.

Базингстоук огледа четиримата или петима „пастири“ в бебешката ферма, после се извърна и потърси с очи затворническите „градинари“. Всички бяха замръзнали на местата си. Дори звукът на вертолетните перки бе утихнал.

— Никой от тях не помръдва, Бю — произнесе Базингстоук. — Мъртви са всичките.

Пасището на бебешката ферма се намираше в непосредствена близост до най-долния край на затворническият двор. Склонът тук бе доста стръмен и Хеймат го погледна с неприязън. Когато си стар, ти си стар и толкоз, въпреки подмяната на тъканите и рекалцификацията на костите.

— Ако се спуснем долу — каза той, — после ще трябва да се изкачваме.

— Защо бе, човек? — учуди се Базингстоук. — Я погледни.

— Това е само крайкотрайно прекъсване на храненето — промърмори Хеймат. — Всеки миг ще го възстановят.

— Да. И тогава тази възможност ще се превърне в безвъзвратно минало.

— Чакай, Сирил. Дори и пазачите да са неподвижни, нали защитните бариери все още са си по местата.

Базингстоук не отговори. Погледна го внимателно, после се наведе, повдигна долния край на мрежата, която ги делеше от пасището, и се пхна под нея.

Хеймат не откъсваше очи от него, като поклащаше недоволно глава. „Тъмничарите“, разбира се, след миг ще са по петите им. Дори и да не е „след миг“, дори да успеят да пресекат пасището, там ги очаква тройно защитеният периметър на външната ограда. В края на краищата, не „тъмничарите“ ги държаха вътре, а останалите автоматизирани електронни защити. Там ги дебнеха три изпитания: болка, парализа и накрая смърт. Не беше кой знае колко трудно да преодолеят първото, донякъде бе възможно да се справят и с второто, но как да постъпят с последната пречка? Базингстоук сигурно просто не знаеше нищо за дебнещата ги опасност. Но Хеймат веднъж вече бе опитвал. Спомняше си добре ужасната, раздираща болка, след която бе изгубил съзнание, за да дойде на себе си върху килийната койка, под охраната на „тъмничаря“.

Какъв глупак е този Базингстоук! Нима си въобразява, че щом „тъмничарите“ са изключени, същото ще важи и за защитата на периметъра?

Докато всички тези мисли минаваха през ума му, Бюпре Хеймат повдигна долния край на оградата, излезе на зелената морава и забърза след Сирил, като пътем изрита един от „лаборантите“, за да провери дали ще има реакция.

Нямаше.

Задъха се, докато застигне Базингстоук в далечния край на фермата. Тук имаше електрическа ограда със слаб ток която бе предназначена да спира кравите, а не затворниците. От храсталаците се подаваха краката на един „градинар“, който изглежда бе изгубил равновесие след прекратяването на енергозахранването и бе паднал там.

— Всичко е замряло, човече — произнесе развълнувано Базингстоук.

— Ти върви напред, Сирил — рече Хеймат и преглътна от напрежение. — Аз ще те довлека обратно, ако те удари.

Базингстоук се засмя.

— О, Бю, какъв герой си ми само! Хайде, ела, ще прескочим заедно!

[1] Фризийски острови — намират се в Северно море и са владение на Холандия, Дания и Германия. Фризите са отделна народност, езикът им спада към германската група на индоевропейските езици. — Б.ред. ↑

[2] Кюрасао — остров в архипелага на Антилските острови, владение на Холандия. — Б.ред. ↑

12. ОБЕДИНЕНАТА СЛУЖБА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА УБИЙЦИТЕ

Едно нещо не бива никога да забравяте и то е, че няма нищо вечно на този свят. Алберт все ми го повтаря. Сигурно го смята за голяма мъдрост.

Е, не е далеч от истината. Дори безкрайното пътуване от Сбръчканата скала до спътника на Обединената служба най-сетне свърши.

Обединената служба за наблюдение на Убийците е разположена на геостационарен спътник, или по-точно това са цели пет спътника, въртящи се един около друг само на десет хиляди километра над Конакри в Африка. По-рано орбиталният комплекс бе разположен над островите Галапагос, но тогава се наричаше Върховният пентагон.

Не гледах натам, когато излязохме на орбита. Зяпах надолу към Земята. Изгревът на слънцето току-що бе подминал Гвинейския залив, но западният бряг на Африка продължаваше да тъне в мрак. Гледката бе истинска наслада за очите. Продължавам да вярвам, че Земята е най-красивата планета на света. Тъкмо усетих колко силна е била носталгията ми по старата родина, когато ме стресна гласът на Еси:

— Всичко са развалили!

Необходими ми бяха няколко милисекунди преди да осъзная, че тя няма предвид Земята.

— Извинявай — рекох. — Не гледах към екрана.

Включих се към външните датчици и „очите“ на кораба станаха мои. Веднага разбрах какво е ядосало Еси.

Освен петте спътника на орбиталния комплекс на Обединената служба, имаше още дузина неопознати обекти, като не броим флотилията от крайцери на Службата, които маневрираха, подготвяйки се за отпор срещу евентуално нападение. Изглежда комплексът се посещаваше често от много и различни хора, чиито совалки сега се носеха из космоса в непосредствена близост до спътниците, но дори

това не бе разгневilo толкова Еси, колкото грамадната, тъмна конструкция отвъд комплекса. Познах го още щом го съгледах.

Някога това е бил главният двигател на междузвезден фотонен платноход. Бях го виждал само веднъж, в часа на неговото величие, малко преди да поеме на историческо пътешествие към една далечна звезда.

— Защо е толкова смачкан? — попитах Хулио Касата. Той ме погледна раздразнено. Говореше едновременно по няколко радиоканала и изглежда причината за раздразнението му не бях аз. Май имаше някакви затруднения с дежурния офицер от Службата.

— Повтарям отново. Говори двойникът на генерал Хулио Касата. Настоявам незабавно да осигурите процедура за скачване... Проклети машини — изсумтя той, но изглежда го казваше на Алберт. Едва тогава се обърна към мен. — За платнохода ли питаш? Нали точно твоят загубен институт го докара тук за някакви научни изследвания. Какво според теб трябваше да направим с платното? Да го свиваме всеки път, когато слънцето заплаши да го извади от орбита... Да, благодаря ви — произнесе той в интеркома и кимна на Алисия Ло да ни скачи с комплекса.

Не беше толкова лесно.

Секцията от орбиталния комплекс, към която ни бяха насочили, наподобяваше консервена кутия, само дето теглото ѝ беше поне четирийсет хиляди тона. От пръв поглед си личеше, че това е командният сателит. За удобство на началството, или по-точно на телесната част от него, секцията се въртеше с по-голяма скорост от останалите. Това обаче само усложняваше задачата на Алисия Ло. Но не попречи корабът ни да се впие като тирбушон в тесния входен тунел на дока. Виртуозно изпълнение за което Алисия заслужаваше по-добра аудитория от мен и Еси. Всъщност, дори ние не я гледахме. Бяхме се заяпали по акулopodobните крайцери от бойната флотилия на Службата, които несъмнено се готвеха за истински военни действия.

— Надявам се да не направят някоя глупост — промърморих загрижено.

— Каквото и да предприемат, все ще е глупаво — поклати глава Еси.

След което вече бяхме на спътника.

За нас с Еси попадането на кораб или сателит се изразяваше във включване комуникационните ни системи към тези на вътрешния терминал, след което можехме да отидем навсякъде, където имаше кабели и дори малко по-далече. На спътник Делта обаче стигнахме точно до шлюзовата камера. Или нямаше комуникационни съоръжения, или — по-вероятно — просто решиха да не ни допускат по-нататък. Дежурният офицер, компютърна програма в облика на млад, представителен лейтенант, произнесе със стегнат, привикнал да дисциплинира глас:

— Дами и господа, генерал Касата може да влезе, но останалите ще изчакате в изолаторното.

Естествено, че ни стана крайно неприятно. Не за това бяхме дошли чак на спътника.

Ако Касата се бе забавил дори за миг, щях да го накарам да ми даде някакво обяснение. Но тъй като нямах подобна възможност, наложи се сам да го търся. Лейтенантът ме изслуша вежливо и предприе съответните действия. В смисъл, че прехвърли проблема на по-висшата инстанция.

По-висшата инстанция се оказа ниска, набита жена на име Мохандан Дар Хавандхи. Когато се появи за първи път, тя замръзна неподвижно с втренчен в нас поглед и аз сметнах, че трябва да е телесна. Оказа се, че такъв е маниерът ѝ на поведение. Разбрахме го още щом отвори уста, за да произнесе едно кратко и непреклонно „не“.

— Но, комендант Хавандхи — не се предаваше Еси. — Този човек тук е Робинет Бродхед.

— Вече го зная — отвърна комендантът.

— В такъв случай сигурно ви е известно, че господин Робинет Бродхед, в качеството си на изпълнителен директор на Фондацията Бродхед, разполага с пълен достъп до всички околоземни орбитални обекти.

— Да, известно ни е. Но в момента на станцията е обявена бойна готовност. Всички мирновременни правила са отменени. Разбира се — добави тя и се усмихна, разкривайки няколко позлатени зъба (колко привързани сме понякога към телесната си обвивка), — не е задължително да прекарате цялото си време в изолаторното.

— Ами — произнесох удовлетворено аз, — в такъв случай, ние...

— Бихте могли да се върнете на своя кораб — добави тя, сякаш въобще не ме бе чула.

Военни! Нима можеш да спориш с тях? Опитрахме се, разбира се. Обяснявахме, че тези техни „мерки за безопасност“ са смешен анахронизъм, че „бойната готовност“ няма никакъв смисъл, когато противникът се намира на петдесет хиляди светлинни години от нас, в кугелблицата. Но жената отсреща само клатеше глава. Опитрахме се да я сплашим с познанствата си с генерали и маршали от висшето ръководство, отговорът беше, че можем да се оплакваме на когото си искаме, веднага след като забраната бъде вдигната. Не уточни кога може да стане това. Тогава взехме да я подпитваме за всички тези бойни кораби, струпани отвън, и както следваше да се очаква, тя ни отрязва с думите, че присъствието им било военна тайна.

Целият този спор отне не повече от няколко хиляди милисекунди, защото Хулио Касата — или по-скоро неговият двойник, се върна почти веднага. За наша изненада на лицето му се четеше нескрито задоволство.

— Моят телесен е на заседание — обясни ни той, — тъй че имам още малко време, преди да се... хм, слея с него. Какво ще правим, докато чакаме? Искате ли да се разходим из Службата?

— Не можем — оплаках се аз и посочих коменданта.

— Разбира се, че можем — възрази той, уверен във властта си. — Комендант Хавандхи, не е необходимо повече да забавлявате нашите гости. Аз лично ще ги ескортирам из базата.

Общата маса на петте спътника, принадлежащи на Обединената служба, сигурно надхвърля двеста хиляди тона, а населението им е приблизително трийсет хиляди души, както телесни, така и съхранени. Два от сателитите са предназначени изцяло за комуникации и обработка на информацията. Там няма нищо интересно за гледане. Гама е истински бункер, натъпкан с какви ли не ужасяващи оръжия за унищожение, включително свръхмощни плазмени бомби и хичиянски тунелокопни машини, преустроени да пробиват отвори в корпусите на звездолети и в стените на крепости. Не очаквахме да ни допуснат там, макар Алберт да разполагаше с изчерпателна информация за цялата налична оръжейна номенклатура. На Алфа са жилищните помещения

и центрове за отдих и възстановяване. Там също нямаше работа — поне засега не се нуждаехме от почивка.

Изглежда съм имал намусен вид, защото веднага щом свалиха пред нас всички защиты, генералът се доближи и ми прошепна:

— Не се сърди на старата дама. На времето, когато тук се помещаваше Върховният пентагон, тя заемаше доста важен пост и сега ѝ е трудно да преглътне понижаването си. — Той погледна часовника си — несъществуващ като моя. — Разполагаме най-малко с десет хиляди милисекунди, а има толкова интересни неща, които трябва да ви покажа — ленивци, куанси, вуду-прасета и какво ли не още. Откъде искате да започнем?

— Нищо не искам да гледам. Не съм дошъл тук да зяпам. Искам да разговарям с хора! Искам да разбера какво всъщност става...

— И след това да се намесиш сам в събитията, нали? — подсказа ми услужливо Касата.

Свих рамене ядосано. За краткото време, когато бяхме задържани в изолаторното, ми се насъбра достатъчно яд срещу цялата тъпа военщина, начело с генерал Касата. На езика ми бяха цял куп солени приказки, но произнесох само:

— Да.

Касата все още се държеше наперено. Изглежда бе забравил, че му предстои среща с неговия телесен първоизточник.

— Продължаваш да създаваш проблеми, така ли, Бродхед? — попита ме грубо той.

— Защото притежавам властта и волята да го правя — отвърнах в същия тон.

Той ме погледна с присвити очи, сетне сви рамене.

— Какво пък, не е моя работа. Тук се разпорежда обединеният щаб. Е, какво предпочитате? Туристическа разходка или да останете в изолаторното?

Двамата с Еси сме посещавали спътниците на Обединената служба и друг път, но в онези времена към представителя на фондацията Бродхед се отнасяха с подобаващо уважение. Алберт също беше тогава с нас, но не и Алисия, и от всички ни сега тя бе най-ентузиизираната.

Излишно е да повтарям, че в действителност ние не „отивахме“ никъде. Просто не беше необходимо. Касата ни прехвърли в комуникационната система на Делта и оттам разгледахме всичко, което според нас си заслужаваше. Генералът се държеше като любезен домакин и дори създаде нещо като офицерски клуб, в който ни поднесе различни избрани напитки. Едната стена на стаята бе всъщност екран, на който течеше представлението.

Алисия се развълнува особено, когато генералът ни предложи да надникнем в гнездото на ленивците. Ленивците са първите разумни извънземни същества, срещнати от представител на нашата раса. Е, не точно срещнати. Почувствани. Докато се ровичкал в една „кушетка на сънищата“, Оди Уолтърс внезапно засякъл техния патетичен, огромен, слабоманеврен платноход.

В същия момент пък ленивците засекали Оди. От тях хичиянците узнали за съществуването на нашата раса и изхвърчали, натъпкани с ентузиазъм, от дупката в центъра на галактиката, където се били скрили.

— Аз пък мислех, че хичиянците са отвлекли кораба на ленивците и са го върнали на неговата родна планета — зачуди се Алисия.

— Така е — кимна Касата. — Но този човек — той кимна към моята скромна персона — на свой ред им го отмъкнал и го докарал тук за по-обстойни изследвания. В неговия собствен институт. Ленивците нямали нищо против. И без това предполагали, че ще пътешестват поне още хиляда години, Платното им все още е на орбита, точно отвъд орбиталния комплекс...

— Видяхме го — обади се Еси. — Изглежда доста раздърпано.

— Така е. Но какво може да се направи. Когато се разпъне, проклетото нещо заема четирийсет хиляди километра площ. Пък и без това повече няма да им потрябва. Искате ли да ги видите, или не искате?

— Как иначе? — полита Алисия Ло, Касата само махна с ръка и се озовахме там.

Ленивците не са красавци. Някои ги оприличават на тропически цветя. Други пък смятат, че наподобяват чудовища от дълбините на океана, надарени с многобройни пипала, но истината е, че не приличат на нищо, което щъка по Земята. Мъжките са значително по-едри от

женските, но това не е единственият им проблем, като се има предвид, че цивилизацията им не познава постижения като женски права например. Засега няма каквато и да било опозиция, тъй като женските ленивци не са надарени с интелект. Животът им е изцяло посветен на раждането. По едно дете на всеки цикъл, а цикълът е с продължителност четири земни месеца. Ако щастливата дама е била посетена от своя мъжкар, отрочето също е от мъжки пол. В обратния случай се ражда женско. Изглежда мъжкарите не са кой знае колко похотливи, защото женските са повече на брой. Много повече. Но и това има своето решение.

От време на време мъжкият си избира някоя по-охранена женска и я изяжда. Човек би си помислил, че на женските това хич не им се нрави. Но все пак не е известно да са постъпвали оплаквания. Няма начин. Женските не умеят да говорят.

Мъжкарите, от друга страна, бърборят непрестанно — или пеят — въобще издават някакви звуци. Освен това са бавни. Крепящото сопрано на диалога между тях едва ли ще надхвърли честота от двайсет или двайсет и пет херца. Така че в действителност не бихте могли да чуете песните.

Имаше няколко десетки същества, мъжки и женски, които се носеха из кишавата вътрешна атмосфера на техния кораб. Един от мъжките екземпляри се бе отделил в малко помещение. Останалите бяха в общия резервоар, заобиколени от цял набор причудливи ленивски инструменти в свободен полет: мебели и апарати, чието предназначение (предполагам) е да направи живота им по-приятен, но единственият начин да различа ленивците от мебелите бе, като ги сравня със снимките на тези странни същества, които бях виждал по-рано.

— Единият се раздвижи! — извика Еси.

И наистина, онзи, който се бе отделил в малкото помещение, бавно протягаше пипала. Ужасно мудно движение, според човешките представи (да не говорим за моите!), но пък според темповете на техния живот това вероятно се равняваше на развълнувано и трескаво ръкомахане. Виждаха се дори вълничките, които тялото му предизвикваше в кишавата субстанция на вътрешната среда.

— Този е един от новите — поясни Касата. — След като приключиха с инструктажа на първоначалния екипаж, докараха

шестима новаци направо от планетата. Само преди няколко седмици.

— А защо са го оставили сам? — попита Алисия Ло.

— Приведен е във високоскоростен режим, за да може да бъде разпитан. Но в това състояние е опасен за околните. Нали знаете, че понякога се мятат? Ако беше в общото помещение, сигурно щеше да им потроши мебелите.

— Предполагам, че не ги държим под постоянно наблюдение във видимия спектър?

— Не, разбира се. Това е томографска картина, защото във видимия спектър няма да можем да различим нищо. Искате ли да чуете как пеят?

Касата явно не очакваше отговор, защото веднага последва странен шум. Това, което чувахме, не бяха ленивците, а машинният превод:

„Гигантски, ослепителни, мехуроподобни зверове, които мачкат, удрят и деформират телата ни, причиняват смърт и нетърпима болка...“

— Това е последната строфа — обясняваше Касата. — Реди я някъде от около половин час. Налага се да им осигуряваме почивки между отделните сеанси. Не издържат дълго във високоскоростния режим, а в обикновения направо е невъзможно да общуваме. Искате ли да ги погледате още малко?

— Генерал Касата — произнесох натъртено аз, — това, което искам, е да поговоря с някой от командването. Още колко време ще ни размотават насам-натам?

Но Еси се намеси като истинска умиротворителка.

— Генералът ще ни информира веднага щом има някакво развитие на събитията, нали, Хулио? Така че не бива излишно да се тревожиш.

„...и на женските...“

Не зная защо, но след като изслушах превода на песента на ленивеца, бях завладян от желанието да сторя нещо лошо на самия себе си.

Бях забравил, че с нас е и Алберт. В един момент той се покашля многозначително и произнесе с авторитетния си глас:

— Генерал Касата, доколкото ми е известно, ленивците не са единствените извънземни същества, които държите тук.

Касата вдигна въпросително вежди.

— Да не говорите за вуду-прасетата?

— Точно така, за вуду-прасетата. А също и за куансите. Институтът е осигурил колонии от двата вида за по-обстойни изследвания. Може ли да ги погледаме?

Ако има нещо по-безинтересно за разглеждане от куансите, това несъмнено са вуду-прасетата, но няма да го разберете, преди да сте опитали.

— О, Хулио — намеси се Алисия Ло. — Ще го направиш, нали?

И той, естествено, отговори, че ще го направи. Само вдигна рамене и сцената отсреща се изгуби. Този път виждахме издълбан в скалите басейн, пълен с мътна зеленикава вода, из която плуваха половин дузина рибоподобни създания, сгрени от оранжева светлина. Имаше и озвучаване, защото в стаята отекнаха множество клаксони, които всъщност бяха гласовете на бърбрещите помежду си куанси.

Тъй като тази картина вече ми беше позната, обърнах й гръб и подпрях лакти на масата. Не че бях гладен, просто нямах търпение да се приключи час по-скоро с всичко тук.

Наложи се да извикам на помощ всичките си резерви от търпение. Давах си сметка, че нищо не може да се направи, докато телесният Касата не се освободи от заседанието и че двойникът му само проявяваше любезност на добронамерен домакин, като се стараеше да ни забавлява. Но небето всеки миг заплашваше да се срути над главите ни и точно сега едва ли бе в най-подходящият момент за туристически обиколки из зоопарка!

Алберт се присъедини към мен, поръча си чаша немска бира и ме погледна съчувствено:

— Май не ти е интересно тук, а, Роб?

— Куансите ми навяват такава скука — отвърнах навъсено.

— Така е, май си губим времето. Всъщност, имам някои интересни новини за теб.

Добрият стар Алберт! Най-после някакво раздвижване.

— Ще ти поръчам още една бира. Хайде, казвай по-бързо!

— Е, не е нещо кой знае какво. Сигурно се досещаш, че продължавам да държа връзка с информационната банка на „Истинска

любов“. Съществуват няколко файла, които според мен биха могли да имат непосредствена връзка с настоящото положение. Нужно ми беше известно време, докато се добера до тях, още повече, че първите няколко хиляди файла не отговаряха на предположенията ми. След това проверих имиграционните регистри за последните месеци.

— Открил си нещо — прекъснах го аз. Нямах търпение да чуя продължението.

— Да, открих. Повечето от децата, които са били евакуирани от Наблюдателното колело, са били преместени долу, на Земята. Според регистрите поне седем от тях се намират понастоящем в района на западнотихоокеанската комуникационна мрежа. Именно от тази мрежа — както вероятно си спомняш — някой е изпратил съобщение към кугелблица.

Втренчих в него изумен поглед.

— Защо им е на няколко човешки деца да търсят връзка с Враговете?

— Не мисля, че те са го направили, макар че тази възможност не може да бъде отхвърлена. Но знаем, че са се намирали на Колелото, когато според наблюдателите там е било засечено нещо необяснимо. Малко след това са ги прехвърлили на Земята. Какво ще кажеш за идеята, че някой от Враговете може да е пътувал с тях?

Усетих как потрепервам.

— Трябва да съобщим на Обединената служба!

— Да, разбира се — кимна Алберт. — Вече го направих. Боя се обаче, че това ще удължи заседанието на генерал Касата.

— Мамка му. И какво да правим сега? Да зяпаме извънземни?

— Струва ми се — рече засмяно Алберт, — че на другите също им омръзна да гледат куанси. Предполагам, че са готови да се прехвърлим на вуду-прасетата.

— И тях съм ги виждал вече!

— Но все някак трябва да се убие времето, нали? — той помисли малко и добави; — Ще ми се да обърнеш внимание на резбарството на вуду-прасетата. Ще видиш, че заслужават особен интерес.

Докато разглеждах вуду-прасетата, не можех да си обясня последните думи на Алберт. Нямахше нищо интересно. Единственото,

което изпитвах, бе чувството на отвращение — като не броим нетърпението. Вуду-прасетата живеят в локви. Никога не съм можел да разбера защо не се дават в собствените си изпражнения, но изглежда дори не им обръщат внимание.

Ей това е, което е породило названието им. Инак не приличат по нищо на земните прасета. По-скоро наподобяват чернокожи мравояди, но са изострени от двете страни — отпред и отзад.

Както вече споменах, средата, която обитават, са собствените им изпражнения. Всъщност, калта не е проста смесица от размекнатата почва и лайна. Прибавете към това дребни гарнитури от гнили плодове, наподобяващи стафиди в кекс, и ще добиете представа за цялостната картина. Тъкмо гарнитурата е резбарството, за което Алберт говори.

Знаех, че Алберт не обича да си хвърля думите на вятъра и затова този път се вгледах внимателно в „произведенията“ на вуду-прасетата. Не виждах нищо интригуващо в тях. Доколкото знаех, в немалко музеи на Земята вече се съдържаша подобни образци. Дори веднъж държах един такъв в ръката си — макар смрадта му да бе почти непоносима. Въпреки че го бяха сварили и лакирали. Дори „резба“ не е най-точният израз за това изделие. Прасетата „изгризват“ произведенията си до нужната форма, защото не разполагат с никакви сечива.

И как иначе, след като мозъкът им е колкото на лалугер... Сигурно щяхме да ги сметнем за животинчета, ако не беше тази тяхна способност да творят произведения на изкуството.

Е, изкуство също е твърде силна дума. „Скулптурните“ им са нещо като кукли, които наподобяват същества с шест крайника, тяло на лъв, глава на горила. Нищо на тяхната планета не изглежда по този начин.

— Е, кое им е особеното? — обърнах се към Алберт.

— Защо според теб прасетата изрязват подобни фигурки?

Останалите от групата решиха да се присъединят към играта.

— Култови предмети — предложи Касата.

— Кукли — бе мнението на Алисия Ло. — Нещо, с което да си играят.

— Пришълци — бе предположението на моята скъпа Еси. Алберт я надари с лъчезарната си усмивка и кимна одобрително.

Както често става между мен и Алберт, нямах представа какво всъщност е намислил. Тъкмо се готвех да изясня нещата, когато Касата неочаквано се надигна.

— Получих съобщение — произнесе той. — Извинете ме.

И изчезна. Заедно с него изчезна и малката столова, в която ни бе поканил и която бе създал сам. Чувахме само някакъв глас. Не беше неговият. Изглежда принадлежеше на преводача на ленивците:

„Колосални бяха те и болезнено горещи, и народът ни започна да се мята, завладян от паника.“

След това отекна гласът на Касата, променен от вълнение:

— Размърдайте се! Всички сте поканени на заседанието на щаба!

Изведнъж пред нас отново се появи генералът, грейнал от щастие, като войник, комуто се е открила възможност да влезе в битка.

— Победа, момчета! Успели са да проследят източника на съобщението до Враговете! В момента изолират целия сектор и скоро ще го заловят!

13. ПЛЕНЕНИТЕ ДЕЦА

Училищната директорка не само бе телесна, но и притежаваше огромен опит в работата си с деца. Опит, който можеше да се изрази с четири повишения и деветнадесет години стаж. На този етап тя вече познаваше добре всички проблеми, които можеха да възникнат при възпитанието на децата, а това приблизително означаваше по едно проблемно дете на срок при хиляда деца под нейно ръководство за година.

Ала в този случай целият натрупан през годините опит се оказа безполезен. Нямаше нищо, на което да се опре.

Когато пристигна в чакалнята на заседателната зала, тя беше задъхана и объркана.

— Но това е невероятно, миличка — бяха думите, с които се обърна към хлипащата Онико. — Как биха могли... да прочетат дневника ти... и защо въобще е трябвало...

Тук думите ѝ се изчерпаха, тя се отпусна в най-близкия фотьойл и поклати глава, неспособна да възприеме случилото се.

— Госпожо? — обади се Кихльо и изчака директорката да го забележи. — Не е само Онико. Аз също си водех дневник и част от него се повтаря в онова послание.

Директорката кимна безпомощно. Сетне на лицето ѝ се изписа мрачна решителност.

— Знаете ли какво? — заяви тя. — Ще се наложи да разкажете всичко на съветниците. И тримата.

— Защо тримата? — подскочи Харолд. — Аз не съм си водил дневник!

— Няма как. И тримата сте забъркани в тази история. Всеки от вас ще разкаже своята версия и после ще отговорите на въпросите на машините. Сигурна съм, че ще намерят какво да ви попитат. От вас искам да казвате само истината. Боя се, че ще се наложи да пропуснете плажното празненство, но ще помоля да ви оставят по нещо от ястията.

Тя се надигна и излезе забързано.

Харолд огледа с каменно изражение двамата си приятели.

— Ах, вие! — произнесе заканително той.

— Съжалявам — изрече тъжно Кихльо.

— Съжалявал! Заради теб ще пропусна плажното празненство!

Слушайте — продължи той с блеснало от поредната идея лице, — ето какво ще ви кажа, Аз ще вляза пръв. След това може би ще ми позволят да се върна на плажа и да потанцувам. След всички неприятности, които ми причинихте, заслужавам поне това. Нали?

Харолд се вмъкна в екзаминаторската будка и двамата останаха сами. Онико цялата трепереше. Кихльо се приближи до нея и постави ръка на рамото ѝ.

— Има още една будка. Искаш ли да влезеш?

Тя поклати глава. Черните ѝ очи блестяха зад пелената от неизтрити сълзи.

— Ти върви, Стернутатор.

Той се поколеба, сетне кимна.

— Хубаво, но ще те изчакам и ти да свършиш. После двамата можем да идем заедно на плажа.

— О, не, моля те, Стернутатор. Върви пръв и не ме чакай. Уморена съм и не съм гладна.

Кихльо я погледна учудено, но после реши, че може да я почака, без да се препират преди това. Независимо дали Онико иска, или не.

— Добре, Онико — промълви той и понечи да влезе в будката.

И тогава в залата настъпи бъркотия.

Първо изгаснаха светлините. Дори екранът, на който се виждаше брегът на морето, бе притъмнял, защото слънцето изчезваше бързо зад хоризонта.

Откъм екзаминаторската будка долетя гневният вик на Харолд:

— Сега пък какво има!

Вратата на будката се разтърси, сетне бавно се плъзна встрани, толкова, колкото през отвора да премине едно момче. Оказа се, че Харолд я бутал с ръка.

— Какво става, бе хора? — попита той. — Тази тъпа програма замлъкна точно по средата на въпроса!

— Сигурно защото спряха тока! — предположи услужливо Кихльо.

— Ама че си глупак! Токът никога не спира!

Кихльо погледна към угасналия стенен екран, към помръкналите светлини в залата и към вратата, която вече не се отваряше при приближаването на посетители.

— Не и този път, Харолд — произнесе той. — Какво ще правим сега?

Без осветление и при спрели асансьори единственият начин да се спуснат долу и да излязат на брега бе, като използват стълбището.

Не особено подходяща идея, като се имаха предвид крехките крака на Онико.

— Няма как! Трябва да слезем на брега! — разпореди се Харолд и Кихльо кимна.

— Не е ли по-добре да минем по пътя?

— О, Божичко, знаеш ли колко ще трябва да обикаляме. Добре, от мен да мине.

В началото им беше трудно да свикнат с вратите, които не се отваряха при тяхното приближаване и трябваше да ги отместват встрани с ръка. Харолд дори си удари носа в една и страшно се ядоса. Кихльо не му обърна внимание, защото беше много притеснен за Онико. Момичето имаше съкрушен вид и сълзите не спираха да се стичат от очите му.

— Моля те, Онико. Не се плаши — успокояваше я Кихльо. — Сигурно е просто авария. Скоро всичко ще се оправи.

— Не плача заради тока — отвърна през сълзи тя. — А заради моя дневник.

— Глупачето ми — усмихна се Кихльо. — Това е само съвпадение. Да не мислиш, че Враговете се интересуват от някакви детски драскулки?

— Точно това мисля!

— Тя е права, Кихльо — намеси се грубовато Харолд. — Не се опитвай да замажеш нещата. Ваша е вината. За всичко!

— И за тока ли? — попита Кихльо. След като не получи отговор, реши да смени темата. Намираха се пред главната сграда. Той посочи надолу по пътя, който използваша колите. — Оттук можем да излезем на брега.

— Но това са няколко километра! — изстена Харолд.

— Хубаво. Ти върви по прекия път, а ние ще тръгнем по шосето.

— О, Господи! — възкликна Харолд, сякаш отново ги бе заловил в страхотно прегрешение. — Добре, няма да се делим. Бас държа, че ще се влачим цяла нощ.

Той се обърна и пое напред с нацупено изражение. Не им говореше, само от време ва време им махаше да ускорят крачка.

Кихльо вървеше отзад и полагаше отчаяни усилия да овладее страховете си. Бяха съвсем сами, свечеряваше се и парчето земя, по което крачеха, всъщност бе остров, зареян сред океана. Някъде по-напред и встрани тъмнееха няколко сгради, за които знаеше, че принадлежат на затворническия комплекс. Бяха им обяснили, че се охраняват старателно и Кихльо започна да си повтаря, че всъщност няма никаква причина да се страхува от каквото и да било.

Въпреки това едва не подскочи от уплаха, когато на пътя им ненадейно се изпречиха двама мъже.

— Ти си хичиянец — произнесе по-дребният с доволна усмивка.

— Разбира се, че е хичиянец — кимна Харолд. Лицето му беше зачервено. — А вие кои сте?

По-възрастният протегна ръка, сякаш за да го потупа по рамото, но пръстите му останаха вкопчени в него.

— Аз съм генерал Бюпре Хеймат — представи се той. — А това е моят колега Сирил Базингетоук. Вие трябва да сте ученици от интерната?

— Да — рече Кихльо. — Името ми е Стернутатор, но другите ми викат Кихльо. — Докато представяше останалите, следвайки принципите на изискания английски етикет, той се опита да прецени какво изразяват лицата на непознатите. Струваше му се, че в поведението им няма нищо заплашително, макар на лицето на чернокожия да се четеше известна загриженост. Когато генералът застана до Онико, той произнесе разтревожено.

— Ей, човече, имахме страшен късмет да се измъкнем. Само да не се забъркаш в някоя от твоите истории.

— В какво да се забъркам? Исках да кажа на младата госпожица колко се радвам да я видя.

— Рано или късно ще възстановят хранването!

— Сирил — произнесе кротко Хеймат, — затваряй си устата!

Очите на черния се присвиха за миг. Той се завъртя неочаквано и сграбчи Кихльо за ръката. Пръстите му бяха яки като на машина.

— Ти си първият хичиянец, когото срещам през живота си — заяви той. — Родителите ти тук ли са?

Харолд избра този момент, за да се намеси.

— Неговите родители са много важни наблюдатели от Колелото — обясни той. — Също както и моите, а тези на О니ко са ужасно богати. Тъй че по-добре не се захващайте с нас.

— Няма, няма — успокои го Хеймат, но продължаваше да го стиска за рамото. — А ти, миличка, си сладка и без богатите си родители — продължи той, обръщайки се към Онико. — Знаете ли, деца, тъкмо слизахме към плажа. Защо не дойдете с нас?

— В никакъв случай! — задърпа се Харолд. — Нямаме намерение да... ооох! — без да го изпуска, старецът го бе зашлевил през лицето с опакото на свободната си ръка.

— Важното е какви намерения имаме ние — произнесе той натъртено. — Е, Сирил, да не се задържаме много на едно място. Тук имаше път, ако не се лъжа. Онико, докато вървим, защо не ни разкажеш точно колко богати са тези твои родители?

Кихльо си мислеше, че колкото и силен да изглежда мъжът, който го държи, вероятно няма да е особено трудно да се измъкне от хватката му и да побегне. Той се зае да преценява всички „за“ и „против“ тази идея, докато Онико разказваше с вдървен глас на генерала за родителите си. Накрая обаче се отказа. Макар и стар, Базингстоук изглеждаше невероятно чевръст за възрастта си и не беше изключено да го накаже жестоко, ако опитът за бягство се провали.

Пък и дори да се измъкне, какво ще стане с Онико? Макар да вървяха сравнително бавно към брега, момичето изпитваше очевидно затруднение да поддържа наложеното темпо. Изключено бе да се присъедини към него, ако побегне. Харолд от друга страна изглежда се бе предал на отчаянието си, защото вървеше със сведена глава и раменете му потреперваха, сякаш хлипаше.

Свърнаха зад един хълм и пред очите им се разкри в цялата си прелест заливът. Само на километър от тях бе импровизираното плажно празненство и гласовете на децата долитаха съвсем ясно.

Кихльо се изпълни със завист. Де да можеше сега да е там долу и да няма никакви притеснения.

Беше тъмно и почти не виждаха къде стъпват. Изведнъж Онико се препъна и сигурно щеше да падне по лице, ако не беше чернокожият. Ръката на Сирил се стрелна с бързината на атакуваща змия, той я улови за блузата и я задържа на крака. Генерал Хеймат се извърна да види какво е предизвикало объркването.

— Ах, младата госпожица изпитва затруднения — въздъхна съчувствено той. — Знаеш ли, Сирил, мисля, че ти можеш да поемеш Харолд, а аз ще отнеса Онико до долу.

Вместо отговор, Базингстоук се пресегна и вдигна момичето на раменете си.

— Момче, ти вземи патериците — нареди той на Кихльо.

Генералът се извърна и го погледна навъсено. Кихльо неволно потрепери. Имаше нещо толкова злоецо и застрашително в атмосферата, която витаеше около тези двама души, че му стана хладно, въпреки топлата тропическа нощ. Навярно Онико също го почувства, защото протегна ръка и посочи надолу.

— О, погледнете морето. Виждат се светлините на Папееетее!

Всички вдигнаха погледи към хоризонта. И наистина, точно отсреща, като златиста огърлица блещукаха светлините на столицата.

— Възстановили са енегозахранването — рече замислено Базингстоук, а Хеймат подхвърли развеселено:

— Ето къде ще отидем!

— Така е, но ако имаме самолет или лодка. И какво ще правим там?

— Сирил, там има летище. Самолети до Окланд, Хонолулу, Лос Анджелис...

— Така е, човече — съгласи се чернокожият. — Но за хора, които могат да си платят билетите. Да не носиш кредитна карта?

— О, Сирил — въздъхна Хеймат, — защо никога не ме слушаш? Тези деца са нашата кредитна карта. Особено — той се усмихна — малката Онико, която е толкова богата. Уверен съм, че ще достави това малко удоволствие на стария човек. Или някое друго...

Базингстоук не бързаше да отговори, но изглежда в главата му се стрелкаха много мисли, защото хватката му стана по-здрава. Кихльо

съжеляваше, че не е в състояние да долови нюансите в разговора между двамата мъже. Накрая чернокожият произнесе:

— Бюпре, не е моя работа какви ги вършиш за собствено удоволствие. Но ако по някакъв начин това попречи на измъкването ни от този проклет остров, може и да стане. И тогава, човече, ще ти видя сметката. — Той направи пауза, сякаш за да остави думите да придобият допълнителна тежест. — А сега, да потърсим някоя лодка.

По брега, естествено, бяха разхвърляни поне десетина лодки. Имаше четири каяка на училищния отбор, както и шест дъски за уиндсърф, освен това съвсем наблизко се полюшваше малка яхта, която никой от тях не знаеше да управлява.

— Няма да успеете — заговори плачливо Харолд. — По-добре ни пуснете. На никого няма да кажем...

Хеймат го погледна мълчаливо. Сетне премести поглед към Сирил Базингстоук.

— Все има нещо, което да ни свърши работа.

Децата се спогледаха уплашено. Знаеха, че е прав.

— Да вървим към вълнолома — предложи чернокожият и закрачи натам, следван от останалите. Излязоха на пристана и огледаха подредените долу моторници.

— Безсмислено е — поклати глава Хеймат. — Няма ток. Никоя от тях няма да тръгне.

Базингстоук вдигна брадичка, сякаш душеше из въздуха.

— Тихо, човече — произнесе той с нетърпящ възражение тон. Над шума на вечерния бриз долетя едва доловимо бръмчене. Той изтича при отсрещния край на кея, където бе закотвена училищната моторница с маховичен двигател.

— Виж, готова е за отплаване. Сигурно са я навивали цял следобед. Качвайте се вътре!

Нямаше начин да се измъкнат. Старият терорист накара момчетата да се качат първи, сетне подаде Онико на Хеймат, който погали многообещаващо косата ѝ, преди да я положи на скамейката. Накрая чернокожият се настани на кърмата и Хеймат вдигна котвата. Моторницата се понесе с равномерно, мъркащо бръмчене към вътрешността на гладката като огледало лагуна.

Хванати за ръце, Кихльо и О니ко изпращаха с уплашени очи стопяващия се зад тях бряг, с потъналите в тъмнина сгради на училището. Докато следваха брега, отдалечени на стотина метра навътре, Кихльо отново бе споходен от мисълта, че трябва да намерят начин да избягат. Колкото и голям да е рискът, по-страшно ще бъде, ако останат в ръцете на тези двамата. Вече не се съмняваше, че им мислят злото и започваше да разбира странната, перверзна привързаност на Хеймат към Онико.

Защо не подсказе на Харолд, че трябва да скочи през борда и да доплува до брега, за да потърси помощ? От тримата той плуваше най-добре.

Но Харолд седеше отзад, притиснат между един от бордовете и големия черен мъж, който въпреки възрастта си изглеждаше достатъчно пъргав, за да му попречи да избяга. Освен това на лицето на момчето се четеше умора и отчаяние. Междувременно чернокожият подхвана тиха песен, докато ловко насочваше носа на моторницата право към изхода на лагуната.

— Знаеш ли какво, Бюпре? — подвикна след време той. — Мисля, че може и да успеем в нашето шантаво начинание. Жалко, че няма начин да разберем за колко още ще стигне енергията на маховика. Току-виж моторчето спряло, преди да стигнем Таити.

— Какво пък — вдигна безгрижно рамене другият. — Тогава ще спуснем децата зад борда — момчетата, защото са кавалери — и ще ги помолим да ритат с крачета, докато доплаваме до острова. — Той отново вдигна ръка и погали с пръсти косата на Онико.

Базингстоук се изкиска. Не изглеждаше никак разтревожен от възможността да останат без енергия на сред океана. За Кихльо по-обезпокоителен бе фактът, че Базингстоук не обръщаше внимание на намеците на Хеймат относно Онико. Той почувства как коремните му мускули неволно се стягат. Да не беше само толкова изтощен! Чувстваше се, сякаш продължително време е дишал силно разреден въздух или е погълнал упойващо лекарство. Като че ли му се бе случило онова, от което всеки хичиянец се пазеше особено внимателно — да забрави някъде своя пашкул и да се лиши от живителната радиация, която той му осигуряваше...

Кихльо изсъска, завладян от уплаха.

Хеймат откъсна влюбен поглед от Онико и втренчи очи в него:

— На теб пък какво ти става?

Но Кихльо не отговори. Сега вече знаеше причината за странната си отпадналост.

Не долавяше никакви сигнали от пашкула!

Хичиянците могат да живеят много дни, дори месец, без постоянния приток на микровълново лъчение от техните пашкули. Това никога не е било проблем на техните родни светове, където околната среда осигурява постоянен поток от микровълни, както хората се нуждаят от слънчевите лъчи, а рибата — от водата. Но само след час или два без радиация липсата ѝ започваше да се усеща. А сега периодът бе много по-дълъг, защото микровълновото излъчване бе преустановено заедно със спирането на тока. Кихльо вече изпитваше на гърба си пагубните му ефекти. С кое от човешките усещания да го сравни? С жаждата? С изтощението? Сигурно така изглежда някой, който се е изгубил в пустинята...

Колко ли още щеше да издържи?

Не след дълго плиткодънната лодка се люшна над пяната на рифа, който затваряше входа на лагуната и продължи все така уверено сред вълните на прибоя.

Вълните не бяха големи, нито страшни, страшна бе мисълта, че се намират в Тихия океан. И че тези вълни идват от много далеч, от повече от пет хиляди километра.

Онико първа не издържа на люшкането, вкопчи се в перилата на борда и повърна задъхано. След кратка и мъчителна вътрешна борба Кихльо последва примера ѝ. Не страдаше заради вестибуларния си апарат — който със сигурност бе устроен далеч по-опростено, отколкото човешкия — но поклащането, умората и страхът, както и неимоверното изтощение на организма му го караха да се чувства ужасно зле.

Хеймат ги гледаше усмихнато от носа на лодката.

— Ах, бедничките дечица! — подметна той. — Обещавам ви веднага след като слезем на брега, да ви накарам да забравите това неприятно пътуване. Лично ще се погрижа!

— Бю, тя е само едно уплашено момиче — изръмжа Базингстоук. — Карай така, Онико — добави той, — ще ти олекне. Когато бях малко

момче — продължи, загледан със замечтан поглед в хоризонта — на острова ни застигаха такива бури, каквито не сте и сънували. И въпреки това трябваше да излизаме за риба, защото иначе нямаше какво да ядем. Бяхме много бедни, баща ми беше стар човек — не на години, а защото бе дишал твърде много отровни газове. Петролни изпарения. Та в лодките ни ставаше много по-добре, отколкото на сушата...

Кихльо опря чело в хладния борд от фибростъкло и усети как главата му се смъква надолу. Не пускаше ръката на О니ко. Знаеше, че трябва да измисли някакъв план, но беше толкова трудно!

— А във водата — продължаваше разказа си Базингстоук — имаше такива големи акули, големи и свирепи, също като тези тук, в Тихия океан...

Акули? Кихльо неволно стисна ръката на Онико. Още една отвратителна черта на планетата на хората, за която бе слушал само разкази. Той отвори подпухналите си очи и ги втренчи в черната вода, но разбира се, наоколо не се виждаше нищо.

— Петдесет години безпощадно изсмукваха нефтените кладенци — продължаваше монолога си Базингстоук, — унищожавайки атмосферата на прекрасния ни остров. Разправяха, че нефтът им бил нужен, за да получават протеин и че тъй щели да се преборят с глада. Ама ние въпреки това пак си гладувахме. Ей това ме накара да хвана пътя на борбата, дето нямаше никаква справедливост...

Справедливост, помисли си Кихльо. Колко странно, един терорист, убиец, да говори за справедливост. Колко човешко.

След около час преминаха от другата страна на пролива и Кихльо бе завладян от необясним прилив на енергия. Надигна се и се огледа. Брегът отсреща грееше от светлини, виждаше се и плаващият масив на Завода за храна ЧОН, който денем и нощем всмукваше кислород и азот от атмосферата, както и водород от водите на пролива и въглерод от неговите дълбини, за да осигурява храна на местното население. Учуди се, че Базингстоук не се притеснява да премине толкова близо до платформата, но сетне си даде сметка, че тя е напълно автоматизирана и едва ли някой ще обърне внимание на малката лодка.

И тогава осъзна още нещо. Светлините на завода грееха, което означаваше, че там има ток. Освен това, от известно време долавяше

приятно затопляне в слабините си, но едва сега си даде сметка за произхода му.

Намираха се извън района на аварията и пашкулът му функционираше отново.

Докато заобикаляха поредния нос, вълните внезапно започнаха да се усилват и лодката взе да се люшка застрашително.

— Внимавай да не ни преобърнеш, стари глупако — озъби се Хеймат на своя другар и Харолд потрепери от ужас при мисълта, че могат да се озоват в черните води на залива. Кихльо също изпитваше страх, но вече беше в състояние да го преодолее. Радиацията на пашкула му действаше като живителен сок след дълго и тежко пътуване, дори като възбуждаща глътка ром след снежна виелица. Още малко и тялото му щеше да възвърне нормалната си способност да реагира.

Той се понадигна и се зае да оглежда брега. Дори предложи помощта си в изгребването на водата от дъното на лодката. За разлика от него двамата старци изглеждаха все по-изтощени, явно нощта и преживелиците оказваха своето влияние. Взеха да спорят как да постъпят, накрая спряха избора си на една крайбрежна къща със свой собствен плаващ док. Доближиха я предпазливо, лодката заора нос в пясъка, слязоха и се събраха отново на дървената веранда отпред. През цялото това време имаше поне дузина възможности да избяга, но Кихльо не бързаше да рискува. Беше забелязал, че каквото и да върши, генералът не изпуска от желязната си хватка Харолд. А това означаваше, че макар и изтощен, старият затворник е нащрек. Не биваше да предприема нищо, преди да се открие възможност да се измъкнат и тримата.

— Трява да бъдем предпазливи, старче — заяви Базингстоук, — Сигурно има алармена инсталация.

Хеймат се засмя.

— Ти дръж момчето — рече той, обърна се и се захвана за работа. Уменията, натрупани през годините надлъгване с охранителните програми в затвора, бяха достатъчни, за да се справи с най-обикновена късна аларма. Само след две минути бяха вътре. Хеймат заключи вратата, отрязвайки единствения им път за бягство. Кихльо почувства съжаление за пропуснатите възможности.

— А сега — всички по корем на пода — нареди Хеймат развеселено. — И да си сложите ръцете на тила. Ако някой мръдне — спукана му е работата. Освен на теб, сладка О니ко.

Децата се отпуснаха уморено на пода, докато старците претърсваха къщата и разменяха кратки реплики. Кихльо изчака работата да ги погълне, сетне се изправи безшумно и доближи пиезовизионния комуникатор. Тъкмо се надвесваше над пулта, когато Базингстоук го забеляза. За няколко секунди се озова до него и го просна с два бързи удара. Кихльо се строполи напред стаята и се заоглежда, премигвайки от изненада.

— Момче, момче — въртеше глава чернокожият. — Какво, по дяволите, беше намислил?

— Трябва да се обадя — обясни Кихльо и се надигна. Изглежда нямаше нищо счупено. Той отново направи крачка към пулта.

Базингстоук се изпречи на пътя му и го сграбчи с ръце. Беше много по-силен, отколкото предполагаше, и след краткотрайна борба хичиянецът се предаде.

— Ще правиш само това, което ние ти казваме — произнесе той троснато. — Нищо друго! Ще седиш кротко и... ей, Хеймат! Наглеждай момичето!

Онико също се беше надигнала и приближаваше с неуверена крачка комуникатора. На лицето ѝ бе застинало решително изражение.

Хеймат дотича и я прегърна през рамо.

— Какво ви става на вас двамата? Ако си мислите, че се шегуваме, грешите. Дали да не скършим вратлето на извънземния, та другите да се поуспирят малко, а, братле?

— Достатъчно е да ги завържем, Бюпре — възрази спокойно Базингстоук. После обаче забеляза, че ръката на Хеймат се спуска към талията на девойката и добави уморено. — О, стига вече, бе човек! По-късно ще имаш достатъчно време за тия неща.

Къщата на брега се оказа истинска съкровищница за старите терористи. Имаше предостатъчно храна, електричество, дори оръжия — пружинен харпун за подводен лов на акули и мъничък, но зловещ на вид парализиращ пистолет, пригоден за улов на дребни риби в плитчините и за зашеметяване на по-едрите, ако почнат много да се

мятат на дъното на лодката. Кихльо разглеждаше с откровен ужас оръжията. Тези противни устройства за убиване! Типично човешки изобретения!

След като похапнаха, старците милостиво развързаха О니ко и ѝ позволиха да нахрани двете момчета. Кихльо още не можеше да осъзнае странното и упорито желание, което го бе накарало одеде да се стреми към комуникатора. Кого искаше да повика? Полицията? Да, може би, но кой знае защо му се струваше, че не точно такава бе тогава идеята му.

Когато всички се нахраниха и на децата бе позволено един по един да посетят тоалетната, Хеймат приклепна до тях и прегърна галовно през раменете Онико. Момичето потръпна, но не посмя да го погледне.

— Хеймат, човече — въздъхна Сирил Базиагстоук, — остави я...

Генералът го погледна учудено.

— Че какво толкова съм ѝ направил? — попита той, прокарвайки длан по нейната дълга, лъскава коса. — Похапнахме добре. Намираме се в чудесна, уютна къщичка. Имаме право, струва ми се, да си отдохнем и да се порадваме на компанията си.

— Да, но все още сме на остров, зареян сред Тихия океан. Не сме в безопасност, докато не го напуснем. Рано или късно хората, на които принадлежи тази къща, ще се приберат или някой съсед ще забележи светлините и ще намине насам. И тогава какво ще правим?

Хеймат махна с ръка, изправи се и взе да се разхожда бавно из стаята.

— Чака ни дълга нощ, а сигурно до сутринта няма да има полети — посочи той.

— Утрото не е чак толкова далече — възрази Базингстоук. — Освен това разполагаме с моторница. Ако я оставим на пристана, ще я забележат и ще се досетят, че сме наблизо. Бю, мисля, че двамата с теб трябва да се върнем долу и да я насочим обратно към морето, преди да се е разсъмнало.

— Така ли? Но защо двамата, Сирил?

Двамата мъже се гледаха с нетрепващи очи и Кихльо долови нарастващото напрежение между тях.

Хеймат продължи, като произнасяше думите бавно и внимателно обмисляше изреченията.

— Чакай да ти кажа какво си намислил, стари приятелю, Мислиш си, че ще е много по-трудно двама души да се промъкнат незабелязано на борда на самолета, отколкото само един. Освен това, сигурно ти е минало през ума, че ако аз и тези млади хора по някакъв начин ритнем петалата и труповете ни останат в тази къща, доста дълго време никой няма да го узнае.

— О, Бюпре, да ти се чуди човек на въображението.

— Аха — захили се Хеймат. — Такива мисли ми минават на мен. Нищо чудно вече да ти е хрумнал някакъв план, който да навежда на мисълта, че и ти си загинал заедно с нас, но трупът ти е изчезнал. За да спрат да те търсят. Защо иначе ще ме караш да бутаме онази лодка? Е, познах ли какво си намислил?

— В най-общи линии — усмихна се Базингстоук. — Какви ли не хрумвания спохождат човек, когато е натясно. Но от идеите до делата има доста път.

— Понякога не е чак толкова много — каза Хеймат усмихнато, изправи се и вдигна пред себе си заредения харпун.

Онико изпищя и се строполи върху Кихльо. Базингстоук извъртя глава към тях, сетне погледна отново към Хеймат.

— Слушай, Бю — подхвърли той, — не ставай глупак. Сигурно вече ни търсят, но все още смятат, че сме на Мороа. Да се отървем от лодката, да си намерим транспорт и да изчезваме оттук, преди да са разбрали къде сме!

Хеймат го разглеждаше внимателно, почесвайки се замислено по брадичката. Той не отговори.

— Освен това — добави Базингстоук, — никой нормален човек не би оставил заредено оръжие, когато напуска къщата. Защо смяташ, че това в ръцете ти прави изключение?

Хеймат кимна, наведе харпуна надолу и щракна със затвора. За миг надникна в магазина, после пусна пружината и вдигна глава, без да променя изражението си.

— Сега вече знам дали е зареден — произнесе той. — Но ти не знаеш.

— И зареден ли е? — попита с любезен тон Базингстоук. — О, хайде да спрем този безсмислен разговор. Отиваме и двамата за лодката, а децата ще останат тук. Нищо няма да им се случи. После се

върщаме и намираме начин да се измъкнем от острова. А докато дойде време за самолета, можеш да се забавляваш както ти се прииска.

Генерал Хеймат пое задачата по завързването им и очевидно си разбираше от работата. След като приключи, двамата стари терористи излязоха и Кихльо веднага направи опит да се освободи. След няколко минутни усилия започна да си мисли, че надеждите му са били напразни. На всичко отгоре Харолд отново започна да хленчи.

— Какво ти става бе, глупчо? Толкова си хърбав, че досега трябваше да си се измъкнал от въжетата...

Той млъкна, защото затворниците отново бяха на вратата. Веднага щом като влязоха, те се приближиха до комуникационния пулт на пиезовизора. Не представляваше особена трудност да се свържат с чиновника от летището. Отсреща се показва красива полинезийка със саронг и закичени в косата цветя. Усмихна им се толкова дружелюбно, че Кихльо, който наблюдаваше всичко отзад, за миг я взе за истинска и дори щеше да извика за помощ. После обаче се досети, че е само симулация, и то доста примитивна.

— Искам да видя списъка на всички полети на разстояние повече от две хиляди километра, от този момент до утре следобед — нареди Хеймат.

— Oui, m'sieur^[1] — момичето се усмихна и изчезна. На екрана се появи списък:

УЕ 495	Хонолулу	06:40
ЯЕ 350	Токио	08:00
ЕФ 781	Лос Анджелис	09:30
НЗ 263	Окланд	11:10
КЮ 819	Сидни	11:40
ЮТ 311	Сан Франциско	12:00

— Искам този за Лос Анджелис — посочи с пръст Хеймат.

Базингстоук въздъхна.

— Така и предполагам, Бюпре. И аз съм на същото мнение.

Хеймат не изглеждаше особено доволен от чутото.

— Ти можеш да вземеш полета до Сан Франциско. Само няколко часа по-късно е, а и ще е добре, ако не се качваме на един и същ самолет. Или избери Хонолулу, Токио...

— Не желая да се прехвърлям от един остров на друг, нито пък на място, където не говоря езика. Ще се кача с теб на самолета за Лос Анджелис.

Хеймат поклати глава и се предаде.

— Хубаво. Ще се разделим в Лос Анджелис. Две резервации, моля.

Момичето се появи отново.

— Господа?

— Искаме две резервации за полета на „Ер Франс“ тази сутрин. Господин Смит и господин Дж. Джоунс.

— Първа класа или туристически?

— О, разбира се, първа класа. А, момент. Нашата мила племенница ще бъде така добра да ви съобщи номера на кредитната си карта. — Той се завъртя и махна на Базингстоук да доведе момичето. — Онико, скъпа, би ли казала на тази любезна програма кой ти е номерът?

Кихльо почувства, че дъхът му секва. Дали О니ко няма да извика за помощ? Но не. Момичето произнесе с ясен глас шифъра и номера на своята карта, след това поднесе палец към екрана, за да удостовери, че е нейна. С това се приключи. Всички проблеми бяха разрешени. Полинезийката потвърди резервациите и накрая попита желаят ли да им запази билети за по-нататъшен полет от Лос Анджелис.

— О, не, няма нужда — отвърна Базингстоук и изключи връзката.

— Чакай малко — намеси се Хеймат. — Закъде бързаш? Сам знаеш, че искаме да продължим и след Лос Анджелис.

— Но не с нейната кредитна карта. Прекалено е рисковано. Като стигнем там, ще търсим друг начин.

Хеймат се завъртя и го погледна навъсено.

— Позволяваш си твърде много, Сирил. Забрави ли, че харпунът още е у мен? — После изкрещя неочаквано: — Но какво прави тя?

Спри я, Сирил!

Онико отново бе протегнала ръце към пулта. Базингстоук я дръпна встрани.

— О, стига, малката. Започваш да прекаляваш.

Но Онико не откъсваше поглед от пулта.

— Вържи я — нареди Хеймат и Кихльо наблюдаваше разтревожено, докато Базингстоук омотаваше въжето около тъничките ръце на момичето. Тя се отпусна веднага щом усети, че е безпомощна. Главата ѝ се подпря на гърдите на Кихльо.

— Трябваше да го направя — прошепна му тя.

— Но защо? Те скоро ще си идат.

Тя го погледна мълчаливо. В очите ѝ се четеше безнадеждно отчаяние.

— Не толкова скоро.

Колко странни са хората. Когато нямат какво да правят, започват да се карат помежду си. Този път спорът бе кой пръв да иде в другата стая да поспи. Хеймат настояваше да е Сирил.

— Хайде, приятелю, нямаме друга работа. Защо не идеш пръв? Аз ще остана да забавлявам нашите гости.

— Ако вземеш да забавляваш малката по начина, по който предполагам, най-вероятно да не изкара до сутринта.

Хеймат поклати натъжено глава.

— Размекнал си се с възрастта. Какво те интересува как смятам да постъпя с малката хубавица?

— А ти с възрастта си оглупял! Навън е пълно с малки момичета. Достатъчно е да се измъкнем от този проклет остров и ще можеш да правиш с тях каквото ти скимне. Но тази тук ни трябва заради кредитната ѝ карта. Как според теб ще плаща сметките, ако умре?

— Какви сметки? Нали вече платихме билетите за самолета?

— И как ще стигнем до летището? Пеша?

Хеймат го погледна замислено, после лицето му помрачня.

— Май този път си прав — призна с неохота. Изведнъж му хрумна нова идея. — Хайде да си поръчаме лимузина и докато пристигне, ще имаме време да се позабавляваме!

Двамата старци продължиха да се надлъгват още известно време, но Кихльо и О니ко вече бяха заспали, напълно изтощени от преживяното. Когато хичиянецът отново се пробуди, спорът бе стигнал далеч по-гореща точка.

— Какво му става на проклетото нещо? — крещеше отчаяно Базингстоук.

— Ти си го развалил, стари глупако — нареждаше Хеймат. — Мръдни се! Аз ще опитам.

— Опитвай колкото щеш — изръмжа Базингстоук. — Няма да проработи — той блъсна с юмрук пулта на комуникатора.

— Чакай, чакай — вдигна ръка Хеймат. — Да не го повредиш!

— Нищо не съм му направил. Просто го изключих. А сега не иска да заработи.

Кихльо почувства, че отново се изпълва с надежда. Ако комуникаторът наистина е развален, тогава двамата ще трябва да вървят пеша до летището. Сигурно ще тръгнат веднага, за да могат да стигнат навреме. И без това небето зад прозореца вече просветляваше.

Няма как да вземат децата със себе си, само ще им пречат. Може би...

В този момент той забеляза, че екранът на пиезовизора се озарява в светлина. По някакъв начин комуникаторът бе проработил отново. Базингстоук също го видя и размаха ръце.

— Хайда стига сме спорили. Всичко е наред, Бю. Виж, комуникаторът се включи.

Така беше.

Но лицето, което се показва на екрана, не принадлежеше на красивата полинезийка с цветя в косата. Беше мъжко лице, на човек с неопределена възраст, който им се усмихваше приятелски. Кихльо не го познаваше. Повечето човешки лица си приличаха.

От друга страна Сирил Базингстоук и Бюпре Хеймат изглежда познаваха отлично това лице.

— Робинет Бродхед! — възкликнаха двамата в един глас, — Какво, по дяволите, прави тук този кучи син?

Еси, която наблюдаваше тази сцена от гигабитовото пространство, се закиска доволно.

— Робин, изглежда си доста популярен — отбеляза тя. — Дори злите терористи те разпознаха веднага.

— Нищо чудно, госпожо Бродхед — обясни Алберт. — Генерал Хеймат е правил поне два неуспешни опита да премахне Робин. Вероятно всеки терорист на Земята би последвал примера му, ако му се удадеше подобна възможност.

— Робин, не им давай друга възможност — замоли го Еси, — Каквото и да смяташ да предприемеш, бъди внимателен! Тези хора са крайно опасни!

[1] Да, господине (фр.). — Б.ред. ↑

14. БЕЗ БИЛЕТ

Сега му е времето да се върнем малко назад. Когато съобщението за пратеното до кугелбица послание достигнало спътника на Обединената служба, там незабавно се захванали за работа. Програми и хора в гигабитово пространство проследили източника на сигнала и го засекли на един остров в Тихия океан, на име Мороа. После ударили спирачки, защото следващото решение трябвало да се вземе от телесни. В края на краищата изгубили безкрайно много милисекунди, докато изпратят заповед да бъде изолиран споменатият остров. За целта просто изключили всички електромагнитни източници на малката суша. Мороа бил поставен под карантина. Пътят на бъдещите съобщения бил прекъснат.

Ако питате мен, точно така е трябвало да постъпят. Но това непоносимо телесно туткане! Всяка следваща стъпка им е отнемала векове! Ами споровете, необходимостта всеки един от „отговорните фактори“ да бъде убеден, че трябва да се действа точно по този начин!

Та още в самото начало е било повече от ясно, че Враговете са проникнали нелегално на Земята. Двамата с Алберт преровихме всички данни и след неколкостотни милисекунди вече го смятахме за неоспорим факт. Тези „фалшиви тревоги“ на Колелото въобще не са били фалшиви. Опитвахме се да го обясним на телесните, губейки нови скъпоценни „столетия“.

— Защо сте толкова сигурни? — противеше се генерал Халверсен и тогава вече не издържах и изкрещях:

— Знаем го и толкоз!

Алберт реши, че е време да се намеси и добави с внушаваш доверие тон:

— Прав сте, генерале, не разполагаме с абсолютни доказателства. Но науката винаги се гради на аксиоми, тя е по-скоро верига от вероятности, а в този случай степента на вероятност е доста висока. Повярвайте ми, едва ли някога е имало по-близка до действителността хипотеза.

Представяте ли си какви разговори водехме? Сетне трябваше да ги убедим в нещо далеч по-невероятно. Че Враговете са открили хора, които да работят за тях. В началото никой от Службата не искаше да повярва, че човешко същество, жител на Земята, колкото и злонамерено да е, би се съгласило доброволно да служи на вражеска кауза — при това враждебна на целия органичен живот във вселената. Нужна ни беше едва ли не цяла вечност, за да ги накараме да разберат, че не става въпрос за доброволно сътрудничество. И какво, според нас, попитаха ни, означавало това? Ами, не знаем със сигурност, отговорихме, известен е само фактът, че съобщението е било на английски, макар излъчено с много висока скорост, което несъмнено говори, че в съставянето му е взело участие човешко същество. Затова пък съдържанието на съобщението подкрепяше тезата, че е замислено и предназначено за Враговете.

— Ако бяхте разузнавач, пратен на Земята, как щяхте да постъпите? — разсъждаваше на глас Алберт. — Първата ви задача ще е да узнаете колкото се може повече за нашата цивилизация, за хичиянците и всички останали — с какви технически и военни средства разполагаме и къде се намират, накратко всичко, което може да се окаже от полза при предстоящия конфликт. Точно това се съдържа и в съобщението, генерали. Няма никаво съмнение.

Споровете в реално време не отнемат милисекунди. Те изяждат минути, минутите се превръщат в часове, защото телесните генерали не могат да прекарват цялото си време с нас. Нали от тях се иска да действат. Да се погрижат за реда на Мороа и да изпратят други телесни там, които да се справят с проблема на място.

На Нанду и Оаху вече се подготвяха самолети с парашутисти, които да се спуснат на Мороа. Истински храбреци, какъвто аз не съм бил никога. Скоро след това самолетите излетяха, достигнаха острова и войниците започнаха да скачат в тъмнината, приземявайки се по склоновете на планината, в тихите води на лагуната, а няколко късметлии — върху торфените полета или на плажната ивица. Задачата им беше да арестуват всички, които срещнат, и когато приключат, да пратят сигнал с отразително огледалце до прелитация в небето спътник, за да бъде възстановено нормалното енергозахранване на острова.

Представяте ли си колко време отне това? И колко усилия! Двеста войници с парашути над острова. Близо седемдесет от тях със счупени глави, крака и ръце след нощния скок. Истинско чудо е, че нямаше загинали в онази нощ.

Докато операцията следваше своя муден ход, двамата с Алберт не стояхме със скръстени ръце. Заради прекъсването на тока не можехме да се сдобием с никакви сведения за обстановката на острова. Наложихме се да реконструираме информация, получена от други източници. Така и направихме. Ровичкахме се навсякъде, извличахме, преобръщяхме наопаки и търсехме... търсехме дори най-малката следа за присъствието на Врагове...

И имената на О니ко, Кихльо и Харолд изплуваха от файловете.

Веднага след като разбрахме кои са те, нещата започнаха да се подреждат. Кой друг е бил на Колелото по време на последната „фалшива тревога“?

Обяснихме всичко това на телесните глави и те се съгласиха, че е важно. Но какво от това, след като не разполагаха с никакви средства за връзка с парашутистите, за да им предадат върху какво трябва да съсредоточат усилията си. Все пак ни осигуриха записите от постоянното наблюдение на острова и ние видяхме от пристанището му да се отделя една малка маховична моторница и да се насочва към пролива. За съжаление, когато се натъкнахме на този запис, той вече не беше меродавен. Все пак разполагахме със следа. Видяхме как трите деца слизат от лодката и се отправят към една крайбрежна вила, принадлежаща на господин и госпожа Хенри Бекерел, които в момента бяха на туристическа обиколка на планетата Пегис. А когато предприехме и следващата стъпка — да държим под наблюдение всички съобщения, изпращани и приемани от къщата, успяхме без особено затруднение да идентифицираме двамата стари нехранимайковци, които бяха в лодката с децата.

След това изкарахме отново записите и се захем да ги преглеждаме.

— А-ха — подскочи в един момент Алберт. — Я погледнете децата.

— Две от тях носят пашкули — отбеляза Хулио Касата секунда преди мен.

— Точно така — засмя се Алберт. — Какво по-добро скривалище за енергийно създание като Враговете, от пашкула?

— Но как е възможно?

— Може и да е трудно, но не е невъзможно, Робин — рече замислено Алберт, докато пуфкаше с лулата си. — Вероятно са привикнали към подобни системи за съхраняване. Нима ги мислиш за по-глупави от нас и хичиянците? Във всеки случай, поне засега не разполагаме с по-добро обяснение. Враговете са в онези пашкули.

— А пашкулите са на децата — добави Еси. — Които са заложници на двама убийци. Робин! Каквото и да предприемеш, искам да съм сигурна, че децата няма да пострадат!

— Но, разбира се, скъпа моя — отвърнах, като същевременно се чудех как да постъпя. Сведенията за Базингстоук и Хеймат не бяха никак успокояващи, дори ако забравим широко известната перверзна привързаност на генерала към малки момичета. — Първото, което трябва да поискаме от Службата, е незабавно да изолират къщата. В никакъв случай не бива да допускаме попадането на Враговете в гигабитовото пространство.

— Имали са достатъчно време, за да се прехвърлят — посочи Алберт.

— Но вероятно още не са. Може би не могат да напускат пашкулите или смятат, че не е необходимо? — Поклатих глава. — Алберт, проблемът ти е, че си програма и не знаеш как разсъждават съществата от природата. Ако бях един от Враговете, сигурно щях да си потърся скрито местенце, откъдето да наблюдавам всичко.

Алберт въздъхна и завъртя очи към тавана.

— Какво можеш да знаеш ти за природата на едно енергийно същество?

— Хубаво де, и да греша, нищо няма да загубим. Важното е първо да им отрежем пътя.

— Ох — въздъхна той. — Вече информирах Службата. От няколко хиляди милисекунди целият бряг и районът наоколо са напълно изолирани.

— Е, тогава ще им се обадя.

Но първо трябваше да се свържа със Службата и да ги убедя, че аз съм най-подходящата личност за преговори с терористите.

— Добре — склони накрая двойникът на Касата. — Съгласен съм. Все някой трябва да го направи, но защо да си точно ти, Бродхед? Ти си цивилен.

Не издържах и се развиках:

— Слушай какво, глупако...

Но Алберт ме спря с ръка.

— Генерал Касата, ситуацията в къщата лесно може да излезе от контрол. Не можем да чакаме, докато там пристигне телесен и поеме преговорите.

— Разбира се, че не можем да чакаме, но това не означава, че човекът, който ни е нужен, е Бродхед.

— Така ли? — учуди се Алберт. — Кой тогава? Все трябва да е някой запознат с обстановката. Някой от присъстващите, не смятате ли?

— Не е задължително — инатеше се Касата, но Алберт не беше от тези, които се предават лесно.

— Аз пък мисля, че е задължително. Защото сега всяка секунда е ценна. Въпросът, както разбирам, опира до конкретната кандидатура. Моята отпада, защото съм програма.

— Аз също не искам! — намеси се Еси.

— А вие, генерале — продължи невъзмутимо Алберт, — просто не сте достатъчно подготвен за подобна задача. Следователно, боя се, че остава само Робинет.

Боял се, видите ли!

Касата се предаде.

— Но да не участва лично — разпореди се той. — Нека е нещо, което можем да прежалим. И без повече възражения!

Така че не точно „аз“ се усмихвах на терористите и децата, а моят двойник, с който поддържах тесен и постоянно следен от Службата контакт. Нямахме друг избор, защото иначе не беше възможно да узнаем какво става там.

И тъй, стигнахме до мига, когато се облецих от екрана на пиезовизора на двете стари чудовища и произнесох — по-скоро, направи го моят двойник:

— Генерал Хеймат, господин Базингстоук, отново сте разкрити. Не предприемайте нищо, заради което може да съжालявате. Ще ви пуснем на свобода — стига да се съгласите да ни съдействате — при определени обстоятелства. Да започнем с това, че трябва незабавно да развържете децата.

Същевременно се оплаквах на Еси:

— Но това отнема толкова време!

— Няма друг начин, скъпи Робин — успокояваше ме тя, а Алберт както винаги добави:

— Отваряй си очите. Хеймат е известен с непреклонното си поведение и е склонен към насилие, а Базингстоук е прочут хитрец. Следи ги внимателно.

— Нима имам друг избор? — въздъхнах. Те бяха телесни, а аз бях „аз“. Докато двойникът ми произнасяше необичайно дългата си реч (шест хиляди милисекунди, представяте ли си!) — аз наблюдавах присъстващите и се запознавах с обстановката. И всичко това отнемаше цели епохи. Виждате ли, пиезовизионният канал е предназначен за телесни, никой не е смятал, че ще бъде използван от съхранени като мен. Можех да проследявам с поглед лъча, който очертава картината върху кинескопа, в очакване да я зърна в нейната цялост, преди да започне изрисуването на следващата. Със звука беше същото. Честотата на човешкия говор, да речем на звука „а“, е около 440 херца. В резултат това, което чувах беше тик... тик... тик... от звуци с интервали от по няколко милисекунди между тях. Налагаше се да запомням амплитудата на всеки звук и дължината па интервалите, да ги идентифицирам като честоти и да ги подреждам в звукови спектрограми, след това да ги превръщам в гласни и съгласни и накрая да сглобявам думите. Каква невероятно досадна задача. Бога ми!

И на всичко отгоре трябваше да бързам! Никой не можеше да предположи какво ще предприемат в следващия миг Враговете, при това трябваше да се съобразявам и с двамата терористи. Невменяемият старчок Хеймат, който два пъти бе правил опит да ме убие. Много ми се щеше да го попитам защо ми има зъб. Ами децата? Искаше ми се да ги махна оттам, да сложа край на мъките, на които без никакво съмнение бяха подложени.

Целият този фонтан от чувства накрая изригна в мен и без да дочакам отговора на Хеймат и Базингстоук, докато двамата все още ме

гледаха, зяпнали от почуда, аз се свързах двойника и се обърнах към децата:

— О니ко, Кихльо, Харолд, искам да знаете, че вече сте в безопасност. Тези двамата няма да ви сторят нищо.

Бяхме седнали пред пулта в пилотската кабина на „Истинска любов“, откъдето напрегнато следяхме развоя на събитията. Алберт извади лулата от устата си, пусна облаче дим и ме посочи намръщено с мундщука.

— Робин, не мога да те виня за постъпката ти — произнесе дрезгаво той, — но моля те не забравяй, че сега Враговете са от първостепенна важност.

Нямах възможност да му отговоря. Еси ме изпревари и произнесе плачливо:

— Алберт! Ти си само машина и нищо повече! Тези нещастни деца са изплашени до смърт!

— Но той е прав — възрази Касата. — Нищо няма да им се случи. Местната полиция вече е осведомена...

— И кога ще пристигне? — настояваше Еси. Риторичен въпрос, чийто отговор вече знаехме. — След един милион милисекунди, нали? Давате ли си сметка колко много неща могат да се случат за това време? Дори при телесните?

Моят двойник тъкмо довършваше думата „б... е... з... о... п... а... с... н... о... с... т“, тъй че разполагах с предостатъчно време за спорове.

— Какво според теб ще предприеме Хеймат? — обърнах се към Алберт.

— Той има пистолет. Логично е да допуснем, че ще използва Онико за заложница.

— Това не е проблем — заяви Касата.

— О, не, Хулио! — подскочих аз. — Ако си въобразяваш, че можете да нахлуете вътре, размахвайки оръжие, бъдете сигурни, че някой невинен ще пострада.

— Ще пострадат само тези, които го заслужават.

Алберт се покашля многозначително.

— Генерале, никой не подлага на съмнение точността на вашите оръжия. Съществува обаче и ефектът на Фарадеевата клетка^[1]. Не забравяйте, че тази част от пространството е напълно изолирана — с изключение на тесния канал, по който господин Бордхед държи връзка със своя двойник. Ако нарушите целостта на изолацията, какво ще стане с Враговете?

Касата го погледна объркано. За миг всички бяхме забравили за присъствието на Враговете! Та в сравнение с тях и техните възможности Хеймат и Базингстоук бяха направо аматьори! Може да са претрепали трийсет-четирийсет души, да са взривили няколко самолета и магазина, но нима това би могло да се сравнява със същества, принадлежащи към една раса, която е унищожила няколко цивилизации, цели планети и системи? Дори най-страшният земен терорист би изглеждал невинен младенец, изправен пред онова, на което бяха способни Враговете — не само тези двамата, но дори Хитлер, Чингиз хан и Ашурбанипал^[2].

Моят двойник най-сетне довърши изречението. Сирил Базингстоук отвори уста да каже нещо. Виждах ясно лицето му през очите на моя двойник — на него бе изписано изумление, любопитство и дори уважение. От онзи вид уважение, което един гладиатор изпитва към друг, докато са на арената. Той признава превъзходството на по-добре въоръжения си противник, но е готов да се възползва и от най-малката възможност, за да го победи.

Измерено с бавно местещите се часовникови стрелки на телесните, дори това, което се случи в стаята, сякаш протече светкавично. Двамата старци-негодници бяха далеч от най-добрите си години, но в телата им имаше достатъчно подновени части, а злите стари мозъци все още бяха готови на изненади.

— Бюпре! — прошепна Базингстоук. — Прикривай момичето!

Той самият се хвърли към масата, където бе оставен зареденият харпун.

Аз извиках от екрана:

— Спрете! Все още можем да се договорим!

Хеймат, обвинил с ръка нежната шия на Онико и опрял парализиращия пистолет в слепоочието ѝ, отвърна с тържествуващо

ръмжене:

— Ще се договорим и още как! Искаш ли да чуеш условията ни? Свобода! Пълна свобода, транспорт до планета по наш избор и... и по милион долара за всеки!

— И още оръжия, човече — добави Сирил Базингстоук прагматично. Той очевидно бе по-умният от двамата и заслужаваше повече внимание. От появата ми на екрана бяха изминали не повече от десет секунди, а пипето на стареца вече сечеше като бръснач.

— Гарантирам свободата и на двама ви — отвърнах. — Което означава, че ще ви пуснат от затвора и ще ви преместят на която пожелаете планета, стига да не е Земята или Пегис. Някоя, на която да сте си само двамата. — Звучеше достатъчно привлекателно. Дори имах предвид конкретна планета, намираща се в ядрото, където можеха да правят каквото си искат. Още повече, че след като попаднеш в ядрото, щяха да го правят четирийсет хиляди пъти по-бавно, отколко на Земята.

— А, не! — завъртя глава Хеймат, — Ние избираме планетата! И да не забравите за парите!

— Аз ще ви осигуря парите. По милион на всеки, с тях можете да си закупите достатъчно програми, които да ви правят компания. Помислете добре, момчета. Знаете, че не можем да ви оставим на свобода сред обикновените хора. Току-виж пак започнете да убивате. — Видях, че Хеймат присвива очи, доловил някакъв шум от съседната стая, и заговорих по-припряно: — Нямате друг избор, защото ако започнете да се инатите, накрая ще свършите в гроба. Вижте какво имам за вас — рекох аз и показах на екрана няколко образци на орбитални лъчеви оръжия.

Погледнах ги. Отне им секунда или две, за да огледат примамливо въртящите се изображения (но повече от хиляда милисекунди!) и това ми бе достатъчно. Защото Алберт бе открил по моя поръка още нещо, което се намираше в онази къща. Вратата се отвори и вътре влезе механичният помощник. Излишно е да уточнявам, че механичният прислужник не е снабден с оръжия. Той може да чисти и да лъска неуморно, да извършва дребни поправки, дори да мие прозорците и да изхвърля боклука, но не умее да убива. В замяна на това притежава пулверизатори, които могат да впръскват дезинфектант в пукнатините, и помпи, които усилват допълнително

налягането на пулверизатора, а когато вместо дезинфектант, във фунията бъдат поставени метални остриета (както му бях наредил), той е в състояние да ги изстрелва с доста завидна точност и сила по набелязаната цел.

Не ги убих, във всеки случай не и завинаги. Но преди още да се огледат, от гърлото на Хеймат стърчеше нож, друг се подаваше от сърцето на Базингстоук и двамата вече не представляваха заплаха за децата, а само досадна задача за лаборантите, на които предстоеше да преточат остатъците от умовете им за съхранение в затворническата база данни.

— Питам се, защо не го направихме по-рано? — обърнах се аз към Алберт. — Все си мисля, че като съхранени няма да са по-малка опасност.

— С какво толкова могат да те заплашат? Но сега по-добре да се погрижим за децата.

— Децата! — провикна се Касата. — Там има Врагове! За Тях трябва да се погрижим!

Не беше необходимо да ми го напомня. И без това бях изплашен до смърт. За щастие механичният помощник разполагаше с достатъчно сечива, за да освободи хлапетата. Първо го насочих към О니ко, после към Кихльо и Харолд и през цялото време им говорех успокояващо. — Всичко е наред, деца, но има още нещо, което е много важно. Сега... искам да си свалите пашкулите — без възражения и излишни въпроси, защото това не търпи отлагане. Направете го, и то веднага!

Те бяха добри деца. Не им беше никак лесно, особено за Онико, която очевидно бе на ръба на силите си. Кихльо също — хичиянците са привикнали към своите пашкули почти колкото хората с носовете си. Въпреки това направиха каквото поисках, без нито думичка на протест или сянка на съмнение. Но колко ми струваше всяка от безчислените милисекунди, докато очаквах да завършат! Защото предстоеше следващата стъпка, а от нея се боях най-много!

Но нямаше друг избор.

— Сега искам да поставите пашкулите до комуникатора и да ги включите във входа за обмен на информация.

Поредното затруднение, защото изходите на пашкулите не са предвидени за подобна употреба, но Алберт вече разполагаше с няколко полезни съвета за техническото изпълнение. Кихльо откри

един подходящ адаптер, Харолд също изрови нещо от едно чекмедже с резервни части, накрая помогна и механичният прислужник.

А през цялото това време аз отброявах оставащите ми милисекунди до онзи ужасяващ, единствен, неповторим момент в който щях да се изправя лице в лице — макар и в преносния смисъл, защото нямах истинско лице, нито смятах, че Враговете имат — със съществата, нарушили спокойствието в една иначе толкова миролюбива вселена.

Накрая О니ко свърза изхода на нейния пашкул с входа на комуникатора и се започна.

Невъзможно е да ви опиша как точно изглеждат Враговете. Как да обрисувам с материални понятия нещо, което не съществува в материален вид? Не мога да ви кажа нито колко са големи, нито какъв е цветът или формата им, защото те не притежават подобни характеристики. Дори и да се делиха по пол, за мен това остана в тайна. Не бях съвсем сигурен дали въобще са двама. Допусках, че са, защото когато Онико свърза своя пашкул, в гигабитовото пространство се отчете нечие присъствие, а след включването на втория пашкул то сякаш се удвои.

Опитах се да общувам с тях.

Не беше лесно. Не знаех откъде да започна.

Например с въпрос:

„Кои сте вие?“

Не точно това, защото не използвах думи. Сигурно би прозвучало като едно протяжно хъммм?

Отговор не последва.

Опитах отново, този път с образи. Извиках очертанията на кугелблиця, увиснал в междугалактическото пространство.

Никаква реакция.

Показах картината на Колелото и го поставих в рамката на кугелблиця. Изтрих я и я смених с лицата на Онико, Кихльо, с техните пашкули.

После пак моето протяжно „хъм-м“?

Никакъв отговор. Нищо, Само увереността, че някой (или нещо) споделя с мен пространството, в което се намирах...

Не! Имаше отговор! Защото бях показал пашкулите такива, каквито са: непрозрачни, със заострени метални върхове. А в моята картина те сияеха. Сякаш излъчваха.

Макар вниманието ми да бе фокусирано върху моя двойник, съществуваше и друга част от съзнанието ми — само на секунда разстояние, на борда на „Истинска любов“, в компанията на Еси, Алберт и генерал Касата. Слушах разговора там, дори отговарях на някои въпроси, но все пак моето истинско „аз“ бе неизменно на няколко секунди зад двойника и по времето, когато Алберт извика рязко: „Виж, показват ти, че са в пашкулите!“, вече го знаех и сам.

Ето такъв бе техният първи отговор. Контактът бе установен.

Опитах друга рисунка. Помъчих се да им покажа цялата вселена — отвън, от място, което никога не е съществувало, защото просто е невъзможно да го има. Приличаше на гигантско сияещо яйце. Не знаех дали ще им говори нещо, но това бе най-доброто, на което можех да разчитам след скорошната лекция на Алберт. Увеличих яйцето и показах в близък план един участък от няколко хиляди галактики, елиптични и спираловидни, които се смесваха и удряха една в друга сред гигантски облаци от газове и прах.

Дали постъпвах правилно? Съмнението ме преяждаше постоянно.

Сетне се досетих. Показвах им нещата такива, каквито биха изглеждали през човешко око — в оптическите честоти на светлината. Грешно предположение! Откъде можех да зная дали Враговете имат очи? Дори и да разполагаха с подобни органи защо трябваше да ги ограничават в спектъра между виолетовото и червеното?

Побързах да добавя изображения на хало^[3] и газови облаци, които можеха да бъдат наблюдавани в инфрачервения и микровълновия спектър, а също и на облаци от микроелементи, които според нашите учени са били създадени от самите Врагове.

С други думи, разкрих пред тях цялата галерия от космически сцени, с които ме бе засипал Алберт по време на прословутата си лекция. Оставих им известно време, за да се насладят, сетне направих своя решителен ход.

Показах всичко в обратен ред. Точно както постъпи с мен Алберт.

Смалих картината. Галактиките се сближиха. Станаха по-компактни, изгубиха самостоятелните си структури.

Продължавах в същия дух. До катастрофални последствия. Смачках вселената така, че накрая се превърна в една-единствена точка светлина.

И тогава задействах новия Космически взрив и замразих цялата сцена в момента, когато всички възможности са отворени. След което опитах още веднъж с безсловесния си въпрос: хъмммм?

И, разбира се, получих отговор.

Естествено, отговорът не беше с думи. В началото дори не приличаше на отговор. Не и в смисъла, в който го очаквах.

Истината е, че просто не знаех какво точно да очаквам.

Това, което получих, беше картина.

Изображение. На което бях аз самият. Ухилен — познатото ъгловато лице, леко променено, вероятно взето направо от екрана на пиезовизора, откъдето бях разговарял с О니ко и Кихльо.

Нищо общо с реакцията, която очаквах на моя съдбоносен въпрос.

Вероятно, помислих си, това е, защото просто не съм успял да им го задам. Може би в картината на онова, което Враговете се опитваха да сторят — или което ние смятахме, че се опитват да сторят — липсваше нещо от съществено значение за техните очи. („Очи!“) Не знаех как да реша проблема. Всички ваши предположения за Враговете се основаваха на идеята, че като чисто енергийни същества, те намират настоящата вселена за далеч по-негостоприемно място, отколкото би им се искало и затова са се заели да набавят отнякъде достатъчно количество от „липсващата маса“, за да предизвикат свиването и обратно до онзи праисторически атом... от който да се взриви второ, трето или n -то Космическо яйце, докато най-сетне получат такава вселена, каквато им трябва. Реконструкция на вселената — „вселеноформиране“, ако перефразираме термина „тераформиране“, описващ начина, по който ние реконструираме планетите и системите.

Това е същината на посланието, което исках да им предам, но не знаех как да го опиша с техните изразни средства.

Все пак изглежда бях успял.

Не зная колко дълго съм висял в пространството, вперил поглед в карикатурното изображение на собственото си лице.

Трябва да е било доста. Дори според телесните стандарти, защото забелязах с крайчеца на окото си, че в стаята са се появили и други хора, и няколко машини. Когато откъснах за миг частица от вниманието си, за да попитам какво става Алберт и Еси, моят верен съветник отвърна успокояващо:

— Това е полицията, Робин, както и неколцина физици, които искат да се уверят, че изолацията продължава да действа, а също и лаборантите, дошли за съзнанията на Хеймат и Базингстоук. Не се безпокой, всичко върви според плана.

Вървяло според плана!

Да, и при мен също, защото картината се бе променила.

Отпърво не разпознах онова, което бе там — причудлива топка от зловещи пламъци, която се разтвори, за да покаже плътно сбити звезди и планети. Сетне гледната точка се прехвърли върху една от планетите, заселена от пръчковидни същества, в които не след дълго разпознах хичиянците. Тяхното скривалище в ядрото? Разбира се.

А картината вече се сменяше с друга. Сякаш гледах документален филм или разлиствах туристически справочник с название „Животът на хичиянците“. Показаха ми хичиянски корабипланети, увиснали в близост до Шварцшилдовата сфера, хичиянски градове под техните прозрачни куполи, видях хичиянски заводи, произвеждащи хичиянски стоки, хичиянци, които раждат, остаряват или умират, разкриха ми много повече за хичиянците, отколкото бях узнал през целия си продължителен живот.

Вях изумен и невероятно, безнадеждно объркан. Нямах ни най-малка представа защо ми се показва всичко това, а картините не спираха да се менят.

Поредното пътешествие. Но този път не из страната на хичиянците.

Този път на ред бяхме ние.

Не зная, струваше ми се, че успях да зърна лицата на страшно много хора — някои от тях дори разпознах. Мярнах О니ко, родена на онази забравена хичиянска станция, присъствах и на смъртта на

нейните прародители. Видях как я спасяват, заедно с цялата ѝ малобройна колония и как пристига на Колелото. Наблюдавах човешката раса, наброяваща стотици милиарди, разпръснати по всичките двайсет обитаеми светове, и зареяните в пространството кораби. Показаха ми дори малко от нашата история. Видях армии, космически флотилии, въоръжени с могъщи оръжия, и кораби, способни да разрушат цели светове. Видях градове, подложени на ужасяващи бомбардировки. Видях проспектор от Гейтуей в петместен кораб, който прерязва със сатанинска жестокост гърлата на другите четирима от екипажа. Видях моята мила жена Еси с тръбички в носа, устата и вените, да се бори за изтичащите капчици живот — точно такава, каквато я бях виждал в болницата.

Видях Базингстоук, по плувки и с водолазна маска, да се прокрадва през прозрачните води на тропическото море, за да прилепи пластичен експлозив към корпуса на туристически лайнер. Видях генерал Бюпре Хеймат да натиска копчето на детонатора, който взривява грамаден звездолет, и го видях отново да върши отвратителни неща с едно малко момиче — тъкмо щях да повърна, когато осъзнах, че момичето е само програма.

А картините продължаваха да се сипят като прииждаща река.

Докато накрая секнаха.

Вече нямаше нищо. Изчезнала бе дори стаята с Онико и останалите. Сякаш някой бе спуснал непроницаеми филтри пред всичките ми сетива.

Сега вече разбрах, че съм получил отговори на моите въпроси, само че не на онези, които зададох. Не ми казваха „какво“, а само „защо“.

Другият „аз“, на борда на „Истинска любов“, който наблюдаваше всичко това, също не можеше да види нищо.

Аз не виждах нищо.

После видях — всички картини изплуваха отново пред мен, разпръснати като конфети. Те танцуваха, смесваха се, хичиянците ставаха получовеци, хората заприличваха на хичиянци, мяркаха се ленивци и вуду-прасета и други същества, които не приличаха на

нищо, което някога сме срещали из вселената... след това всичко започна да се разтваря в несекващ поток от многоцветни искри.

Дори аз.

Усещах, че се разтварям. Усещах как собствената ми личност се топи и чезне в небитието.

Не веднага осъзнах какво става.

— Умирам, за Бога! — извиках в пустото гигабитово пространство... Ето какво се случваше.

— Аз умрях! — изкрещях ужасено на Алберт и на моята скъпа Сгъваема Еси, на офицерите от Службата за наблюдение на Убийците, скупчени съчувствено около мен на борда на „Истинска любов“.

Почувствах на рамото си топлата (макар и само виртуална) ръка на Еси.

— Роби, тихо, миличък. Успокой се. Всичко е наред. Вече не си мъртъв. Не и тук.

— Браво, Робин, справи се великолепно! — похвали ме възторжено Касата. — Успя да разговаряш с тях! Сега можем да се върнем на Наблюдателното колело и да...

— Генерал Касата — прекъсна го вежливо Алберт, — моля ви, млъкнете. Робин, как се чувстваш? Вярно, в известен смисъл беше умрял. Във всеки случай твоят двойник изчезна, а може би заедно с него и Враговете. Мисля, че те те неутрализираха, Робин, макар това да им струваше собственото им съществуване. Съжалявам, че трябваше да преживееш подобна травма.

— Съжалявал бил! — продължавах да крещя аз. — Знаеш ли какво е да умреш? Да почувстваш, че изчезваш и че повече никога, ама съвсем никога, няма да те има?

Еси ме прегърна по-силно от обикновено, шепнейки успокояващи думи в ухото ми.

— Робин, но ти си тук, сред нас. Аз съм до теб. Онова там бе само твоят двойник, миличък. Чуваш ли?

Освободих се (макар и малко грубо, но това все пак бе виртуално движение) и поклатих глава.

— Лесно ти е да го кажеш. Никога не си го чувствала. А и искам да ви напомня, че не ми е за първи път. И друг път ми се е случвало и

вече ми омръзна да умирам. Не желая никога повече да се повтаря, ясно ли е?

Млъкнах, забелязал странните изражения по лицата им.

— Ох... исках да кажа, че не бих постъпил така отново.

Дори самият аз не разбрах, какво всъщност имах предвид.

[1] Английският физик Фарадей прави опит с метална клетка, поставена в електростатично поле, и доказва, че през вътрешността ѝ не протича ток. — Б.ред. ↑

[2] Чингиз хан (ок. 1155–1227) — основател и велик хан на Монголската империя (от 1206 г.), организира завоевателни походи в Азия и Източна Европа, които се съпътствали с невероятна жестокост и опустошения. Ашурбанипал — цар на Асирия от 669 до 633 г. пр.н.е. Воювал с Египет и Вавилон. — Б.ред. ↑

[3] Хало (от halos — кръг, диск) — светли ореоли във вид на кръгове, дъги, стълбове, които се наблюдават около или в близост до небесни тела. — Б.ред. ↑

15. ПЛЪХОВЕТЕ ПЪРВИ НАПУСКАТ КОРАБА

Когато една съхранена в гигабитовото пространство личност преживее ужасен шок, тя не се нуждае от глътка алкохол, нито от място, където да легне, но понякога и тези симулации помагат.

— Робин, трябва да си починеш малко — каза Алберт.

— Гълъбче, остави на мен да се погрижа за това — намеси се Еси и след минутка наистина вече се чувствах по-добре. Лежах изтегнат в (метафоричен) хамак пред моя (виртуален) дом на брега на Тапаново море, а миличката Еси се бе надвесила над мен и тикаше (несъществуваща) чаша с коктейл в ръката ми. Ледена „Маргарита“ с малко сол по ръба на чашата, на вкус точно толкова добра, колкото ако бе истинска.

Бях в центъра на вниманието.

Еси приседна до хамака и погали косата ми нежно и загрижено. Алберт се бе подпрял на парапета, почесваше ухо с мундщука на лулата си и ме гледаше замислено. Не бях изненадан да видя генерал Хулио Касата, който се разхождаше напред-назад по гладко скосената трева, точно пред терасата, но спираше от време на време, за да хвърли разтревожен поглед към мен. Дори присъствието на Алисия Ло не ми се стори странно, но имаше още някой.

Хичиянец.

Не бях готов за изненади. Надигнах се и рекох:

— Какво става тук, по дяволите?

— О, Робин, не зная дали си спомняш Двойна връзка — побърза да каже Еси. Права беше. Нищо не помнех. — Той е главният хичиянски представител в Обединената служба. — Едва тогава в главата ми изплува някакъв смътен спомен. Вярно, че из Службата се навъртаха няколко хичиянци и един от тях действително бе от Древните предци, със същите хълтнали от възрастта очи като на този тук.

— Радвам се да ви срещна отново — произнесох любезно и същевременно гаврътнах последните остатъци от текилата. След това изругах отново: — Това пък какво е, по дяволите? — Но този път с различен тон, защото надзърнах отвъд пейзажа на симулираното Тапаново море, което ни обгръщаше с приятната си атмосфера, за да огледам кабината на „Истинска любов“. Където в действителност бяхме.

На екрана се виждаха само снежинки. Когато сведох поглед към външните датчици на кораба, установих, че сме в свръхсветлинен полет. Задният монитор показваше увисналия недалеч в пространството спътник на Службата. Всички пътувахме нанякъде, въпросът беше каква е крайната ни цел.

— Къде отиваме? — попитах.

Алберт се покашля.

— Случиха се някои неща, докато ти поддържах връзка с твоя двойник.

— Не искахме да ти пречим да се съсредоточаваш — обясни Еси обезпокоено. — Извинявай за това. Но всичко е наред и както виждаш, ние сме на борда на „Истинска любов“.

— Не отговорихте на въпроса ми!

Тя плъзна меката си длан по бузата ми.

— Летим към източника — произнесе шепнешком. — Към кугелблицата. Родния дом на Враговете. Трябва да сме там час по-скоро.

Отпуснах се и позволих да се появи отново успокояващата действителност на къщата край брега на Тапаново море. Еси ми подаде още една „Маргарита“ и аз я поех с почти машинално движение. Опитвах се да възстановя събитията...

Значи, напуснали сме Службата...

Тогава си спомних за спътника зад нас и за още нещо, което липсваше.

— Няма ги военните кораби! — извиках на глас.

— Точно така — кимна Алберт. — Защото са пред нас.

— Ние ги следваме. Въпреки заповедите — добави навъсено Хулио Касата.

— Никой не може да ни заповядва! — сопна му се Еси.

— На мен могат — възропта Касата. — А вие ме карате да не се подчинявам. В края на краищата флотът е потеглил на военна операция.

— Военна операция! — Ококорих се. Не вярвах на ушите си.

Той сви безпомощно рамене.

— Но това е безумие! Лудост!

Той сви повторно рамене.

— Но... аз не съм готов за продължително пътуване точно сега!

Еси се наведе и ме целуна.

— Миличък Робин, нямаме друг избор, не разбираш ли? Не можем да оставим флотата да си прави каквото иска. Кой знае каква идиотщина могат да измислят?

— Но... но на Сбръчканата скала...

— На Сбръчканата скала няма нищо, което да те интересува повече. В края на краищата, тържеството там приключи. Всички се сбогуваха.

16. ДЪЛГОТО ПЪТУВАНЕ

През цялото време, докато съм се занимавал с децата и с техните похитители, телесните са имали предостатъчно време за действие. И не са стояли със скръстени ръце.

Телесните, които управляват Обединената служба, решили, че засега няма пряка заплаха за Земята и пратили целия военен флот към Наблюдателното колело. Телесният Касата дори не си направил труда да унищожи съхранения Касата, чиято програма продължавала да пребивава на „Истинска любов“ заедно с тази на Алисия Ло, Алберт пък настоял да вземат на борда и „молитвеното ветрило“ с хичиянския Древен, Двойна връзка. Но това не бе единственият товар, който бе качил на борда. Когато се досетих за основанията му, можех само да му бъда благодарен.

Можете да си представите състоянието на Касата-двойника. Все още жив, при това никой не можеше да го докосне, докато „Истинска любов“ е в полет, просто защото няма кой да го стори. Седмици и седмици пътуване, които за двойника Касата се равняват на десетилетия безгрижен живот!

Ето какво го чакаше Хулио Касата.

Но не и мен.

Първото, което трябваше да направя, бе да се отърва от ужасните сътресения от срещата с Враговете, които все още измъчваха ума ми, също както и от шока, че бях присъствал за втори път на собствената си смърт. Едно от многото предимства на това да си съхранена личност е, че имаш възможност да режисираш част от собствената си програма. Ако нещо те измъчва, можеш да го изолираш, все едно, че го прибираш в някое чекмедже с надпис „Внимание. Да не се отваря, освен при крайна необходимост“. И после да си живееш щастливо. Подобно на много други предимства обаче и това носи някои неприятни последиствия.

Зная го от опит, защото съм пробвал и друг път. Много, много отдавна — да речем преди десет на единайсета степен милиона милисекунди — се чувствах ужасно зле. Току-що бях умрял, или по-точно издъхнала бе моята телесна обвивка, Алберт и Еси тъкмо ме бяха „изсипали“ в базата данни. Истински шок. Но имаше още. Бях срещнал Клара, жената, която обичах, преди да се влюбя в жената, която стана моя съпруга, и за известно време двете изпълваха емоционалния ми живот, а на всичко отгоре не ми даваше покой мисълта, че аз съм убиецът на Джел-Клара Моинлин. Ах, да не забравяме, че тогава срещнах и моя първи хичиянец.

Съберете всичко това и ще получите убийствен психологически коктейл.

За да ми помогнат да преживея по-леко сътресенията, тогава Алберт и Еси реконструираха програмата, изолирайки спомените, свързани с Клара, и чувството ми за вина, което ми бе струвало дълги години на срещи с психоаналитици. След това ги запечатаха в един-единствен файл и ми го връчиха, като ме предупредиха, че мога да го отворя само когато се почувствам достатъчно силен.

Не мислех, че някога ще е възможно, но въпреки това след известно време го сторих.

Виждате ли, начинът по който си спомняте различни неща, е асоциативен. Та при мен част от тези асоциации са били изтрити. Помня, че се е случило още нещо, но не мога да си спомня точно какво. Най-много да кажа: „Брей, тогава здравата бях разтърсен, защото...“

И тук ще трябва да спра.

Което, ако питате мен, е по-лошо, отколкото случката да е винаги пред очите ви, защото тогава поне знаете какво ви гризе. За да можете да си представите по-точно как се чувствах след онази история на Мора, ще ви призная само, че за известно време доста сериозно обмислях идеята Еси да постави спомените ми под ключ.

Но се отказах.

Колкото и да ме плашеха, трябваше да живея с тях.

Отново и отново преживявах онзи мълчалив разговор — среща на умове от различни раси, и колкото повече мислех за това, толкова по-голям бе страхът, който изпитвах. Аз, малкият Робинет Бродхед, се бях озовал в непосредствена „близост“ до същества, създания,

чудовища дори, както биха ги нарекли някои, които се бяха захванали да преустройват цялата вселена по техен вкус. Какво търсеше едно беззащитно, безпомощно хлапе като мен в компанията на подобни сръхмогъщи сили?

За Алберт случилото се бе само повод за нова академични заключения.

— Нашата галактика е като троянски кон, Робин — обясняваше той нафукано като опитен лектор пред аудитория. — Струва ми се, сега е моментът да си дадем сметка, че тези така наречени „фалшиви тревоги“ на Колелото никак не са били фалшиви и че при всяка от тях вероятно са прониквали неколцина от Враговете, за да слухтят наоколо и да докладват за наученото обратно в кугелблиця. Или, както се казва в една стара поговорка, сме пуснали котка сред гълъбите. Не бих се изненадал — приключи тържествено той, — ако имаме подобно присъствие и тук, на борда на „Истинска любов“.

Подскочих. Ей това вече беше прекалено. Огледах се подплашено, но Еси побърза да сложи ръка на рамото ми.

— О, Робин, нима наистина смяташ, че можеш да ги видиш?

— Не очаквах да ги „видя“. Питам се, къде могат да се скрият?

— Ами, да се поставим на тяхно място — предложи Алберт. — Къде бих се скрил, ако реша да пътувам инкогнито на борда на нашия кораб? Разполагаме с доста солидна база данни. Хиляди файлове, които не могат да бъдат отворени. Всеки един от тях може да скрие неколцина „пътници без билет“. Сещам се например за онази програма за проникване в черни дупки или за програмите за превеждане от полски или от хичиянски, но това са само предположения. Склонен съм да вярвам, че „онези“ не са били унищожени на Таити само защото ти... — той спря и се покашля многозначително.

— Продължавай — рекох аз. — Не бива да се безпокоиш, задето ще ми напомниш, че съм умирал. И без това няма начин да го забравя.

— Във всеки случай не разполагаме с никакви доказателства дали някой от тях не ни наблюдава и в този момент.

— Да претърсим кораба! — предложи кресливо генерал Касата, който от известно време подслушваше разговора ни. — Госпожо Бродхед, повечето от програмите са ваше дело, нали? Чудесно! Значи вие ще ни кажете какво да правим и...

— Момент, генерале — прекъсна го Еси, без да откъсва поглед от Алберт. — Ако не се лъжа, тази хитроумна програмка още не е приключила с онова, което иска да ни каже.

— Благодаря, госпожо Бродхед — засмя се Алберт и се поклони театрално. — Щях само да добавя още нещо в същия дух, а именно, че „кучето още не е излаяло“.

Не можах да се сдържа и се изкикотих.

— О, Алберт, направо ще ме умориш от смях с твоите глуповати литературни сравнения. Какво, да не се правиш на Шерлок Холмс? Намекваш всъщност, че нещо се е случило и то е важно, така ли? И кое е това нещо?

— Ами просто, че всички ние все още сме тук, Робин.

Смехът ми секна. Не бях сигурен, че го разбирам или се боях, че започвам да се досещам за какво намеква.

— С което искам да кажа — продължи той, вече спечелил вниманието на своята аудитория, — че макар по наши предположения Враговете да са имали възможност да скиторят нагоре-надолу из галактиката и да унищожат някоя от познатите ни цивилизации, както са го правили в миналото, все пак този път са се въздържали от подобни действия.

— Продължавай! — подканих го нетърпеливо, като видях, че се готви за поредната си театрална пауза.

— Робин, мисля, че заключението се разбира от само себе си.

— Може би още не е дошъл моментът да унищожават — опитах се да обясня аз, въпреки че подобна мисъл ме караше да треперя.

— Да, възможно е — кимна той и всмукна бавно от лулата си.

— Тогава, за Бога — извиках аз, — защо имаш толкова самодоволен вид?

— Робин, зная, че всичко това те притеснява, но защо не се опиташ да разсъждаваш логично? Ако наистина те притежават силата да ни изметат от лицето на света, както вече са го правили с други раси, няма има начин да ги спрем? Не, няма. Но самият факт, че досега не са го направили води до едно друго предположение.

— И то е?

— Че са променили намеренията си. Вероятно в някакъв момент от бъдещето ние ще бъдем в състояние да предприемем действия, за

които още не се досещаме. А дотогава можем да забравим страховете и да се наслаждаваме на живота, нали, госпожо Бродхед?

— Я почакай малко! — викнах му аз. — За какви бъдещи действия говориш? И защо въобще летим към кугелблицата? Да не смяташ, че някой от нас ще се съгласи да влезе в него и да разговаря с тези...

Млъкнах. Всички ме гледаха с изражение, което ми беше познато.

Виждам съм го много, много отдавна, когато живеех на астероида Гейтуей. Така те гледат проспекторите, когато ти предстои да полетиш на мисия, която може да те направи безумно богат или мъртъв. Само че не си спомнях този път да съм се съгласявал на подобно нещо.

По това време беше изминал близо час от началото на полета, което за безтелесен като мен, е ужасно много време.

През милионите и милиони милисекунди на моето безтелесно съществуване съм имал възможността да се срещна с много хора и немалко хичиянци. Но срещата ми с Двойна връзка бе различна. Може би защото разполагахме с предостатъчно време да обсъждаме сериозно неща, на които преди просто не сме обръщали внимание.

— Надявам се — поде при първата ни среща Двойна връзка, — че не ми се сърдите за начина, по който се промъкнах на вашия кораб. Идеята не беше моя, а на Термоклайн. Той е много мъдър.

— Не се и съмнявам — отвърнах с любезността на добър домакин. — Но кой всъщност е Термоклайн?

— Един от останалите наши представители в Обединената служба за наблюдение на Убийците — обясни Двойна връзка, а Хулио Касата побърза да вметне:

— Много досадна особа.

Обърнах се и го погледнах учудено. Седеше до Алисия Ло, усмихваше ми се безгрижно и я държеше за ръката.

Двойна връзка въприе забележката в най-добра светлина.

— Вярно, че между нас имаше разногласия. И най-често с вас, генерал Хулио Касата, по-точно с вашия телесен първоизточник.

— Добрият стар Касата от плът и кръв — въздъхна неговият двойник. — Хичиянците най-много се дразнеха, когато им обясняваше

как трябва да взривим кугелблиця.

Сигурно беше прав, защото забелязах, че Двойна връзка неволно напруга сухожилия.

— Двойна връзка, има нещо, което от известно време не ми дава покой — произнесе Алберт, — Дали не бихте ми помогнали да разреши този въпрос?

— С най-голямо удоволствие.

— Научих, че докато сте бил телесен, са ви тачили като един от най-големите специалисти по планетата на ленивците. Дали спомените ви са достатъчно съхранени, че да ни покажете визуален материал?

— Не, за съжаление не нося подобни неща в спомените си — отвърна с извинителна усмивка Двойна връзка. — Разполагаме обаче със системи за запаметяване на информацията, които сме възприели от вас. Мисля, че с тяхна помощ бих могъл да извърша съответния подбор.

— Така и смятах — кимна доволно Алберт, което означаваше, че още от началото е знаел докъде ще стигне разговорът. — Но нека първо ви покажа нещо. Докато се намирахме на спътника на Обединената служба, направихме посещение при вуду-прасетата. Госпожа Бродхед и аз имахме сходно хрумване, ако не се лъжа. Спомняте ли си? — той се обърна към нас.

— Ами да — кимнах в отговор, но Алберт вече показваше картината от посещението ни. На преден план беше едно от прасетата, дъвчещо съсредоточено нещо, което напомняше техните скулптури. — Еси тогава изтърси нещо смешно. Алисия Ло смяташе, че си правят кукли, за да играят с тях и тогава Еси каза... какво беше, скъпа?

— Че са пришълци.

Странно, но в гласа ѝ се долавяше уплаха. Алберт кимна.

— Точно така, госпожо Бродхед. Пришълци. От друга планета. Логично заключение, след като всички фигурки си приличат до най-малки подробности, а на планетата няма нищо, което да послужи за модел.

— Ами... може това, дето е било модел, да е изчезнало — подхвърлих аз. — Да са го изяли самите прасета.

Алберт ми отправи един от онези съжалителни, бащински погледи.

— Съдейки по външния вид, по-вероятно би било те да изядат прасетата. Но дори да е така, не за това бих желал да поговорим. Повярвай ми, Робин, тези създания не са произлезли на същата планета. Вярвам, че Двойна връзка ще се съгласи.

— Така е — кимна благосклонно хичиянецът. — Проведохме серия от сложни палеонтологични изследвания. Съществата от скулптурките не принадлежат към местната фауна.

— Тоест... — вдигна вежди Алберт. Еси довърши вместо него.

— Тоест, аз съм била права! Това са пришълци! Създания от друга планета, които са оставили такива неизтриваеми впечатления у вуду-прасетата, че и до ден днешен продължават да ги пресъздават!

— Аха... нещо подобно — съгласи се Алберт. — А сега, Двойна връзка...

Но хичиянецът вече бе на крачка пред него.

— Сега сигурно ще поискате да видите съществата, които са нападнали ленивците.

Той изчака търпеливо Алберт да изтрие картината, след което я замени със своя. Озовахме се в среда на разрушения, на систематично избиване, като жертвите бяха познатите ни ленивци. Създания с размери на гигантски сини китове стискаха в пипалата си зловещи оръжия, които сееха наоколо смърт.

— Тази симулация — обясняваше Двойна връзка — е приблизителна възстановка на оригиналните събития, но с висока степен на достоверност. Обърнете внимание на оръжията, на липсата на крайници и разликите в размерите между ленивците и пришълците.

— Те са много по-едри от вуду-прасетата — отбеляза Алберт.

Алисия Ло се размърда обезпокоено.

— Но аз си мислех... — тя се поколеба, — Мислех си, че Враговете са единствената друга раса, овладяла пътешествията в космоса.

— Да — кимна Алберт.

Погледнах го въпросително, но той не бързаше да продължи.

— О, хайде, Алберт! — извиках аз. — „Да, така е“, или „да, мислили сте погрешно“?

— Не зная, Робин. Но ще ви кажа какво мисля. Мисля, че нито съществата, които почти са изтребили ленивците, нито тези, които

пресъздават в скулптурите си вуду-прасетата, са били космически пътешественици. Според мен, някой ги е докарал там.

— И аз съм на същото мнение, Алберт — рече Двойна връзка. — А именно, че Убийците не са физическите убийци. Ето защо повече им подхожда названието, което вие сте им дали: Враговете. То отразява по-точно същността на нещата — довърши той, като гледаше Алберт.

Но Алберт не отговори.

Гостите не са проблем, когато не се налага да ги храните и забавлявате непрестанно. За моя изненада дори Касата ми ставаше все по-симпатичен и не се дразнех от присъствието му. Дали не му действаше облагородяващо постоянната компания на Алисия Ло?

По-важното бе, че, както вероятно щеше да отбележи моят любим Алберт, топлинното равновесие на борда се поддържаше в оптимални граници. Генералът ставаше все по-толерантен, аз пък — все по-раздразнителен, неспокоен и... глупав.

Опитвах се да го скрия. Чиста загуба на време, кой може да скрие нещо от моята Сгъваема Еси? Накрая тя ме дръпна настрана.

— Искаш ли да говорим за това? — настоя, започвайки с директна атака. Помъчих се да я обезоръжа с усмивка.

— Ах, скъпа. За кое?

— Не зная за кое. Може би Алберт ще знае. Но няма какво да изгубиш, спокойно.

— Да де, нищо. Добре, съгласен съм. Алберт!

Той се появи, но аз просто си стоях там и го гледах. Щеше ми се да си мисли, че го викам не за помощ, а по-скоро, за да убия сукката. Докато се разглеждахме мълчаливо, сетих се, че всъщност имаше нещо, което ми се искаше да обсъдим.

— Алберт, какво е усещането?

— Какво е усещането за кое, Робин?

— Да бъдеш, където си бил, преди да се озовеш тук. Когато сякаш се разтваряш, разбираш ли? И когато ти казвам да си отидеш. Там, в гигабитовия склад. Където преставаш да си „ти“ и се превръщаш в разпокъсани парчета информация.

Алберт не изпъшка, макар да изглеждаше като някой, който се готви да го направи.

— Обясних ти, че когато не съм активно действаща програма с названието „Алберт Айнщайн“, различните ми акспекти се съхраняват на отделни места в базата данни. Разбира се, тук, на борда на „Истинска любов“, паметта е с ограничен капацитет и това значително стеснява възможностите ми. Това ли е, за което питаше?

— Това е, Алберт. Какво е усещането?

Той всмукна от лулата и пусна облаче дим.

— Не зная дали ще мога да ти го опиша, Робин.

— Защо да не можеш?

— Защото въпросът не е зададен правилно. Ти предполагаш, че съществува едно „аз“, което може да „чувства“ какво е там. Но няма „аз“, когато елементите ми се разпределят обратно по първоначалните си източници. Също както няма и сега.

— Но нали те виждам?

— О, Робин — въздъхна той, — колко пъти сме водили подобен разговор? Защо си затваряш очите пред най-простото обяснение? Ако бях психоанализираща програма, щях да те попитам...

— Но не си — прекъснах го усмихнато аз. — Хайде да го направим отново. Този път ще се опитам да следвам нишката на мисълта ти. Нали се сещаш? Върни се обратно дотам, докъдето ме чуваше да ти казвам „дотук ми е ясно“ и след това ми разкажи пак за Ниагарския водопад.

Той ме погледна със смесица от отчаяние и загриженост. Можех да разбера и двете чувства.

— Добре — склони Алберт, — да я изиграем отново тази твоя игра. За теб съм точно толкова реален, колкото и водопадът. Да речем, че гледаш Ниагарския водопад, после си тръгваш и след седмица пак идваш да го погледаш. Ще ти се стори, че виждаш същия водопад. Истината е обаче, че във водопада не е останал нито един атом от предния път. Водопадът съществува само защото е обречен на това от законите на природата — като разлика в нивата, повърхностно напрежение, гравитация и прочее. Аз се появявам пред теб, защото съм обречен на това от правилата на програмата „Алберт Айнщайн“, написана от твоята съпруга, С.Я.Лавровна-Бродхед. Водните молекули не са Ниагарския водопад. Той само е направен от тях. Същото важи и за битовите информация, от които съм съставен аз. Дотук ясно ли ти е? Защото, ако е така, сам ще разбереш безсмислието на въпроса „какво

чувствам“, след като не съществува някое „аз“, което да чувства каквото и да било. А сега, Робин, не би ли ми казал, кое всъщност те кара отново и отново да повдигаш този въпрос?

Помислих малко. Върху това, което ми бе казал и което ме беше попитал.

— Уплашен съм — отвърнах накрая.

Той прехапа устни.

— Уплашен си. Така. Робин, а ще ми кажеш ли кое те плаши?

— Чакай да видя откъде да задочна...

— Не, Робин. Не ми изреждай. Започни от върха.

— Ами, че аз също съм само програма.

— Ах — кимна той. — Разбирам. Мисля, че разбирам. Страх те е, че с теб може да се случи това, което се случва с мен.

— Или по-лошо.

— О, Робин. Безпокоиш се за толкова много неща. Боиш се, че някой ден ще забравиш и ще се изключиш, нали? И след това няма повече да те има. Но, скъпи Робин, това не може да се случи.

— Не ти вярвам.

Това го сепна, поне за малко. Той извади лулата си и ме погледна изумено. После сви рамене.

— Не си отивай — помолих го аз.

— Добре, Робин.

— Да си побъбрим още малко. Пътуването нещо се проточи и взех да губя търпение.

— Така ли? Знаеш ли, Робин, не е необходимо да бодърстваш през цялото време. Ако искаш, мога да те изключа, докато...

— Не!

— Но, Робин, не виждам какво те безпокои. Ще бъдеш в режим на готовност. Нищо страшно. Времето минава неусетно. Попитай жена си.

— Не! — извиках отново. Не желяех да обсъждаме подобна възможност, която се равняваше на понятието „смърт“. — Исках само да си поговорим. Дали пък сега не е най-подходящият момент да ми разкажеш за деветмерното пространство?

За втори път през последните няколко милисекунди Алберт ме погледна с онази смесица от изненада и нескрита ирония.

— Значи искаш да ти обясня какво представлява деветмерното пространство? — повтори бавно той.

— Точно така, Алберт.

— Виждам, че тази мисъл не ти дава покой. А може би ми се надсмиваш?...

— Кой, аз?

— О, не бих имал нищо против. Просто се опитвам да разбера какви ще са правилата.

— Правилата са съвсем прости. Започваш от самото начало и караш бавно. Ако се изморя, веднага ще ти кажа. Така че не губи повече време и се захващай. Деветмерното пространство е... и нататък попълваш празните места.

— Знаеш ли, мисля си, че няма да ти се отрази зле, ако по-често потегляме на дълги полети. Както и да е, това не се брои за начало. Откъде да започнем?... Първо, да разгледаме обикновеното тримерно пространство, в което си се родил, израснал си и с което си привикнал — когато си бил телесен. Какво, толкова бързо?

Бях вдигнал ръка.

— Винаги съм смятал, че това е четиримерно пространство. Нима забрави, че времето е четвъртото измерение?

— Това е четиримерен пространствено-временен континуум, Робин. Опитвам се да ти обясня нещата съвсем простичко, затова нека се придържаме към тримерното пространство. Ще ти дам един пример. Да си представим, че си още млад, седиш пред пиезовизора с мадама до теб и неусетно обгръщаш раменете ѝ с ръка. И така, първо — протягаш ръката си назад. Ето ги първото измерение — ширина. Сетне сгъваш под прав ъгъл лакътя, тъй че ръката ти да се отпусне върху нейното рамо — това е второто измерение, което се нарича дължина. Накрая плъзгаш дланта си към гърдите ѝ. Това е дълбочина. Третото измерение.

— Така е, защото дотогава ще съм хлътнал дълбоко — ухилих се аз.

Той въздъхна и игнорира забележката ми.

— Виждам, че схващаш картинката. Това беше една проста демонстрация на тримерното пространство. Но съществува — както

одеве сам посочи — и измерението, наречено време. Преди пет минути ръката ти не е била там, сега е, в някой момент от бъдещето отново ще се дръпне. Сиреч, ако искаш да уточниш координатите на която и да било позната система, трябва да прибавиш и това измерение. Триммерното „къде“ и четвъртото измерение „кога“ допълват координатите на пространство-времето.

— Чакам търпеливо момента, в който ще ми заявиш, че всичко това, което зная отдавна, всъщност не отговаря на истината.

— Така е, Робин, но за да преодолеем трудното, трябваше да се уверя, че на лесната част нямаш никакви проблеми. А сега стигаме до първото затруднение. Нарича се суперсиметрия.

— О, добре. Започнаха ли да ми блестят очичките?

— Още не — засмя се той. — Зная, че терминът звучи смуцаващо, но той всъщност е само едно название на математически модел, който описва, макар и в най-общ план, основните характеристики на вселената. Той включва или е свързан с понятия като „супергравитация“, „теория за взаимовръзките“ и археокосмология". Още ли не си се ококорил? Добре. Сега ще се заемем с изводите от изброените понятия. Те са по-лесни за възприемане. Взети заедно, те обясняват поведението както на материята, така и на енергията, във всички техни проявления. И много повече. Те не само ги обясняват. Законите на суперсиметрията и останалите правила са движещият механизъм за поведението на материята. Благодарение на тях съществува единен и цялостен модел за поведение на всичко, от което е изградена и съставена вселената. Без никакви изключения.

— Но...

Набрал скорост, той само ми махна с ръка.

— Чакай да свърша. Това е основата. Ако древните гърци бяха открили суперсиметрията и сродните ѝ дисциплини, щяха да извлекат по дедуктивен път законите на Нютон за движението и всемирното притегляне, квантовите правила на Планк и Хайзенберг и дори — той ми намигна — моята собствена теория на относителността — както общата, така и специалната. Нямаше да им се налага да експериментират и да наблюдават. Щяха да знаят, че всички тези открития са истински, защото произтичат от съответните логически предпоставки, също както Евклид е знаел, че неговите постулати на

геометрията са верни, след като са породени от общите закони на природата.

— Но това не е вярно! Всъщност, така ли е? Нали ти ми каза, че неевклидовата геометрия...

— Това е примамката — прекъсна ме невъзмутимо Алберт. — Евклидовата геометрия не е изцяло погрешна, напротив, тя е напълно вярна за една специфична, двуизмерна повърхност. Просто такива не се срещат в реалния свят. Същата примамка я има в суперсиметрията. И по-точно, че суперсиметрията е изцяло погрешна като понятие според представите ни за тримерния свят. За да заработи, необходимо е съществуването на деветмерно пространство, а ние, хората, сме ограничени да възприемаме само три от измеренията. Пита се, какво е станало с останалите шест?

— Нямам ни най-малка представа, но този път се справяш наистина чудесно. Още не съм се объркал.

— Това е, защото натрупах богат опит — призна сухо той. — Но имам добри новини за теб. Мога да ти демонстрирам математически защо са необходима девет измерения...

— О, не!

— Няма, разбира се. Добрата новина е, че не се налага да го правя.

— За което съм ти признателен.

— Не се и съмнявам. А сега, за липсващите шест измерения... — той пусна облаче дим и го изпроводи със замислен поглед. — Ако за съществуването на вселената са необходими общо девет пространствени измерения, защо ние познаваме само три от тях?

— Да не би да е свързано някак си с ентропията? — опитах аз.

Алберт ме погледна отвратен.

— Ентропията? Ни най-малко. Откъде ти хрумна?

— Или с хипотезата на Мах? Какво там още ми разказваше за Откритото време?

— О, Робин, стига си стрелял напосоки. Само ми затрудняваш работата. Какво е станало с другите измерения ли? Те просто са изчезнали.

Алберт ме погледна доволно, изпусайки от лулата си облаци дим, сякаш беше стар парен локомотив. Очевидно очакваше най-малкото да му ръкопляскам. Дразнеше ме, защото се забавляваше чудесно, при това изцяло за моя сметка.

— Всъщност те са изчезнали от нашето възприятие. Кое то съвсем не означава, че са преустановили съществуването си. По-скоро са се смалили до такава степен, че да не могат да бъдат наблюдавани.

— Можеш ли да ми обясниш — попитах го гневно аз, — точно по какъв начин се е смалило всяко от тези измерения?

Той се усмихна.

— За щастие — не мога. Казвам „за щастие“, защото ако разполагах с някакво обяснение, то щеше да е математическо и ти веднага щеше да ме прекъснеш. Все пак, бих могъл да хвърля малко светлина върху онова, което вероятно се е случило. Под „смалени“, разбирам „невъзможно да бъдат регистрирани“. Но да се върнем отново към примерите. Представи си някоя точка, например върха на носа ти...

— О, стига, Алберт! Вече приключихме с тримерното пространство!

— Върха на носа ти — повтори натъртено той. — Свържи тази точка с някоя друга — да речем с твоята адамова ябълка. За да опишеш разположението на твоя нос спрямо адамовата ябълка, ще са ти нужни три точки — отговарящи на посоките нагоре, навън и напред и съответстващи на трите оси на координатната система x , y и z . Когато говорим за деветмерно, вместо за тримерно пространство, можем да добавим още няколко координатни оси, като например p , d , q , r , w и k . Но — обърни внимание на това „но“ — не е необходимо да се уточняват размерите на споменатите координати, защото стойностите им са незначително малки. Ето това е, Робин! Схвана ли го дотук?

— Мисля, че да — кимнах с грейнало лице.

— Чудесно. Защото последното почти отговаря на истината. Само дето нещата не са толкова прости. Липсващите шест измерения са не само малки, но и изкривени. Те са като миниатюрни кръгчета. Като мънички навити спирали. Чиито краища са свързани.

Той млъкна, дръпна от лулата и ме погледна одобрително.

— Алберт, имам един въпрос. Всичко това, което ми разказа — истина ли е?

Той се поколеба. После сви рамене.

— Истина... е твърде сурова дума. Все още не съм готов да разговаряме за реалността, а вероятно нея разбираш под думата „истина“. Но този модел обяснява много от нещата, за които ме попита. Може да бъде възприет като „истински“, докато не се появи по-добър. Както веднъж вече ти казвах или по-точно казвал го е моят телесен предшественик, математиката е най-истинска, когато е най-малко „реална“ и обратното. Съществуват множество елементи, които пропуснах да охарактеризирам. Все още не сме разговаряли за последствията от теорията на връзките или за Хайзенберговия принцип за неопределеността^[1]...

— Дай ми почивка, моля те.

— С удоволствие, Робин. Защото ти се прояви като много прилежен ученик. Благодаря ти, задето ме изслуша търпеливо. Сега вече съществува известна надежда, че ще успееш да разбереш Враговете и най-вече — основната структура на вселената.

— Най-вече! — повторих аз. Той се усмихна.

— Да, точно така, Робин. Много по-важно е да знаеш, отколкото да действаш и не е важно кой е знаещият.

Изправих се и взех да се разхождам наоколо. Имах усещането, че сме разговаряли от доста време, но си мислех, че така поне сме прекарвали приятно. А точно това исках.

— Алберт? Колко продължи тази твоя малка лекция?

— В галактическо време? Чакай да пресметна — по-малко от четири минути. Но вече сме изминали една трета от пътя, Робин! До Наблюдателното колело ни остават само още две седмици!

— Две седмици!

Той ме погледна загрижено.

— Пак да ти напомня за онази възможност да се изключиш... Не, няма. Робин? — добави той с леко променен тон. — Одеве, като ме разпитваше какво чувствам, когато ме няма, не бях съвсем искрен с теб.

— Алберт, да не си ме излъгал? Не, ти не би могъл.

— Точно така, Робин. Никога не съм те лъгал. Но има истини, които съм премълчавал.

— Искаш да кажеш, че действително си чувствал нещо, докато си бил изключен?

— Не. Вече ти отговорих на този въпрос. Не съществува такова нещо като „аз“, което да чувства.

— Тогава, какво си скрил, за Бога?

— Има неща, които съм преживявал — непознати за теб, Робин. Когато се смеся с друга програма, аз се превръщам в тази програма. Аз ставам нея или него. Или тях.

— Но вече не си същият?

— Така е, не съм. Не съм същият. Ставам... като че ли... нещо по-добро.

[1] Принципът за неопределеността на Хайзенберг (1901–1976) гласи, че е невъзможно едновременно да се определи и разположението, и скоростта на елементарните частици. — Б.ред. ↑

17. ПРЕД ТРОНА

Миговете се нижеха един след друг в безкрайната върволица на времето. А пътешествието продължаваше. Отдавна вече бях направил всичко, което бих могъл да правя.

И още веднъж. И пак. Дори започнах да си мисля, че предложението на Алберт не е чак толкова неприемливо. Искам да кажа — да ме изключат.

Еси ме спаси от това.

— Ще имаме купон — получих един ден съобщение от нея.

Ей това вече е нещо. Още повече, когато се захване Еси. Забавлението ми беше гарантирано. Не бих казал, че настроението ми беше подходящо за веселби. Все още не бях преживял шока от „смъртта“ си в онази къща в Таити. Нито бях напълно готов за нова среща с Убийците — с милиони от тях, при това на тяхна родна „земя“.

По дяволите, никога не съм бил разтърсван така през живота си, като изключим краткия припадък в детството ми, смъртта на майка ми и изчезването на Клара в черната дупка. Животът на всеки човек е изпълнен с трагедии, беди и провали. Продължаваме да живеем, защото между тях има и хубави моменти, или поне се надяваме, че ще ги има, но, Господи, колко много са неприятностите, през които трябва да минем. А когато живееш като мен дълго, толкова дълго, макар че в моя случай би било по-точно да се каже бързо, лошите неща само се увеличават.

— Хайде, скъпи — засмя се Еси, залепяйки звучна целувка върху устните ми, — размърдай се, събуди се, забавлявай се, прати всичко по дяволите, че утре може и да умрем. Или пък няма, нали?

Тя е чудесна, моята Еси. Всяка частичка от нея. Така че край на разсъжденията.

Моята Еси вече беше готова и ми даваше знак, че можем да започнем. Измайсторих най-добрата си усмивка, заставах до нея и се огледах.

Алберт — несъмнено по поръчка на Еси — се бе погрижил обстановката да заслепява с лукс и за целта бе създал цяла бална зала. Подобно нещо щеше да струва най-малко милион долара в света на телесните. Дватама с Еси никога не сме притежавали подобен дом, но винаги сме се възхищавали на високите до тавана камини, украсените с трофеи стени, скритите зад тежките пердета прозорци, зад които белеят планински върхове, и на удобните фотьойли и дивани край отрупани с цветя масички. На една от тях имаше малък фонтан, от който бликаше искрящо шампанско. А до прозореца бе поставен бюфет със студени закуски, където двама сервитьори, издокарани с бели смокинги, стояха на пост край стройните кули от порцеланови чинии. Видях пълнена пуйка, пушена съомга, ананаси и какво ли още не.

Еси плесна с ръце и диригентът на малкия оркестър, разположен върху пиедестал в дъното на залата, кимна, след това даде знак с пръчицата си и помещението се изпълни с нежна, носталгична музика, която толкова са обичали нашите предци.

— Първо ще ядем или първо ще танцуваме? — попита ме Еси.

— А ти как мислиш? — попитах я аз, придавайки ниски, мъжествени оттенъци на гласа си.

— Мисля, че първо ще хапнем, миличък Робин. Но не забравяй после да ме поканиш на танц!

Докато се наслаждавахме на хайвера, ръжения хляб и останалите деликатеси, Алберт махна великодушно на оркестъра да си отдъхне, качи се на подиума и пое с обиграни пръсти цигулката. Първо изпълни кратка пиеса от Бах, после нещо от Крейслер^[1] и когато членовете на оркестъра се завърнаха по местата си, приключи с няколко струнни квартета на Бетовен.

Вероятно си давате сметка, че нито един от музикантите не е „реален“ и че те са само програми, далеч по-ограничени във възможностите си от Алберт и естествено доста по-съвършени от околните мебели. Същото можеше да се каже за чудесната храна и обстановката. Кое не пречеше да доставят удоволствие все едно, че си бяха съвсем истински. Задушните лукчета и пушената съомга оставяха същия приятен вкус в устата, а „неистинският“ алкохол в симулираното шампанско стимулираше сетивата ми точно колкото се очакваше в действителност. Танците, пийването и хапването оказваха

своето положително въздействие и за своя изненада, почувствах в мен пробуждаща се възбуда. И когато двамата с Еси се понесохме по лъскавия паркетен под и тя допря нежната си буза до моята, усетих — по тръпките, които преминаваха по тялото ѝ, — че тя се чувства по същия начин.

Докато я отвеждах към горния етаж, където — не се съмнявах — се бе погрижила да има спалня — зърнах Алберт, който ни махаше с ръка. Двамата с генерал Касата разговаряха край пламтящата камина и кой знае защо ми се струваше, че тъкмо аз бях тема на тяхната дискусия.

Животът и всичко, което ме обкръжава, било симулирано? Какво от това? Нали всеки път, когато прегръщах моята любима, аз наистина чувствах, че сърцето ми тупти. Усещах топлината на нейното тяло и обичта, която я изпълва.

— Скъпа моя Еси — прошепнах в ухото ѝ. — Ти си наистина страхотна програмистка.

— Нямаше да се справя толкова добре без теб — отвърна тя и се прозя сънливо, отпуснала глава на сатенената възглавница. (Понякога дори ние спим. Не е задължително. Но също така не е задължително да се храним, любим и прочее. Все част от удоволствията, на които сме привикнали от времето, когато сме били телесни.)

— Това легло ми е смътно познато, скъпа — рекох аз.

Тя се изкиска.

— Да, много хубаво легло.

Сетих се, че беше съвсем точно — и дори малко подобро копие — на анизокинетичното легло, което притежавахме в Ротердам преди толкова много години.

Но не за това исках да поговорим в този момент.

— Скъпа? Мислиш ли, че в мен са били само двама от Враговете? В онази стая в Таити?

Еси се завъртя, подпря се на лакът и ме погледна отблизо.

— Няма начин да го знаем със сигурност, нали? Алберт казва, че е възможно да притежават колективен разум. Ако е така, тогава вероятно си видял малки отделни елементи от цялото и в такъв случай броят им няма никакво значение.

— О, Господи!

Еси въздъхна и се претърколи. Зад плътно затворената врата долиташе музика, чуваха се приглушени гласове, оркестърът свиреше рок, старо парче, вероятно по поръчка на генерал Касата. Тя се изправи, гола, както в онзи първи ден, когато се любихме, и щракна с пръсти да се запалят светлините.

— Все още си малко потиснат, Робин — произнесе с тих глас.

— Май си права.

— Искаш ли да го обсъдим?

— Искам... да бъдем щастливи. Защо, по дяволите, животът е толкова трудно нещо?

Еси се наведе и докосна с устни челото ми.

— Разбрах — тя не добави нищо повече.

— Истината е, че въобще не разбирам какво става.

— Ако мислиш, че някой разбира, лъжеш се.

— Може и така да е. Но това ми пречи да бъда щастлив.

— Скъпи, Робин — рече тя, завъртя се и спусна крачета от леглото. — Струва ми се, че това продължително пътуване ти действа зле на нервите.

— Но нямам друг избор, нали? Ей това ме вбесява — че нямам избор.

— Ах! — кимна доволно тя. — Стигнахме до същината на нещата. Хайде, продължавай. Разкрий се пред мен. Каж ми какво ти има. Каж си всичко.

— О, добре! — изстенах аз. — Знаеш ли какво — задаваш много глупави въпроси. Искам да кажа, ти си ми най-скъпа от всичко на света и аз те обожавам, но, за Бога, Еси, как можеш да ме питаш подобно нещо? Какво ми имало? Имаш предвид — извън факта, че съществуването на вселената е поставено под въпрос, че съвсем наскоро умрях за втори път и че не е изключено скоро да го направя отново, но този път завинаги, защото трябва да се срещна със същества, които въобще не искам да виждам, защото имам две съпруги, защото не съществувам и защото... всъщност, това не ти ли е достатъчно за начало?

— О, Робин! Дори не можеш да смяташ като хората.

— Какво? — опулих се аз.

— Първо — поде делово тя, — ти нямаш две жени, освен ако не броиш моя телесен първоизточник.

— Говорех за...

— Много добре зная за какво говориш, Робин. За мен и за твоята голяма любов Джел-Клара Моинлин, която непрестанно се появява в живота ти, за да напомни за себе си. Този въпрос вече го обсъждахме. Не е проблем. Зная, че повече държиш на своята мъничка, вярна, Сгъваема Еси.

— Това е така, но...

— Второ — прекъсна ме тя с решително махване на ръката, — що се отнася до заплахата срещу нашата вселена, да, има такава. Голям и много сериозен проблем. С който предстои да се справим по най-добрия начин. И какво остава? Вече забравих...

— Ами, например това, че двамата с теб въобще не съществуваме — напомних ѝ аз.

— Точно така. Но не сме и мъртви, ако ми позволиш да отбележа. Само безтелесни, ако може така да се изразя. Лишени от плътта, но все така живи. Току-що ти го демонстрирах, мътните те взели! — добави тя и кимна към леглото.

— Да, зная, беше наистина чудесно и като го казваш...

— Не, не разбираш!

— Е, поне в рационален смисъл. Cogito, ergo sum^[2], нали?

— Точно така!

— Трудното е, че просто не съм в състояние да го възприема.

— Ах! — извика тя. — О! Разбирам! Да го възприемеш, значи! Първо цитираме Декарт, после пробутваме фройдистки лафчета! Дим и пушек, ето какво правиш, Робин. Пускаш димна завеса пред проблемите си.

— Но не разбираш ли...

Не можах да довърша, защото тя постави длан върху устните ми. След това се изправи и се доближи до вратата.

— Робин, скъпи мой глупчо, кълна се, че те разбирам напълно. — Тя вдигна халата от пода и пъкна ръце в ръкавите. — Съгласна съм, че не с мен трябва да говориш за това, а с него.

— С него? С кого?

— С психоаналитика ти, Робин. Ето. Облечи се.

Тя ми метна халата и докато се изправях объркан, излезе и остави вратата отворена.

След минутка на прага стоеше възрастен мъж с печално изражение.

— Здравей, Робин. От доста време не сме се срещали — произнесе моят стар приятел — програмата Зигфрид фон Шринк.

— Зигфрид, не съм те викал.

Той кимна, усмихна се и се разходи из стаята. Изгаси няколко светлини, дръпна завесите и остави само лампиона зад леглото. Възцари се успокояващ сумрак.

— Не желая да разговарям с теб! — извиках му аз, — Освен това тази стая ми харесва такава, каквато си беше.

Той се настани в един фотьойл до леглото и забодде очи в мен. Сякаш нищо не се беше променило. Леглото не беше легло, а кушетката, на която бях прекарвал безброй часове в мъчителна агония.

— Хайде, стига, Робин. Промених някои неща, за да те предразположа към откровен разговор. А сега по-добре ми кажи какво те безпокои, вместо да обсъждаме околната обстановка.

Засмях се.

Не можах да се сдържа. Започнах да се смея, та чак коремът ми се друсаше и когато спрях — след много-много милисекунди — от очите ми бяха бликнали сълзи.

— Зигфрид, ще ме убиеш. Знаеш ли, не си се променил ни най-малко.

— Ти, от своя страна, ми изглеждаш доста променен. Вече не си онзи разяждан от чувство за вина, самосъжаляващ се млад мъж, който полагаше отчаяни усилия да превръща нашите психосеанси в игра на гатанки. Много съм доволен от теб.

— О, глупости — магнах с ръка уморено.

— Но има и някои страни, които за съжаление са останали непокътнати. Какво предлагаш — пак ли ще си играем на гатанки, или ще се заемем направо с нещата, които те измъчват?

— И ти ми говориш за игри! Винаги си си играл с мен! Дори сега. Знаеш всичко, което съм ти казал, както и което не съм. Вероятно четеш дори мислите ми!

— Сега няма никакво значение какво зная и какво не зная. Важно е ти да ми кажеш — да го признаеш пред себе си — какво те мъчи. Хайде, изкарай го от теб. Кажи ми първото, което ти идва на ум.

— Че съм един нещастник.

— Не го мислиш сериозно, нали?

— Във всеки случай не съм герой!

— Откъде знаеш, Робин?

— Хайде, стига си ме изпитвал. Героите не хленчат и не се оплакват! Героите не се страхуват от това, че ще умрат! Героите не позволяват на угризенията и съмненията да ги надвиват, така ли е?

— Вярно е, че героите не са такива хора — съгласи се Зигфрид. — Но ти пропусна още нещо за героите. Те не съществуват. В такъв случай, смяташ ли, че могат с нещо да те превъзхождат? Мислиш ли въобще, че героите съществуват?

— Нищо не мисля. Надявам се.

— Но, Робин... ти също се справи чудесно, забрави ли? Направи нещо, което не е правил никой друг. Разговаря с двама от Враговете.

— И оплесках всичко.

— Наистина ли го мислиш? — Зигфрид въздъхна. — Роби, ти си изпълнен с противоречиви мнения за себе си. После се спираш на онова, което е най-малко ласкателно. Защо го правиш? Спомняш ли си колко често през първите ни сеанси ми повтаряше, че си страхливец?

— Такъв бях! Божичко, Зигфрид, бях готов да мия кенефите на Гейтуей само и само да не заминавам на мисия.

— Вярно, това може да бъде категоризирано като проява на страх. Но има и други моменти в живота ти, в които си се държал като истински храбрец. Например, когато пое на опасен полет към хичиянския Рай, ти знаеше, че шансовете ти да останеш жив са минимални. И наистина — едва не загина.

— Да, но там миришеше на големи пари. Това пътуване ме направи богат.

— Ти вече беше богат, Роб. — Той поклати глава. Сетне добави замислено: — Много интересно, винаги, когато извършваш някоя забележителна постъпка, ти си склонен да я омаловажаваш, докато напротив, когато допуснеш грешка, я превъзнасяш до небесата. Как всъщност успяваш да печелиш в този живот, Роби?

Не отговорих. Беше излишно. А може би не знаех отговора. Зигфрид въздъхна повторно и се намести.

— Е, добре. Да започнем пак отначало. Кажете ми от какво си обезпокоен?

— От какво съм обезпокоен? — почти проплаках аз. — Не мислиш ли, че има прекалено много неща, от които да съм обезпокоен? Достатъчно е да ти напомня, че всеки момент вселената може да се обърне с краката нагоре?

— Вярно, че Враговете представляват известна заплаха, но...

— Но ако това не е достатъчно, помисли за моето положение! Влюбен съм едновременно в две жени — дори три.

— И това те безпокои? — той се засмя. — Може би защото трябва да избираш между тях? Не, не мисля. Не виждам в това никакъв сериозен душевен конфликт.

— Така е, мътните те взели, и знаеш ли защо? Защото аз самият не съществувам, ето защо! Аз съм само един запис в гигабитовото пространство. Не съм по-реален, отколкото си ти!

— Наистина ли смяташ, че аз не съществувам?

— А ти не знаеше ли? Е, ще ти кажа тогава — написан си от някой компютърен програмист!

Зигфрид оглеждаше съсредоточено палеца си. Последва една от неговите кратки, театрални паузи, след което произнесе:

— Кажете ми, Робинет, какво разбираш под понятието „съществувам“?

— Много добре знаеш какво значи да съществуваш! Да си реален, ето какво!

— Ясно. Враговете реални ли са?

— Разбира се, че са реални. Никога не са били нещо друго. Във всеки случай не са копия на нещо, което е съществувало.

— Така. Добре. Математическите закони реални ли са, Роби?

— Наричай ме Робинет, по дяволите! — избухнах аз. Той вдигна изненадано вежди, но все пак кимна. — Математическите закони — да. Те са реални. Не в материалния смисъл, а в способността си да описват материални събития. Можеш да предвиждаш последствията от тях и да наблюдаваш резултата от действията им.

— Но аз също мога да наблюдавам резултата от действията ти, Робин... Робинет — поправи се припряно той.

— И какво? Една илюзия разпознава друга илюзия!

— Така е — съгласи се той. — Но другите също наблюдават резултата от действията ти. Нима генерал Бюпре Хеймат е илюзия? Вероятно няма да отречеш, че двамата с него имахте доста интересна среща. Илюзия ли са твоите банки? В тях има пари. Хората, които работят за теб, корпорацията, която ти изплаща дивиденди — това всичко илюзорно ли е?

Той замълча и ме остави да си посьбера мислите. Накрая се засмях.

— Знаеш ли, Зигфрид, мисля, че сега ти си този, който подхваща разни игрички. Виждаш ли — продължих с покровителствен тон, — проблемът с теб е, че никога не си бил реален. Истинските хора имат истински проблеми. Материални. Физически. Макар и дребни. Аз нямам такива. През всичките тези години, откато съществувам безтелесно, нито веднъж не ми се е налагало да пъшкам със запек над клозетната чиния! Никога не съм имал махмурлук, нито хрема, слънчево изгаряне, или някоя друга болест.

— Ах, значи не си се разболявал? И това ли е, което те измъчва?

Погледнах го изумено.

— Зигфрид, едно време не си позволяваше да разговаряш така с мен.

— Защото тогава не беше толкова здрав! Робинет, започвам да се питам дали има някакъв смисъл от този наш разговор. Питам се дали аз съм човекът, с когото трябва да разговаряш.

— Ами... нали те чух да казваш... ей, какво става, за Бога? — извиках аз, защото срещу мен вече не седеше Зигфрид фон Шринк. — Сега пък какво си намислил?

Алберт Айнщайн привърши с натъпкването на лудата, облегна се назад и се почеса по прасеца.

— Знаеш ли, Робин, изглежда твоят проблем въобще не е за психоаналитик. Затова си помислих, че може би аз съм човекът, който ти трябва.

Отпуснах се на леглото и затворих очи. Когато пак ги отворих, Алберт беше свършил това-онова. Вече не бяхме в спалнята, а в

неговия стар принстънски кабинет, с бутилка „Скрип“ на масата и черна дъска зад гърба му, изпълнена с неразгадаеми драскулки.

— Хубаво местенце — кимнах примирено. — Щом отново ще си играем.

— Игрите също са нещо реално, Робин. Надявам се, не ми се сърдиш, задето се намесих. Ако се бяхте придържали към въпроса за душата и подсъзнателното, щях да ви оставя да си бъбрите до безкрай, но метафизичната тема е по-скоро в моя ресор.

— Метафизичната?

— Защото бяхте опрели до нея, Робин. Не разбираш ли? Същността на реалността. Смисълът на човешкия живот. За тези неща по-добре да се допитваш до мен, приятелю.

— А ако не искам?

— Тогава просто ще ми кажеш да се махам. Нека поне да опитаме. Виждаш ли, Робин, ти можеш да бъдеш точно толкова реален, колкото искаш.

— Или с други думи, точно толкова добра имитация, колкото искам.

— Пак ли опряхме до теста на Тюринг^[3]? Ако наистина си толкова добра имитация, че можеш да измамиш дори себе си, тогава какво те отличава от реалността? Защото ако ти липсват разни неща като запек или хрема, въпросът лесно може да се уреди. Двамата с доктор Лавровна ще ти спретнем една малка програмка за всички заболявания, които би желал да те спохождат от време на време.

— И те също ще са илюзия!

— В известен смисъл, да. Но спомни си теста на Тюринг. Извинявай за нахалството, но случвало ли ви се е с доктор Лавровна да правите любов?

— Много добре знаеш! Нали току-що правихме!

— А струва ли ти се, че удоволствието е по-малко, защото участвате в една илюзия?

— Напротив, удоволствието е върховно. Дали пък това не ме притеснява? Само че Еси не може да забременее.

— Не можела. А ти това ли искаш?

Замислих се, преди да отговоря.

— Не точно това. Но понякога съм съжалявал за липсата на подобна възможност.

— Само че, Робин, знаеш добре, че не е невъзможно. Няма да представлява особена трудност да се напише съответната програма. Едно дете, едно „ваше“ дете — добави той, — окомплектовано с вашите наследствени белези, като се добави, разбира се, известен процент на случайност при смесването на генетичната информация, може да промени много в живота ти.

— И когато стане на нашата възраст, ще си бъдем връстници!

— Сега пък опряхме до проблема за израстването и остаряването. Може би това искаш? Защото веднага ще ти кажа, че ти ще остарееш, Робин. И не защото някой ще го програмира в теб, а защото така трябва. Ще има транскрипционни грешки. Ще се променяш и дори ще започнеш да се израждаш. О, не се безпокой, защото разполагаме с достатъчно резервни копия, така че няма да допуснем да се получи натрупване на грешките, не и в голяма степен. Но в края на краищата, след един относително близък до безкрайността период, това ще стане, Робин. И онзи Робинет Бродхед ще се отличава съществено от настоящия.

— Ами, чудесно! — възкликнах аз. — Значи не мога да умра, но затова пък ще остареея и затъпея!

— Искаш ли да умреш?

— Аз... не... зная!

— Така си и мислех.

Сведох глава и захлупих лицето си с длани. Доплака ми се, имах чувството, че всички кладенци в мен — където съм трупал страховете, тревогите и безпокойствата си — са на път да бликнат и да ме залееят. Защо въобще трябваше да започвам този глупав разговор?

— Така си и мислех — повтори нечий глас, но не беше гласът на Алберт Айнщайн. Беше по-нисък и басов и още преди да вдигна глава, знаех Кому принадлежи.

— О, Боже — прошепнах аз.

— Позна — усмихна ми се Господ Бог.

Едва ли можете да си представите обстановката, ако никога не сте заставали пред Трона на Страшния съд.

Аз не бих могъл. Имах някакви смътни представи за мрачно величие, но величието около мен бе далеч по-величествено, отколкото

си го бях представял. Как да го нарека — невъобразимо? Великолепно? Потискащо?

Не беше нито едно от изброените. Или всичките взети заедно, плюс много други.

Тронът бе от злато. Не някакво захабено, потъмняло злато, а блестящо, ослепително, каквото трябва да е било в първия миг на появата си. Креслото, на което седях, бе от резбована слонова кост, самият аз носех снежнобяла роба и гледах право в очите Всевиждащия и Всемогъщия.

Не изпитвах никакъв страх. Изправих се и се протегнах.

— Хубава илюзия — подхвърлих аз. — Каж ми, Боже, кой си Ти? Йехова? Аллах? Тор? Чий Бог си?

— Твоят, Робин — прокълнтя величественият отговор. Усмихнах Му се.

— Но аз си нямам бог. Винаги съм бил атеист. Идеята да имаш свой, личен бог, ми се струва някак детинска, както вероятно би потвърдил и моят — а сигурно и Твой — приятел, Алберт Айнщайн.

— Това няма значение, Робин. И атеистите имат свои богове. Ето виж, готов съм да отсъждам. Разполагам с всички необходими принадлежности. Аз съм Създателят и Творецът, Не съм просто добър. Аз съм еталонът за измерване на добротата.

— И ще ме съдиш, така ли?

— Нали за това са боговете?

Не зная защо, но тук започнах да се чувствам напрегнат.

— Добре де, сега какво трябва да правя? Да си призная греховете? Да прегледаме заедно целия ми живот?

— Няма нужда, Робин. Вече си го правил неведнъж през последните сто години. Не е необходимо да го повтаряме.

— Но ако не искам да бъда съден?

— Това също няма значение. Защото пак ще го направя. Слушай присъдата Ми. — Той се наведе напред и ме прониза с тъжните Си, величествени, любящи очи. Не можах да му устоя и заех смирена поза.

— Робинет Бродхед, ти си упорит, склонен към самообвинения, самовлюбен, суетен, неспособен да се концентрира и нерядко глуповат, за което съм много доволен от теб. Не искам да си различен от това, което описах. Нищо чудно да се провалиш срещу Враговете, защото

често го правиш. Но Аз зная, че ще сториш онова, което правиш винаги.

— И... кое е то?

— Как кое? Ще се покажеш в най-добрата си възможна светлина. Какво повече мога да искам? Сбогом и си върви по пътя, Робин, и нека Бог да те благослови — при тези думи Той вдигна десница във величествен жест. После изражението Му се промени и Той сведе очи към мен. Не бих си позволил да кажа, че Господ Бог беше „обиден“ и затова нека предположим, че е бил само намръщен.

— Какво има сега? — попита Той.

— Все още съм недоволен — признах аз.

— Разбира се, че си недоволен — прогърмя Господ Бог, — Аз те създадох недоволен, защото ако не беше такъв, какво щеше да те подтиква да станеш по-добър?

— По-добър от кого? — попитах аз и потреперих от наглостта си.

— По-добър от Мен — извика Господ Бог.

[1] Крейслер, Фриц (1875–1962) — австрийски цигулар и композитор. — Б.ред. ↑

[2] Мисля, следователно съществувам — (лат.). — Б.пр. ↑

[3] Тюринг, Алън Матисън (1912–1954) — английски математик и логик. През 1936 г. създава схемата на абстрактна машина (наречена машина на Тюринг), предтеча на компютъра; занимава се и с проблемите на изкуствения интелект и измисля имитационна игра, известна като тест на Тюринг, чиято цел е формулировката на задачата за моделиране на човешко мислене при машините. — Б.ред. ↑

18. КРАЯТ НА ПЪТУВАНЕТО

Дори най-дългата река накрая се влива в морето и най-сетне — най-най-сетне — най-най-най-сетне — Алберт се появи на палубата на туристическия лайнер, където двамата с Еси играехме на бадмингтон, извади лулата от устата си и обяви:

— Една минута до пристигането.

— Хайде да погледаме! — предложи незабавно Еси. Аз се позабавих само защото исках да хвърля още едно око на Алберт. Беше се издокарал със син блейзер с месингови копчета и бяло моряшко кепе.

— Все още имам цял куп въпроси за теб — подхвърлих му аз.

— За съжаление, Робин, аз не разполагам с цял куп отговори. Което е добре.

— Кое е добре?

— Че имаш много въпроси. Докато разполагаш с въпроси, съществува и надеждата да получиш отговори за тях. — Той кимна одобрително, почака, за да види дали пак няма да подхвана някоя метафизична тема и сетне добави: — Дали да не се присъединим към госпожа Бродхед, генерала, неговата дама и останалите?

— Има достатъчно време!

— Не се и съмнявам, Робин. Вярно е, че разполагаме с доста време. — Той се усмихна, аз кимнах и заобикалящият ни пейзаж, включващ един аляски фиорд, изчезна. Бяхме на борда на „Истинска любов“.

— Къде са останалите? — попитах аз. — Не можах ли да ни почакаат? Сигурно са се насъбрали край приборите за наблюдение? Но все още няма нищо за гледане.

Алберт само кимна, докато се обгръщаше с облаци дим. Той знае, че не обичам да надзъртам през външните датчици на звездолета. Предпочитам добрия стар екран на пулта за управление. Да гледаш навън през датчиците е все едно да се рееш из космоса. Алберт смята, че страховете ми са породени от телесното ми наследство. Какво да

направя? В края на краищата, родил съм се и съм израснал като телесен. Дано все някога го преодоляя.

Всъщност този път почти успях. Задържах се цяла минута, което е много за гигабитовото пространство... и все пак имаше още много въпроси, които исках да му задам.

Веднъж Алберт ми разказа една история.

Беше за някакъв негов стар телесен приятел, математик на име Бъртранд Ръсел^[1], който бил атеист също като Алберт.

Разбира се, тук му е мястото да уточня, че моят Алберт не е точно онзи Алберт, тъй че и онзи Ръсел не е бил истинският приятел на моя Алберт, макар той често да твърди обратното. Накратко, веднъж на едно парти някакъв религиозен фанатик притиснал Ръсел в ъгъла и му заявил: „Професор Ръсел, давате ли си сметка какъв тежък грях взимате върху вашата безсмъртна душа? Представете си, че грешите? Какво ще правите, ако след като умрете, откриете, че в действителност има Господ, и Той ви е призовал пред своя Съд. Стоите долу, под Трона Му, а Той ви поглежда страшно и заявява: Бъртранд Ръсел, защо не вярвате в Мен? Какво ще му отговорите?“

Според Алберт, на Ръсел не му трепнало окото, докато отвърщвал:

— Ще му кажа: Боже, трябваше да ми предоставиш по-сигурни доказателства.

Така че, когато казах на Алберт:

— Мислиш ли, че си ми предоставил достатъчно сигурни доказателства? — той само кимна, защото вече знаеше за какво му намеквам.

— Смятах, че сам ще си ги набереш, Робин. Вярно, че не ти осигурих доказателства. Всъщност, единственото доказателство се крие в самата вселена.

— Значи ти не си Господ Бог? — попитах го аз, събрал кураж.

— Чудех се кога най-сетне ще ми зададеш този въпрос.

— Аз пък се чудех кога ще ми отговориш!

— Ами веднага, Робин. Ако питаш дали сцената, на която беше свидетел преди малко, идва от същата база данни, ще ти отговоря — да, така е. Ако въпросът ти има по-всеобхватен характер, тогава и

отговорът ще е по-труден. Какво е Бог? И по-точно — какво представлява твоят Бог?

— Не, не. Аз съм този, който задава въпроси.

— Значи аз трябва да се опитам да отговоря вместо теб, така ли? Много добре. — Той ме посочи с мундщука. — Според твоите възгледи Бог е сумарно понятие за категории, в които вярваш — като „справедливост“, „морал“ и „обич“. Предполагам, че сред всички разумни същества, били те човечи или хичиянци, както и изкуствени интелекти, съществува нещо като съгласие за това какво точно представляват изброените добродетели и тогава един взаимно споделян „Бог“ ще е техният сбор. Това задоволява ли те като отговор?

— Ни най-малко!

Той се усмихна отново и погледна към екрана. Все още се виждаше само сивкавото нищо на хиперпространството.

— Така и предположих, Робин. Мен също не ме задоволява, но в края на краищата вселената не е създадена, за да ни прави щастливи. А сега... — той ме спря с жест, предугади, че съм готов с новия си въпрос — с твое разрешение, ще се върнем към екрана, защото вече почти излязохме в нормалния космос.

Всъщност, той не изчака разрешение. Беше изчезнал, само миг, след като ме надари с онази негова дяволита усмивка, която — както много други черти на моя скъп приятел Алберт Айнщайн — ме изкарва извън нерви.

Както винаги, беше прав.

Все пак реших да му покажа кой командва тук. Затова не се втурнах веднага след него. Забавих се с осем или девет милисекунди, което не е никак малко в гигабитовото пространство.

Време, достатъчно, за да помисля върху някои неща. Проклетият Алберт! Как можа да ми се яви в този облик — на самия Господ Бог! Пък и след като го направи, можеше да е поне малко по-конкретен. Нали такива винаги са били правилата! Когато Йехова е заговорил Мойсей от горящия храст и когато ангелът е предал каменните плочи с надписи — те са говорили точно това, което се е очаквало от тях.

Нима аз нямах право на по-конкретни обяснения за всичко, което ме безпокоеше? На няколко глътки от извора на мъдростта?

Очевидно нямаше да ги получа, така че накрая неохотно поех по стъпките му... и тъкмо навреме.

Сивкавото нищо вече трепкаше и се извиваше и само след една-две милисекунди картината отвън придоби резки очертания.

Усетих ръката на Еси да се пъха в моята, докато се оглеждахме във всички посоки едновременно. За момент ме споходи някогашното усещане за световъртеж, но аз бързо го прогоних.

А имаше какво да се види. Гледката бе далеч по-завладяваща и вдъхновяваща от фиордите на Аляска.

Намирахме се далеч отвъд пределите на старата галактика, която, погледната оттук, вече не приличаше на пържено яйце в тиган, а по-скоро бе като бледо, разпокъсано сияние. „Под“ нас имаше няколко мъждукащи звезди, заобиколени с ореоли, като мехурчета, бликащи от галактическото вино. „Отгоре“ бе спусната драперия от черно кадифе, изпъстрена с едва забележими, извити, светещи линии. Съвсем наблизо сияеше в цялото си великолепиe Наблюдателното колело, а встрани от него бяха дузината серножълни сфери на кугелблиця.

Не изглеждаха никак опасни. Бяха като мръсно петно, забравено на пода от прекалено припрян чистач.

Щеше ми се да знам как може да бъде почистено.

— Робин, миличък, погледни! — извика тържествуващо Еси. — Няма ги още хулиганските кораби на Службата! Изпреварили сме ги по пътя!

Изглежда беше права. Колелото се въртеше в безшумно усамотение, без нито един прикачен към доковете кораб и никъде из околното пространство не се виждаха космическите крайцери на Обединената служба. Но Алберт въздъхна.

— Боя се, че грешите, госпожо Бродхед.

— За какво, по дяволите, говорите? — попита Касата. Не можех да го видя — никой от нас не си бе направил труда да изработи собствена симулация — но усещах, че гласът му трепери от гняв.

— За това, че не сме успели да ги изпреварим — отвърна Алберт. — А и не бихме могли. „Истинска любов“ е чудесен кораб, но той не може да се похвали с бързината на крайцерите. Ако ги няма в

околностите, това не означава, че не са пристигнали. По-скоро вече са поели.

— Поели накъде? — попитах аз.

Той не отговори веднага. Просторът пред нас започна да се свива, Алберт пренастройваше датчиците на кораба. „Отдолу“ се скри в сянка. „Отгоре“ — посоката, в която бе разположен кугелбицът — започна да се приближава.

— Кажете ми — произнесе замислено Алберт, — представяли ли сте си някога, как би изглеждал визуално моментът на появата на Враговете? Просто ей така — да дадете свобода на фантазията си.

— Алберт!

Той не ми обърна внимание.

— Струва ми се — продължи невъзмутимо, — че във всеки от нас дреме примитивната представа за това как повърхността на кугелблица се разпуква и отвътре се появява необятен флот от гигантски, колосални бойни кораби, които завладяват всичко по пътя си. Непобедими. Обгърнати с убийствени лъчи. Изригващи фонтани от свръхмощни ракети...

— Престани, проклетнико! — извиках аз.

— Но моля те, Робин. Погледни сам.

Картината пред нас продължаваше да се уголемява... и ние се вторачихме в нея.

[1] Бъртранд Ръсел (1872–1970) — английски философ, логик и математик. — Б.пр. ↑

19. ПОСЛЕДНАТА КОСМИЧЕСКА БИТКА

Не можех да повярвам, че е истина, макар да го виждах с очите си.

Беше невъзможно. Безумие.

И все пак бе там.

Корабите на Обединената служба се носеха със субсветлинна скорост право към кугелблица, а от вътрешността му право срещу тях бликаха мънички семенца, които разцъфваха като зловещи, охрени цветчета.

Не бяха семенца. Лъщяха като гладко полиран метал.

И ужасно много приличаха на звездолети.

Повече не можеше да има и сянка от съмнение. Макар да се намирахме на грамадно разстояние от онези миниатюрни тела, „Истинска любов“ разполагаше с великолепно увеличителни средства. Онова, което наблюдавахме във видимия, инфрачервения и ренгеновия спектър, както и във всички останали фотонни честоти, и „виждахме“ през магнитомерите и гравитационните детектори, по всички канали потвърждаваше неоспоримия и ужасяващ факт:

Кугелблицът бе изпратил цяла армада.

Бях очаквал всичко друго, само не и това. Помислете за миг — за какво са им на Враговете космически кораби? Не можех да отговоря на този въпрос, но корабите бяха там. Грамадни! Покрити с броня! Хиляди и хиляди, подредени в клиновидни формации, обърнати с остриетата си към безпомощно малобройната армада на Обединената служба.

— Взривете проклетата им скала! — изкрещя генерал Касата и без да искам, аз се присъединих към него.

Не можех да се сдържа. Сражението започваше и аз трябваше да избира моята страна. Все още не виждах блясъците на лъчевите оръжия, нито на модифицираните хичиянски сонди, които щяха да се използват за пробиване на вражеските брони, но имаше ярки сияния от

химическите експлозии и светещи линии от траекториите на самонасочващите се ракети.

Роякът от вражески кораби се приближаваше. Нито един от тях не беше пострадал.

Наблюдавано единствено като спектакъл, сражението беше потресаващо и същевременно смразяваше кръвта. Макар да не разбирах какво точно се случва.

Виждате ли, това беше първата космическа битка, на която присъствах. И не само аз, но и всички наоколо, защото предишната е била в далечното минало, между бразилски модули и орбитални сонди на Китайската Народна Република, и е довела до създаването на многонационалното управление на Гейтуей. Ето защо не бях никакъв експерт и нямах представа какво следва, но дори и да имах, сигурно щях да остана изненадан. Защото вече трябваше да наблюдавам изригвания на поразени кораби и дъжд от отломки.

Нямаше нищо подобно.

Конусът на Вражеската формация внезапно се разтвори и обкръжи нашата малка армада. После, когато всички очаквахме края... те изчезнаха. Просто се изпариха, оставяйки корабите на Службата скупчени в центъра.

След това изчезнаха и нашите звездолети.

А после трепкащото „под нас“ Колело внезапно се изгуби от погледите ни.

Космосът наоколо бе съвършено пуст. Не се виждаше нищо, освен бледият вихър на нашата галактика, светулките на останалите, по-отдалечени галактики и задимените, жълтовати сфери на кугелблицата.

Около мен започнаха да изникват симулациите на спътниците ми, чувствахме се прекалено самотни, за да останем невидими. Спогледахме се объркано.

— Чудех се дали няма да се случи нещо подобно — произнесе Алберт Айнщайн, докато дърпаше от лулата си.

— Дявол те взел! — изрева Касата. — Значи знаеш какво е станало! Казвай веднага!

Алберт повдигна рамене.

— Мисля, че сами ще разберете, защото скоро идва и нашият ред.

Така си и беше. Спогледахме се отново, а след това нямаше какво друго да видим. Никакви очертания извън пределите на кораба. Само сивкавото нищо на хиперпространството. Сякаш надничахме през илюминатора на самолет, заобиколен от непрогледна мъгла.

Сетне и тя изчезна.

Искам да кажа — мъглата. Корабните датчици отново приемаха съвсем ясно.

Това, което изникна пред нас, бе познатият черен космос и звезди... дори планета и луна... да, вече знаех къде се намираме. Планетата и звездата бяха същите, които човечеството познаваше от половин милион години.

Бяхме в орбита около Земята, в компанията на цял куп летателни тела, в които скоро разпознах крайцерите на Обединената служба и дори грамадното Наблюдателно колело.

Това беше повече, отколкото можех да понеса.

За щастие знаех как да постъпя, защото в подобни случаи имаше само една възможност за спасение.

— Алберт! — извиках аз.

Но Алберт продължаваше да съзерцава Земята, Луната и останалите предмети около „Истинка любов“, да пуска облачета дим от лулата си и да се прави, че не съществувам.

20. У ДОМА

Алберт Айнщайн не беше единствената програма, преустановила да функционира. Корабите на Обединената служба срещаха подобни проблеми. Всички оръжейни контролни системи бяха замлъкнали. Просто отказваха да работят.

Но само те. Останалата част от оборудването — средствата за свързка, за управление — функционираха нормално и дори бяха претоварени, защото всички се питаха един друг какво е станало. Светлините на Наблюдателното колело сияеха както обикновено, вътре бръмчаха въздухопречистващите инсталации, механичните помощници приготвяха и разнасяха обяда, рециклиращите работи събираха и преработваха изхвърлените боклуци.

„Истинска любов“, на борда на която никога не е имало оръжия, бе непокътната. Можехме да запалим двигателите и да полетим накъдето поискаме.

Но къде да идем?

Никъде не отидохме. Алисия Ло пое управлението и ни изведе на стабилна и безопасна орбита.

Дори не й благодарих. Все още съзнанието ми, до последния процент, бе фокусирано върху състоянието на моя скъп приятел.

— Алберт — повтарях отчаяно аз, — Алберт, моля те.

Той извади лулата от устата си и ме погледна с отсъстващ поглед.

— Робин — произнесе тихо, — ще те помоля да проявиш малко търпение.

— Но, Алберт! Умолявам те! Какво ще стане сега? Кажи ми! Съществува ли някаква опасност? Възможно ли е Враговете да ни проследят до тук и да ни унищожат?

— Да ни унищожат? — той ме погледна учудено. — Що за глупава идея, Робин! След като се запознах с теб, с госпожа Бродхед, госпожица Ло и с генерал Касата? Разбира се, че не, Робин, но ще те помоля да ме извиниш за малко. Твърде съм зает.

След това отказа да разговаря с мен.

Междувременно започнаха да пристигат първите совалки и да събират информационните ни банки. Скоро щяхме да се спуснем на добрата стара Земя, където да обсъдим заедно случилото се.

21. ЗАВЪРШЕЦИ

Не знаех как да започна тази история, сега разбирам, че не зная и как да я завърша.

Защото всъщност това беше краят. Няма нищо друго за разказване, освен това, което се случи.

Зная, че ще прозвучи странно за праволинейните ви телесни мозъци, но вероятно вече сте привикнали да чувате от мен все странни неща.

Разбира се, аз също съм праволинеен по свой, особен начин. Затова ми беше необходимо известно време, преди да разбера какво се е случило.

Това, от което се нуждаехме най-силно в момента двамата с Еси, бе местенце, където да отдъхнем, да помислим върху преживелиците си и да съберем разхвърляните си мисли. Всъщност физическите ни носители бяха отнесени в старата ни къща край Тапаново море, където не се бяхме завръщали от години.

С нас пристигна и носителят на Алберт. Той самият все още оставаше недостъпен за призивите ни. Дори и да се намираше вътре, нямаше никакъв начин да установим с него контакт.

Еси не беше склонна толкова лесно да предава една от собствените си програми. Ето защо веднага се зае да проверява всички възможни подсистеми. В края на краищата обаче се отказа.

— Не намирам нищо сгрешено в програмата Алберт Айнщайн — призна тя. — Освен, че не работи. Като истински труп. Сякаш някой е изстискал живота от нея!

— Какво да правим? — попитах аз. Тъп, безсмислен въпрос. Просто не бях привикнал, че програмите могат да се повреждат.

Еси повдигна рамене.

— Мога да напиша нова програма.

Аз поклатих глава. Не исках нова програма. Исках си моя Алберт.

— В такъв случай най-добре да си починем малко. Аз ще надникна в градината, сетне можем да поплуваме.

— Еси, стига, моля те! Трябва да ми помогнеш! Искам да знам какво е имал предвид, когато ми каза, че не бива да се безпокоим — и какво общо имате ти, Касата и Алисия Ло с всичко това? Кое е онова, което ви свързва?

Тя прехапа устни. Изведнъж лицето ѝ светна.

— Защо не ги попитаме?

— Да ги попитаме?

— Да. Ще ги поканим тук и нека ни отговорят. Освен това ще обядваме заедно!

Не стана чак толкова бързо.

Първо, никой от тях не се намираше физически — искам да кажа, под формата на информационен носител — на Земята. И двамата бяха все още на орбита. Не исках да се задоволявам с двойници, защото дори онова четвъртсекундно забавяне при общуването с тях ми се струваше непоносимо. Трябваше да изчакам, докато ги пратят при нас. Забавиха се, защото Касата не можа да се освободи веднага.

Не си губих времето напразно.

Без Алберт животът ми ставаше малко по-труден. Съвсем малко, защото едва ли имаше нещо, което Алберт би могъл да прави вместо мен (освен да отговаря на въпросите, които обичах да му задавам, разбира се). Така че сега аз бях този, който се скиташе из света, за да научи какво става.

Много, но не всичко, което открих, можеше да ми помогне.

В началото имаше изблик на неудържима паника. Обединената служба предаваше тревожни съобщения за печалното състояние на своя боен флот, настойчиви молби незабавно да се започне построяването на нов, по-голям и по-моцнен, следвайки принципа, че ако опиташ и не успееш с нещо, трябва да продължаваш в същия дух до безкрайност.

Като цяло, след като преживя първоначалния шок, населението започна да си дава сметка, че всъщност никой не е пострадал.

Вражеските космически кораби така и не се появиха в небето над Сан Франциско или Пекин, за да ги изпепелят до основи. Никой не запращаше нашата малка планета в огнената прегръдка на Слънцето.

Хората започнаха да се връщат към нормалното си съществуване — като селяни по обработените склонове на наскоро изригнал вулкан. Само че този вулкан бе изригнал така, че никой да не пострада. И сигурно щеше да изригне отново.

Институтът разкри още стотина места, където да бъдат проучвани събитията в околностите на Наблюдателното колело и най-вече да бъдат анализирани данните от „сражението“ между Вражеските и нашите кораби. Всъщност нямаше почти нищо за анализиране. Корабите на Враговете бяха заобиколили нашите, след това ни бяха затворили и пакетирали, за да ни доставят обратно там, където ни е мястото — около Земята.

Естествено, учените спореха и се караха, но без никакъв краен резултат. Освен един — всички се съгласиха, че събитията по никакъв начин не могат да повлияят на вече утвърдените възгледи и представи. Враговете са се появили малко след началото на Големия взрив. Климатът в началото им се е сторил подходящ, а когато времето започнало да се влошава — тоест, когато материята започнала да нахлува в първоначалната супа от пространство и енергия — те решили да я променят. Ето защо задвижили необходимите космически сили, след което се прибрали в своя кугеблиц, за да изчакат по-хубави дни.

Що се отнася до кратката среща в околностите на Наблюдателното колело — какво пък, ако пробудиш мечка от зимен сън, тя също ще се нахвърли разярено. Сетне отново ще се прибере в пещерата, а яростта на нашата „мечка“ беше доста краткотрайна и дори добронамерена.

О, да, имаше много и най-различни предположения. Но никакви факти. Дори не се родиха нови теории. За щастие всички (с изключение на хората от Службата) бяха на мнение, че няма никакъв смисъл да се строи нов и по-голям боен флот, но тъй като никой нямаше волята да защити тази мисъл, вероятно в края на краищата строежът щеше да започне.

Малко преди да „пристигнат“ Касата и Алисия Ло, аз проникнах в информационната банка, забодох пръст в записа на Алберт и

произнесох:

— Алберт, направи ми една лична услуга. Би ли ми казал какво всъщност става?

Алберт не отговори.

Но когато се върнах в дневната, за да посрещна нашите гости, на любимия ми фотьойл бе оставена кратка бележка. Там се казваше:

„Робин, наистина съжалявам за всичко това, но нямам никаква възможност да прекъсна работата, с която се захванах. Знаеш ли, че се справяш чудесно? Продължавай в същия дух. С обич: Алберт“

Хулио Касата отново беше без униформа — носеше риза, шорти, сандали — и изглеждаше искрено доволен, че ме вижда. Когато го попитах за причината, той ми отвърна:

— О, не е в теб, Бродхед. Просто онзи копелдак най-сетне се бе заел да ми види сметката. Кой копелдак? Аз — моят телесен вариант. Страшно мрази да оставя свои копия. Отдавна да ме е изтрил безвъзвратно, но беше зает с програмата за построяване на нов флот. Ядоса се, като разбра, че ме викаш при теб, страх го е да не ме обявиш за научна ценност и да ме прибереш в твоя Институт, или нещо подобно. Много ме бива да схващам намеци.

— Това с Института е чудесна идея — кимнах. — Все ще се намери някоя полезна работа...

— Благодаря — отвърна той, а Еси добави:

— Хайде да излезем на верандата.

— Какво ще пиеш? — попитах и така неусетно навлязохме в друго настроение, сякаш нищо не се бе случило.

Но не след дълго се върнахме на темата, която ме вълнуваше. Аз не се стърпях.

— Според Алберт Айнщайн Враговете са ни пощадили, защото се срещнали с вас тримата, плюс мен и самия Айнщайн. — Касата и Ло ме погледнаха изненадано, но очевидно бяха поласкани от чутото. — Да имате представа защо? — добавих накрая. На лицата им се четеше объркване.

— Мислих доста върху това — обади се първа Еси. — Въпросът е какво е общото между нас тримата? Да започнем с това, че съществуваме в съхранен вариант, но същото може да се каже за още

милион други личности. Второ — аз съм програмен дубликат на телесна личност, която е жива. Хулио също.

— Но не и аз — рече Алисия Ло.

— Не и ти — поклати глава Еси. — Вече го знаех. Затова проверих някои неща. Твоето тяло е издъхнало от перитонит преди осем години, значи и тук не сме уцелили. Трето. Всички сме доста интелигентни според общоприетите представи, притежаваме определени умения — като владееене на висш пилотаж, навигация и прочее — но това същ; не е изключение. Трябва да се разровим по-надълбоко. Например: аз съм от руски произход.

— Аз съм черен американо-испанец — рече Касата, — а Алисия е китайка. Не става. Освен това сме един мъж и две жени.

— Дватамата с Хулио сме играли на времето хандбал — предложи Асилия Ло, но Еси продължаваше да клати глава.

— Нямахме такива игри в Ленинград. Пък и Враговете едва ли ще се интересуват от спортните ни умения.

— Проблемът е, че просто не знаем какво може да ги заинтригува — намесих се аз.

— Толкова често си прав, скъпи Робин — въздъхна Еси. — По дяволите! Чакайте. Можем да продължим по не чак толкова скучен начин.

— Ами аз не бързам за никъде — вдигна рамене Касата, който изглежда се уплаши, че току-виж се откажем от услугите му.

— Не съм казала „по-бърз“, а „не толкова скучен“. Приключихте ли с питиетата? Искате ли да покараме сърф? През това време ще пусна една програмка да подготви списък на всички наши общи черти и прилики. Не е никак трудно и нищо няма да почувствате. — Тя се засмя, — Най-много лек сърбеж — добави и изтича към кабинета си.

Така че аз трябваше да поема домакинството. Нещо, което винаги съм избягвал. Какво да се прави? Предложих им нови коктейли. Попитах ги дали не желаят да се възползват от стаите за гости в къщата, или да се разходят из градината. Не, искали да сме заедно и да си говорим. Вярно, на верандата беше приятно, духаше прохладен ветрец и заливът беше много красив.

Макар че си бърбяхме за най-обща неща, постепенно забелязах, че Касата проявява известна ревност към миналото на Алисия, особено в онази част, която е свързана с мъже. Тя тъкмо разказваше как се е

появила някога на Гейтуей и се е запознала с колегите си, когато той я прекъсна намръщено:

— Предполагам, че си направила страхотно впечатление на всички?

Алисия се засмя.

— Уви, не, колкото и да ми се искаше!

Това ме изненада.

— Защо, да не са били обратни? Или слепи?

Тя се изчерви, очевидно доволна от комплимента.

— Нямаме представа каква картинка бях тогава. Бях висока и кльощава и ми викаха „хичиянката“!

— Но сега си направо възхитителна — не се сдържа Касата. — Чакай, как така стана, че те изпуснаха? Говоря за апандисита. Нямаше ли доктори наоколо?

— Разбира се. Пълното медицинско обслужване функционираше и веднага ми предложиха да ме излекуват. Казаха, че ще могат също да извършат някои козметични промени — ще намалят дължината на костите, ще добавят тук-там по малко плът, ще коригират чертите на лицето ми. Но аз не исках частични промени, Хулио. Мечтаех да съм наистина красива и имаше само един начин да го осъществя. Да ме прехвърлят в гигабитовото пространство. И аз го избрах.

Изведнъж от цветната леха се надигна една позната фигура и произнесе с тържествен глас:

— Сега вече знаете причината.

— Еси! — извиках аз. — Ела бързо!

Защото фигурата принадлежеше на Алберт Айнщайн.

— Божичко, Алберт! Къде се изгуби, човече?

— О, Робин! Пак ли ще подхванем метафизичната тема?

— Нямах това предвид — облегнах се във фотьойла и го погледнах. Не изглеждаше променен. Стискаше познатата незапалена лула, чорапите му бяха смъкнати, а перчемът му — разпилян във всички посоки. Той се приближи и приседна на една табуретка срещу нас.

— Знаеш ли, Робин, съществуват някои чисто метафизични отговори на този въпрос. Не съм бил „някъде“. А и този, който е бил

„там“, не съм „аз“.

— Честно казано, нищо не разбирам — признах си аз. Но не беше съвсем вярно. По-скоро се надявах, че не разбирам.

Той кимна, а на лицето му се четеше безкрайно търпение.

— Робин, успях да се свържа с Враговете. По-точно, те ме потърсиха. И още по-точно, този „Алберт“, който разговаря в момента с теб не е твоята програма „Алберт Айнщайн“.

— А кой е тогава?

Той се усмихна и тогава си дадох сметка, че вече разбирам всичко.

22. И НЕЗАВЪРШЕЦИ

Когато бях тригодишно хлапе в Уайоминг, никой не ми казваше, че не бива да вярвам в Дядо Коледа. Вярно, майка ми никога не е твърдяла, че той съществува, но никога и не го е отричала.

През целия си живот не съм срещал въпрос, чийто отговор да желая толкова силно. Обмислях го с цялата възможна сериозност, особено когато идеше краят на декември. Направо изгарях от нетърпение да узная истината. Не можех да чакам, докато порасна — дори до десетгодишната си възраст, която тогава ми се струваше като граница на мъдростта.

Когато бях в пубертета, се наложи да прекарам известно време в една от болниците за бедни и всяка сутрин, като минавах на визитация, докторите ме уверяваха, че скоро ще оздравея. И не само това, но и че когато порасна, вече няма да се поддавам на страховете и неувереността си, ще мога да си намеря работа и дори ще пресичам сам улицата. Нямах търпение това да стане час по-скоро.

Когато пристигнах на Гейтуей — и бях толкова уплашен, че всеки момент можех да напълня гащите; когато се завърнах — единственият оцелял от полета до онази проклета черна дупка; когато се гърчех като купчина желе на кушетката в кабинета на Зигфрид фон Шринк; когато бях всичките тези хора, аз си давах дума, че рано или късно ще удари часът, когато ще помъдрея и ще се преизпълня с увереност. На трийсет си мислех, че това ще се случи на петдесет.

Когато станах на петдесет, не се съмнявах, че ще ме споходи към шейсет и пет. А когато задминах седемдесетте вече си повтарях, че скоро ще умра и всичките ми проблеми, съмнения и страхове ще бъдат решени.

А после, когато остарях толкова много (колкото въобще не съм предполагал), да не говорим, че бях умрял и когато цялата налична световна информация бе само на една ръка от мен... аз продължавах да се боря със съмненията и страховете си.

Тогава Алберт се върна от срещата с Враговете, зареден с информацията, която му бяха предали, и ми предложи да я сподели с мен. Това, което исках да знам в онзи момент, бе:

„Колко още ще остаряя, без да се чувствам остарял?“

„Колко още ще науча, без да смятам, че съм помъдрял?“

Сега поне знам защо непрестанно срещам проблеми със завършека. Истината е, че нищо никога не свършва. Няма такова нещо като край. Не и за хора като мен.

И не бива да има. Цялата галактика е нашата Сбръчкана скала и купонът по случай някоя или друга годишнина продължава вечно. Ние се променяме, разговаряме за кратко, събираме се и се разделяме, но краят на всеки разговор и на всяка среща, всъщност е едно ново начало и началата никога не свършват, защото от тях е изтъкана материята на „вечността“.

Мога да ви разкажа някои завършеци (които също са и начала), като например разговора между Алберт и Еси:

— Моля за извинение, госпожо Бродхед — казва той, — защото знам колко ви е било неприятно да откриете, че създадената от вас програма отказва да ви се подчини.

— Страшно вярно — отвръща свъсено Еси.

— Виждате ли, аз вече не съм вашата програма. Част от мен сега се използва от други.

— От други ли?

— От тези, които наричате Враговете. И които според хичиянците са Убийците. Не са нито едното, нито другото, защото...

— О, така ли? — прекъсва го Еси. — Ще можеш ли да убедиш в това и ленивците? Да не говорим за другите раси, унищожени от тях!

— Госпожо Бродхед — подхваща кротко той, — това, което исках да поясня, бе, че те не са предназначени Убийци. Ленивците са материални същества. За нас — за другите — тогава още не беше ясно, че свързани помежду си електрони и протони могат да доведат в крайна сметка до появата на разумен живот. Помислете върху това. Представете си, че примитивният компютър на дядо ви върши нещо, което в далечно бъдеще може да попречи на неговите планове. Как би постъпил той?

— Щеше да го счупи — съгласява се Еси. — Дядо ми беше ужасно избухлив човек.

— Едва ли би си помислил — добавя усмихнато Алберт, — че споменатата машина, макар и интелигентна, може да притежава — как го наричахте? Душа? Така са постъпили и другите — счупили са нещо, което са сметнали за ненужно. На всичко отгоре забелязали, че някои от съществата изпитват удоволствие да се унищожават помежду си и се заели да ги окуражават в това начинание.

— Да не искаш да кажеш, че сега вече Убийците ни обичат? — намесвам се аз.

— Терминът не е от най-точните. В сравнение с тях вие — ние — сме доста рудиментарни създания. Но когато при една текуща проверка се разбрало, че на Наблюдателното колело съществуват и машинно-съхранени личности, било разпоредено да се извърши обстойно разследване. — Той се усмихва отново. — След което вие сте издържали теста. Сега вече те не желаят да бъдат ваши Врагове, а само да не им пречите в осъществяването на плановете. И — добавя той сериозно — ще искам лично от теб, Робин, да се погрижиш никой да не нарушава тази забрана.

— Говориш за плановете вселената да се върне към момента на своето зачеване?

— За плана да бъде създадена по-добра вселена — подчертава Алберт.

— Ха — подскача Еси, — По-добра за тях, искаш да кажеш.

— По-добра за всички нас — поправя я усмихнато Алберт. — Защото по времето, когато разширяването бъде преустановено и започне обратният процес, ние всички ще бъдем като тях. Някои от нас — като теб и Робин — вече са преминали на отвъдната страна. Затова могат да общуват с нас.

— Майчице мила! — прошепва удивено моята скъпа Еси.

Мога да ви предам и разговора му с Хулио Касата:

— Сигурно си даваш сметка — подхваща пръв Алберт, — че оръжията не могат да сторят нищо на другите.

— На Враговете! Скоро сами ще го проверим, Алберт!

Алберт пуска няколко облачета дим от лулата си и бавно клати глава.

— Не разбираш ли, че опитите ви са обречени на провал? Единствената ви надежда е да откриете някакъв начин за унищожение на кугелблицата, заради който сте поставили там Наблюдателното

колело. Кажете ми, генерал Касата, има ли някаква причина да вярваш, че нашата галактика е особена по свой начин?

— Да, защото ние живеем в нея — отвръща разпалено Касата.

— Така е — съгласява се Алберт. — Значи за нас тя е уникална. Но дали не е такава и за Враговете?

— Олеле, Алберт — въздъхва Касата, — ако наистина се опитваш да ми кажеш онова, което си мисля, че се опитваш да ми кажеш...

— Точно това се опитвам да ги кажа, генерал Касата. Другите не са загрижени за съдбата само на една-единствена галактика. Те са се заели да преустрояват цялата вселена! Вселена със стотици хиляди или милиарди галактики, за които не знаем съвсем нищичко!

— Да, разбира се — кима нещастно генералът, — но ние знаем, че са тук, защото сме наблюдавали резултатите от действията им в нашата галактика.

— Но това е още едно доказателство, че те не съществуват само тук. Едва ли си склонен да вярваш, че нашата галактика е единственото място, където може да се появи разумен живот. Това е възможно във всяка галактика! Може би дори газовите междугалактични облаци също съдържат разумен живот! И ако другите са твърдо решени да не позволят на органичните същества да попречат в изпълнението на плановете им, със сигурност ще го направят така, че никой да не разбере откъде идват.

— Значи, дори и да унищожим кугелблицата...

— Не можете. Но дори да успеете, това ще е като да смачкате една муха цеце и да сметнете, че сте унищожили завинаги енцефалита. — Той изпуска няколко кълбета дим, докато измерва Касата със замисления си поглед. — Но това е лошата новина. Добрата е, че си освободен от работа.

— Освободен от?...

— Да, ставаш безработен — кимва Алберт. — Защото вашата Обединена служба за наблюдение на Убийците вече е ненужна. От което пък следва, че повече не можеш да издаваш заповеди. От което на свой ред следва, че не е необходимо да се завръщаш горе, за да бъдеш унищожен. Ти си свободен да останеш в този вид толкова дълго, колкото пожелаеш.

Касата се ококорва, вдига глава и се плесва по челото.

— Майчице мила! — промърморва той и поглежда към Алисия Ло.

Мога да ви предам и разговора на Алберт с Алисия Ло:

— Госпожице Ло, съжалявам, ако съм ви прозвучал загадъчно — подхваща той, — но когато другите ви изучаваха по време на нашия полет към Наблюдателното колело...

— Доктор Айнщайн! Нямах представа, че с нас е имало В... че другите са били на борда по време на този полет!

Той се усмихва.

— Аз също, макар да го предполагам. Но те са били там. Както са сега тук, в моята програма, защото те са навсякъде, където искат да бъдат, и ще продължават да го правят, тъй като ние ги интересуваме. Вие повече от всички нас.

— Аз ли? Защо точно аз?

— Защото вие сте била доброволец — обясни Алберт. — Аз нямах избор, бях създаден като компютърна програма и такъв съм си бил винаги. Робинет е умрял. Да бъде съхранен в машина за него е била единствената възможност. Както генерал Касата, така и госпожа Бродхед са двойници на реално съществуващи и в момента хора, но вие — вие сте избрали този начин на съществуване! Напълно доброволно сте се разделили със своята телесна обвивка.

— Само защото тялото ми беше грозновато, че на всичко отгоре и болно, и...

— Не, защото сте предполагали, че безтелесното съществуване е по-съвършено — поправя я Алберт и кима доволно. — Рано или късно цялата човешка раса ще узрее до вашето мнение и ще се прехвърли в гигабитовото пространство.

Алисия Ло поглежда към Хулио Касата. После произнася същата реплика, каквато и той:

— Майчице мила!

Мога да ви разкажа и за разговора на Алберт с мен — или поне част от него. Той също бе своеобразен край, равняващ се на начало, защото от него узнах нещо важно.

— Робин, съжалявам, че не можах да се отзова на повикването ти, когато имаше нужда от мен — казва той, — но беше направо невъзможно, защото тогава все още се обучавах.

Кимам в знак, че му прощавам и отвърщам:

— Сигурно ти е отнело доста време, за да узнаеш всичко, което те знаят!

— Всичко ли? О, Робин, това, което знам, е почти нищо! Имаш ли и най-малката представа на каква възраст са те? И колко много са научили? Едва ли — той поклаща глава. — Не успях да се запозная с цялата история на тяхната раса или с това по какъв начин ще принудят вселената да започне да се свива.

— По дяволите. И защо?

— Защото не съм ги питал.

Замислям се върху отговора му.

— Предполагам поне, че когато му дойде времето, те сами ще ни обяснят...

— Позволи ми да се усъмня — прекъсва ме Алберт. — Защо ще го правят? Би ли се заел да учиш някоя котка на космическа навигация? Може и да стане някой ден, но когато всички еволюират до следващото ниво...

— Искаш да кажеш — да станем като теб?

— Като нас, Робин — поправа ме той. — Когато всички живи човеци и хичиянци решат да станат още по-живи, да бъдат постоянни живи — както сме ние — тогава може би ще се появи възможност за истински диалог... Но през следващите няколко милиона години със сигурност няма да ни закачат — както и ние тях.

Неволно потрепервам.

— Хубаво е да го знае човек.

— Радвам се — отвърща Алберт.

Нещо в гласа му ме кара да вдигна глава и да втренча поглед в него. Защото това вече не е гласът на Алберт. Нечий друг глас е, но вече съм го чувал. Истината е, че с мен не разговаря Алберт.

Някой съвсем различен.

— Защото в края на краищата — произнася Той — и другите са Мои чада.

И така, едва ли някога ще доживея онова мечтано време на мъдрост и зрелост, когато ще зная отговорите на всички въпроси, които не престават да ме безпокоят.

А може би е достатъчно, че продължавам да ги задавам.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.